A N T I M I V I R E A N U L

L I T U R G H I E R U L

TÂRGOVIȘTE - 1713

Editura *Miron Costin*, Roman, 2013

A N T I M I V I R E A N U L ,

L I T U R G HIERUL din 1713 cu titlul

Dumnezeieştile şi sfintele Liturghii a celor dintru sfinţi Părinţilor noştri: a lui Ioán Zlatoúst, a lui Vasílie cel Máre şi a Prejdesăşténii, acum întâi tipărite. Întru al 25 de ani, a înălţatei domnii a prealuminatului oblăduitoriu a toată Ţara Rumânească, Ioánn Constandín B: Basaráb Voievod, cu toată chieltuiala Preasfinţitului Mitropolit al Ungrovláhiei, Chir Antim Ivireánul. În sfânta Mitropolie a Târgóviştii. La anul de la Hristos, 1713

Reproducere textului în facsimile
Ediţie îngrijită, studiu introductiv şi note de Ana Bobu

Mulţumim Editurii Miron Costin, Roman, pentru bunăvoinţa tipăririi volumului.

Editura Miron Costin
Str. Smirodava, bl. 4, ap. 17
Roman, jud. Neamţ

ISBN 978- 606-8047-08-9
Editor, Gheorghe ANTON

A N T I M I V I R E A N U L

L I T U R G H I E R U L

TÂRGOVIȘTE - 1713

Ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Ana Bobu

Editura *Miron Costin*, Roman, 2013

CUPRINS

1. Cuprins...5
2. Notă asupra ediției 7
2. Studiu introductiv...9
3. Bibliografie...40
4. Anexa nr. 1...56
5. Anexa nr. 2...57
6. Anexa nr. 3...58
7. Anexa nr. 4...59
8. Dumnezeieștile Liturghii – textul în facsimile..63

Notă asupra ediției

Prezentul volum este un instrument de lucru pentru filologi, istorici, teologi, precum și pentru toți cei interesați de evoluția limbii și culturii române vechi.

Conținutul studiului este structurat pe mai multe nivele de lucru; mai întâi este menționată istoria și conținutul pe scurt a textului Dumnezeieștii Liturghii, apoi sunt inventariate toate manuscrisele cu conținut liturgic din cadrul Bibliotecii Academiei Române și toate edițiile secolului al XVIII-lea, perioadă influențată decisiv de reformele culturale ale domnitorul martir Constantin Brâncoveanu și de cele șaizeci și trei de tipărituri ale mitropolitului cărturar, astăzi canonizat, Antim Ivireanul. Este evidențiată valoarea culturală a acestora precum și aportul decisiv al limbilor clasice la formarea limbii române literare.

Partea a doua cuprinde anexele, care au următorul conținut: textul integral al rugăciunii supusă analizei, liturghierele slavo-române, tipăriturile din epoca Brâncoveanu și evidența tuturor Liturghierelor tipărite în limba română timp de 300 de ani.

Ultima parte cuprinde textul facsimilat al Liturghierului cu titlul *Dumnezeieștie Liturghii,* tipărit de Antim Ivireanul în anul 1713 la Târgoviște, text care a revoluționat masiv procesul unificării lingvisticii românești, deci, text cu mare valoare în istoria culturii române. Pe această cale oferim textul unicat aflat la Biblioteca Academia Română la cota CRV 164 și dispus în format .pdf pe site www.dacoromanica.ro, marilor biblioteci publice și eclesiastice.

Prezentul volum este realizat pentru a marca împlinirea a 300 de ani de la tipărirea sa și reprezintă un gest de cinstire a memoriei celui mai mare orator și artist eclesiatic din spațiul românesc, Antim Ivireanul. Totodată, acest volum este un preambul al marilor evenimente comemorative din viitorul apropiat.

Lansarea oficială are loc în ziua de 27 septembrie 2013- ziua închinată sfântului - la Liceul ”Antim Ivireanul”, care patronează acest frumos edificiu de educație al Bucureștiului.

Este exclusă orice încercare de comercializare a acestui volum.

Ana Bobu

27 septembrie 2013

Studiu introductiv

1. Generaliăți. Studiul de față are în vedere prezentarea celei mai uzitate cărți cultice în limba română, şi anume Liturghia.

Parte esenţială a cultului creştin şi a operei hrisostomice[5], instituită de Iisus Hristos la Cina cea de Taină, Liturghia, ca rugăciune publică a cultului creştin, reprezintă o anticipare şi o pregătire a ”*împărăţiei cerurilor*”[6] ,”imagine clară a spaţiului în care se vor sălăşlui cei mântuiţi‘‘[7], structură duhovnicească şi soteriologică, recapitulare a vieţii lui Hristos[8], realitatea vie şi continuă[9] pregătită îndelung în perioada veterotestamentară. Liturghia este o cale[10] sau o metodă[11]care, prin procedeul euharistic al comuniunii eclesiale, omul/preotul intră şi lucrează personal în planul lui Dumnezeu prin rugăciunile personale (ne referim aici la răspunsul pe care îl primeşte credinciosul/preotul la rugăciunea proscomidică și cea liturghică) .

Liturghia are caracter de organicitate[12], ea exprimă realitatea teologică ce se manifestă printr-o acţiune vie ce transformă ordinea interioară a omului. Canonul liturgic propune, lucrează şi perfectează modelul de umanitate după principiile evanghelice. Prin caracterul ei sacral absolut[13] Liturghia - ca activitate de comunicare -, se află într-o permanentă relaţie de interdependenţă divinitate – preot - credincioşi, Liturghia, împreună cu credincioşii fiind, în fond, Biserica. Această organicitate are un aspect apofatic, care redă, prin melosul liturgic, sărbătoarea comuniunii liturgice realizată pe două nivele: unitatea dintre îngeri şi credincioşii ce oferă jertfa euharistică şi prezenţa divinităţii care primeşte şi se jertfeşte spiritual.

Funcţia limbajului sacral-liturgic este aceea de a exprima şi crea valorile şi sentimentele credincioşilor[14]; această forţă creatoare a limbajului liturgic poate fi asemănată cu forţa misterioasă, nedefinită din concepţia humboldtiană[15], iar textul liturgic are rol didactic şi mistic-creator, finalitatea lui fiind disponibilitatea afectivă şi intelectuală pentru crearea frumosului autentic: ”*Nu există o separaţie principială între*

[5] În grececeşte –*leitourgia*, în latină - *ministerium, officium*, desemnează acţiunea publică, oficiu sacerdotal în spaţiu special amenajat, iar în limbajul comun, *liturghia* desemnează slujba celebrării euharistice sau oficiul divin al Tainei Împărtăşaniei.
[6] ANANIA, p. 169. În ultima explicare a Liturghiei, efectuată de IPS Bartolomeu Anania, acesta constată faptul că expresia ultimă se regăseşte de 26 de ori.
[7] *Ibidem*, p. 14.
[8] STĂNILOAE, p. 218-240.
[9] SCRIMA, p. 180, 183.
[10] ANANIA, p. 169.
[11] SCRIMA, p. 206.
[12] SCRIMA, p. 177.
[13] MUNTEANU, 2008, p. 175.
[14] DUMAS, p. 120-123, Papa Ioan Paul al VI spunea, la vizita sa în România, în 2004: ” Biserica face Liturghia şi Liturghia ţine Biserica”.
[15] HUMBOLDT, p. 80.

plăsmuirea operei propriu-zise şi cel care trăieşte plăsmuirea respectivă”[16]. Textul, din acest punct de vedere, este un mijloc continuu de reactualizare a frumosului autentic.

Fiind unul din textele cele mai audiate de credincioşi, Liturghia a contribuit esenţial atât la unificarea limbii române literare, cât şi la conturarea dimensiunii cultural-spirituale a poporului român: ”*Cea mai importantă dintre cărţile tipărite de Coresi în limba română din punct de vedere al introducerii limbii române în biserică este Liturghierul românesc, ...o revoluţie în ritual... şi rezultatul nevoilor culturale ale societăţii româneşti din acel moment*”[17]. Astfel, limba cărților ce cult a stimulat și revoluționat melodicitatea limbii române ”*Limba cărţilor bisericeşti a răsunat generaţie după generaţie în auzul întregului popor*” [18], precum și caracterul moral-spiritual al românilor: ”*s-a introdus în gândirea fiecăruia ordine în forma fiecărei armonii, în scrisul celor ce ştiau să scrie norme ortografice*” [19].

2. Scurt istoric al textului liturgic. Redactat în limba greacă, corpus-ul liturgic şi-a creat o istorie încă din perioada paleocreştină, istorie determinată de caracterul deschis şi dinamic al tradiţiei apostolice, care s-a oficializat şi dezvoltat în perioada sinoadelor ecumenice. Pentru lipsa acestui tezaur fundamental al înaltei gândirii creştine în limba română îşi exprima regretul filosoful Constantin Noica în timp ce scria ultima sa carte, *Modelul cultural european*, lipsă înlăturată prin muncă osârdnică a traducătorului ei, Ioan Ică Jr. şi a editorilor de la editura Deisis, Sibiu, în 2008.

Întrucât Liturghia ocupă un loc central în literatura creştină[20] şi în cultura poporului român, pentru conturarea concluziei de ansamblu asupra istoriei textului liturgic şi pentru efectuarea analizei lingvistice[21] este necesară o prezentare pe două planuri; în primul plan vom prezenta succint istoria textului de la origini până în actualitate, iar apoi istoria textului liturgic românesc.

Primele texte au primit denumirea de a n a f o r á l e , de la cuvântul grecesc *anaforav* ce desemnează sensul de înălţare, de ridicare a materiei ce se oferă ca dar de jerfă. Anaforaua euharistică cuprinde un set de rugăciuni şi rituri de mulţumire, de invocare şi de sfinţire, rostite de preot, în timpul cărora are loc prefacerea darurilor – *ta dora* - în hrana euharistică. Din aceste rugăciuni primare vor evolua, în primele secole creştine, textele Liturghiilor.

3. Scurt istoric al canonului liturgic bizantin. Canonul liturgic cuprinde următoarele grupe de texte: a) perioada paleocreştină: *Didahia Sfinţilor Apostoli*[22], *Constituţiile Apostolice* VII[23], *Martiriul lui Policarp*[24], *Tradiţia Apostolică IV*[25], *Constituţiile Apostolice* VIII[26], *Testamentul Domnului*[27], *b*) anaforalele alexandrine:

[16] GADAMER, 2000, p. 67, 95.
[17] PANAITESCU, 1965, p. 161-162.
[18] IVAŞCU, p. 284.
[19] IORGA, ILR, II, p. 485.
[20] LEGRAND, I, p. 416.
[21] RUSSO, p. 38.
[22] ICĂ, 2008, p. 568-569, 877.
[23] *Ibidem*, 720-721.
[24] *Ibidem*, p. 372-373.
[25] *Ibidem*, p. 574-575.
[26] *Ibidem*, p. 746-754.

Papirusul Barcelona[28], *Papirusul Strasbourg*[29], *Anaforaua greacă a Evanghelistului Marcu*[30], *Anaforaua coptă a Sfântului Chiril al Alexandriei*[31] şi *Anaforaua greacă a Sfântului Vasile cel Mare*[32]; c) *Anaforaua siro-orientală*[33], *Canonul euharistic roman*[34] *(*constituie varianta liturgică occidentală ce se va clasiciza prin missa romană); f) Anaforalele antiohiene cuprind: *Anafora siriacă a celor Doisprezece Apostoli*[35] şi *Anaforaua Sfântului Iacov, fratele Domnului*[36]*;* g) *Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur*[37].

În cotinuare prezentăm cercetarea efectuată pentru cea mai utilizată Liturghie ortodoxă, ce a Sfântului Ion Gură de Aur.

O primă prefigurare a analizei comparate o constituie explicaţia literară, istorică şi dogmatică a celor şase tipuri confesionale liturgice efectuată de abatele Pierre Le Brun şi editată în 1860[38]. Cea de-a şasea Liturghie, a Sfântului Ioan Gură-de-Aur, este cuprinsă între p. 316-424 ale acestui studiu.

Analiza comparată a textelor liturgice bizantine a fost efectuată prima dată la începutul secolului al XX-lea, odată cu descoperirea – la acea dată - a celui mai vechi text liturgic, *Codexul Barberini 336*[39]. Comparatistul Anton Baumstark[40] cercetează şi defineşte cele două legi ale textelor liturgice. Mai întâi este stabilită şi definită legea dezvoltării organice prin care are loc o dilatate a textului şi o dublare a formelor vechi cu cele noi. În al doilea rând, este prezentată legea de mişcare retrogradă, prin care textele veterotestamentare au fost înlocuite cu texte spirituale, numite mai târziu imne.

Cele două legi au conlucrat în evoluţia textului[41] pe baza principiului dinamic al tradiţiei, fără a altera însă substanţa teologică şi fizionomia textului, şi în deplin acord de

---

[27] *Ibidem*, p. 795-799.

[28] Vezi PRUTEANU, P. www.teologie.net/ 15. 06. 2011. Acest text cuprinde, în original şi în traducere, textul liturgic cel mai vechi – sfârşitul sec. al III-lea începutul sec. al IV-lea - din *Codex miscellaneus*, descoperit şi editat de Ramon Roca-Puig în catalană, la Barcelona, apoi în 1994, 1996, 1999, cu o recenzie de Mihail Şeltov şi Andrei Vinogradov în *Recenzia// Hristianischii Bostok- Pravoslavnia Enţiclopedia*, t. 4, 2006, p. 352- 354. Dr. Ierom. Pruteanu, este absolvent la Facultăţii de Teologie Ortodoxa din Iaşi şi decan al Facultăţii de Teologie din Kiev.

[29] ICĂ, 2008, p. 877-878.

[30] *Ibidem*, p. 878-884.

[31] *Ibidem*, p. 884-889.

[32] *Ibidem*, p. 889-904.

[33] *Ibidem*, p. 904-906.

[34] *Ibidem*, p. 906-908.

[35] *Ibidem,* p. 894-896.

[36] *Ibidem*, p. 897-904.

[37] *Ibidem,* p. 904.

[38] Vezi .pdf, Pierre le Brun, *Explication littéraire, historique et dogmatique des preéres et des cérémonies de la messe suivant les anciens auteurs et le monumens de toutes les égrises du monde*, Lyon-Paris, 1860.

[39] S-a descoprit într-un codex miscelaneu la Roma, în 1902 şi a fost publicat ulterior. A fost scris în secolul al IV-lea şi conţine cel mai vechi *Evhologhion* grecesc, în care sunt şi primele două texte liturgice. A aparţinut contelui Barberini din sudul Italiei, la sfârşitul secolului al VIII-lea, apoi Vaticanului, iar astăzi este la Biblioteca Apostolică din Roma, Fondul Barberini, cf. IRIGOIN, 2003, p. 489: "Cette localisation de l'Euchologe Barberini offre ainsi le premier exemple d'un manuscrit de majuscule copié dans in Italie méridionale; c'est un progrès d'une importance capitale pour la suite des recherches".

[40] Studiul său *Die Messe* este publicat în IRÉNIKON; t. XI, nr. 1, 2 şi 3 din 1934, *apud* VINTILESCU 2001, p. 125. Ultima reeditare a studiului a fost efectuată în 1953, cf. FELMY, p. 123-127.

[41] IORDĂCHESCU, p. 128-129.

acomodare cu realitățile culturale date de pietatea creștină și practica liturgică. Aceste coordonate, după cum vom demonstra în analiza următoare, s-au manifestat permanent și corespund cu teoria lui Gerald Genette privind extensia textului literar.

Opiniile privind Liturghia săvârșită de Sfântul Ioan la începutul activității pastorale, sunt diferite. Iordăchescu[42] menționează că a liturghisit după textul *Liturghiei Sfântului Vasile cel Mare* și al Apostolului Iacov, pe când Pruteanu[43]susține că a utilizat textul *Anaforálei antiohiene a celor 12 Apostoli* înrudită mult *cu Anaforáua din Ierusalim a Apostolului Iacov* la care, determinat de ereziile timpului și de teologia elaborată de primele două sinoade ecumenice, restructurează și reformulează, în calitate de patriarh al Constantinopolului, textul, conform erudiției sale și a limbajului liturgic format la acea dată. Această a doua variantă a fost susținută de liturghiștii de prestigiu[44] ai secolului al XX-lea (Baumstark, W. André, Iacob și Robert Taft, Vintilescu, ș. a.), a căror analiză a luat în calcul și *Pergamentul lui Atanasie cel Mare de la O'asr Ibrim* și *Papirusul anonim Deir-Balaizoh*[45] presupuse a fi cele mai vechi texte liturgice. *Codicele Barberini 336* conține și cel mai vechi *Evchologiu grecesc,* cel al lui Serapion din Thmuis, în care sunt incluse, conform practicii cultice de început, Liturghiile Sfântului Vasile cel Mare și ale lui Ioan Gură-de-Aur. Textul hrisostomic a fost dezvoltat și completat în secoul al V-lea, apoi a suferit modificări succesive pe baza legilor interne prezentate mai sus; prima modificare s-a făcut de Părinții de la Studion în secolul al VIII-lea[46], iar în perioada macedoneană (sec. IX-XII) acest proces de îmbogățire a textului a continuat sub influența bizantină dată de relația dintre cancelaria aulică și scriptoriul studit. Ultima mare intervenție în cadrul bizantin s-a făcut în secolul al XIV-lea de către patriarhul Filotei Kokimos (+1376) și publicată în *Diataxis*[47]*,* text ce cuprinde și tipicul Liturghiei. De la această dată și până în prezent intervențiile în text se fac numai pe aceste două direcții: acomodarea lingvistică raportată la textul de bază și la diversele stadii de evoluție a limbii și modificări/adăugiri tipiconale, esența rugăciunilor rămânând întreagă în teologia și structura lor.

Prima traducere a textului liturgic în limba latină s-a făcut în secolul al XII-lea de către Leon Thuscus. După momentul Gutenberg, prima ediție a Evhologhiului se tipărește în limba neogreacă la Veneția în 1526[48], urmată de cea de la Paris din 1560, era culturală a tiparului aducând o creșterea progresivă a circuitului de carte în tot spațiul creștin. Numeroase cópii manuscrise au circulat însă în toată această perioadă ca efect al nevoii de instruire și slujire a sacerdoților[49].

4. Istoricul Liturghiei hrisostomice în limba română. Cercetarea istorică, teologică și dogmatică a Liturghiei s-a efectuat în mediul teologic prin litughiștii amintiți în acest capitol. Cercetarea filologică românească a studiat Liturghia mai întâi prin edițiile filologice ale textelor: *Liturghierul lui Macarie* (LITURGHIER, 1508*)*, *Coresi*

---

[42] *Ibidem*.
[43] PRUTEANU, 2008, p. 61, RĂMUREANU, I, 317.
[44] *Ibidem*, p. 633, http//:www.teologie.com.md/biblioteca.
[45] PRUTEANU, p. 149-150.
[46] *Ibidem*, p. 64.
[47] FELMY, p. 213.
[48] PRUTEANU, p. 68, LITURGHIER, 2008, p. 5 FELMY, p. 213.
[49] VORNICESCU, p. 120-123.

(LITURGHIER, 1570), şi Dosoftei (DOSOFTEI, 1679). Părţi din textele liturgice vechi au fost incluse în crestomaţiile literaturii române vechi[50] prezentate în studiile privind originile scrisului în limba română[51], în *Abecedarele* și *Bucoavnele* perioadei de început ale extinderii învățământului de masă.

Pentru a avea o imagine sintetizatoare a istoriei Liturghierului în spaţiul românesc, efectuăm prezentarea lui pe epoci de cultură.

5. Epoca slavonă. Meritul de a fi tipărit pentru prima dată în spaţiul ortodox cea mai importantă carte a cultului creştin revine culturii române prin persoana domnitorului Radu cel Mare, domnitor erudit şi reformator al vieţii bisericești[52] cu relaţii culturale pe linia Athos – Constantinopol –Cetinje – Veneţia - Cracovia. Ieromonahul Macarie, şcolit la Veneţia şi Cetinje[53], cu matriţe de la Cetinje, cu material tipografic de la meşterii din Lvov[54] şi prin intervenţia directă a domnitorului, va da ediţia *princeps* a Liturghierului slavon în anul 1508, la Târgovişte[55]. Momentul 1508 abundă în valenţe culturale impuse de curtea princiară, care dorea ancorarea directă la circuitul valorilor europene şi o vitalizare a specificităţii româneşti. Cu matriţe preluate de la Cetinje şi cu ornamentaţia ce unea motive bizantine şi veneţiene[56], Liturghierul a fost solicitat imediat de cler, motiv pentru care a fost reeditat. Ediţiile viitoare se vor tipări la Braşov[57], Sas-Sebeş[58] şi Dealu[59]. Cele mai somptuoase Liturghiere manuscrise ale acestei epoci sunt Liturghierele mitropolitului-artist Anastasie Crimca[60] aflate şi astăzi la muzeul Mănăstirii Dragomirna. Le-au urmat în frumuseţe Liturghierele greceşti comandate de domnitorul Vasile Lupu.

6. Epoca Brâncoveanu, *„vreme de muncă şi de gust...de cinstită trudă pentru luminarea minţilor omeneşti”*[61] este recunoscută ca apogeu al culturii medievale

[50] GASTER, I, p. 239, 343, CRESTOMAŢIE, 1994, p. 98, LAMBRIOR, p. 130.
[51] GHEȚIE-MAREȘ, 1985, p. 259-266, LITURGHIER, 1570, CIOBANU, 1941, etc.
[52] TOMESCU, p. 26, PROTUL, p. 5-6: ”Îndată trimise Radu Vodă la împărăţie de ceru pe acest mare păstor, Nifon, şi i se împlini voia, căci i-l dete sultanul. Trimise îndată de aduse pe sfântul în ţara sa, şi i-a dat toate pe mână zicându-i: „Eu să domnesc, iar tu să ne îndreptezi şi să ne înveţi Legea lui Dumnezeu, şi să fii tată şi păstor mie şi tuturor oamenilor şi solitor la Dumnezeu”. Iar sfântul aflǎ turma neplecată şi neascultătoare şi Biserica răzvrătită şi cu obiceiuri rele şi nesocotite. Chemă pe toţi egumenii de la toate mănăstirile Ţării Ungro-Vlahiei şi tot clerul Bisericii şi făcu sobor mare împreună cu domnul şi cu toţi boierii, cu preoţi şi cu mireni, slobozind izvoare de învăţătură limpede şi necurmat, şi le spunea din Sfânta Scriptură, învăţându-i pe toţi şi adăpându-i din apa milei credinţei celei adevărate. Şi le grăia din pravilă de lege, de tocmirea Bisericii şi de dumnezeieştile slujbe, de domnie şi de boierie, de mănăstiri şi de biserici, şi de alte rânduieli. Tocmi apoi toate obiceiurile pe pravilă şi pe aşezământul sfinţilor apostoli; hirotoni şi doi episcopi, dându-le şi eparhie hotărât, care cât va birui, şi-i învăţă cum vor purta grijă şi cum vor paşte oile cele cuvântătoare, care le sînt date în seamă, astfel încât să se îndrepteze toată ţara de la arhierie”, CANTEMIR, p. 339, PROTASE, p. 9, PANAITESCU, 1971, p. XII, 107, BIANU, 1904, p. 7, IORGA, BIZANŢ, p. 132-133.
[53] DEMENY, 1973, p. 91-111, Dumitrescu Fl. în RELAŢII POLONE, p. 68, Mitu, în RELAŢII POLONE, p. 9.
[54] ANDREESCU, ARTA, p. 3.
[55] TOMESCU, p. 28, CHIŢULESCU, p. 15-19.
[56] TOMESCU, p. 28.
[57] TOMESCU, p. 49, PANAITESCU, 1965, p. 132-165
[58] TOMESCU, p. 51, GHEŢIE-MAREŞ, 1994, p. 132-140.
[59] TOMESCU, p. 31.
[60] ANDREESCU, ARTA, p. 56.
[61] IORGA, BRÂNCOVEANU, p. 174.

româneşti[62]. Boierul recunoscut între contemporani ca bun organizator şi creştin destoinic[63], cu „*spirit panortodox*"[64] şi numit domn fără voia sa, va crea o puternică emulaţie culturală ce va impune prestigiul culturii române în tot spaţiul sud-est european; domnitorul va avea un sfârşit la fel de tragic ca al Sfântului Ioan Gură-de-Aur. Pentru prestigiul ei, familia Brâncoveanu a fost aleasă ca emblemă a culturii şi spiritualităţii româneşti la Universitatea americană din Pittsburg[65] statul Pennsylvania, unde fiecare stat european are rezervat un salon reprezentativ.

Cărţile liturgice ale casei princiare sunt comandate şi plătite de domnitor şi familia sa, şi împodobesc astăzi Muzeul de Artă Religioasă al României. Liturghierele greceşti de o rară frumuseţe, cu decoraţie rafinată şi strălucitoare, pline de măreţie, pot concura oricând cu tipăriturile vestitului venețian Aldus Manutios. Antim, meşter şi mitropolit desăvârşit, cu un sfârşit la fel de tragic ca al protectorului său, va materializa pe deplin ambiţiile culturale ale domnitorului, dar şi nevoile reale ale momentului prin programul său editorial. Diortosirea şi editarea de către mitropolitul Antim a *Liturghierului* în 1706 la Râmnic şi 1713[66] la Târgovişte, reprezintă ancorarea limbajului liturgic la textul original. O prezentare critică a acestei ediții a fost realizată în anul 2012.

În anexa nr. 3 sunt redate tipăriturile acestei epoci.

7. Epoca Liturghierului românesc. Întrucât Liturghia Sfântului Ioan Gură-de- Aur este în programul liturgic peste 300 de zile pe an, rezultă că ea a avut o contribuţie esențială în crearea profilului cultural şi spiritual al poporului român[67], de aceea este necesară o prezentare mai cuprinzătoare a Liturghiei româneşti.

Prima traducere a *Liturghierului*[68] în limba română este efectuată sub influenţa Reformei de către preoţii Iane şi Mihai, fiind tipărit de diaconul Coresi la Braşov în 1570; sub comanda şi îngrijirea directă a mitropolitului Ştefan al Ungrovahiei, se redactează *Liturghierului trilingv, român-grec-slavon*; acest Liturghier emblematic atât din punct de vedere literar cât şi artistic este astăzi catalogat la Secţia ‘‘Manuscrise‘‘ a Bibliotecii Academiei Române la cota **ms. rom. 1790**[69]**.** *Liturghierul* este împodobit cu o sumedenie

[62] CERNAVODEANU-CONSTANTINIU, p. 156-170, TURDEANU, IUGOSLAVI, p. 179, 180: ”Brâncoveanu a patronat cea mai bogată operă carturărească de valorificare a creaţiei româneşti şi de zel creştin pentru înzestrarea lumii ortodoxe, până în cele mai răsfirate unghiuri ale ei. Niciodată un nume de domn român n'a străbătut mai departe, prin faptele culturii, şi niciodată nu s'a întărit în răstimpuri mai dese grija sădită pretutindeni pentru neamurile sărace de aceeaşi credinţă. Stăruitor pentru legea veche şi ctitor în Ardeal, darnic la lăcaşurile greceşti din peninsulă şi din arhipelag, la Athos şi la patriarhiile din Răsărit... din Georgia ...până în Bosnia... În eflorescenţa acestei epoci de cultură şi de munificenţă, prelaţi ortodocşi de pretutindeni vin în ţară, unde se bucură de protecţia înţeleptului domn", IORGA, IBR, II, p. 9-12.

[63] PANAITESCU, 1965, p. 191-202, SACERDOŢEANU, 1964, p. 711-712, IORGA, 1968, p. 210, XENOPOL, p. 74: " ...trebuie ca mintea lui Brâncoveanu să fi fost de-o ghibăcie afară din cale...cel mai deplin acrobat politic ce au stătut vreodată în capul popoarelor", p. 241 "...adânc cunoscător al literaturii eline".

[64] ELIAN, p. 204, PAPACOSTEA, p. 165, DEL CHIARO, 33-42.

[65] http://en.wikipedia.org/wiki/Cathedral_of_Learning/ 10.06.. 2011. În *Dumbarton Oaks* Collection, 1961, din Wasington se află un mozaic din secolul al XIV-lea, cu chipul Sfântului Ioan Gură-de-Aur.

[66] LITURGHIER, Târgovişte, 1713.

[67] PANAITESCU, 1965, p. 162.

[68] BRV, IV, p. 12, Mareş, Alexandru, *Liturghierul lui Coresi*, Text stabilit, Studiu introductiv şi note de Mareş, Al., EARSR, Bucureşti, 1969, PANAITESCU, 1965, p. 162.

[69] CMR, II, p. 61.

de scene biblice, cu litere ornate, frontispicii şi viniete care fac din el un preţios obiect de cultură şi prezintă aceeaşi particularitate cu *Codexul Barberini 336*, în sensul că ambele manuscrise conţin doar Liturghiile lui Vasile cel Mare şi ale Sfîntului Ion Gură de Aur; a doua particularitate a acestui manuscris constă în faptul că la tipic sunt trecute şi precizări privind slujirea episcopului, deci poate fi considerat unul din primele *Arhieraticoane* româneşti. Este cel mai somptuos manuscris liturgic, de aceea manuscrisul s-a bucurat de o prezentare detaliată din partea lui G. Popescu-Vâlcea[70].

A doua traducere şi tipărire integrală a Liturghiei în limba română aparţine mitropolitului Dosoftei al Moldovei la 1679[71], cu o reeditare în 1834[72], iar Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur în limba română va fi tipărită pentru prima dată singură, într-o îngrijită ediţie tip *Arhieraticon* de episcopul Iacov la Rădăuţi, în anul 1745[73]; exemplarul unicat, fost al Episcopiei Romanului se află astăzi la Biblioteca Academiei Române şi a fost expus în format .pdf la dosarul tematic ”Opera tipografică românească 1508-1830”, cu acces restrictiv. Un temeinic studiu al Liturghirierului Dosoftei a fost efectuat de filologul ieşean N. A. Ursu[74] cu prilejul împlinirii a 200 de ani de la tipărirea lui la Iaşi. Tipograful acestuia, episcopul Mitrofan al Huşilor, va traduce şi tipări Liturghierul bilingv slavo-român de Buzău, în 1702[75], iar în 1706[76], la Râmnic, episcopul Antim Ivireanul va retipări *Liturghierul* ca primă parte a Molitvenicului, după modelul grecesc. Traducerea rugăciunilor a fost efectuată de eruditul episcop de Buzău, Damaschin „dascălul”, cel mai aprig susţinător al introducerii limbii române în cult din această perioadă. În 1713 la Târgovişte, artistul-mitropolit Antim va tipări *Liturghierul* separat de Molitvenic, moment extrem de important pentru evoluția procesului de unificarea a limbii române literare.

Perioada dominaţiei fanariote, când se dorea impunerea limbii greceşti, a avut drept consecinţă eliminarea aproape definitivă a limbii slavone, introducerea parţială a limbii greceşti (mai ales în mănăstirile închinate grecilor) şi biruinţa definitivă a limbii române în toate domeniile vieţii social-culturale[77], secolul al XVIII-lea fiind secolul raţiunii, al revenirii la izvoarele raţiunii omeneşti[78] prin traducerea şi tipărirea primelor opere ale clasicilor antichităţii. La jumătatea acestui secol limba *Liturghierului* cunoaşte un proces de perfectare şi stabilitate a formelor lingvistice prin desele reeditări şi circulaţia deosebită a manuscriselor şi cărţilor liturgice.

Secolul al XIX-lea, îndelung pregătit prin reformele veacului precedent, va aduce îmbunătăţiri substanţiale în istoria Liturghierului românesc. Mitropolitul Veniamin Costachi va face o primă revizuire lingvistică a textului pe care îl va tipări în două ediţii: 1818[79] și 1834[80]. Între prefacerile lingvistice date de curentul latinizant preconizat de I.

[70] G. Popescu-Vâlcea, *Slujebnicul mitrpolitului Ştefan al Ungrovlahiei(1648-1688)*, Editura Meridiane, Bucureşti, 1974.
[71] BRV, I, p. 222
[72] BRV, I, p. 225.
[73] BRV, II, p. 87.
[74] DOSOFTEI, 1679, Dosoftei, *Dumnezăiasca Liturghie, 16*79, Ediţie critică de N. A. Ursu, Mitropolia Moldovei şi Sucevei, Iaşi, 1980
[75] BRV, I, p. 435, BAR. cota CRV nr. 123, LITURGHIER, Buzău, 1702.
[76] BRV, I, p. 541, LITURGHIER, Râmnic, 1706.
[77] CAMARIANO-CIORAN, p. 224.
[78] IORGA, 1991, I, p. 10.
[79] LITURGHIER, Iaşi, 1818.
[80] LITURGHIER, Iaşi, 1834.

H. Rădulescu, are loc o nouă evoluţie lingvistică şi tipiconală dată de ediţia Neamţ 1860[81], iar spre sfârşitul secolului încep să se editeze noi tipuri de liturghii: *Liturghia pe note pentru uzul bisericesc şi al şcolilor teologice*[82], *Liturghia pentru cor bărbătesc pentru două, trei şi patru voci*[83], ş. a. La începutul secolului al XX-lea se fac mici modificări lingvistice şi tipiconale în ediţiile din 1912[84] şi 1921[85], iar în 1937, cel mai reprezentativ liturgist român, Petre Vintilescu, propune un program mai complex de revizuire a Liturghierului pe baza studiului comparatiştilor amintiţi în acest studiu şi a editării, la Atena[86], a lucrărilor Congresului liturgic din 1925 şi a *Ieratikonului*[87]. Următoarea revizuire a fost făcută în ediţia din 1987[88] pe baza demersului efectuat de liturgiştii Vintilescu şi Branişte[89].

Începutul mileniului III creştin constituie un pas important în istoria şi evoluţia Liturghierului creştin de pretutindeni; prin posibilităţile de studiu oferite de Biserici, Universităţi, Academii, Centre culturale şi Internet, s-a creat un puternic curent de punere în evidenţă a documentelor liturgice fundamentale pentru evoluţia pozitivă a cercetării. Apar ediţii noi precum *Sfânta Liturghie pentru copii şi popor*[90], ediţii *a poche*[91] editate de centrele mitropolitane şi episcopale în zeci de tiraje pentru uzul sacerdoţilor şi instruirea credincioşilor.

Anul jubiliar 2008[92] a adus trei ediţii diferite ale Liturghierului: Ediţia jubiliară, pe care o vom prezenta în studiul nostru, o ediţie de probă (numită şi pastorală), ce conţine numai Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur şi un *Liturghier mimico-gestual pentru surdo-muţi*, primul de acest fel în istoria *Litughierului*. În prefaţa şi postfaţa Ediţiei jubileu este precizată poziţia oficială a Bisericii Ortodoxe Române[93] de a menţine acelaşi caracter deschis al textului, în sensul că prin experienţa liturgică a sacerdoţilor se pot face noi adaptări tipiconale şi de text. Constatăm astfel că tradiţia manuscrisă a fost continuată cu succes de tradiţia tipografică actuală.

Pentru realizarea acestei evidenţe am folosit următoarele resurse:

1. BRV, I-IV = Bianu Ion, Hodoş Nerva, Simonescu Dan, *Bibliografia românească veche*, t. I: 1508-1830, 1903, t. II:1910, t. III: 1912-1936, t. IV:*Adăogiri şi îndreptări*, Prefaţă de Rosetti, g-ral Radu, Lămuriri de Simonescu, Dan, EAR, Atelierele Grafice Socec & Co., Soc. Anonimă Română, Bucureşti, 1944.

81 LITURGHIER, Neamţ, 1860 şi LITURGHIER Neamţ, 1862.
82 Prima creaţie de muzică liturgică românească aparţine lui Anton Pann.
83 În studiul său, Petroaia a identificat peste o sută de autori ai compoziţiei muzicale liturgice.
84 LITURGHIER, Bucureşti, 1912.
85 LITURGHIER, Bucureşti, 1921.
86 În 1925, la Atena, a avut loc primul congres pe tema revizuirii Liturgierului.
87 Concluziile acestui congres au fost publicate în *Ieratikon*, cf. BRANIŞTE, 1974, p. 599-613.
88 LITURGHIER, Bucureşti, 1987.
89 BRANIŞTE, 1974, p. 599-613.
90 *Sfânta Liturghie pentru copii şi popor*, Ediţia Sfântului Sinod, Bucureşti, 1945.
91 Acestea sunt Liturghiere în format A5 (14, 5 x 10, 5 cm), numite ”de buzunar”, precum ultima ediţie la Trinitas, Iaşi, 2009 şi care a fost reeditată în 2012.
92 LITURGHIER, Bucureşti, 2008.
93 Prefaţa este grupată tematic, iar postfaţa cuprinde recomandarea Sfântului Sinod către sacerdoţi de a consemna observaţiile şi propunerile personale de îmbunătăţire, în urma experienţei liturgice.

2. BRV- BUICLIU = Râpa-Buicliu, Dan, *Cartea Românească Veche. Addinamenta*, I, Cuvânt înainte de Dan Simonescu, Indice de Mariana Jaklovszky şi Victor Toader Bogdan, Editura Alma, Galaţi, 2000.
2a. BRV-BUICLIU = Dan Râpa-Buicliu, *Cartea româească Veche. Studia Bibliologica*, Cuvânt înainte de Virgil Cândea, Editura Alma, Galaţi, 2000.
3. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe*, I, 1991, II-III, 1994, EIBMBOR, Bucureşti.
4. Catalogul "Patrimoniu" al Bibliotecii Arhiepiscopiei Romanului şi Bacăului.
5. Catalogul Bibliotecii Sfântului Sinod al BOR.
6. Catalogul "Patrimoniu" al Mănăstirii Agapia, Neamţ.
7. Catalogul "Patrimoniu" al Mănăstirii Bucium, Iaşi.
8. Fondul "Patrimoniu" al Bibliotecii "Dumnitru Stăniloae" al Mitropoliei Moldovei şi Sucevei, Iaşi.

Întrucât în cuprinsul istoriei BOR a lui M. Păcurariu la aceste evidenţe este adăugată de mai multe ori menţiunea "şi altele", iar noi am consultat doar cataloagele din marile biblioteci, considerăm că evidenţa noastră nu este completă şi studiul nostru nici nu are în vedere acest obiectiv; o evidenţă clară şi definitivă se poate realiza numai atunci când se vor efectua studii temeinice de istorie locală a tiparului, studii ce vor trebui să aibă în vedere şi cercetarea arhivelor privind evidenţa ediţiilor şi a tirajelor precum şi reeditările pentru fiecare categorie de texte din vechile centre tipografice.

8. Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur. Cercetările comparatiste şi istorice asupra istoriei textului liturgic[94] converg spre susţinerea tezei potrivit căreia Sfântul Ioan Gură-de-Aur a intervenit asupra textului liturgic sirian şi a apostolului Iacov înlăturând unele pasaje şi adăugând rugăciuni[95] pe direcţia trasată de teologia primelor două sinoade ecumenice, dar şi prin excepţionala sa erudiţie teologică şi filologică, limbajul grecesc impus de Ioan fiind unul familial, care a rămas, în substanţa sa, aproape neschimbat şi astăzi, după cum este evidenţiat în tabelul respectiv.

Până în prezent nu se cunoaşte data precisă a atribuirii numelui de *Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur*, dar se ştie cu exactitate că din primele secole au început să circule manuscrise liturgice cu numele sfântului. Precizăm că *Evchologhiul lui Thmuis* din *Codicele Barberini 336* din secolul al IV–lea confirmă faptul că Liturghia avea paternitate hrisostomică imediat după intervenţia lui Ioan în text, iar acest text circula şi în afara Constantinopolului încă din secolul al V-lea[96]. Putem face presupunerea că, odată cu citirea operei şi creşterea prestigiului sfântului, s-a impus şi numele Liturghiei.

În spaţiul românesc au pătruns mai întâi textele manuscrise de redacţie medio-bulgară şi sârbă, cele mai vechi atestări fiind manuscrisele din secolele al XIII-lea – al XIV-lea[97]

---

[94] PRUTEANU, p. 54-55, VINTILESCU, 2001, p. 126-127.
[95] *Ibidem*.
[96] VINTILESCU, 2001, p. 126: " Manuscrisele fac dovada îndeosebi că toată istoria textului se mişcă asupra unor amănunte secundare, care nu ating nici esenţa Liturghiei, şi nici nu-i modifică fizionomia. Este o evoluţie care s-a dezvoltat sub imboldul pietăţii, a cerinţelor practice şi estetice, pe marginea Liturghiei sau în sfera ei periferică. Nici ordinea marilor momente şi nici textul rugăciunii n-au fost modificate".
[97] BOGDAN, PALEOGRAFIA, p. 97-99: Cunoscutul slavist menţionează *Fragmentele de la Neamţ* aflate astăzi la BAR, cu nr. 682, şi *Liturghierul româno-slav*, scris pe pergament şi datat prin sec. al XIV-lea, codex aflat astăzi în Biblioteca Societăţii culturale din Užgorod, Ucraina. Vezi şi TURDEANU,

şi din secolul al XV-lea. Considerăm că patriarhul Nifon, adus în ţară de la Athos de către Radu cel Mare pentru calităţile sale, - era un exigent canonic, păstor şi organizator, bun cunoscător al limbilor slavonă şi greacă[98] - a adus cu sine mai multe manuscrise liturgice slavone şi greceşti, cu care a putut purcede la reoganizarea vieţii bisericeşti la toate palierele. La Biblioteca sinodală din Bucureşti se desfăşoară acum munca de decriptarea a vechilor manuscrise slave şi greceşti prin grija cercetătoarei Cătălina Velculescu, decriptare ce va aduce noi mărturii în susținerea ideii prezentată de noi aici.

Strategia de prezentare a Liturghiei în limba română am construit-o pe trei nivele. Primul nivel priveşte cartea manuscrisă şi raporturile filologice dintre manuscrise şi cartea tipărită. Pentru acest prim nivel am stabilit mai multe etape metodologice. Mai întâi prezint tradiţia manuscrisă a Liturghierului, iar pe baza conţinutului acesteia realizez tipologia manuscriselor. Prin metodele observaţiei şi deducţiei[99] prezint reperele bibliografice şi cele codicologice, sau, altfel spus, efectuez critica textuală externă[100]. Prin metoda integrativă şi cu ajutorul procedeului de perspectivă inversă[101] prezint cartea hrisostomică drept sursă de documentare istorică şi câmp de manifestare artistică.

Următorul nivel al cercetării îl constituie raportul filologic dintre **ms. rom. BAR 3188** copiat la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi ediţia *Liturghierului* din 1747, tipărită de mitropolitul Neofit Criteanul la Bucureşti în care prezint modul de transmitere a textului prin actul copierii. Pentru critica internă utilizăm metoda comparativ-istorică, iar procedeul *face à face* îl aplicăm în analiza câtorva lecţiuni din rugăciunea hrisostomică. Căutăm, astfel, să oferim imaginea reală a raportului filologic dintre textele manuscrise şi cele tipărite. Scopul acestui aspect al cercertării îl constituie modul de conservare/transmitere a textului de către copişti.

Al treilea nivel al cercetării textelor liturgice cuprinde mai multe dimensiuni. Prima dimensiune - ţinând cont de cercetările recente asupra Liturghierului românesc - cuprinde o prezentare filologică de ansamblu şi una selectivă, cu accent pe valoarea culturală a acestuia. A doua dimensiune o constituie prezentarea comparativă a unor lecţiuni din textele_tipărite. Această opţiune a prevalat în faţa tradiţiei manuscrise întrucât tiparul a constituit un factor principal în evoluţia limbii şi culturii române din toate punctele de vedere, încă de la debutul său, fapt recunoscut de umanistul erudit Udrişte Năsturel, văzut de mulţi exegeţi drept ultimul reprezentant al slavonismului românesc: ” *Numai prin tipografie va fi cu putinţă să îndeplinim cele de trebuinţa noastră*”[102]. Procesul de evoluţie lingvistică este prezentat pe baza raportului între *Liturghierul* lui Coresi, *Dumnezeiasca Liturghie* a lui Dosoftei, 1679 şi *Liturghierul lui Antim Ivireanul* din 1713, *Liturghierul Veniamin Costachi* din 1818, *Liturghierul* din 1987 şi *Liturghierul* jubiliar 2008, considerate ca fiind momente lingvistice importante. În acest sens am selectat ”Rugăciunea punerii înainte” din toate ediţiile amintite mai sus.

MINIATURA, p. 395.

98 PROTUL, p. 4: ”Şi Nifon se hrăni şi el din meşteşugul scrisului, căci scria foarte bine şi frumos”, CHIŢULESCU, p. 14.

99 MUNTEANU, 2005, p.102.

100 Potrivit clasicilor disciplinei noastre (vezi RUSSO, p. 15, 43-45, LAGRANGE, p. 84 ş.u.) prin critica textuală înţelegm analiza particularităţilor lingvistice şi extralingvistice ale unui text, precum şi tehnica ediţiilor.

101 LAZAREV, I, p. 9, NEGRICI, p. 41-43.

102 BRV, I, p. 131.

A treia dimensiune a strategiei noastre de cercetare o constituie o p r e z e n t a r e f i l o l o g i c ă privind contribuţia Liturghierului în dinamica procesului unificării limbii române literare.

9. Tradiţia manuscrisă a textelor liturgice. Am supus analizei manuscrisele româneşti catalogate în corpus-ul realizat de G. Ştrempel la Biblioteca Academiei Române. Pentru a avea o imagine integratoare asupra textului liturgic în spaţiul românesc am efectuat şi o inventariere a manuscriselor slavone şi greceşti, care conţin Liturghia .

Pentru prezentarea manuscriselor am folosit metoda Clark, care înlesneşte prezentarea coordonatelor de ordin codicologic (A.C. Clark, apud ONU, 1973, p. 23).

Manuscrisele slave, care cuprind integral sau fragmentar textul liturgic, catalogate şi editate de P. P. Panaitescu în două volume[103] sunt înregistrate cu următoarele numere: **26, 27, 28, 29, 30, 31, 65, 170, 227, 228, 229, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 420, 480, 492, 502** şi **531** şi aparţin secolelor al XV-lea – al XVII-lea.

Manuscrisele liturgice greceşti catalogate la BAR[104] sunt: **ms. gr**. **400, 403, 404, 405, 406, 408, 411, 413, 414, 906, 937, 938, 939, 940**, şi **941**.

Un manuscris greco-rus scris cu chirilice este înregistrat în catalogul Ştrempel[105] la cota **ms. rom. 3618**. Tot aici reamintim *Liturghierul trilingv slavono-greco-român* înregistrat de Ştrempel[106] la numărul **ms. rom. 1790**. Fiind un manuscris cu titlul scris în aur, în slavonă (*Tipicul divinului şi sfântului serviciu*[107])copistul i-a dat un caracter de lux. Rugăciunile sunt scrise în limbile liturgice greacă şi slavonă, cu caractere chirilice de culoare neagră, iar tipicul este scris în româneşte cu aceleaşi caractere, dar în chinovar[108]. Este un manuscris cu 114 f., format din 8 caiete cu dimensiunea de 28 x 19 cm. Liturghia hrisostomică este cuprinsă între f. 6^r-44^r cu titlul *Liturghia ierarhului Ioan Gură de aur*[109]. Crezul (f. 110^v-111^r) este scris tot în româneşte, mitropolitul Ştefan fiind şi ierarhul care a rostit *Crezul* pentru prima dată în limba română, în ziua înscăunării sale ca mitropolit al Ungrovlahiei, de faţă fiind şi domnitorului Matei Basarab. Filele 101^r şi 102^v sunt albe, pentru eventualele adnotări ale arhiereului, prin aceasta subscriind caracterului deschis al tradiţiei canonului liturgic. Despre valoarea literară şi artistică a acestui manuscris au făcut menţiuni şi istoricii literari N. Iorga şi N. Cartojan[110] . Manuscrisul

---

103 PANAITESCU, CMSR, I, 1959, II, 2003.
104 LITZICA, CAMARIANO.
105 CMR, III, p. 192. Este un manuscris miscelaneu, cu paginaţie veche chirilică. Copistul necunoscut a folosit culorile consacrate; a fost în proprietatea diaconului Gheorghe şi apoi a lui C. Erbiceanu, care l-a dăruit Academiei Române la 15 martie 1908.
106 CMR, II, p. 61, Dimensiunile date de Popescu -Vâlcea sunt de 29 x 20 cm.
107 POPESCU-VÂLCEA, 1974, p. 9.
108 *Ibidem*, p. 8.
109 *Ibidem*, p. 9.
110 CARTOJAN , p. 171-172: ”În epoca lui Matei Basarab însă, cultura slavonă intrase în agonie. Focarul de cultură slavă din sudul Dunării apusese rînd pe rînd. În urma acestor împrejurări s-a ajuns ca nici preoţii să nu mai înţeleagă limba în care o tradiţie prea adînc înrădăcinată îi silea totuşi să oficieze serviciul divin. Tipărind cîteva cărţi de ritual cu textul în limba slavonă şi lămuririle formelor exterioare ale cultului în limba română, mitropolitul Ştefan al Ţării Româneşti se credea îndatorat să preîntîmpine «înponcişarea» poporenilor săi cu aceste explicaţii: «şi văzîndu iară cum au creştinii ţării înputare, şi preoţii mai vrătos de către hulnicii de lege, cum pentru grosimea şi grubia nu ştim sluji tainele sfintei beserici şi strigă toţi că am uitat cinurile, socotelele, obrăşirile, chipurile, nemeririle şi toate rînduialele şi tipicurile sfintelor taine, pentru aceia ... gîndiiu să iau înputarea batjocoririlor de asupra aceştii ţărişoare ... şi astfel scos-am la lumină ... nu cum au fost pînă acum slavoneşte, tipicurile, carele nu le pot şti cinstiţii şi cucernicii preoţi pentru nesebuiala lor...De vreme ce am spart pîcla neştiinţei şi am dres rînduialele şi le-am prepus

abundă în frumoase scene liturgice. Un alt manuscris bilingv, hrisostomic, catalogat de G. Ştrempel este cel de la cota **ms. rom. 3009**[111] redactat în limbile greacă şi română cu titlul: ”*Sfînta şi dumnezeiasca Liturghie a sfîntului Ioann Zlatoust, cu ecteniile şi cu văzglăşeniile greceşti, iar molitvele rumâneşti”*; este un manuscris hrisostomic, cu 13 f. de 23 x 17 cm., copiat în semiuncială, la jumătatea secolului al XVIII-lea. Titlul, iniţialele şi tipicul sunt scrise cu chinovar, textul liturgic cu cerneală neagră; manuscrisul este ornat cu un frontispiciu în peniţă la f.1, iar legătura veche este din carton. Pe coperta II interioară arhimandritul Nectarie a consemnat cutremurul din 14 octombrie 1802.

Ms. rom. 707[112]**,** un manuscris cu titlul: *Liturghier şi Molitvenic*, având 127 f. de 19 x 15, 5 cm., datat la 1 septembrie 1699 de harnicul copist moldovean Vasile Sturze (f. 38^v). Titlul şi tipicul sunt în chinovar, textul este scris cu cerneală rădăcinie, iar iniţialele sunt ornate; peste legătura originală în piele, astăzi s-a adăugat legătura modernă. La f. 89^v copistul a însemnat eclipsa de soare din septembrie 1699, iar la f. 127 se constată circulaţia ms. prin proprietarul ”popa Găvrilă den Forusegu”, care îl cumpără şi apoi îl dăruieşte ”popii Iştucu” din Lazuri, care a adăugat apoi rânduiala spovedaniei şi alte molitve, deci, prin circulaţie, Liturghierului i s-a adăugat textul cu molitve. Pe manuscris sunt diferite însemnari de condei, semn că a avut şi alţi proprietari; ultimul dintre ei, V. Mangra, l-a dăruit Academiei Române la 14 ianuarie 1894.

Ms. rom. 1352[113] cu titlul *Liturghier,* este un manuscris cu 94 f., cu dimensiunile de 19, 5 x 16 cm., cu numerotaţie veche cu cifre chirilice, copiat de diacul Ştefan din satul Boci la 1706, conform însemnării de la f. 93. Copistul se iscăleşte şi în criptogramă, dar şi în litere latine, iar legătura manuscrisului este artistică. Nu are alte însemnări.

Ms rom. 1365[114]**,** miscelaneu cu 159 f. de 19, 5 x 16 cm., cu numerotaţie veche cu cifre chirilice, diversă, cu legătură artistică în piele, copiat la 1700 de ”*popa Neagoe ot Bobîlna*”(f. 46).

Ms. rom. 1809[115]**,** un *Liturghier*, manuscris liturgic, cu 113 f., cu dimensiunile de 21 x 15 cm. Textul are scriere cursivă, cu cerneală neagră, iar titlul, iniţialele şi regulile tipiconale în chinovar; se păstrează legătura veche din scoarţe şi piele. Este împodobit cu mai multe frontispicii în peniţă şi un desen la f. 39.

Ms. rom. 1832[116]**,** un *Liturghier*; manuscris liturgic, cu 173 f. și dimensiunile de 19, 5 x 15, 5 cm. Este scris cu negru şi chinovar de preotul Gavriil în ”*anii de la Adam 7247, de la naşterea lui Hristos 1739, meseţea martie 6*”, în satul Sintelic, lângă Oradea şi legat în scoarţe de lemn şi piele; copistul îşi exprimă onestitatea faţă de eventualele greşeli de copiere.

Ms. rom. 2302[117]**,** un manuscris liturgic, cu 140 f. și dimensiunile de 19 x 15 cm., cu titlul: *Rînduiala sfintei şi dumnezăeştii Liturghii, caria iaste aşia la beseareca cea mare la Sfetagora.* Numerotaţia este veche, cu cifre chirilice, iar textul este scris cu cerneală

rumâneaşte, pentr-acea nu se cade vouă drepţilor mei fii ai Pravoslaviei să vă înponcişaţi şi să vă scîrbiţi împotriva pastoriului vostru. »”.

111 CMR, III, p. 431.

112 CMR, I, p. 301.

113 CMR, I, p. 301-302.

114 CMR, I, p. 307, ŞTREMPEL, 1959, p. 12.

115 CMR, II, p. 66, ŞTREMPEL, 1959, p. 35.

116 CMR, II, p. 73, ŞTREMPEL, 1959, p. 75.

117 CMR, II, p. 237, CORFUS, p. 83.

neagră; titlurile şi regulile tipiconale sunt în chinovar. Este ornamentat cu frontispicii în peniţă şi iniţiale în roşu. Legătura artistică în piele se păstrează sub cea modernă.

Ms. rom. 2303[118], cu titlul *Liturghier*, este un manuscris cu 143 f. de 19, 5 x 14 cm., scris în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Datarea s-a făcut de către G. Ştrempel. Textul este scris cu cerneală neagră, iar titlul, iniţialele şi regulile tipiconale sunt în chinovar. Copistul nu a lăsat însemnări, iar provenienţa este necunoscută; după însemnări se pare că a circulat în zona Bucureştiului. Cuprinde pagini copiate din *Liturghierul* de la Bucureşti, ediţia 1780, cu însemnări bisericeşti, politice, sociale şi personale, posesorii bucureşteni fiind atenţi la evenimentele timpului, dar şi la consemnarea lor. Astfel, sunt menţionate: la f. 1: tăierea domnitorului Constantin Hagialîu, pentru văcărit, în 1799 şi venirea muscalilor la Bucureşti în 1806; f. 1^v : domnia lui Ioan Alexandru Constandin Moruz; f. 42^v : venirea lui Tudor Vladimirescu la Bucureşti; f. 70^v: venirea boierilor de la Ţarigrad; f. 122^v : cutremurul din 14 octombrie 1802, când s-a dărâmat biserica Colţea; f. 143: ”*mazilirea domnitorilor Alexandru Ipsilanti în 1797 şi a lui Constantin Hageanrîlîu voevod în 1799*”. F. 9, 31^v, 39^v-40, 64, 71 şi 122 conţin informaţii personale nesemnificative ale ale unuia dintre proprietari, diaconul Radu.

Ms. rom. 3188[119] intitulat *Dumnezeiasca Liturghie a sf. părintelui nostru Ioan Zlatoust*, este un manuscris hrisostomic liturgic cu 20 f., de 18, 5 x 13 cm., având textul de culoare neagră, iar titlul, tipicul, colontitlul şi iniţialele în chinovar; nu are însemnări.

Ms. rom. 3202[120] cu titlul *Liturghier*, este un miscelaneu de 146 f., de 19 x 14, 5 cm. Textul este scris cu cerneală rădăcinie iar titlul, colontitlul, iniţialele în chinovar; este copiat în anul 1804 după *Liturghierul* tipărit la Râmnic în anul 1759 (f. 146), de ieromonahul Ioachim Bărbătescu din Bistriţa vâlceană şi legat în scoarţe de lemn şi piele. Ultimul proprietar a fost Muzeul de Antichităţi, care l-a predat Academiei Române la 10 februarie 1903.

Ms. rom. 3312[121], cu titlul *Liturghier*. Este un manuscris de 171 f., cu dimeniunile de 18 x 14, 5 cm., cu numerotaţie veche cu cifre arabe, textul fiind scris cu cerneală neagră ce imită tiparul ; unele titluri, iniţialele şi regulile tipiconale sunt scrise în chinovar.

Ms. rom. **3965[122]**, cu titlul *Liturghia lui Ioan Gură de Aur*, este manuscris bilingv, hrisostomic liturgic, fragmentar, cu 20 f., şi dimeniunile de 22 x 17 cm., copiat în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, provine din dezmembrarea manuscrisului 3920 (acest manuscris avea în plus doar cinci foi cu un text din *Pateric*).

Ms. rom. 4067[123], cu titlul *Liturghier slavo-roman* este un manuscris liturgic, incomplet (fără început şi fără sfârşit), cu 67 f., cu dimeniunile de 21 x 16, 5 cm.; Proscomidia şi *Liturghia lui Ioan Gură-de-Aur* este copiată de diacul Toode din satul Odorhei de lângă Târnave, la 1708 (f. 1^v); textul este scris cu cerneală neagră, iar titlul, iniţialele şi tipicul în chinovar. Copierea s-a efectuat în casa preotului Ion Mihanciu din satul Laureni, judeţul Mureş în ”*Anul Domnului 1708*”. Legătura este veche în scoarţe de lemn şi piele.

---

[118] CMR, II, p. 238.
[119] CMR, III, p. 43.
[120] CMR, III, p. 49.
[121] CMR, III, p. 80, ŞTREMPEL, 1959, p. 77.
[122] CMR, III, p. 288.
[123] CMR, III, p. 319.

Ms. rom. 4133[124], conține un *Liturghier*; miscelaneul are 149 f., de 19, 5 x 15 cm., copiat în 1730 (f. 66); textul este scris cu cerneală neagră, iar titlul, inițialele şi tipicul în chinovar. *Liturghia lui Ioan Gură-de-Aur* are lipsă primele file şi este cuprinsă între f. 1-59, conform cu însemnarea: ”*Coneţ Liturghiei Zlatoustova. Martie 2 dzile*”, iar la f. 66 sunt consemnate, cu precizie, datarea şi copistul: ”*A scris mult păcătosul preot Ştefan din Sînboşog, (judeţul Bihor). Anul... 1730, meseţa martie, 4*”.

Ms. rom. 4154[125] cu titlul *Liturghier. Rînduiala dumnedzăeştii Liturghii, fără diacon, a lui Ioan Zlatoust*; manuscris hrisostomic liturgic cu 162 f., de 19 x 15 cm. legat în piele peste care s-a aplicat legătura modernă. Textul liturgic este scris cu cerneală neagră şi unele titluri, colontitluri şi iniţiale sunt în chinovar ; manuscrisul este împodobit cu mai multe frontispicii în peniţă şi iniţiale ornate. Liturghia ”*cinstită şi slăvită*”(f. 162^v) este copiată la începutul secolului al XVIII-lea în Bihor, de dascălul Gheorghie pentru preotul Simeon din Iaz, < judeţul Bihor >.

Ms. rom. 4160[126] este un manuscris liturgic, cu 118 f., de 18 x 15 cm., copiat de scribul Vasile Sturdze la 1701 (f. 57). Textul este scris cu cerneală neagră, iar ornamentaţia este identică cu a celorlalte manuscrise ale acestui copist-călător; numerotarea este cu caractere chirilice. Legătura veche din piele se păstrează sub cea modernă.

Ms. rom. 4164[127] cu titlul *Liturghier* este un manuscris liturgic cu 105 f., de 20 x 15, 5 cm., cu numerotaţie veche, cu cifre chirilice, cu legătură veche în scoarţe şi piele. Textul este scris cu cerneală neagră şi rădăcinie, iar titlul, iniţialele şi regulile tipiconale sunt în chinovar.

Ms. rom. 4255[128] are, între filele 4-96 un *Liturghier*; este un miscelaneu liturgic cu 108 f., cu dimeniunile de 20 x 16 cm., copiat la începutul secolului al XVIII-lea, de un copist necunoscut. Textul este scris cu cerneală neagră, iar titlurile, colontitlurile, iniţialele şi indicaţiile tipiconale sunt în chinovar. Sub legătura modernă se păstrează legătura veche din scoarţe de lemn şi piele.

Ms. rom. 4259[129]**,** un *Liturghier* cu 188 f., cu dimeniunile de 20 x 15 cm, este numerotat cu cifre chirilice şi scris cu cerneală neagră şi rădăcinie; titlurile, colontitlurile, iniţialele şi regulile tipiconale sunt notate cu roşu; legătura veche din scoarţe şi piele se păstrează sub cea modernă.

Ms. rom. **4275**[130] este un *Liturghier* are 143 f., cu dimeniunile de 19, 5 x 15, 5 cm., scris cu cerneală în Ardeal la începutul secolului al XVIII-lea, iar titlurile, iniţialele şi tipicul cu chinovar. Este păstrată legătura veche în scoarţe de lemn şi piele.

Ms. rom. **4870**[131] este tot un miscelaneu liturgic cu 71 f., cu dimeniunile de 20 x 14 cm., cu numerotaţie veche cu cifre chirilice, scris cu cerneală neagră, iar titlurile, iniţialele şi indicaţiile tipiconale sunt în chinovar; legătura modernă este aplicată peste cea veche, din piele.

---

[124] CMR, III, p. 344.
[125] CMR, III, p. 355.
[126] CMR, III, p. 357.
[127] CMR, III, p. 359.
[128] CMR, III, p. 394, CORFUS, p. 145.
[129] CMR, III, p. 396, ŞTREMPEL, 1959, p. 66.
[130] CMR, III, p. 402-403, ŞTREMPEL, 1959, p. 77.
[131] CMR, IV, p. 147, ŞTREMPEL, 1959, p. 169.

Ms. rom. 4918[132] este un *Liturghier* de 111 f., cu dimeniunile de 19 x 14 cm., cu numerotaţie veche cu cifre chirilice. Textul este scris cu cerneală neagră, iar titlul, iniţialele şi tipicul în chinovar; este împodobit cu frontispicii în peniţă la f. 29^v şi 64^v, iar la f. 33^r, 41^r şi 47^v are iniţiale ornate.

Ms. rom. 5353[133] un *Liturghier,* cu 88 f. de 19, 5 x 15, 5 cm., copiat după *Liturghierul de Buzău*, ediţia 1702, cu litere ce imită tiparul; textul este de culoare neagră, iar titlurile, iniţialele şi regulile tipiconale sunt în chinovar. Este ornamentat cu frontispicii şi desene în peniţă reproduse după *Liturghier* .

Scurte fragmente liturgice au mai fost incluse şi în alte manuscrise religioase cu largă circulaţie precum cele din *Mântuirea păcătoşilor*[134]**.** Din cele 46 de manuscrise ce includ, integral sau fragmentar această operă, notăm doar pe cele care au textul integral, şi anume: **ms. rom. 432, 2174, 2517** şi **5466**; în ediţiile actuale ale acestei culegeri, fragmentele liturgice au fost eliminate. O altă operă cu largă circulaţia *Floarea darurilor*[135] avea inclus în faza de început câteva fragmente liturgice. În ediţia critică realizată de Pandele Olteanu aceste nu mai sunt trecute.

10. Tipologia cărţii manuscrise. Din caracteristicile manuscriselor prezentate a rezultat o tipologie a acestora, pe care o prezentăm mai jos cu exemplificări corespunzătoare fiecărui tip.

Din punct de vedere al limbii în care au fost scrise, avem: manuscrise greceşti, slavone, slavo-române, cu două exceptii: un manuscris greco-român (nr. 3009) şi un altul greco-rus, ambele scrise cu caractere chirilice (nr. 3618).

Din punct de vedere al conţinutului şi a structurii manuscrisului, avem manuscrise miscelaneu (1365, 3202, 4255 şi 4870), manuscrise liturgice cu text integral (707, 1352, 1365, 1809, 1832, 2302, 3188, 3202, 3312, 4154, 4160, 4164, 4255, 4259, 4275, 4918 şi 5353) şi manuscrise liturgice cu text incomplet (3965, 4067, 4133, 4870, 5733).

Scurte fragmente liturgice incluse în miscelanee sunt cuprinse în manuscrisele **447, 953, 1123, 1187, 1331, 1426, 2039, 3806, 4237, 4762, 5207, 5316, 5422** şi în *Codicele Bratul*. Acesta din urmă, aflat la Muzeul Literaturii din Iaşi, este inclus în studiul nostru, întrucât este primul manuscris datat şi conţine un fragment liturgic şi omilia hrisostomică pascală.

Cu excepţia **ms. rom. 1809**, care are scriere cursivă, toate celelate au o scriere ce imită tiparul, scriere ce s-a practicat în Ardeal din lipsa cărţilor tipărite.

Din punct de vedere artistic toate manuscrisele au avut măcar un frontispiciu şi câteva iniţiale ornate; unele dintre ele au avut legătură artistică deosebită (**ms. rom. 2302**), iar altele au o mai mare valoare artistică dată de ornamentaţia bogată în frontispicii, viniete, iniţiale ornate şi scene rituale, care stabilesc un raport intern cu textul, intensificând mesajul textului liturgic **(ms. rom. 4255, 4259, 4275**).

Ms. rom. 1352 conţine o criptogramă şi unele cuvinte scrise cu litere latine, indicând mâna unui copist mai instruit, pe când **ms. rom. 4067** a fost scris de un copist mai puţin pregătit, fapt constat din scrierea stângace şi cu mici lacune de text.

---

[132] CMR, IV, p. 155-156, ŞTREMPEL, 1959, p. 177.
[133] CMR, IV, p. 277, ŞTREMPEL, 1959, p. 217.
[134] ONU, 2002, p. 26-27.
[135] OLTEANU, 1964, p. 189-211.

Dacă îi avem în vedere pe copişti, avem: manuscrise scrise de un singur copist şi manuscrise scrise de doi copişti, iar din punctul de vedere al profilului intelectual avem mauscrise scrise de preoţi, de diaconi, de dascăli şi de logofeţi. Copiştii al cărăr nume a fost consemnat pe o versiune a Liturghiei sunt: logofătul Constantin Anastasie (1809), popa Avram din Cioara (1365), popa Floru (4259), popa Gavril din Sintele Oradea (1832), diacul Gheorghie din Vima Turdei (4275), diaconul Gheorghe Comănescu (3312), dascălul Gheorghe din Botos (4154), monahul Gherasim (5782), ieromonahul Ioachim (3202), popa Nicolae din Cicmău (4870), popa Petre din Hereclean (4918), ieromonahul Silvestru (5353), preotul Ştefan din Sînboşog (4133), diacul Ştefan din Vima Boci (1352), diacul Toader din Odorhei (4067) şi dascălul Vasile Sturdze moldoveanul (707, 4160, 4164).

După criteriul circulaţiei, avem manuscrise cu circulaţie bogată (1365, 2303, 3312, 4160, 4255 şi 4259) şi manuscrise cu arie restrânsă de circulaţie (1352).

La această categorie trebuie să mai amintim faptul că există foarte multe manuscrise româneşti în afara graniţelor României care, din diverse motive, au fost „exportate" şi care sunt catalogate astăzi în marile biblioteci europene. Semnalarea şi cercetarea lor a fost făcută de către istorici (episcopul Melchisedec Ştefănescu, Al. Odobescu, M. Kogălniceanu G. Tocilescu, N. Iorga, M. Bulacu, I. Mihailovici, M. Berza, V. Cândea, P. P. Panaitescu, ş. a.) şi filologi (M. Gaster, B. P. Hasdeu, L. Şăineanu, O. Densuşianu, Şt. Ciobanu, P. Olteanu, E. Turdeanu, Gh. Mihăilă ş. a.). Repertorii al tuturor acestor manuscrise a fost întocmite de către Radu Constantinescu în 1986[136]şi academicianul Virgil Cândea[137].

O altă catalogare a manuscriselor a fost făcută de Biblioteca Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române; catalogul respectiv a fost întocmit de reputatul pr. Dumitru Fecioru şi publicat treptat, timp de şase ani, în periodicul bisericesc ST între anii 1959-1965.

Credem că este posibil să mai fie descoperite şi alte manuscrise româneşti prin diverse depozite de carte veche bisericească, aşa cum cercetătorii au descoperit şi publicat în 1970[138] manuscrise hrisostomice inedite.

Toate manuscrisele liturgice prezentate au fost scrise într-o perioadă de un secol: de la 1699 (**ms. rom. 707**), până la intrarea în perioada modernă (**ms. rom. 3202** din 1804), iar din punct de vedere geografic, cu excepţia a două manuscrise, 98% au fost scrise şi au circulat în Ardeal.

Toate manuscrisele au fost scrise pe suport de hârtie, dar nici un copist nu oferă informaţii privind provenienţa şi preţul hârtiei.

Fiind text liturgic fundamental pentru preoţi, toate regulile tipiconale au fost notate cu chinovar(roşu), copiştii fiind în cea mai mare parte persoane consacrate oficiului divin.

Ms. rom. 3312 are numerotaţie cu cifre arabe, celelalte cu cifre chirilice. **Ms. rom. 4067** are în plus şi o transcriere interliniară târzie, cu litere latine.

Cu excepţia **ms. rom. 2303**, toate manuscrisele au avut precizată data şi locul copierii, precum şi proprietarii lor. Un singur manuscris (**ms. rom. 3203**) păstrează aproape în întregime anonimatul datelor.

---

[136] Radu Constantinescu, *Manuscrise de origine românească din colecţii străine*, 1986, s. l.

[137] CÂNDEA, 2010.

[138] *Une homélie chrysostomienne présentée comme inédite*, în *Bibliography of scholarship in the field of Chrysostom studies*, updated March 2010/ 10 06. 2011.

11. Raportul dintre ms. rom. 3188[139] și Liturghierul din 1747[140]. În prezentarea de mai jos avem în vedere modul cum s-au transmis normele românei literare prin copierea manuscriselor. În acest sens am analizat **ms. rom. 3188 din** Fondul de Manuscrise al BAR, care conţine numai textul liturgic; comparaţia este făcută cu Liturghierul din ediţia Bucureşti, 1747; am supus colaţionării Rugăciunea dinaintea Sfintelor Daruri.

Liturghierul 1747, Bucureşti	Ms. rom. 3188
p. 87. Doamne, Dumnezeule, atotţiitorule, cela ce eşti unul sfânt, care priimeşti jărtfa de laudă de la cei ce te chiamă pre tine cu toată inima, priimeşte şi rugăciunea noastră a păcătoşilor, şi o du pre dânsa la sfântul tău Jârtvinic, şi ne îndestulează pe noi a-ţi aduce ţie daruri şi Jărtve duhovniceşti pentru păcatele noastre şi neştiinţele norodului: şi ne învredniceşte să aflăm har înaintea ta, ca să-ţi fie ţie bine jărtva noastră, şi să sălăşluiască întru noi Duhul cel bun al darului tău, şi întru aceaste daruri puse înainte şi întru tot norodul tău.	f. 24. Doamne, atotţiitorule, cela ce eşti unul sfânt, carele priimeşti jertfă de laudă, de la cei ce te cheamă pre tine cu toată inima. Priimeşte şi rugăciunea noastră a păcătoşilor, şi o du către sfântul tău jertvenic, şi ne îndestulează pre noi a-ţi aduce ţie daruri şi jertve Duhovniceşti pentru păcatele noastre şi neştiinţele norodului. Şi ne învredniceştre pre noi să aflăm Har înaintea ta, ca să-ţi fie ţie bineprimită jertfa noastră, şi să să sălăşluiescă întru noi Duhul cel bun al darului tău şi spre aceste daruri puse înainte, şi spre tot norodul tău.

Din analiză au rezultat următoarele aspecte filologice ale copierii:

a) omisiuni: *Dumnezeule* şi *pre dânsa*
b) înlocuiri: 1. vocale - [ă]- cu [e]: *jărtvă* - *jertve*
- [*î*]cu [*e*]: *jîrtvenic* – *jertvenic*, etc.
2. cuvinte: : *întru* cu *aceste, Dumnezeule-atotțiitorule*
c) adaos : *pre noi*.

Manuscrisul a fost scris cu cerneală neagră, mai puţin regulile tipiconale, redate în chinovar; nu conţine ornamentaţie şi nici însemnări importante.

12. Tradiţia tipărită a textelor liturgice. În paginile următoare vom efectua două tipuri de prezentări ale acestor ediţii: de ansambu şi selectivă; criteriul de selecţie a fost determinat de importanţa acestor ediţii în procesul unificării românei literare.

Prezentarea de ansamblu are în vedere valoarea culturală a ediţiilor, iar prezentarea selectivă are ca obiectiv c o n t r i b u ţ i a operei hrisostomice din cărţile de cult la procesul de unificare a românei literare. Ipoteza de lucru ne-a fost impusă de evoluţia epocilor de cultură studiate, de programul cultural al fiecărei epoci, care a dictat ornamentaţia cărţii precum şi de arta cuvântului scris.

[139] CMR, IV, p. 277, F. 24.
[140] LITURGHIER, Bucureşti, 1747, p. 87.

Demersul metodologic porneşte de la scopul fundamental al studiului: arta cărţii şi arta cuvântului scris. Această dublă perspectivă a impus ca necesitate metodologică utilizarea procedeului analizei de perspectivă inversă, dat de metoda integrativă[141] ”*pentru a putea stabili concordanţe sau mutaţii stilistice*” în aspectul artistic al cărţii; metoda a necesitat un cadru complex de investigare: analiza iconografică unită cu cea formală în acord cu fenomene istorice şi culturale, creaţia artistică fiind explicată în relaţie cu programul cultural şi social al epocii. Pentru corecta ei aplicare, metoda a impus lărgirea bazei de informare şi selecţia critică pentru distingerea particularităţile artistice ale Litughierelor.

Procedeul stratificării lingvistice[142] dat de metoda comparatistă a pus în evidenţă dinamica procesului de unificare a limbii române literare prin textele liturgice.

Utilizăm două metode specifice din două domenii ştiinţifice diferite, care converg spre scopul fundamental al cercetării: contribuţia efectivă a Liturghiei la evoluţia culturii române.

Ca tehnică de lucru am recurs în prima parte la prezentarea artistică a cărţii tipărite şi apoi la arta cuvântului.

Pentru îndeplinirea scopului propus la primul punct al cercetării s-a impus cu necesitate luarea în calcul a *Liturghierului* din 1508[143], acesta fiind primul text tipărit al Liturghiei, incunabulele macariene influenţând tot teritoriul sud-est european[144]. Cartea este un format mic *in -4°* de 128 de foi cuprinse în 17 caiete în legătură de epocă: coperţile de lemn sunt îmbrăcate în piele. Scrise cu roşu şi negru, acestea redau aproape cu fidelitate structura manuscrisului slavon nr. 651; este frumos ornat şi scris pe hârtia groasă, de provenienţă veneţiană, cu şase filigrane diferite, cu câte 15 rânduri pe fiecare pagină, unele dintre ele având frumoase frontispicii în roşu şi negru precum şi iniţialele cu patru forme deosebite. *Liturghierul* începe cu epilogul caracteristic cărţilor din secolul al XVI-lea şi cuvântul Sf. Vasile cel Mare despre preoţie. *Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur*, are în faţă un frontispiciu cu stema Ţării Româneşti. Textul este cuprins între caietul 1, f. 3^{v} şi sfârşitul caietului 6, cu următorul titlu: *Dumnedzeiasca slujbă după sfîntul părintele nostru Ioan Gură-de-Aur.* Acest titlu nu este prezent în *Spunerea de capitole* de la începutul cărţii. *Liturghierul* a fost retipărit cu titlul *Liturghier–Slujebnic*, în 1588, la Braşov, de către Şerban, fiul lui Coresi. În 1570 a fost efectuată traducerea şi tipărirea *Liturghierului* în limba română.

Sub aspect artistic, Liturghierul a impus îmbinarea elementelor bizantine cu a celor apusene şi a celor populare româneşti, elemente prezente în multe ediţii viitoare ale Liturghierului; dispuse într-o tratare unitară şi echilibrată din punctul de vedere al repartiţiei elementelor grafice, aceste elemente artistice se vor diversifica ulterior pe categorii de texte şi epoci de cultură. Această ornamentică a fost preluată de Coresi prin Liturghierul slavon şi îmbogăţită prin *Evanghelia învăţătoare din 1581,* care aduce ca noutate o pagină de gardă de tip *plaine page*. Elementele geometrice au fost înlocuite la Braşov de cele vegetale, elemente figurative, viniete de început şi de text, letrine, frontispicii dreptunghiulare şi motive heraldice, care au amplificat valoarea culturală a Liturghierelor tipărite la Braşov (1570, 1588) şi Dealu. (1646). Acesta din urmă a

[141] LAZAREV, p. 9, NEGRICI, p. 41-43.
[142] MUNTEANU, 2008, p. 16.
[143] LITURGHIER, 1508, GHEŢIE-MAREŞ, 1985, p. 259-265.
[144] ZIMMER, The benining of cyrilik printyng, New York, 1983, p. 142, *apud,* ANDREESCU, p. 6, GRABAR, p. 12.

împrumutat motivul poarta cărţii casetată cu chipuri de sfinţi de la Liturghierul de la Kiev, 1625[145] iar motivele din ediţia Dealu au influenţat ornamentaţia Liturghierului lui Teodosie (1680), al lui Antim (1713), a Liturghierului de Bucureşti (1728), a Liturghierului de Buzău (1769), şi a Liturghierelor de Râmnic (1706, 1733, 1742, 1747), multe din ediţii aducând elemente noi prin meşterii tipografi străini şi autohtoni. Tot în secolele al XVII-lea – al XVIII-lea au predominat somptuoasele gravuri *pleine-page* cu scene în două şi trei registre, iar în interiorul textului, icoanele şi chenarul stilizat au dat farmec imaginii şi încântare cititorului; frumosul a fost pus în acţiune pentru înnobilarea minţii, acesta fiind şi secolul debutului marilor reforme care se vor finaliza în secolul următor. Cartea tipărită se înscrie în acest proces novator atât cantitativ prin numeroase ediţii ale tuturor cărţilor de cult, cât şi prin traducerea şi tipărirea cărţilor sapienţiale[146], ştiinţifice[147], a primelor manuale[148] şi calendare[149], precum şi scrierea marilor cronici[150], intelectualitatea românească fiind puternic ancorată în relaţiile culturale europene prin reprezentanţii familiilor domnitoare[151], ai clerului[152] şi al negustorilor[153]. Circulaţia cărţii europene în spaţiul românesc pe marile trasee comerciale[154] a adus cu sine motivele ornamentale ale Barocului apusean, care au fost asimilate de motivele consacrate, aşa încât cărţile au redevenit mijloc de contopire a artei româneşti cu cea europeană; prin prezenţa ierarhilor şi clericilor greci au fost aduse în ornamentaţia cărţii, motivele ornametale orientale, toate prezente din plin în frontispicii, viniete și chenare[155].

Liturghierele de Blaj au avut ca preferată a gravurilor, icoana Buneivestiri, corifeii Şcolii Ardelene transpunând prin imagini şi în prefeţele cărţilor publicate de ei, programul lor reformist-iluminist. Această icoană va fi preluată de şcoala gravorilor de la Iaşi, în 1806. Luxoasa ediţie a Liturghierului de Blaj din 1775 va declanşa mai târziu o competiţie artistică între editorul blăjean Ion Bob şi cel de la Sibiu, Petre Bart, care se va materializa prin editarea mai multor Liturghiere cu ornamentaţie rafinată, inspirată din ecourile târzii ale Renaşterii italiene[156] în ambele centre; hârtia de calitate superioară, textul ireproşabil şi gravurile elegant amplasate, conferă superioritate artistică tipăriturilor sibiene[157].

---

145 ANREESCU, ARTA, p. 7, 27, IORGA, 1968, p. 208-210.

146 CÂNDEA, RAŢIUNEA, p. 246-248, DUŢU, COORDONATE, p. 355, CARTOJAN, 1938.

147 Episcopul Amfilohie a tradus pentru prima data Gramatica, Geometria si Fizica.

148 În *Bucoavna,* începând cu ediţia din 1699 şi *Azbucvar* au fost introduse ca exerciţii de citire şi rânduieli şi rugăciuni liturgice, MIHĂILĂ, OROC, p. 168: ” Nota nouă pe care o aduce această bucoavnă e slujba bisericească, pe care o dă ca material de lectură, şi ecteniele şi pricesnele greceşti alături de cele româneşti. Aceste părţi au fost reluate în 1795, în *Bucoavna* de la Sibiu, rămânând în uz aporoape un secol întreg, până la dispariţia bucoavnei din viaţa şcolară şi bisericească”.

149 Primul calendar a fost creat de Petru Shoanul, la Braşov, în anul 1733, după model, sârbesc, cf. TOMESCU, 1957.

150 Cronicile lui R. Greceanu, Axinte Uricariul, I. Canta, Ghiculeşti, Anonimul brâncovenesc, ş. a.

151 Familiile Cantacuzino, Mavrocordat şi marii boieri, care şi-au şcolit fiii la Lvov, Padova şi Veneţia.

152 Episcopii Mitrofan, Damaschin, Chesarie şi Filaret, mitropoliţii Neofit I şi Iacob Putneanul.

153 IORGA, XVIII, p. 347, ŞCHIAU, p. 110.

154 IORGA, 1981 I, p. 89: ”Cele două mari drumuri comerciale erau... şi drumul de nord prin Cracovia, Lvov, Suceava, Cetatea Albă, numit şi bulevardul creştinătăţii după pătrunderea masivă a turcilor în Europa”.

155 ANDREESCU, XVIII, p. 128-129, IORGA, 1972, p. 259, NICOLESCU, 1976, p. 219-238.

156 OPRESCU, p. 158, ANDREESCU, XVIII, p. 130.

157 OPRESCU, p. 149.

De la Râmnic, începând cu *Liturghierului* din 1706 şi prin intermediul celei mai longevive familii de tipografi români - meșterii din familia Athanasievici au lucrat la tipografia Râmnicului timp de peste o sută de ani[158]- a fost iniţiată practica aplicării pe Liturghiere a stemei mixte, a Ţării Româneşti şi a Moldovei[159], practică generalizată apoi în tot spaţiul tipografic muntenesc; și acest fapt a pregătit procesul unirii şi al modernizării desfăşurat în secolul al XIX-lea. Aici, la Râmnic, sub influenţa lăsată de spiritul german[160], au fost tipărite cele mai elegante tiraje de cărţi liturgice, care s-au răspândit deopotrivă printre sârbi şi românii ardeleni[161]. Unul din cei mai eruditi şi activi cărturari s-a dovedit episcopul Chesarie, care cerea cu insistenţă prietenului său, negustorul Hagi Constantin Pop, să-i cumpere periodicele şi noile cărţi editate în Apus printre care şi *Enciclopedia* lui Diderot[162].

Ediţia 1813 a *Liturghierului* de Râmnic, influenţată de arta barocă, aduce ca noutate gravura în aramă a coperţilor, iar Chişinăul va da o ediţie luxoasă a *Liturghierului* românesc în anul 1815, ediţie care va juca un rol cultural deosebit în Basarabia: „*Liturghia din 1815...una din cele mai frumoase cărţi basarabene, în felul celor cu grijă şi bogat tipărite de marii scriitori bisericeşti...Cartea aceasta a fost unul din stîlpii puternici ai românismului în Basarabia. După ea au învăţat cei mai mulţi preoţi de la 1815 înainte...Ea a slujit ca model de scriere, ca una ce zilnic se întrebuinţa la slujbă*”[163].

Un tiraj relativ restrâns, într-o ediţie de lux, a fost produs şi la Mănăstirea Neamţ în anul 1860. Am aflat recent în Biblioteca Episcopiei Roman un exemplar din această ediţie. Alături de acesta în biblioteca menţionată mai existau două volume cu copertă de calitate diferită din aceeaşi ediţie, astfel că Mănăstirea Neamţ a editat în 1860 trei tipuri de Liturghiere: unul obişnuit cu copertă din carton, o ediţie cu copertă mai îngrijită pentru marile sărbători şi un exemplar de lux. Am efectuat colaţionarea cuprinsului, textului, şi paginaţiei, iar concluzia este aceea că sunt identice în conţinut, dar este de calitate superioară hârtia ediţiei de lux, iar coperta îmbrăcată în catifea grena peste care s-a aplicat un chenar din argint aurit prins în cele patru colţuri cu butoni flamboiaţi auriţi îi dă acesteia un aer sărbătoresc. În mijloc se află o cruce din acelaşi material. Chenarul şi crucea au aceleaşi forme geometrice gravate în relief. Pe marginea interioară a chenarului s-au dispus uniform butoni mici flamboiaţi, iar cotorul este întărit cu şase butoni de acelaşi tip; întregul volum degajă prospeţime, vioiciune şi bucuria de a-l răsfoi.

Începând cu a doua jumătate a secolului al XIX-lea aspectul ornamental al cărţilor liturgice se simplifică la fel ca al tuturor cărţilor religioase; locul imaginilor este cedat scrisului, numărul crescând al ştiutorilor de carte a impus apelul la lectură mai mult decât la imagine, iar începutul secolului al XX-lea a adus Liturghiere ornate cu un chenar simplu şi stilizat.

Cinci caracteristici au rămas constante, dar în mod diferit în toate secolele supuse analizei; prima este chipul Sfântului Ioan Gură-de-Aur prezentat în diferite variante iconografice în toate Liturghierele, pentru că nici un Liturghier nu a avut lipsă această

[158] OPRESCU, p. 158, HERALDICA, p. 308.
[159] HERALDICA, p. 316-320.
[160] IORGA, XVIII, p. 516.
[161] MOLIN, 1964, p. 859-869, 1965, p. 418-424, MIHĂILĂ, OROC, p. 164-169.
[162] IORGA, CONTRIBUTII-XVIII, p. 3.
[163] OPRESCU, p.119, cf. şi. HANEŞ, p. 81.

Liturghie. A doua caracteristică sunt simbolurile Euharistiei: motivele viţa-de-vie cu strugure, spicele de grâu şi masa euharistică; a treia caracteristică o reprezintă uzura extremă a paginilor Litughiei hrisostomice, semn al unei îndelungate şi eficiente folosinţe. Norma consacrată scrierii textului Liturghiei este respectată în toate edițiile: tipicul cu roşu, iar textul cu cerneală neagră şi, mai nou, albastră, aşa cum sunt scrise unele rugăciuni din ediţia jubiliară din 2008. Liturghierul lui lui Neofit de Bucureşti 1741 și cel din 1747 au avut incizate pe coperta exterioară *supra-libros*-ul Mavrocordaţilor, cu iniţiala domnitorului. Iorga scrie cum acest ambiţios, erudit şi patriot domnitor fanariot va impune şi în administraţia statului obligativitatea scrierii tuturor documentelor în limba română: "*Toată corespondenţa ce am cercetat se poartă numai în româneşte. Cînd, din obişnuinţă sau din linguşire, un dregător încearcă a întrebuinţa limba de naştere a domnului, acesta se supără şi, după temperamentul lui iute, îl înfruntă foarte aspru: «...de ce să ne scrii greceşte?... să ne scrii rumâneaşti! Să nu ne mai scrii greceşti... Carte ce ne-ai trimis am luoat şi cele scrisă am vădzut; dar pentru ce să ne scrii greceşte? Au aştepţi, să-ţ dăm noi logofăt, să scrie româneaşti ? Să-ţ cauţ logofeţăl, să ne scrii rumâneaşti! Să nu ne mai scrii greceşti!*»"[164].

Ultima caracteristică comună este spaţiul liber de 1-2 file pentru adnotările personale ale sacerdotului.

În ceea ce priveşte dimensiunile, Liturghierele din prima parte a secolului al XVIII-lea, sunt de format mic, variind între 19, 5 x 14 şi 20, 5 x 15 cm.; începând cu ediţia din 1759, rămâne constantă dimensiunea de 33 x 20 cm. până la ediţia din 1921. După această perioadă singura dimensiune rămâne cea de 24 x 18 cm.

Amploarea crescută a activităţii culturale de la sfârşitul secolului al XIX-lea a făcut posibilă întocmirea de numeroase ediţii de Liturghiere cu notaţii precum *Liturghierul pentru uzul coral bărbătesc pe mai multe voci*[165]; în 1945 este editat un Liturghier inedit cu titlul *Liturghier pentru copii şi popor*[166] cu multe imagini de text, iar în 2000[167] s-a editat un *Liturghier pastoral*[168]. Anul aniversar 2008 aduce nou un *Liturghier pentru surdo-muţi*[169] şi un *Liturghier pastoral*[170]. Anul 2010 aduce nou un Liturghier pastoral[171], un *Liturghier a poche*[172] şi reeditarea *Liturghierului jubileu*, iar anul 2012 aduce o nouă ediţie, îmbunătăţită, în urma răspunsului dat de sacerdoţi la solicitarea menţionată de Comisia Sinodală în *Liturghierul 2008*, prin aceasta evidenţiindu-se caracterul dinamic al tradiţiei ortodoxe[173]. Ornamentaţia acestora din urmă este simplă. *Liturghierul pastoral* cuprinde numai Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur, la care sunt adaugate alte rânduieli cultice descrise în cercetarea efectuată de L. Petroaia[174]. Am supus analizei câteva ediţii

---

[164] IORGA, ST-DOC, VI, p. 288-294, IORGA, REFORMATORII, p. 117.
[165] În studiul lui PETROAIA, consacrat istoriei Liturghierului muzical românesc (p. 160-162) am numărat peste o sută de ediţii ale acestor Liturghiere cu foarte mulţi autori, volume care au fost tipărite în diverse centre bisericeşti.
[166] LITURGHIER, Bucureşti, 1945.
[167] LITURGHIER, Trinitas, Iaşi, 2000.
[168] Acest Liturghier conţine numai *Liturghia Sfântului Ioan Gură-de-Aur*.
[169] A fost conceput în urma studierii limbajului mimico-gestual, PETROAIA, p. 105-106.
[170] Conţine numai Liturghia hrisostomică, după modelul din 2000.
[171] LITUGHIER, Bucureşti, 2010.
[172] Liturghier editat de mai multe centre mitropolitane, cu număr restrâns, pentru uzul sacerdoţilor.
[173] Este o reeditare îmbunătăţită tipiconal a Liturghierului din 2008.
[174] În anul 2009 s-a realizat finalizarea acestei cercetări doctorale a Liturghierului românesc, cf. PETROAIA, p. 108.

din secolul al XX-lea şi am constatat prezenţa paginilor albe necesare adnotărilor preoţilor, iar unele dintre ele aveau mai multe notaţii marginale la Liturghia Sfântului Ioan, făcute în creion sau cu cerneală albastră şi care cuprindeau observaţiile propriu-zise ale liturghisitorilor, cu specific local. La toate acestea, paginile textului hrisostomic erau extrem de deteriorate, semn al unei îndelungate folosinţe.

Liturghierul Jubileu din 2008 este un volum de format mijlociu de 24, 5 x 18 cm., cu 576 p., cartonat în roşu, cu chenar stilizat, atât pe coperta exterioară cât şi în paginile de titlu şi de text. Sub aspect artistic, cuprinde motivele euharistice în medalion: pe pagina de început, icoana Învierii (p. 67), icoana Deisis (p. 105), icoana lui Hristos (p. 150) şi icoana celor trei Părinţi liturghişti (Ioan, Vasile şi Grigorie). Liturghia aflată în atenţia studiului nostru cu numele de ”*Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur*” se află cuprinsă între p. 151-196. Volumul este prefaţat de PFP Daniel, Patriarhul actual al României, care evidenţiază importanţa istorică, culturală şi spirituală a Liturghierului[175]. Diortosirea acestei ediţii a fost efectuată de o Comisie Sinodală din cadrul Departamentului de Patristică al Bisericii Ortodoxe Române[176]. În recenzia aplicată acestei ediţii s-au adus critici tipiconale de către ieromonahul P. Pruteanu[177].

13. Aspecte ale evoluţiei limbii liturgice. Următoarea etapă a cercetării noastre o constituie prezentarea sintetică a evoluţiei limbii textului liturgic în spaţiul românesc. În acest sens, am selectat primele patru lecţiuni din prima rugăciune hrisostomică a Liturghiei.

Ca tehnică de lucru vom raporta textul original din PG[178] la evoluţia acestuia în cele mai reprezentative ediţii ale Liturghierului în limba română. Aplicând criteriul reprezentativităţii lingvistice s-au impus cu necesitate obiectivă următoarele ediţii de texte liturgice româneşti: *Liturghierul* lui Coresi din 1570*, Dumnezeiasca Liturghie*, Iaşi, 1679 (Dosoftei)*, Liturghierul* din 1713, *Liturghierul* din 1747*, Liturghierul lui* Veniamin Costachi din 1818*, Liturghierul* de la Neamţ, 1860; dintre *Liturghierele* secolului al XX-lea am supus studiului ediţiile din 1921 şi 1987 (Liturghierul din 1987 reprezintă sinteza tuturor modificărilor de text şi tipiconale ale secolului al XX-lea) şi *Liturghierul Jubileu* din 2008. Aplicând tehnica *face à face*, am putut verifica: raportul dintre original şi textul actual şi raportul dintre secole. Prin toate acestea am încercat să punem mai bine în evidenţă această dinamică evolutivă, care confirmă teza humoldtiană potrivit căreia limba este deopotrivă o *energeia*, o activitate permanentă, dar şi un produs, (*ergon*) ce poate fi analizat.

În anexa nr. 1 este redat textul integral al acestei rugăciuni.

Din textele colaţionate au reieşit următoarele:

---

[175] Patriarhul României prezintă succint istoria, valoarea spirituală şi culturală a Liturghierului.

[176] Multumim pe acestă cale pr. dr. C. D. Pârvuloiu pentru bunăvoinţa cu care ne-a oferit aceste informaţii.

[177] În pagina sa electronică www.teologie.net, precum şi în periodicul Episcopiei de Alba -Iulia, ieromonahul menţionat efectuează o critică aspră la adresa ediţiei jubiliare a Liturghierului, cf. „Altarul Reîntregirii” din 08. VI. 2011, p. 310-320.

[178] Traducerea acestei rugăciuni este efectuată de drd. pr. Teofil Grosu.

P.G. IV	Lit. 1570 XVI	Lit. 1679 XVII	Lit. 1713 XVIII	Lit. 1747 XVIII	Lit. 1818 XIX	Lit. 1860 XIX	Lit. 1921 XX	Lit. 1987 XX	Lit. 2008 XXI
Atot-puter-nice	Atotţii-toriu	Totpu-ternice	atotţii-torule	atotţii-torule	atotţii - torule	Atot ţiitoru le	atotţii - torule	Atotţii-torule	Atotţii-torule
prime şte	prii-meşti	prii-meşti	prii-meşti	prii-meşti	prii-meşti	prii-meşti	pri-meşti	pri-meşti	pri-meşti
jertfă	jărtvă	jărtvă	jărtfă	jărtfă	jertfă	jertfă	jertfă	jertfă	jertfă
inima	inemă	inima	inima	inima	inima	inima	inima	inima	inima
celor pă-că-toşi	şi noi greşiţi lor	nişte pă-că toş	păcăto-şilor	păcăto -şilor	Pă-că to-şilor	Pă-că to-şilor	Pă-că to-şilor	păcăto-şilor	a pă-că-toşilor
ne fă vred-nici	destoini ci fă noi	destui ne fă	ne îndestu lează	ne înde stulea ză	şi ne îndest ulea ză	Îndes Tulea ză-ne pre noi	fă-ne vred-nici pre noi	fă-ne vrednici	fă-ne vrednici

Prin compararea diferitelor opţiuni de echivalare se constată încadrarea textelor în normele românei literare prezentate în tratatul lui I. Gheţie[179]. Argumentăm prin câteva exemple:

Atotputernice (PG): atotţiitoriu (XVI), *totputernice*(XVII), *atotţiitorule (*XVIII-XXI)

primeşte (PG): priimeşte (XVI-XIX), *primeşti* (XX)

jertfă (PG): jărtvă (XVI-XVII), *jărtfă* (XVIII), *jertfă* (XIX-XXI)

inimă(PG): inemă (XVI), *inimă* (XVII-XXI)

a celor păcătoşi (PG): şi noi greşiţilor (XVI), *a nişte păcătoş* (XVII), *a păcătoşilor* (XVIII-XXI)

şi ne fă vrednici (PG): *şi destoinici fă noi* (XVI), *şi destui ne fă* (XVII), *şi ne îndestulează* (XVIII-1818), *îndestulează-ne pre noi* (1860), *fă-ne vrednici pre noi* (1921), *fă-ne vrednici* (1987, 2008).

În raport cu textul originar din secolul al IV-lea, sunt puse în evidenţă următoarele teze ale filologiei româneşti: a) vocabularul familial, comun al limbii secolelor al III-lea al IV-lea, din bazinul mediteranian oriental a fost asimilat de şcolile teologice în care s-a format textul Liturghiei, iar termenii adoptaţi s-au menţinut în toată istoria textului ca o consecinţă firească a identităţii estetice şi teologice a textului liturgic[180]; b) limbile clasice au contribuit consistent la formarea variantei literare a limbii române încă din secolul al XVI-lea, teză temeinic demonstrată în filologia românească prin autorii citaţi mai sus, şi reconfirmată în cazul de faţă.

---

[179] GHEŢIE, BAZA, p. 94-178.

[180] MIHĂESCU, 1966, p. 34-83, CARTOJAN, p. 88- 90, RUSSU, 76-96, PHILIPPIDE, PRINCIPII, p. 9, GASTER, p. XVI, PANAITESCU, p. 215, IVĂNESCU, ILR, p. 565, 584-586, NICULESCU,III, p. 55-98, GHEŢIE, BAZA, p. 66-68, MUNTEANU, p. 2008, 13, DIMITRIU, ş. a.

Meritul deosebit al traducerii și al editării Liturghierului din 1713 la Tîrgoviște de către mitropolitul artist Antim Ivireanul este de a fi repus în circuitul românesc traducerea după originalul grecesc, ceea ce evidențiază pe deplin ideea de mai sus; iar calitatea actului traducerii dovedește în primul rând c a p a c i t a t e a l e x i c u l u i l i m b i i r o m â n e din perioada medievală de a p r e l u a lexicul grecesc originar, dar și cunoașterea și mânuirea deplină a inflexiunilor limbii române a traducătorului de la începutul secolului al XVIII-lea. Litughierul acestui a fost editat începând cu acel an, în 30 de ediții în principalele centre tipografice românești.

Constanta precizată în prima teză se manifestă remarcabil pe toată perioada supusă observaţie, ceea ce a dus la paternitatea indiscutabilă a textului liturgic, fapt menţionat şi de liturgistul P. Vintilescu:

”*Paternitatea acestora (*a rugăciunilor, n. a.*), şi în particular a celor care alcătuiesc ritul anaforei, rămâne în general întreagă în beneficiul sfinţilor autori sub al căror nume sunt puse liturghiile bizantine*”[181].

Pentru verificarea afirmaţiei de mai sus, am colaţionat întreg textul Liturghiei hrisostomice în limba română şi în special al anaforei (rugăciunile din centrul Cinei de Taină) în peste 50 de ediții românești din cei 300 de ani (1713-2013), iar constatarea noastră confirmă opinia Vintilescu; noutăţile care apar în textul liturgic sunt numai de ordin tipiconal.

Din punctul de vedere al organicităţii textului, constatăm funcţionarea primei legi precizată de Baumstark, legea dezvoltării organice prin care are loc o dilatate a textului şi o dublare a formelor vechi cu cele noi; astfel, prima parte a legii s-a manifestat în ediţiile de texte începând cu secolul al XVIII-lea, menţinându-se constantă până astăzi.

- Ce, cel – cela ce, cel ce,

- te cheamă cu toată inima - te cheamă pe tine cu toată inima,

- şi o du cătră sfântul tău jertveanic- şi o du pre dânsa la sfântul tău Jărtvinic,

Secvenţa adăugată are aici rol de a întări mesajul adresat: în primul caz, referenţialitatea este îndreptată către divinitate, iar în al doilea caz spre obiectul şi actul jertfei euharistice, ceea ce pune în evidenţă punctul de vedere al referentului şi finalitatea acţiunii sale.

Constante au rămas în text următoarele cuvinte: *Doamne, Dumnezeu, singur, sfânt, primeşte, jertfă, laudă, chiamă, inimă, daruri, duhovniceşti*, cuvinte care aparţin fondului principal lexical, din care majoritare sunt cele de origine latină, ceea ce confirmă punctul de vedere al cercetării filologice: ”*temelia limbii române – latina veteranilor – a bătrânilor descălecători ai neamului şi ai locului- a rămas neatinsă*”[182]. O variantă particulară a textului liturgic o prezintă traducerea făcută de Dosoftei, în care mitropolitul-poet a ales *„a diferenţia limba scrisă de graiul popular*”, deşi în ”*glosele explicative foloseşte limbajul curent, apropiat de vorbirea populară*”[183] .

Liturghierul lui Veniamin Costachi face o primă desprindere de terminologia slavonismelor tipiconale, ediţiile sale din 1818 şi 1834, reprezentând un moment important în evoluţia limbii liturgice întrucât mitropolitul, personalitate erudită şi

[181] VINTILESCU, 2001, p. 126.
[182] ŞĂINEANU, 1887, p. 245.
[183] MUNTEANU, 2008, p. 171.

liturghisitor autentic, acomodează[184] textul din perspectiva curentului latinizant, înlocuind multe slavonisme cu cuvinte de origine latină, fapt precizat în predoslovia ediției din 1818:

”*Sunt şi alte cuvinte în izvodul cel vechi rămase...care toate acestea s-au adus pre cât s-au putut la firea limbii noastre, adecă în loc de «Prestol» s-au zis «Masă», în loc de «Tristago», «Tresfinţită» cântare şi în loc de« blagoslovit eşti» sau « blagoslovit iaste», s-au pus «binecuvântat eşti»...*”[185].

Reeditarea din 1834 cuprinde la final, pentru prima dată în practica tipografică liturgică, erata cu titlul ”Îndreptarea greşalelor ce s-au trecut cu vederea la diortosire”.

Primele ediţii ale secolului al XX-lea mai păstrau în cuprinsul lor unele forme ale vechii române literare; începând cu ediţia 1987, acestea nu se mai regăsesc în limbajul liturgic, iar începând cu ediţia jubiliară 2008, textul a subscris integral normelor academice actuale.

14. Textele liturgice hrisostomice și procesul unificării lingvistice. Acest segment al cercetării noastre porneşte de la o problemă ridicată de I. Gheţie[186] în timp ce demonstra procesul unificării românei literare: cadrul istoric care a generat unificarea şi contribuţia textelor liturgice la evoluţia acestui proces. Prima problemă ne-a surprins prin rezolvarea ei parţială, iar cea-a de-a doua, pe fondul cunoaşterii textelor liturgice hrisostomice, ne-a provocat la cercetarea fenomenului.

Pentru conturarea răspunsului la această problemă a fost necesară parcurgerea literaturii de documentare istorică şi literară şi reevaluarea textelor liturgice editate în secolul al XVIII-lea. Cercetarea noastră a plecat de la următoarea ipoteză: Cunoaşterea cadrului istoric şi a textelor editate în secolul al XVIII-lea va conduce la depistarea tuturor condiţiilor care au accelerat procesul unificării precum şi stabilirea textelor care au contribuit esenţial la acest proces, prin aceasta putându-se argumenta opinia acelor specialişti, după care ”*limba română este cea mai unitară limbă dintre cele de origine latină*”[187], unitate ce s-a realizat în principal prin cărţile de cult. Această realitate fusese depistată mai întâi de Ion Heliade Rădulescu şi a fost amplu argumentată de I. Gheţie în studiul amintit mai sus; cercetarea noastră este o continuare la studiul marelui filolog bucureştean.

În literatura de specialitate unificarea este privită ca un proces[188] care a debutat prin tipăriturile lui Coresi. Privită din acest punct de vedere, considerăm unificarea un proces în trei etape; fiecare dintre aceste etape a fost determinată de factori istorici, sociali şi culturali.

---

184 URSU, 1962, p. 9-10, BĂLAN, p. 97.
185 LITURGHIER, Iaşi, 1818, F. 4-5.
186 GHEŢIE, ”Secolul al XVIII-lea şi unificarea limbii române literare”, în, GHEȚIE-CHIVU, XVIII, p. 111: ” Nu este exclus (dar nici sigur) ca la originea schimbării să se afle vreo hotărâre a lui Constantin Mavrocordat...Cert este că actul de la 1747 presupune un acord prealabil, o deliberare conştientă a factorilor responsabili în problemele ecleziastice. Este cât se poate de clar pentru noi, deși nu putem dovedi, că gestul moldovenilor se explică prin dorinţa de a avea o limbă bisericească comună cu a muntenilor, nu numai în fond, ci şi în formă”, cf şi în GHEŢIE, 1978, p. 30-35.
187 GRAUR, *Unitatea limbii române* în vol. *Unitate şi continuitate* , p. 99, 103, STOICESCU, p. 62.
188 Unificarea ca proces a fost descrisă de Gheţie în studiul citat la nota anterioară, GHEŢIE-MAREŞ, p. 15-54. Față de alte etapizări, noi propunem o nouă etapizare determinată de traducerilor lui Damaschin prin care punctăm și contextul istoric şi cultural care a desăvârşit acest proces.

Prima etapă o constituie momentul Coresi, când influenţa calvină şi luterană în mediul cultural din Şcheii Braşovului, ca punct strategic al uneia din cele două mari căi de circulaţie europeană[189], aveau să impună primele tipărituri în limba română, acestea contribuind masiv la întărirea unităţii de limbă şi de cultură a românilor.

Etapa a doua începe la jumătatea secolului al XVII-lea[190] şi se termină odată cu traducerea tuturor cărţilor de cult de către Damaschin († 5 decembrie 1725). Această a doua etapă cunoaşte trei trepte, determinate, fiecare, de factori istorici şi culturali. Prima treaptă o constituie traducerea textelor biblice fundamentale, culminând cu *Biblia de la 1688*; factorii care au determinat această treaptă a evoluţiei lingvistice sunt destul de clar precizaţi în istoriile limbii române literare. Următoarea treaptă o constituie momentul Brâncoveanu, când ”*luxosul, ambiţiosul, darnicul şi strategul domnitor*”[191] stimulează formarea unor centre de erudiţie culturală, lingvistică şi diplomatică, unde îşi desfăşurau activitatea erudiţi şi talentaţii traducători şi tipografi români, cum ar fi Mitrofan şi dascălul Damaschin, iar din cercul grecilor, o parte din profesorii de la Academia Domnească în frunte cu Sevastos Kymenitis şi Ioan Comnenul, zis şi ”doctorul”[192]; lângă aceştia amintim pe marii ierarhi răsăriteni găzduiţi de Brâncoveanu[193] : Hrisant Notara, Athanasie al Antiohiei Siriei, şi Dosoftei al Ierusalimului, peste care se adaugă activitatea tipografică şi editorială a mitropolitului-artist Antim Ivireanul[194], cel care a coordonat editarea a şaizecişitrei din cărţile acestei etape.

Treapta a treia a acestei etape are în centru dorinţa expresă a lui Damaschin, care dorea traducerea integrală a cărţilor de cult în limba română[195]. În tinereţe, în timpul şederii sale la Bucureşti, Damaschin a lucrat la tipărirea Evangheliei din 1682 şi a Apostolului din 1683[196]. Se pare că a lucrat şi la *Liturghie*, dar tipărirea ei s-a făcut mai târziu sub coordonarea lui Antim, la Râmnic (1706) şi la Târgovişte (1713). Alţi traducători români ai acestei etape sunt profesorii greci de la Academia Domnească[197]. Factorii care au determinat continuarea procesului de unificare a limbii din această perioadă sunt la fel de clar precizaţi în istoria limbii române. Dorinţa lui Brâncoveanu era aceea de a traduce cărţile de cult în limba română, dar opoziţia unei părţi din cler, timiditatea mitropolitului Teodosie şi momentul Uniaţiei din Transilvania(1691-1701), vor stagna temporar avântul traducerii acestora. S-au tradus şi editat cărţi normative, sapienţiale, s-au scris cronici de curte şi boiereşti, care au trezit conştiinţa unităţii şi originii românilor, s-au tradus cărţi

---

[189] Braşovul a fost încă din secolul al XIV-lea inclus circuitului comercial european, fiind, pentru negoţul românesc, un punct strategic. Cf. PANAITESCU, 1965, p. 132-165, DOBRESCU, p. 20-30, ş. a.
[190] PANAITESCU, 1965, p. 191-202.
[191] IORGA, CONTRIBUŢII, XVIII, p. 77.
[192] DAPONTE, *apud* ERBICEANU, CRONICARI, p. 204-222, CAMARIANO-CIORAN, p. 97.
[193] IORGA, BRÂNCOVEANU, p. 162-164.
[194] IORGA, CONTRIBUŢII, XVIII, p. 77, PANAITESCU, 1965, p. 222-227, PĂRNUŢĂ-ANDREI, p. 96-97.
[195] Damaschin a fost şi coordonator al şcolii slavone de la Sf. Gheorghe Vechi şi cunoscător al limbilor greacă, slavonă şi latină, fiind uneori şi misionar diplomatic, cf. ENĂCEANU, p. 22, 49, 105.
[196] PAPACOSTEA-DEMENY, p. 165.
[197] ERBICEANU, CRONICARI, p. XXVI, XENOPOL, VIII, p. 230, IORGA, ST-DOC, VII, p. CCXXIII: ” Atâta teologie greoaie nu pornise niciodată din ţerile noastre, ca să zdrobească întăriturile celor de altă lege”.

didactice şi ştiinţifice, creându-se un context cultural fără precedent, prin care vor germina toate transformările ulterioare.

Singura dificultate mai mare a traducătorilor a fost traducerea cântărilor, a imnelor[198]; acestea nu au fost traduse până la a treia treaptă a acestei etape, ”treapta Damaschin”, când, episcop de Râmnic aflat sub ocupaţie străină, silit de autorităţile austriece să nu tipărească nimic, acesta va traduce complet, ”după izvod grec şi slavonesc” treisprezece cărţi de cult[199], manuscrisele damaschiniene fiind diortosite de eruditii episcopi de Râmnic şi tipărite integral abia după moartea lui[200]. Obiectivul acestui segment al cercetării a fost să adune şi să pună în evidenţă toate aceste documente, care susţin ideea unificării lingvistice, iar Antim, ”produsul” ambiţiilor culturale ale patronului său, a fost un editor pe măsura majestăţii contemporanilor, fiind asemenea lui Coresi din secolul al XVI-lea. În acest sens amintim pe cei care au consemnat în studiile lor acest important moment: Radu Tempea[201], Odobescu[202], I. Lupaş[203], Ghenadie Enăceanu[204], iar Sextil Puşcariu a argumnentat necesitatea cercetării viitoare a cărţilor bisericeşti ca parte importantă a desăvârşirii limbii române literare:

”*Cărţile bisericeşti formau lectura aproape exclusivă în şcoale şi în familii, ele erau hrana sufletească a obştii româneşti; de aceea ele vor trebui atrase în cadrul cercetărilor noastre şi urmărite cu atenţie în dezvoltarea lor*” [205].

După identificarea acestor fapte putem creiona t r a s e u l u n i f i c ă r i i l i n g v i s t i c e : traducerile rotacizante pornesc din nord (Maramureş şi Moldova) şi coboară la Braşov, unde, pe baza înţelegerii dintre mitropolitul Serafim al Ungrovlahiei şi mitropolitul Atanasie al Ardealului - dată de contextul Reformei- se tipăresc Evangheliile şi Liturghierul. Traseul se ramifică: unul coboară în Ţara Românească, la Dealu şi Târgovişte (*Litughierul*, *Evanghelia cu Învăţătură* şi *Îndreptarea legii*), iar celălalt porneşte spre Moldova lui Vasile Lupu şi Varlaam, preluat de Dosoftei. Imixtiunea produsă de regele polon Ioan Sobieţki, prin luarea lui Dosoftei ca ostatec, va determina plecarea grupului Mitrofan la Bucureşti, capitala Ungrovlahiei, unde viaţa culturală avea patronaj princiar cu puternică ancorare în centrele apusene Veneţia şi Padova, cu escală la

---

198 IORGA, IBR, II, p. 103. Cf IONESCU, p. 178-179, 193, Cf. şi BĂLAN, p. 266-267: ”Cîntările noastre bisericeşti au fost scrise toate în cea mai frumoasă poezie populară grecească, şi dacă ar fi ales Dumnezeu neamul nostru în locul poporului grecesc, ca noi să dăm cântările liturgice celor de tip oriental, am fi făcut nişte doine frumoase şi sfinte, care ar fi întrecut cu ceva cântările ce se aud pe la pelerinaje. Această formă e cea mai aleasă şi mai plăcută poporului adânc pătruns de sentimente mai puternice. Limba cărţilor din secolul al XVIII-lea e de toată frumuseţea”, ENĂCEANU, p. 21, 49.

199 DOBRESCU, p. 9, 57, LAPEDATU, p. 564-568, PĂCURARIU, p. 331- 335, REGLEANU, p. 442-449, PLĂMĂDEALĂ, p. 98-99, MIRONESCU, p. 95-124, SACERDOŢEANU, 1966, p. 291-349, URECHIA, Istoria Şcoalelor, I, p. 12, IORGA, ST-DOC, VI, nr. 1668, p. 442, CRAIOVEANU, CONDICA, p. 491-492, DOBRESCU, p. 10, IORGA, BRAŞOV, p. 164, STINGHE, DOCUMENTE, I, p. 64.

200 LAPEDATU, p. 564-568, ERBICEANU, CRONICARI, p. 90-119, REGLEANU, p. 442-449.

201 TEMPEA, *Gramatica*, f. 11-12.

202 ODOBESCU, II, p. 121.

203 LUPAŞ, p. 98-99, 139, LĂUDAT, p. 363.

204 ENĂCEANU, p. 122, MURĂRAŞU, p. 80:” Fără îndoială, în volumul de *Didahii*...care nu s'a tipărit decît în vremea noastră...neavând putinţa de a influenţa literar [şi lingvistic, n.n.] epoca lui Brâncoveanu”.

205 PUŞCARIU, 1987, p. 12.

Ragusa şi în centrele din sud, de la Ianina, Halki şi Athos. După momentul 1688- 1689 (Biblia de la Bucureşti şi Uniaţia), datorită puternicei opoziţii a unei părţi din cler faţă de textele liturgice în limba română, Brâncoveanu mută procesul unificării la Buzău, prin numirea lui Mitrofan ca episcop. Munca harnicului traducător, tipograf şi editor (12 titluri) va fi continuată cu acelaşi prestigiu prin numirea lui Damaschin (1702), care este însă oprit a mai tipări în limba română. Traseul unificării este reluat la Bucureşti (1700) şi apoi mutat la Râmnic (1706) cu Antim şi tipografia sa, unde fostul episcop Ilarion manifestase dorinţa de românizare a cultului. De aici drumul continuă la Târgovişte (1712-1715), după care se reia în forţă după 1730, la Râmnic şi Bucureşti, şi peste câţiva ani, la Iaşi şi Buzău.

Contextul istoric al războiului ruso-turc[206], nesiguranţa indusă de succesiunea domnilor fanarioţi pe scaunele domnitoare de Iaşi şi Bucureşti[207], traducerea şi tipărirea unui mare număr de cărţi laice[208], înfiinţarea bibliotecilor princiare şi boiereşti - biblioteca Brâncoveanu de la Hurezi, a Stolnicului de la Mărgineni şi cea a Mavrocordaţilor de la Văcăreşti, cărora li se contrapune varianta latină din Ardeal a pasionatului bibliofil Teleki[209], sunt doar câteva exemple -, relaţiile cu marile centre culturale europene[210], circulaţia cărţilor de Bucureşti şi Râmnic în Ardeal[211] - privită ca un ”impresionant şi istoric proces” - mişcarea contra grecilor din 1754[212], toate aceste coordonate culturale şi istorice ale acestei prime jumătăţi de veac se vor conjuga cu cele ale ierarhilor Bisericii de a tipări în limba română[213].

---

[206] PĂCURARIU, p. 446, IORGA, REFORMATORII, p. 213-214.

[207] IORGA, REFORMATORII, p. 119-124, PASCU, p. 34.

[208] BRV în vol. II a înregistrat toate cărţile laice ale acestei perioade, vezi şi IORGA, CONTRIBUŢII, XVIII, p.83, ş. u., CAMARIANO-CIORAN, p. 238-239.

[209] Biblioteca era cunoscută în toată Europa şi râvnită la Paris, cf. IORGA, MAVROCORDAT, p. 2: „Dar la Paris se hrăniau gînduri mai mari faţă de tezaurul rîvnit. La 11 Fevruarie 1730 Bignon scrie lui Sevin că ar fi bine ca ambasadorul Regelui pe lîngă Poară, Villeneuve, să caute a cumpăra biblioteca, să cerceteze catalogul bibliotecii lui, să se intereseze dacă nu sînt dublete ce s'ar putea dărui şi să ceară măcar voie de a scoate cópii de pe scrierile mai interesante şi mai rare; ar putea fi întrebat Vodă dacă nu doreşte să se tipărească vreunul din manuscrisele lui. Să i se arate ce bine i-ar şedea dacă ar da ceva din ele Bibliotecii regale, un depozit mult mai sigur decît biata lui ţară ameninţată necontenit ...astfel şi-ar cîştiga o veşnică glorie de donator, dar Domnul muntean dispunea de bani şi de credit iar din partea puternicului Suveran să i se acorde atenţie (lui Mavrocordat) trimeţându-i-se, de exemplu, colecţia de Sinoade a lui Hardoiun, care e, cum se ştie, una din gloriile ştiinţii franceze în această epocă. Stăruinţa e înnoită apoi în nădejdea că Domnul va îngădui să se ia cópii după manuscriptele lui”. Cf. şi JAKO, p. 383-386: Varianta ardeleană este biblioteca baronului Teleki, cu peste 60.000 de cărţi creştine scrise în limba latină, catagrafiate în primul catalog din spaţiul românesc. Azi biblioteca se află la Tg. Mureş şi are o veritabilă prezentare şi utilitate în spaţiul virtual, unde pot fi cercetate mii de volume, la adresa wwwtelekiteka.ro.

[210] DUŢU, COORDONATE, p.123, 146, ş. u., CÂNDEA, p. 16-23, CAMARIANO-CIORAN, p. 238, IORGA, INV, p. XXII-XXIV.

[211] DUDAŞ, 2003, p. 243 , CAMARIANO-CIORAN, p. 231, TOMESCU, p. 86-103, TURCU, p. 543-545, MANOLACHE, p. 138. Cf. CRISTACHE-PANAIT, p. 14: ”O trăsătură pregnantă a circulaţiei cărţii în veacul al XVIII-lea o constitiue prezenţa simţită a transilvăneanului, cu precădere, dar şi a moldoveanului, la sudul munţilor, antrenarea unui număr important de factori: dieci, negustori, preoţi, în acest impresionant şi istoric proces”. Aprecierea Cristache –Panait este corectă, dar diecii, negustorii şi preoţii nu sunt factori, ci persoane, deplasările lor au fost determinate de factori, deci aceşti factori trebuiau precizaţi pe bază de surse documentare.

[212] IORGA, IBR, II, p. 155-156.

[213] DUŢU, COORDONATE, p. 126, IORGA, IBR, II, p. 114-116, PĂCURARIU, p. 224, BRV, II, p. 172 – 173, IONESCU, p. 331: ”Exista pe atunci în biserica Ungrovlahiei, un curent neînvins, pentru traducerea cărţilor bisericeşti în româneşte. Neofit, spre cinstea lui, se pune în fruntea acestui curent şi, cu

Acesta a fost rostul cărților de cult,și în mod special al Liturghierului, adică:

”*Limba cărţilor bisericeşti a răsunat generaţie după generaţie în auzul întregului popor*”[214], încât: ”*s-a introdus în gândirea fiecăruia ordine în forma fiecărei armonii, în scrisul celor ce ştiau să scrie norme ortografice*”[215], fapt amintit și de Eiminecu în articolele sale(v. *supra*).

Desele reeditări ale cărţilor de cult au dus la prelucrarea integrală a textului, încât fenomenul unificării lingvistice a ajuns la faza de maturitate în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Acest proces a fost posibil numai pentru faptul că ”*unitatea limbii provine din unitatea de cultură, iar menţinerea, păstrarea unei limbi unice se explică prin menţinerea unităţii culturale*”[216].

O altă marcă distinctă a tipăriturilor acestui secol o dau predosloviile. Programul cultural al secolelor anterioare ”*pentru folosul den obşte*” şi ”*den învăţătură pentru toată seminţia rumânească*”[217] este preluat şi dezvoltat în directă proporţionalitate cu evenimentele culturale şi sociale interne şi europene (revoluţia franceză, cercurile erudiţilor greci şi occidentali, reformele din diferite alte ţări ortodoxe, precum cele din Rusia), semn al unei vigilente şi mature concepţii asupra istoriei şi a rostuirii cărţii, precum cea a episcopului Chesarie precizată în prefeţele tipăriturilor râmnicene.

15. Textele liturgice în procesul de unificare a românei literare. Etapa a treia a unificării pregătită de evenimentele amintite mai sus ne-a determinat să reevaluăm textele hrisostomice liturgice din această perspectivă pentru a verifica şi evidenția, care este contribuţia acestora în cadrul acestui proces. Precizăm faptul că aici evidenţiem doar textele strict legate de Liturghier, utilizate în serviciul divin. La acestea amintim pe cele care însoțesc Liturughierul (Ceaslovul, Mineiul, Penticostarul, Octoihul, Molitvelnicul, etc,) precum și bogata lectură duhovnicească particulară aflată într-un mare număr de cărți manuscrise și tipărite.

Volumele cu texte liturgice sunt următoarele:

a. *Liturghierul*
b. *Arhieraticonul*[218], cu aceeaşi Liturghie
c. *Descoperirea Dumnezeieştii Liturghii*[219]
d. *Tâlcuirea Sfintei Liturghi*[220] tradusă de Ieremia Cacavela.

Pornind de la această realitate, am inventariat tipăriturile acestor titluri în secolul al XVIII-lea şi am ajuns la următoarele evidențe.

---

propria lui cheltuială, ori din îndemnul lui, se tipăreşte un mare număr de cărţi bisericeşti, în româneşte”, PĂRNUŢĂ-ANDREI, p. 96: ”Traduse într-o limbă simplă, accesibilă, armonioasă şi tipărite într-un mare număr de exemplare - unele au cunoscut 5-9 ediţii- cărţile realizate ”după gândul şi inima” lui Damaschin s-au răspândit, mai ales în secolul al XVIII-lea, în toată ţara (la Abrud, Cluj, Orăştie, Sibiu, Făgăraş, în satele Maramureşene, în Moldova şi în Banat, etc.), Nicolae Iorga identificând, în 1905, peste 308 asemenea cărţi râmnicene numai în Transilvania”.

[214] IVAŞCU, p. 284.

[215] IORGA, ILR, II, p. 485.

[216] A. Meillet, *Les langues dans L´Europe nouvelle*, p. 31, *apud*, STOICESCU, p. 74.

[217] SACERDOŢEANU, p. 5-21, GHEŢIE, TEXTE, XVI, p. 472-473.

[218] Arhieraticon, în *Litughierul* de Rădăuţi, 1745, şi apoi editat separat.

[219] DESCOPERIREA, 2001, GASTER, 1883, p. 445, 449, CARTOJAN, 1938.

[220] BRV, I, p. 344, 369.

Liturghierul a cunoscut cea mai mare arie de răspândire şi preponderenţă tipografică în spaţiul românesc, fiind tipărit, în secolul al XVIII-lea, în 31 de ediţii, astfel: 1702, 1706, 1713, 1715, 1728, 1729, 1733 (Bucureşti, Râmnic), 1741, 1742, 1743, 1745, 1746, 1747(Râmnic, Bucureşti şi Iaşi), 1750, 1753, 1756, 1759 (Râmnic şi Iaşi), 1767, 1768, 1775, 1780, 1787, 1790, 1794, 1796, 1797 şi 1798; unele au fost reeditări.

Din *Liturghierul* manuscris am inventariat un număr de 40 manuscrise, numai la BAR, dar mai sunt un număr însemnat atât în bibliotecile din ţară cât şi în cele străine.

Descoperirea Dumnezeeştii Liturghii, este o legendă liturgică ce relatează realitatea duhovnicescă a dialogului divinitate-credincioşi în timpul săvârşirii Liturghiei, istorie ce a cunoscut o impresionantă circulaţie în manuscrisele perioadei vechi: în catalogul Ştrempel am inventariat un număr de 93 de exemplare cuprinse în miscelanee.

Arhieraticonul a circulat în 10 manuscrise româneşti.

Tâlcuirea Sfintei Liturghii a circulat mai mult în cartea manuscrisă, în catalogul Ştrempel fiind inventariate un nr. de 14 manuscrise romănşti. Manuscrisele româneşti din fondul BAR. ce cuprind tălmăcirea, respectiv tâlcuirea Sfintei Liturghii sunt: **84, 284, 1130, 1432, 2088, 3013, 3150, 3324, 3344, 3944, 4261, 5454, 5731** şi **5791**. Tot aici reamintim şi cele 93 de texte ale *Descoperirii Sfintei Liturghii* aflate în manuscrise miscelanee.

17. Importanța Liturghierului de la 1713. Față de cele menționate până acum, aducem ca mărturie și alte aprecieri asupra importanței Liturghierului antimian: " Marele merit al lui Antim este că a tipărit *Liturghierul* în româneşte la 1713, apoi *Ceaslovul* la 1715; traducerea acestor două cărţi în româneşte a revoluţionat cu desăvârşire serviciul divin şi prin aceasta slavonismul a primit o lovitură de moarte"[221].

Liturghierul din 1713 se bucură până în prezent și de o primă ediție critică elabotată în cadrul cercetării doctorale de către dr. Alina Camil în cadrul Facultății de Litere din Iași. Studiul nostru însumează noi date și deschide noi perspective pentru evoluția cercetării viitoare.

Despre frumusețea și importanța limbii din *Didahiile* lui Antim a fost elaborată o amplă cercetare doctoralăde către conf. dr. Gianina Picioruș, în cadrul Universității din București, cercetare al cărei conținut beneficiază de o prezență continuă în spațiul virtual la site-ul www.teologiepentruazi.ro, iar despre influența limbii grecești asupra cântărilor liturgice, aducem, în încheiere, mărturia lui I. Bălan: "Cîntările noastre bisericeşti au fost scrise toate în cea mai frumoasă poezie populară grecească, şi dacă ar fi ales Dumnezeu neamul nostru în locul poporului grecesc, ca noi să dăm cântările liturgice celor de tip oriental, am fi făcut nişte doine frumoase şi sfinte, care ar fi întrecut cu ceva cântările ce se aud pe la pelerinaje. Această formă e cea mai aleasă şi mai plăcută poporului adânc pătruns de sentimente mai puternice. Limba cărţilor din secolul al XVIII-lea e de toată frumuseţea"[222].

221 IONESCU, p. 178-179, 193, 222.
222 BĂLAN, p. 266-267:

18. Concluzii. Din istoria textului liturgic prezentată pe mai multe nivele de analiză şi sinteză, rezultă că *Dumnezeiasca Liturghie* a avut un rol însemnat în conturarea profilului cultural al poporului român. Creată în primelor patru veacuri în cadrul ecleziastic bizantin, Liturghia a făcut parte din primele texte creștine aduse în spaţiul românesc[223]; ea are o istorie continuu îmbogăţită pe măsura diversificării şi modernizării comunicării scrise şi orale. A făcut parte integrantă din textele fundamentale ale procesului de unificare ale limbii române literare şi a tezaurizat şi îmbogăţit continuu profilul spiritual al românilor, indiferent de opţiunea confesională. Prin antrenarea unui mare număr de cărți în serviciul divin, Liturghia este, din perspectiva literalității teoreticianul francez G. Genette, un *arhitext*, dezvoltând relaţii inter- şi transtextuale pe toate nivelele şi pentru toate categoriile sociale, fiind totodată sursă şi energie a diversificării limbajului uman și a frumosului autentic[224].

A. B.

223 VORNICESCU, p. 119-127, GRABAR, p. 12, TURDEANU, p. 44-46, BOGDAN, PALEOGRAFIA, p. 92-99.

224 GADAMER, 67, 95.

Bibliografie și abrevieri

Izvoare

AXINTE, 1994 = Axinte Uricariu, *Cronica paralelă a Țării Românești și a Moldovei,* I-II, Ediție critică de Gabriel Ștrempel, Minerva, București, 1994, .pdf.

BARBERINI = Codicele Barberini în *Canonul Apostolic al primelor secole*, Traducere de Ioan Ică Jr, Deisis, Sibiu, 2008.

BARCELONA = Pruteanu, P. *O anaforaua alexandrină necunoscută. Prezentarea textului liturgic pe papirusul de la Barcelona (sec. IV*), Zăbriceni, 2010.

BIBLIA = *Biblia sau Sfânta Scriptură*, cu aprobarea Sfântului Sinod, EIBMBOR, București, 1991.

BUCOAVNĂ = *Bucoavnă pentru învățătura pruncilor a să deprinde atât la cunoașterea slovelor, la slovenire și la cetanie, cât și la rânduiala Vecerniei, Utreniei și a Sfintei Liturghii*, Tipografia Ioan Bart, Sibiu, 1830, .pdf.

CANTA = Canta, Ioan, *Letopisețul Țării Moldovii de la a doua și pînă la a patra domnie a lui Constantin Mavrocordat Voevod (1741-1769)*, Ediție critică de Aurora Ilieș și Ioana Zmeu, Studiu introductiv de Aurora Ilieș, Editura Minerva, București, 1987, .pdf.

CORESI, 1581 = Diaconul Coresi, *Carte de învățătură, 1581*, Volumul I. Textul, Editat de Sextil Pușcariu și Alexie Popovici, Atelierele Grafice Socec, București, 1914, .pdf.

CRAIOVEANU, CONDICA = Craioveanu, Genadie, *Condica Sântă,* Tipo-Litografia Cărților Bisericești, București, 1886, .pdf.

DESCOPERIREA = *Descoperirea Sfintei Liturghii. Minunile care se petrec în timpul Sfintei Liturghii*, Tipărită cu binecuvîntarea PSP Galaction, Editura Agapis, București, 2001.

DOSOFTEI, 1679 = Dosoftei, *Dumnezăiasca Liturghie, 16*79, Ediție critică, Ursu, N., A., Editată de Mitropolia Moldovei și Sucevei, Iași, 1980.

GHEȚIE, TEXTE – XVI = Gheție, Ion (coordonator), *Texte românești din secolul al XVI-lea. I. Catehismul lui Coresi II. Pravila lui Coresi III. Fragmentul Todorescu IV. Glosele Bogdan V. Prefețe și epiloguri,* Ediții critice de Emanuela Buză, Gheorghe Chivu, Magdalena Georgescu, Ion Gheție, Alexandra Roman Moraru, Florentina Zgraon, EARSR, București 1982.

GRECEANU, 1904 = Greceanu, Ștefan, *Scrierile lui Radu Logofătul Cronicarul*, Institutul de Arte Grafice!"Carol Göble", Bucuresci, 1904.

GRECEANU = Greceanu, Radu logofătul, *Istoria domniei lui Constantin Basarab Voievod (1688-1714)*, Studiu introductiv și ediție critică de Aurora Ilieș, EARSR, București, 1970, pdf.

HERALDICA= Cernavoderanu, Dan, *Știița și arta heraldică în România*, EȘE, București, 1977,.pdf.

IORGA, REFORMATORII = Iorga,Nicolae, *Istoria românilor*, vol. VII. REFORMATORII, volum îngrijit de Iftimi, Sorin, EE, București, 2002, .pdf.

IORGA, ST- DOC = Iorga, Nicolae, *Studii și documente ale României*, V, VI, VII, Editura Ministerului de Instrucție Publică, stabilimentul grafic I.V. Socecu, București, 1903, 1904, wwwdacoromanica.ro/ martie, 2012, .pdf.

LEPTURARIU = Pumnul, Aron, *Lepturariu,* I-IV, Viena, 1862-1865, .pdf.

LITURGHIER, 1508 = Panaitescu, P. Petre, *Liturghierul lui Macarie*, Studiu de Panaitescu, P., P., Indici de Angela și Alexandru Duțu, EARPR, București, 1961.

LITURGHIER, 1570 = Mareș, Alexandru, *Liturghierul lui Coresi*, Text stabilit, studiu introductiv și note de Mareș, Al., EARSR, București, 1969.

LITURGHIER, 1713 = Antim Ivireanul, *Dumnezeieștile Liturghii*, Târgoviște, 1713.

LITURGHIER, 1746 = Kyr Neofit, *Dumnezeieștile Liturghii*, București, 1746.

LITURGHIER, 1747 = Kyr Neofit, *Dumnezeieștile Liturghii*, București, 1747.
LITURGHIER, 1747 = Kyr Iacov, *Dumnezeieștile Liturghii*, Iași, 1747.
LITURGHIER, 1759 = Kyr Iacov, *Dumnezeieștile Liturghii*, Iași, 1747.
LITURGHIER, 1818 = Veniamin Costachi, *Liturghiile*, Iași, 1818.
LITURGHIER, 1834 = Veniamin Costachi, *Liturghii*, Iași, 1834.
LITURGHIER, 1845 = Meletie, *Dumnezeeștile Liturghii*, Iași, 1845.
LITURGHIER, 1860 = Sofronie Miclescu, *Dumnezeeștile Liturghii*, Neamț, 1860.
LITURGHIER, 1868 = Kalinik, *Dumnezeieștile Liturghii*, Iași, 1868.
LITURGHIER, 1912 = *Liturghier*, București, 1912.
LITURGHIER, 1921 = *Liturghier*, București, 1921.
LITURGHIER, 1956 = *Liturghier*, EIBMBOR, București, 1956.
LITURGHIER, 1980 = Iustin Moisescu, *Liturghier*, EIBMBOR, București, 1980.
LITURGHIER, 1987 =Teoctist Arăpașu, *Liturghier*, EIBMBOR, București, 1987.
LITURGHIER ,2007 = Popoescu-Pasărea, Ion, *Liturghier de strană*, Editura Partener, Galați, 2007.
LITURGHIER, 2008 = *Liturghier*, EIBMBOR, București, 2008.
LITURGHIER, 2009 =*Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur pentru credincioși*, Tipărit cu binecuvântarea IPS Teofan, MMB, Doxologia, Iași, 2009.
LITURGHIER, 2012 = Liturghier, EIBMBOR, București, 2012.
MOLITVENIC, 1699 = *Molitvenic*, Buzău, 1699, .pdf.
MOLITVENIC, 1706 = *Molitvenic*, Râmnic, 1706, .pdf.
MOLITVENIC, 1713 = *Molitvenic*, Târgoviște, 1713, .pdf.
NECULCE = Neculce, Ion, *Letopisețul Țării Moldovei*, Ediție îngrijită și glosar de Iorgu Iordan, Repere istorico-literare alcătuite de G.Gheorghiță, EM, București, 1975.
PANN = Pann, Anton, *La Sfînta Liturghie a lui Ioan Gură de Aur*, Compuse de mine în Tinor, s.e., București, 1854.
PG = Migne, J.P., *Patrologiæ Cursus Completus,* Seria Greacæ, t. XLVII - LXIV, CL, Opera Omnia, Paris, 1858 – 1862, .pdf.
PROTUL = Gavril Protul, *Viața și traiul sfinției sale părintelui nostru Nifon, Patriarhul Țarigradului, carele a strălucit întru multe patimi și ispite în Țarigrad și în Țara Muntenească,* scrisă de Gavril Protul, adică mai marele Sfetagorei Sfântul Munte)/ www. Crestinortodox.ro/.pdf, 20.08. 2011.
PSEUDO-KOGĂLNICEANU = Pseodo-Enacge Kogălniceanu, *Letopisețul Țării Moldovii de la a întîi și pînă la a patra domnie a lui Constantin Mavrocordat Voevod (1733-1774)*, Ediție critică de Aurora Ilieș și Ioana Zmeu, Studiu introductiv de Aurora Ilieș, Editura Minerva, București, 1987.
STINGHE = Stinghe, Stere, *Documentele privitoare la românii din Șchei (1700-1783*), I- II, Tipografia Ciurcu &Comp., Brașov, 1901, .pdf.
STOLNICUL = Stolnicul Constantin Cantacuzino, *Istoria politică și geograficăa Țerei Românesci de la cea mai veche a sa întemeere pănă la anul 1774*, Dată mai întâi la lumină în limba grecească la anul 1806 de frații Tunusli, tradusă de George Sion,Tipografia Națională a lui Stephan Rassidescu, Bucuresci, 1863, .pdf.
TEMPEA = Tempea, Radu, *Gramatica românească alcătuită de Radu Tempea, Directorul Școalelor Neunite Naționalicești prin Marele Prințipat al Ardealului*, Cu slobozenia celor mai Mari,Tipografia lui Petru Bart, Sibiu, 1797, .pdf.
THESAURUS = *Therausus ecclesiasticus e patribus graecis*, www.books.com, ş. a.
XENOPOL, VIII = Xenopol, A. D., *Istoria Românilor din Dacia Traiană,. Domnia lui Constantin Brâncoveanu. 1689-1714*, VIII, Ediția a III-a revăzută de autor și îngrijită de I.Vlădescu, ECR, București, s.a., .pdf.
XENOPOL, IX = Xenopol, A. D., *Istoria Românilor din Dacia Traiană. Mavrocordații. 1711-1749*, IX, Ediția a III-a revăzută de autor și îngrijită de I.Vlădescu, ECR, București, s. a.

Cataloage și bibliografii

ADAMESCU, 1914 = Adamescu, Gheorghe, *Indicațiuni bibliografice pentru literatura română dela cele mai vechi lucrări până în anul 1913*, Ediția aII-a, adăogită, Institutul de Editură şi Arte Grafice „Flacăra", Bucureşti, 1914.

ADAMESCU, 1921 = Adamescu, Gheorghe, *Contribuţii la Bibliografia românească. Adăogiri*, Fascicola I*, Istoria literaturii române. Texte și autori*, Cartea Românească S. A., Bucureşti, 1921.

BIANU, CMR = Bianu, Ion, *Catalogul manuscriptelor româneşti*, t. I: 1-300, Prefaţă de Bianu, Ion, EAR, Librăriile Socec& Comp. C. Sfetea, Bucureşti, 1907, .pdf.

BRV I, II, III, IV =Bianu, Ion, Hodoș, Nerva, *Bibliografia Românească Veche*, I-1903, II-1910, III, 1912-1930, III. 1-1912, IV-1944, .pdf.

BUICLIU, I= Râpa-Buicliu, Dan, *Cartea Românească Veche. Additamenta*, I (1536-1830), Cuvânt înainte de Simonescu, Dan, Indice de Mariana Jaklovszky, Bogdan, Victor Toader, Editura Alma, Galați, 2000.

BUICLIU = Râpa-Buicliu, Dan, *Cartea Romăeească Veche. Studia Bibliologica*, Cuvânt înainte de Virgil Cândea, Editura Alma, Galați, 2000.

CARTOJAN = Cartojan, Nicolae, *Cărțile populare în literatura românească*, I-II, Editura Casei Școalelor, București, 1929, .pdf.

CHIVU, 1974 = Chivu, Gheorghe, Costinescu, Mariana, *Bibliografia filologică românească. Secolul al XVI-lea*, EARSR, Bucureşti, 1974.

CIMEC, 1999 = Stoica, Robertina, *Bibliografia de Referință a Cărții Vechi(manuscrisă și tipărită)*, CIMEC, Bucureşti, 1999.

CIMEC, 2007 = Scartz, Elena-Maria, Stoica, Robertina, *Catalogul colectiv al incunabulelor din România*, CIMEC, Bucureşti, 2007.

COMŞA, MR = Comşa Nicolae, *Manuscrisele româneşti din Biblioteca Centrală de la Blaj*, Tipografia Lumina, Blaj, 1944.

CORFUS = Corfus, Ilie, *Însemnări de demult*, Junimea, Iaşi, 1975, .pdf.

CMR = Ştrempel, Gabriel*, Catalogul manuscriselor româneşti*, BAR., vol. I: 1-1600, ESE, Bucureşti, 1978, vol. II: 1601-3100, 1983, vol. III: 3101- 4413, 1987, vol. IV: 4414-5920, ES, Bucureşti, 1992, .pdf.

CRESTOMAȚIE, 1994 = coord. Mareș, Al., *Crestomația limbii române vechi*, EAR, București, 1994.

DUDAŞ, MS BH = Dudaş, Florian, *Manuscrise româneşti din bisericile Bihorului. Începuturile scrisului românesc în Ţara Crişurilo*r, Cuvînt înainte de P. S. Vasile Coman, Editura Episcopiei Ortodoxe Române, Oradea, 1985.

DUDAŞ, 1986 = Dudaş, Florian, *Manuscrise româneşti medievale din Crişana*, Facla, Timişoara, 1986.

GASTER = Gaster, Moses, *Chrestomaţie română. Texte tipărite şi manuscrise(sec. XVI-XIX) dialectale şi populare*, Vol. I-II, Leibzig-Bucureşti, 1891.

GEORGESCU-TISTU = Georgescu-Tistu, *Bibliografia literară română*, AR, Studii și cercetări, XVIII, Monitorul Oficial și Imprimeria Statului, Imprimeria Națională, București, 1832.

IARCU = Iarcu, Dumitru, *Catalogu generalu de carțile române*, Ediția adoua, Imprimeria Statului, București, 1873.

LAMBRIOR = Lambrior, Alexandru, *Carte de citire (Bucăți scrise cu litere chirile în deosebite veacuri*, Introducere de Lambrior, Al., Ediția adoua, Tipo-Litografia Buciumului Român, Iași, 1890.

LEGRAND = Legrand, Emile, *Bibliographie Hellénique ou description raisonnee des ouvrages publies en grec*, Alphonse Piacardet Fils, Editeurs Libraires desArchives Nationales et de la Société de L'ecole des Chartes, I-II, 1894, III-1985, IV-1896, Paris.

LITZICA = Litzica, Constantin, *Catalogul manuscriptelor grecești*, EAR, Instiutul de Arte Grafice « Carol Göbl », București, 1909.
MAREŞ = Mareş, Alexandru (coordonator), *Crestomația limbii române vechi*, I, EAR, Bucureşti, 1994.
MĂLINAŞ = Mălinaş, C. *Catalog de carte românească veche*, Editura ”Mihai Eminescu”, Oradea, 1993.
PANAITESCU, CMSR = Panaitescu P., P., *Catalogul manuscriselor slavo-române şi slave din Biblioteca Academiei Române*, vol. I, EARPR, Bucureşti, 1959, *Catalogul manuscriselor slave,* vol. II, Ediţie îngrijită de Dalila-Lucia Aramă şi revizuită de G. Mihăilă, Prefaţă de Gabriel Ştrempel, EAR, Bucureşti, 2003.
POENARU = Poenaru, Daniela, *Contribuţii la Bibliografia românească veche*, Muzeul Judeţului Dîmboviţa, Tîrgovişte, 1973, .pdf.
POPP = Popp, Vasile*, Dizertație despre tipografiile românești în Transilvania și învecinatele țări de la începutul lor până la vremile noastre. Sibiu, 1838*, Studiu introductiv, ediție și note de Eva Mârza și Iacob Mârza, Dacia, Cluj-Napoca, 1995, .pdf.
SCHATZ-STOICA = Schatz, Elena-Maria, Stoica, Robertina, *Catalog al incunabulelor din România*, Editura IMEC, București, 2007.
STOICA = Stoica Robertina*, Bibliografia de referință a cărții vechi (manuscrisă și tipărită),* Editura IMEC, București, 1999.
ŞTREMPEL, 1959 = Ştrempel, Gabriel, *Copişti de manuscrise româneşti pînă la 1800*, vol. I, EARPR, Bucureşti, 1959.
TUGEARU-CÂNDEA, MAN = Tugearu Liana, Cândea Virgil, *Manuscrise bizantine şi greceşti medievale tîrzii,* Muzeul Naţional de Artă al României, Bucureşti, 1996.

Dicționare

CHIVU- 1992 = Chivu, Gh., *Dicționarul împrumuturilor latino-romanice în limba română veche(1421-1760)*, ES, București, 1992.
COSTINESCU, DLRV = Costinescu Mariana, Georgescu Magdalena, Zgraon Florentina, *Dicţionarul limbii române literare vechi (1640 – 1780*); Cuvînt înainte şi introducere al autoarelor, EŞE, Bucureşti, 1987.
DACL = *Dictionnaire D'Archeologique chrétienne et de Liturghie*, Le R., P., don Fernand Cabrol, Abbe de Saint-Michel de Frarborough, avec le concours d' un grandnombre de collaborateurs, Tom Neuviemé, deuxième partie , Lit-Lydie, Libraire Letouzey et Ané Editeurs, Paris, 1930, .pdf.
DLR, 1900 = Stănuţa Creţu, Drăgoi Gabriela, et alii: 23, *Dicţionarul literaturii române de la origini pînă la 1900*, EARSR, Bucureşti, 1979.
DTR = Păcurariu , Mircea, *Dicționarul Teologilor Români*, Editura enciclopedică, București, 2002.
MIHĂILĂ, 1974. = Mihăilă, Gheorghe, *Dicţionar al limbii române vechi: sfîrşitul secolului X-începutul secolului XVI*, EER, Bucureşti, 1974.
VASCENCO = Vascenco, Victor, *Dicționar roman-rus,* EŞ, Bucureşti, 1968.

Gramatici

GHEȚIE, BAZA = Gheție, Ion, *Baza dialectală a românei lite*rare, EARSR, București, 1975.
GHEȚIE, 2000 = Gheție*, Graiurile dacoromâne în secolelel al XIII-le –al XVI-lea (până la 1521),* EAR, 2000.
GRAUR, 1954 = Graur, Al., *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române*, EARPR, Bucureşti, 1954.
MUNTEANU, 2005 = Munteanu, Eugen, *Introducere în lingvistică*, Polirom, Iași, 2005.
VÎRTOSU = Vîrtosu, Emil, *Paleografia româno-chirilică*, ES, Bucureşti, 1968.

Bibliografie de specialitate

ANANIA = Anania, Bartolomeu, *Cartea deschisă a împărăției. O însoțire liturgică pentru preoți și mireni*, EIBMBOR, București, 2005.

ANDREESCU, ARTA,= Andreescu, Ana, *Arta cărţii. Carte românească veche(1508-1700*), Ediţia a III-a revăzută, Prefaţă la ediţia I de Acad. Virgil Cândea, Prefaţă la ediţia a II-a de Acad. Răzvan Theodorescu, Bucureşti, 2006.

ANDREESCU, XVIII= Andrescu, Ana, *Cartea românească în secolul al XVIII-lea. Repertoriul ilustraţiilor*, Editura Vremea XXI, Bucureşti, 2004.

APOSTOL = Apostol, Spiru, *Traduceri în românește din vechea literatură creștină*, Tipografia ”Ioan Grigoriu”, Huși, 1935.

BĂDĂRĂ = Bădără, Doru*, Tiparul românesc la sfîrșitul secolului al XVII și începutul secolului al XVIII-lea,* Muzeul Brăilei, Editura Istros, Brăila, 1998.

BĂLAN = Bălan, Ioan, *Limba cărților bisericești. Studiu istoric și liturgic*, Tipografia Seminarului teologic greco-catolic, Blaj, 1914.

BĂRBULESCU, 1904 = Bărbulescu, Ilie, *Curentele culturale la români în perioada slavonismului cultural*, Editura Casei Școalelor, Iași, 1928.

BERGIU-DRĂGHICESCU = Bergiu-Drăghicescu, Adina, Adina, *Arhivistica și documentaristica* www.ebooks.unibuc.ro/istorie/arhivistica/ martie, 2010.

BEZA, URME = Beza, Marcu, *Urme româneşti în Răsăritul ortodox*, Ediția aII-a mărită cu nume roase adăugiri de text şi ilustraţii, Monitorul Oficial şi Imprimeria Statului, Imprimeria Naţională, Bucureşti, 1937.

BOGDAN, PALEOGRAFIA = Bogdan, Damian P., *Paleografia româno-slavă, Tratat și album*, Cuvânt înainte de Gal, Ionel, Prefața și introducerea autorului, Direcția Generală a Arhivelor Statului din Republica Socialistă România, București, 1978.

BRANIȘTE = Braniște, Ene, *Liturgica generală*, Ediția a II-a revizuită și completă, EIBMBOR, București, 1993.

BRĂTULESCU = Brătulescu, Victor*, Miniaturi şi manuscrise din Muzeul de Artă Religioasă*, Imprimeria Naţională, Bucureşti, 1939.

CAMARIANO-CIORAN = Camariano-Cioran, Adriadna, *Academiile de București și de Iași*, EARSR, Bucureşti, 1971, .pdf.

CARTOJAN, ILRV = Cartojan, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, Prefaţă de Dan Zamfirescu, Postfaţă şi bibliografii de Simonescu Dan, Editura Minerva, Bucureşti, 1980.

CÂNDEA, STOLNICUL = Cândea, Virgil, *Stolnicul între contemporani*, EȘ, București, 1971.

CÂNDEA, CARTE VECHE = Cândea, Virgil, *Cartea veche românească în colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare București*, Prefață de Cândea, Virgil, s. l., București, 1972.

CÂNDEA, 1979 = Cândea, Virgi, *Rațiunea dominantă. Contribuții la istoria umanismului românesc*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1979.

CÂNDEA-SIMIONESCU = Cândea Virgil, Simionescu Constantin, *Prezenţe culturale româneşti: Istambul, Ierusalim, Paros, Patmos, Sinai, Alep*, Bucureşti, 1982.

CÂNDEA, 1954 = Cândea, Spiridon, *Limba veche liturgică și inovațiile introduse în ea de fosta Biserică Unită*, Tipografia ”Reîntregirea”, Sibiu, 1954.

CÎNDEA, 2010 = Cândea, Virgil, *Mărturii româneşti peste hotare*, EAR, Bucureşti, 2010.

CERNAVODEANU-CONSTANTINIU = Cernavodeanu, Paul și Constantiniu Florin, coord. *Constantin Brâncoveanu*, EARSR, București, 1989.

CHIABURU = Chiaburu, Elena, *Carte și tipar în Țara Moldovei până la 1829*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2005.

CHIȚIMIA = Chițimia, I. C. *Probleme de bază ale literaturii române vechi,* EARSR, București, 1972.

CHIȚULESCU, 2007 = Chițulescu, ierom. Policarp, *Sfânta Scriptură și valoarea vieții liturgice în gândirea Sfântului Ioan Gură de Aur*, Pro Editura, București, 2007.

CHIȚULESCU, 2009 = Chițulescu, arhim. Policarp, *Tipărituri din Țara Românească în Biblioteca Sfântului Sinod*, Editura Basilica, București, 2009.
CHIVU, 2000 = Chivu, Gheorghe, *Limba română de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Variante stilistice,* Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2000.
CHIVU, CILR = Chivu Gheorghe, Georgescu Magdalena, et alii, *Contribuţii la istoria limbii române literare. Secolul al XVII-lea(1688-1760),* Cuvânt înainte de Gheţie Ion, editat de AR, Clussium, Constanţa, 2001.
CIOBANU, 1918 = Ciobanu, Ștefan, *Dosoftei Mitropolitul Moldovei și activitatea lui literară,* Traducere din rusește de Ștefan Berechet, Iași, 1918.
CIOBANU, 1992 = Ciobanu, Ştefan, *Istoria literaturii române vechi*, Hyperion, Chișinău, 1992.
CRISTACHE-PANAIT = Cristache-Panait, Ioana, *Circulaţia cărţii vechi bucureştene în Transilvania*, Editura Biblioteca Bucureştilor, 1998, .pdf.
DAIN = Dain, Alphonse, *Les manuscripts*, Diderot Éditeur, Paris, 1997.
DEL CHIARO = Del Chiaro Fiorentino, Anton-Maria, *Revoluțiile Valahilor*, Traducere de Cris-Cristian, Editura TehnoPres, Iași, 2005.
DEMÉNY, 1972= Demeny, Lidia, *Cartea şi tiparul-promotori ai legăturlior culturale dintre ţările române în secolul al XVI-lea*, în SMIM, VI, p. 91-111, EARSR, Bucureşti, 1973.
DEMÉNY,1973= Demény, Lidia, *Tiparniţa bucureşteană în secolul al XVI-lea*, în SMIM, X, 1973.
DEMÉNY,1986 = Demény, Lazlos, Demény Lidia*, Carte, tipar şi societate la români în secolul al XVI-lea. Studii, articole, comunicări*, Introducere de Simonescu, Dan, Editura Kriterion, București, 1986.
DIMITRIU = Dimitriu, Cornel, *Romanitatea vocabularului unor texte vechi românești*, Editura Junimea, Iași, 1973.
DOBRESCU = Dobrescu, Nicolae, *Istoria Bisericii din Oltenia în timpul ocupației austriece*, EAR, Institutul de Arte Grafice Göbl, București, 1906, .pdf.
DUDAŞ, 1987 = Dudaş, Florian, *Vechi cărți românești călătoare*, I, Editura Sport-Turism, București, 1987.
DUDAŞ, 2003 = Dudaş, Florian, *Cărturari şi artişti din Muntenia şi Moldova peregrini în Crişana(sec. XIV-XVIII)*, Editura de Vest, Timişoara, 2003.
DUMAS = Dumas, Felicia, *Gest și expresie în liturghia ortodoxă. Studiu semiologic*, Institutul European, Iași, 2000.
DUŢU, COORDONATE = Duţu, Alexandru, *Coordonate ale culturii româneşti în secolul al XVIII-lea. Studii şi texte,* Editura pentru Literatură, Bucureşti, 1968.
DUŢU, ÎNŢ. = Duţu, Alexandru, *Cărţile de înţelepciune în cultura românească,* EARSR, Bucureşti, 1972, .pdf.
DUȚU, SINTEZĂ, = Duțu, Alexandru, *Sinteză și originalitate în cultura românească (1650-1848)*, EER, București, 1972.
DUŢU, 1978 = Duţu, Alexandru, *Cultura română în civilzaţia europeană modernă*, EM, Bucureşti, 1978.
DUȚU, IMAGINI = Duțu, Alexandru, *Imagini, priveliști, modele,* Dacia, Cluj-Napoca, 1979.
DUŢU, MODELE = Duţu, Alexandru*, Modele, imagini, privelişti, incursiuni în cultura europeană modernă,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1979.
ELIAN = Elian, Alexandru, *Bizanțul, biserică și cultură românească. Studii și articole de istorie*,Trinitas, Iași, 2003.
ENĂCEANU = Enăceanu, Ghenadie, *Evangheliile. Studii istorico-literare*, Stabilimentul Grafic I.V. SOCECU, București, 1895, .pdf.
ERBICEANU = Erbiceanu, Constantin, *Cronicari greci care au scris despre români în epoca fanariotă,* Tipografia Cărților Bisericești, București, 1888, .pdf.

ERICH = Erich, Agnes, *Istoria cărții românești. Controverse privind tipărirea primei cărți în spațiul românesc Liturghierul (1508*), Universitatea Valahia, Târgoviște, 2008.
FELMY = Felmy, Karl Christian, *De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie. Un comentariu istoric*, Traducere de pr. Ioan Ică Jr., Deisis, Sibiu, 2004.
FLEURY = Fleury, L'Abbe, *Histoire Ecclésiastique*, II, Didier, Libraire-Editeur, Paris, 1840.
GADAMER, 1999= Gadamer, Hans-Georg, *Heidegger și grecii*, Traducerea textelor și comentarii de Vasile Voia, Editura Biblioteca Apostrof, Cluj, 1999.
GADAMER, 2000 = Gadamer, Hans-Georg, *Actualitatea frumosului*, Polirom, Iași, 2000.
GADAMER, 2001 = Gadamer, Hans-Georg, *Adevăr și metodă*, Traducere de Gabriel Cercel, Gabriel Kohn, Călin Petcana și Larisa Dumitru, Editura Teora, București, 2001.
GASTER, 1883 === Gaster, Moses, *Literatura populară română cu un apendice: Voroava Garamantilor cu Alexandru Machedon de Nicolae Costin*, Tipografia Curții Regale, Prof. F. Göbl, București, 1883.
GENETTE, 1982 = Genette, Gerard, *Palimsestes*, Edition du Seuil, Paris, 1982.
GHEȚIE, 1974 = Gheție, Ioan, *Începutul scrisului în limba română*, EARSR, București, 1974.
GHEȚIE, BAZA = Gheție, Ion, *Baza dialectală a românei literare*, EARSR, București, 1975.
GHEȚIE, ILRL= Gheție, Ion, *Istoria Limbii române literare. Privire sintetică*, EȘE, București, 1978.
GHEŢIE, 1994 = Gheţie, Ion, *Începuturile scrisului în limba română. Contribuţii filologice şi lingvistice*, EAR, Bucureşti, 1994.
GHEȚIE, 2000 = Gheție, Ion, *Graiurile dacoromâne în secolele al XIII-lea – al XVI-lea (până la 1521)*, EAR, București, 2000.
GHEȚIE-CHIVU-XVIII =. Gheție, I, Chivu, Gh., *Contribuții la istoria limbii române literare. Secolul al XVIII-lea (1688-1780)*, Clusium, Cluj-Napoca, 2000.
GHEŢIE-MAREŞ, 1985 = Gheţie Ion, Mareş Alexandru, *Originile scrisului în limba română*, EŞE, Bucureşti, 1985.
GHEȚIE –MAREȘ, 1994 = Gheție, I, Mareș, Al. Diaconul *Coresi și izbânda scrisului în limba română*, Minerva, București, 1994.
GRABAR = Grabar, André, *L'art du Moyn Age en Europe Orientale*, Paris, 1968.
GRAUR,1954= Graur, Alexandru, *Încercare asupra fondului principal lexical al limbii române*, EARPR, București, 1954.
GRECU, 1971 = Grecu, Vasile, *Literatura Bizanțulului*, Universitatea București, 1971.
HAGIU = Hagiu, Ieremia, *Biserica Ortodoxă în epoca fanarioților*, Tipografia Gutenberg, Joseph Göbl, București, 1898.
HANEȘ = Haneș, V. Petre, *Istoria literaturii românești*, Edițiunea a III-a, Editura Autorului, București, s.a., .pdf.
HASDEU = Hasdeu, B., P., *Studii de lingvistică și filologie*, I-II, Ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Grigore Brâncuși, EM, București, 1988, .pdf.
HUMBOLDT = Humboldt, Wilhelm von, *Despre diversitarea structură a limbilor și influența ei asupra dezvoltării spirituale a umanității*, Versiune românească, introducere, notă asupra traducerii, tabel cronologic, bibliografie și indici de Eugen Munteanu, Humanitas, 2008.
IONESCU, 1906 = Ionescu, G. M., *Istoria Bisericii românești din Dacia Traiană*, I (44- 678), Stabilimentul de Arte grafice ”Universala”, București, 1906, .pdf.
IONESCU, 1914 = Ionescu, G. M., *Istoria Mitropoliei Ungrovlahiei*, I-II, Atelierele Socecu, & Co. București, 1906-1914, .pdf.
IORDĂCHESCU = Iordăchescu, pr. Cicerone, *Istoria vechii literaturi creștine*, I-II, Editura Moldova, Iasi, s. a. Reproducere fidelă a ediției din 1934, 1935, Tipografia Țerec&Caminschi.
IORGA, ILR = Iorga, *Istoria literaturii religioase a românilor până la 1688,*, Atelierele Grafice I.V. SOCECU, Bucureti, 1904, .pdf.

IORGA, IBR = Iorga, Nicolae*, Istoria Bisericii Romaneşti şi a vieţii religioase a românilor*, I-II, Tipografia Neamului Românesc, Vălenii de Munte, 1908/9, .pdf.
IORGA-BALŞ = Iorga, N., Balş, G., *Histoire de L'art roumain ancien*, E. De Boccard, Editeut, Paris, 1922, Librăriile SOCEC & Com. și C. SFETEA, Leipzig - Viena, 1914.
IORGA, 1968 = Iorga, Nicolae, *Scrieri despre artă*, Antologie și prefață de Barbu Theodorescu, Editura Meridiane, București, 1968, .pdf.
IORGA, INV = Iorga, Nicolae, *Istoria învățământului*, Ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Ilie Popescu Teiușan, EDP, București, 1971, .pdf.
IORGA, XVIII = Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea, (1688-1821)*, I, Ediție îngrijită de Barbu Theodorescu, EDP, București, 1969.
IORGA, LIT. = Iorga, Nicolae, *Istoria literaturii româneşti,* Ediţie îngrijită, note şi indici de Rotaru, Rodica, Prefaţă de Rotaru, Ion, EM, Bucureşti, 1985.
IORGA, 1981 = Iorga, Nicolae, *Istoria românilor prin călători*, I-IV, Editura Casa Școalelor, București, 1928-1929, .pdf.
IORGA, 1984 = Iorga, Nicolae, *Studii asupra Evului mediu românesc*, Ediţie îngrijită de Papacostea, Şerban, EŞE, Bucureşti, 1984.
IORGA,1991=Iorga, Nicolae, *Cărți reprezentative în viața omenirii*, I-II, EE, București, 1991.
IORGA, 2008 = Iorga, Nicolae, *Arta și Literatura română. Sinteze paralele*, EAR, București, 2008.
IRIGOIN = IRIGOIN, Charles, *La tradition des textes grecs. Pour une critique historique*, Société d'éditiones Les Belles Lettres, Paris, 2003.
IVAȘCU = Ivașcu, George, *Istoria literaturii române*, EȘ, București, 1969.
IVĂNESCU, 1980 = Ivănescu, Gheorghe*, Istoria limbii române*, Editura Junimea, Iași, 1980.
IVĂNESCU, 1989 = Ivănescu, Gheorghe, *Studii de istoria limbii române literare*, Ediție îngrijită și postfață de Andriescu, Al., Junimea, Iași, 1989.
JAKO = Jako, Zsigmond, *Philobiblon transilvan*, Introducere de Cândea, Virgil, Editura Kriterion, București, 1977.
KARATHANASIS = Karathanasis, Athanasios, E., *Elenismul în Transilvania*, Traducere de Dobre Anca şi Cândea Virgil, OMONIA, Bucureşti, 2003.
LAGRANGE= Lagrange, Le P. M.-J., *Critique textuelle. La critique rationelle,* Librairie Lecoffre J. Gabalda et C. Éditeurs, Paris, 1935.
LAZAREV = Lazarev, Viktor, *Istoria picturii bizantine*, I-II-III, Traducere de Florin Chi-rițescu, Prefață de Vasile Drăguț, Meridiane, București, 1980.
LE BRUN = Le Brun, Pierre, Explication littéraire, historique et dogmatique des preéres et des cérémonies de la messe suivant les anciens auteurs et le monumens des toutes les égrises du monde, Lyon-Paris, 1860/.pdf/16.06.2011.
LIGOR, 1987 = Ligor, Alexandru, *Prin Moldova lui Vasile Lupu*, Editura Soprt-Turism, București, 1987.
LIGOR = Ligor, Alexandru, *Vechi tipărituri în limba română şi unitatea naţională*, Cu o prefaţă de Chiţimia, I., C., Editura Universitas, Câmpina - Chişinău, 1994.
LUCA = Luca, Cristian, *Țările Române și Veneția în secolul al XVII-lea, Din relațiile politico-diplomatice, comerciale și culturale ale Țării Românești și ale Moldovei cu Serenissima*, Editura Enciclopedică, București, 2007.
LUPU = Lupu, Daniela Luminița, *Carte și tipar în Moldova până la 1830*, Editura Demiurg, Iași, 2005.
MANOLESCU, ICLR = Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, I, Minerva, București, 1990.
MARINOIU = Marinoiu, Costea, *Liturghierul(1508), prima carte tipărită în spațiul românesc*, Editura ALMAROM, Râmnicu Vâlcea, 2004.
MATEOS = Mateos Juan, *Celebrarea Cuvântului în Liturghia Bizantină*, Traducere și note de Cezar Login, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2007.

MAZILU = Mazilu, Dan Horia, *Introducere la opera lui Antim Ivireanul*, Minerva, București, 1999.
MICU, 1963 = Samuil Micu, *Scurtă cunoștință a istoriei românilor*, EȘ, București, 1963, .pdf.
MICU = Micu, Samuel, *Istoria bisericească*, Transliterare de pe manuscrisul original paleografic, studiu introductiv, note si glosar de Micle, arhim. Veniamin, Sfânta Mănăstire Bistrița, Eparhia Râmnicului, 1993, .pdf.
MIHĂESCU = Mihăescu, Haralambie, *Limba latină în provinciile dunărene ale Imperiului roman*, EARPR, Bucureşti, 1960.
MIHĂESCU, 1966 = Mihăescu, Haralambie, *Influenţa grecească asupra limbii române pînă în secolul al XV-lea*, EARSR, Bucureşti, 1966.
MIHĂILĂ, 1979 = Mihăilă, Gheorghe, *Cultura și literatura română veche în context european*, EȘE, București, 1979.
MIHĂILĂ, LRV = Mihăilă, Gheorghe, *Literatura română veche (1402-1647*), I-II, Introducere, ediţie îngrijită şi note de Mihăilă G. Şi Zamfirescu Dan, Editura Tineretului, Bucureşti, 1969.
MIHĂILĂ, CONTRIBUȚII= Mihăilă, Gheorghe, *Contribuţii la istoria culturii şi literaturii române vechi*, Cuvînt înainte al autorului, EM, Bucureşti, 1972.
MIHĂILĂ, OROC. = Mihăilă, Gheorghe, *Între Orient şi Occident. Studii de cultură şi literatură română în secolele al XV-lea- al XVIII-lea*, Editura Roza Vânturilor, Bucureşti, 1999.
MIHĂILĂ, 1981 = Mihăilă, Gheorghe, *Studii de lingvistică şi filologie*, Facla, Timişoara, 1981.
MIHĂILĂ, SFR = Mihăilă, Gheorghe, *Scriitori şi filologi români (sec. XVI-XX*), EAR, Bucureşti, 2005.
MILIN, RELAȚII = Milin, Jiva, *Din vechile relaţii culturale sârbo-române: circulaţia manuscri-selor slavone sârbe şi a scrierilor sârbeşti în Ţările Române*, Eurostampa, Timişoara, 1999.
MIRONESCU = Mironescu, Atanasie*, Sfânta Episcopie a Eparhieie Râmnicului Noul Severin, în trecut și acum,* Tipografia Gutenberg, J. G., Craiova, 1906.
MUNTEANU, 2008 = Munteanu, Eugen, *Lexicologie biblică românească*, Humanitas, Bucureşti, 2008.
MUNTEANU-ŢÂRA = Munteanu Ştefan, Ţâra Vasile, *Istoria limbii române literare(Secolele al XVI-lea – al XVIII-lea)*, Ediţie revăzută şi adăugită, EDP, Bucureşti, 1983.
MURĂRAȘU = Murărașu, D., *Istoria literaturii române,* Ediția a III-a, ECR, București,s. a, .pdf.
NEGRICI = Negrici, Eugen, *Expresivitatea involuntară*, Editura Cartea Românească, București, 1977.
NICODIM = Nicodim Aghioritul, Neofit Kavsokalivitul, *Despre dumnezeiasca împărtășanie cu preacuratele lui Hristos Taine*, traducere de Editura Orthodoxos Kypseli, Thesalonic, 1992.
NICOLESCU = Nicolescu, Corina, *Moștenirea bizantină*, Editura Meridiane, București, 1971.
NICOLESCU, 1976= Nicolescu, Corina, *Elemente orientale în vechea artă a Țării Românești*, în ”Arhiva Valachica. Studii și materiale de istorie și istorie a culturii*”*, Muzeul Județean Dâmbovița, Târgoviște, 1976.
NICULESCU = Niculescu, Alexandru, *Individualitatea limbii române între limbile romanice*, III, EȘE, București, 1978.
NOICA, 1993 = Noica, Constantin, *Modelul cultural european*, Humanitas, 1993.
ODOBESCU = Odobescu, Alexandru, *Opere Complete*, I, 1906, II, 1908, Prefață de Il. Chendi și E. Carcalechi, Editura Institutului de Arte Grafice ”MINERVA”, București, .pdf.
ONU, 1973 = Onu, Liviu, *Critica textuală și editarea literaturii române vechi cu aplicații la cronicarii moldoveni*, Minerva, București, 1973.
ONU, 2002 = Onu, Liviu, *Tradiția manuscrisă a unei sinteze europene la români în secolul al XIX-lea. Mântuirea păcătoșilor. Studiu de critică textuală*, EAR, București, 2002.
OPRESCU = Oprescu, Gheorghe, *Grafica românească în secolul al XIX-lea*, I, Fundația Regală pentru Literatură și Artă, București, 1942.

PANAITESCU, 1965 = Panaitescu, P. P., *Începuturile și biruința scrisului în limba română,* EARPR, București, 1965, .pdf.
PANAITESCU, 1969 = Panaitescu, P. P., *Introducere la istoria culturii româneşti*, EŞ, Bucureşti, 1969, .pdf.
PANAITESCU, 1971 = Panaitescu P. P., *Contribuţii la istoria culturii româneşti*, Ediţie îngrijită de Panaitescu, Silvia, Prefaţă, note şi bibliografie de Zamfirescu, Dan, EM, Bucureşti, 1971.
PAPACOSTEA- DEMÉNY = Papacostea-Danielopolu, Demény, Lidia- Cornelia, *Carte și tipar în societatea românească și sud-est europeană (Secolele XVII- XIX)*, EM, București, 1985.
PAPACOSTEA, 2001 = Papacostea, Şerban, *Evul Mediu Românesc. Realităţi politice şi curente spirituale,* Cuvânt înainte al autorului, Editura Corint, Bucureşti, 2001.
PAPACOSTEA, 1993 = Papacostea, Şerban, *Românii în secolul al XIII-lea. Între Cruciata şi Imperiul mongol,* Introducerea autorului, EEB, 1993.
PAPACOSTEA, TRADIŢII = Papacostea, Victor, *Tradiţii româneşti de istorie şi cultură*, Ediție îngrijită de Papacostea-Danielopolu, Cornelia, EE, Bucureşti, 1996.
PASCU = Pascu, Giorge, *Istoria literaturii și limbii romîne din secolul al XVI-lea*, I, 1921, II, 1922, III, 1926, Editura Cartea Romînească, Soc. Anon., Bucuești, .pdf.
PĂCURARIU, IBOR = Păcurariu, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe* , EIBMBOR, Bucureşti, vol. I, 1991, vol. II-III, 1994.
PĂCURARIU = Păcurariu, Mircea, *Legăturile Bisericii Ortodoxe din Transilvania cu Ţara Românească şi Moldova în secolele XVI-XVIII*, Astra, Sibiu, 1968.
PĂRNUŢĂ-ANDREI = Părnuţă Gh., Andrei Nicolae, *Istoria cărţii, presei şi tiparului din Oltenia*, SR, Craiova, 1994.
PETROAIA = Petroaia, Lucian, *Liturghierul românesc. Studiu liturgic*, Universitatea Bucureşti, 2009.
PHILIPPIDE, 1894 = Philippide, *Istoria limbii române*, I, Principii de limbă, Tipografia Naționa-lă, Iași, 1894.
PICIORUȘ = Picioruș, Geanina, *Antim Ivireanul și avangarda literară a Paradisului. Viața și opera*, Teologie pentru azi, București, 2010, .pdf.
PIRU = Piru, Alexandru*, Literatura romînă veche*, Editura pentru Literatură, București, 1961.
PLĂMĂDEALĂ = Plămădeală, Antonie, *Dascăli de cuget și simțire românească*, EIBMBOR, Bucureşti, 1981.
POPESCU-VÂLCEA, 1972 = Popescu-Vâlcea, G., *Anastasie Crimca*, Meridiane, Bucureşti, 1972.
POPESCU-VÂLCEA, 1974 = Popescu-Vâlcea, G, *Slujebnicul Mitropolitului Ștefan al Ungrovla-hiei(1648-1688)*, Meridiane, 1974.
PRUTEANU = Pruteanu, Petru, *Liturghia ortodoxă, istorie și actualitate*, Sofia, București, 2008.
PUȘCARIU, 1987 = Pușcariu, Sextil, *Istoria literaturii române. Epoca veche*, Ediție îngrijită de Magdalena Vulpe, Postfață de Dan C. Mihăilescu, EE, Bucureşti, 1987.
RĂMUREANU = Rămureanu, Ioan, *Istoria Bisericească Universală*, I, 1975, EIBMBOR, Bucureşti.
RELAȚII POLONE = Petrică Ioan, coord. *Relații culturale româno-polone,* Universitatea București, 1982.
ROSETTI-CAZACU-ONU = Rosetti Al., Cazacu Boris, Onu Liviu, *Istoria limbii române literare*, Minerva, Bucureşti, 1971.
ROSETTI, ILR = Rosetti, Al. *Istoria limbii române*, EAR, 1928.
ROSETTI, 1954 = Rosetti, Alexandru, *Influenţa limbii slave meridionale asupra limbii române (sec. VI-XII)*, EARPR, Bucureşti, 1954.

RUSSO, CRITICA = Russo, Daniel, *Critica textelor şi tehnica ediţiilor*, I-II, Bucureşti, 1912, Extras din Buletinul Comisiei istorice a României, 1, (1912), Atelierele Grafice Socea&CoSocietatea Anonimă, Bucureşti, 1912.
RUSSO, 1907 = Russo, Demostene, *Studii bizantino-române*, Tipografia „Gutenberg"Iosef Göbl", Bucureşti, 1907.
RUSSO, 1912 = Russo, Demostene, *Elenizmul în România. Epoca bizantină și fanariotă*, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, Bucure;ti, 1912.
RUSSU, ETNOGENEZA = Russu, I., I., *Etnogeneza românilor. Fondul autohton traco-dac şi componenta latino-romanică,* Cuvînt înainte al autorului, EŞE, Bucureşti, 1981.
SACERDOȚEANU, 1938 = Sacerdoțeanu, Aurelian, *Predosloviile cărților românești, (1504-1674)*, I, s. e. București, 1938, .pdf.
SBIEREA = Sbierea, I.G., *Mişcări culturale şi literare la românii din stânga Dunării în răstim-pul de la 1504-1714*, Cernăuţi, 1897.
SCRIMA = Scrima, Andrei, *Biserica liturgică*, Humanitas, București, 2005.
SERBARE, IS= A.D. Xenopol, Erbiceanu, Constantin, *Serbarea de la Iași. Studii și documente,* Tipografia Națională, Iași, 1885.
SIMONESCU, 1939a = Simonescu, Dan, *Începuturile culturale ale domniei lui Matei Basarab*, Cartea Românească, București, 1939.
SIMONESCU,1939b = Simonescu, Dan, *Pomenirea culturală a lui Constantin Brâncoveanu*, Tiparul Cartea Românească, București, 1939.
SIMONESCU-BULUȚĂ = Simonescu Dan, Buluță Gheorghe, *Scurtă istorie a cărții românești*, Editura Demiurg, București, 1994.
SIMONESCU-MURACADE = Simonescu Dan, Muracade Emil, *Tiparul românesc pentru arabi în secolul al XVIII-lea*, în CERCETĂRI LIT., III, 1939.
STOICESCU = Stoicescu, Nicolae*, Unitatea românilor în evul mediu*, EARSR, București, 1983.
STOIDE, 2005 = Stoide, C., *Comerțul cu cărți dintre Transilvania , Moldova și Țara Românească între 1730 și 1830*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2005.
SILRL = *Studii de istoria limbii române literare*, Secolul al XIX-lea, coord. Rosetti, Al, , Cazacu, Boris, I-II, Prefața, coordonatorii, Editura pentru literatură, București, 1969.
SULICĂ =Sulică, Nicolae, *O nouă publicație românească din secolul al XVI-lea: Liturghierul diaconului Coresi, tipărit la Brașov, la 1570*, Târgu-Mureș, 1927.
ȘĂINEANU, 1887 = Șăineanu, Lazăr, *Încercare asupra semasilogiei limbei române, Studii istorice despre transițiunea sensurilor,* Prefață, Hasdeu, B., P., Tipografia Academiei Române, București, 1887, .pdf.
ȘĂINEANU, 1895 = Șăineanu, *Istoria filologiei române cu o privire retrospectivă asupra ultimelor decenii (1870-1895). Studii critice,* A doua edițiune, Prefața autorului, Editura Librăriei Socecu, &Comp., Bucuresci, 1895, .pdf.
ŞCHIAU = Şchiau, Octavian, *Cărturari şi cărţi în spaţiul românesc medieval*, Dacia, Cluj-Napoca, 1978.
ȘTREMPEL, 1972 = Ștrempel, Gabriel, *Antim Ivireanul. Opere*, Ediție critică, studiu introductiv de Ștrempel, Gabriel, EM, București, p. 1972, .pdf.
TOMESCU = Tomescu, Mircea, *Istoria cărții românești de la începuturi pînă la 1918*, EȘ, București, 1968, .pdf.
TOMESCU, 1957 = Tomescu, Mircea, *Calendarele romînești 1733-1830. Studiu și bibliografie*, Editura de Stat Didactică și Pedagogică, București, 1957, .pdf.
TUGEARU-CÂNDEA, MOM = Tugearu Liana, Câdea Virgil, *Miniatura şi ornamentul manuscriselor din Colecţia de Artă Medievală Românească*, Editura Simetria, Bucureşti, 2006.
TURDEANU, 1943 = Turdeanu, Emil, *Manuscrise slave din timpul lui Ștefan cel Mare*, Extras din CL, V, Monitorul Oficial, Imprimeria Națională, București, 1943.
TURDEANU, EFTIMIE = Turdeanu, Emil, *Opera Patriarhului Eftimie al Târnovei(1375-1393) în literatura slavo-română*, CL, VI, M .O. Imprimeria Națională, București, 1946.

URSU, 1962= Ursu, N., A., *Formarea terminologiei ştiinţifice româneşti*, EŞ, Bucureşti, 1962.
URSU, 2002= Ursu, N. A., *Contribuţii la istoria culturii româneşti. Studii şi note filologice*, Editura Cronica, Iaşi, 2002.
URSU- DASCĂLU = Ursu, N. A., Dascălu, Nicolae, *Mărturii documentare privitoare la viața și activitatea mitropolitului Dosoftei*, Cuvânt înainte al IPS Daniel, mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Trinitas, Iași, 2003.
VASILACHE = Vasilache, Vasile, *Predica în evul mediu*, Tipografia Gutenberg, București, 1937.
VINTILESCU, 1931 = Vintilescu, Petre, *Contribuții la revizuirea Liturghierului român.Proscomidia. Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur,* Prefața autorului, TPC, București, 1931, .pdf.
VINTILESCU, 1943 = Vintilescu, Petre, *Liturghiile bizantine privite istoric în structura și rânduiala lor*, TCB, București, 1943.
VINTILESCU, 1998 = Vintilescu, Petre, *Liturghierul explicat*, EIBMBOR, București, 1998.
VINTILESCU, 2001 = Vintilescu, Petre, *Istoria Liturghiei în primele trei veacuri*, Nemira, 2001.
VORNICESCU = Vornicescu, Nestor, *Primele scrieri patristice în literatura noastră. Sec. IX-XVI*, MO, Craiova, 1992.
ZAMFIRESCU = Zamfirescu, Dan, *Contribuţii la istoria literaturii române vechi*, EŞE, Bucureşti, 1981.

Periodice

BACÂRU = Bacâru, Livia, *Vechi legături de cărţi româneşti, Introducere în istoria legăturii din România*, în SCB, XIII, 1974.
BIANU, 1904 = Bianu, Ioan, *Despre introducerea limbii române în biserica românilor*, AAR, Discursuri de Recepție, XXVI, Institutul de Arte Grafice ”Carol Göbl”, București, 1904, .pdf.
BRANIȘTE, 1974 = Braniște, Ene, *Observaţii şi propuneri pentru o nouă ediţie a Liturghierului românesc*, în BOR, 1974, nr. 5-6, p. 599-613.
BRĂTIANU = Brătianu, Gheorghe. I, *Două veacuri de la reforma lui Constantin Mavrocordat, 1746-1946*, AAR, Mem Ist,. Seria III, t. XXIX, p. 4/392- 71/461.
CHIVU, 1994 = Chivu, Gheorghe, *Influența italiană în limba română veche*, în SCL, 45, 1994, nr. 1-2, p. 19-29.
CIOBANU, 1941 = Ciobanu Ştefan, *Începuturile scrisului în limba româneasc*ă, AAR, Mem. Sect. Literare, Seria II, t. X, Mem. 3, Bucureşti, 1941, .pdf.
CIOBANU, 1938 = CIOBANU, Ştefan, *Din legăturile culturale româno-ucrainiene. Ioannichie Galeatovschi şi literatura românească veche,* Academia Română, Mem. Secț. Lit., Seria, III, t. VIII, Mem. 8, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Imprimeria Naţională, Bucureşti, 1938.
CORAVU =, Coravu, Dumitru, *Tipografii de la Râmnic în prima jumătate a secolului al XVIII-lea,* în MO, XIII, 1967, nr. 1-2, p. 45-59.
DOBRESCU, 1909 = Dobrescu, G., *Tipografia Buzăului* în RIAF, 1909. 1, X, Institutul de Arte Grafice Göbl, Bucureşti, 1909, p. 127-145.
DRĂGANU = Drăganu, Nicolae, *Un fragment din cel mai vechi Molitvenic românesc*, în DR, II, 1921-1922, p. 254-326.
IORGA, CONTRIBUȚII, XVIII = Iorga, Nicolae, *Contribuții la Istoria Literaturii române în veacul al XVIII-lea, și al XIX-lea, I. Scriitori Bisericești*, Extras din AAR, Seria II, t. XXVIII, Mem. Secț. Lit. , Institutul de Arte Grafice”Carol Göbl”, București, 1906, .pdf.
IORGA, BRÂNCOVEANU = Iorga, Nicolae, *Activitatea culturală a lui Constantin Vodă Brâncoveanul și scopurile ei,* AAR, t. XXXVII, Mem. Sect. Ist. Librăria Socecu & Sfetea, București Leipzig, 1914, .pdf.
IORGA, CEVA MAI MULT = Iorga, Nicolae, *Ceva mai mult despre viața noastră culturală și literară în secolul al XVIII-lea,* AAR, t. XXXVIII, Mem. Secț. Ist,

București, 1916,www.dacoromanica.ro., .pdf.
IORGA, MAVROCORDAT = Iorga, Nicolae, *Ştiri nouă despre biblioteca Macrocordaților și despre viața muntenească în timpul lui Constantin Mavrocordat*, în AAR, Ist., Seria III, t. VI, Mem. 6, Cultura Națională, București, 1926.
LAPEDATU = Lapedatu, Al.. *Damaschin episcopul și dascălul* în CL, 1906/II, anul XL, nr. 6, 7, 8, p. 564-568, .pdf.
LĂUDAT = Lăudat, I. D., *Contribuția tipografiei din Râmnicu-Vâlcea la promovarea cărții în veacul al XVIII-lea*, în MO, 1976, XXVIII, nr. 5-6, p. 360-370.
MANOLACHE = Manolache, *Chesarie, episcopul Râmnicului*, în BOR, LXXXIV, 1966, nr. 1-2, p. 129-151.
MIHAIL, CRV = Mihail, pr. Paul, *Cartea românească veche tipărită în Basarabia (1812-1830*), în LR, XXII, nr. 1, 1994, , p. 69-72.
MILIN, BANAT = Milin, Jiva, *Oameni şi locuri din Banat şi din valea Mureşului în* însemnările slavone sârbe adunate de Petar Momirovič, în RSL, XXXVI, 2000, p. 265-271.
MOLIN = Molin, Virgil, *Aria de răspândire a cărților de la Râmnic în Banat în secolul al XVIII-lea*, în MO, XIV, 1964, nr. 11-12, p. 859-869.
MOLIN, 1965 = Molin, V., *O legătorie de carte a Rîmnicului ambulantă activînd prin eparhiile din Moldova (1777*), în ”BOR”, 1965, nr. 5-6, p. 418-424.
OLTEANU, 1963 = Olteanu, Pandele, *Les originaux slavo-russes des plus ancienns* collections d´homélies roumaines, în RSL, IX, 1963, p. 163-193.
OLTEANU, 1970 = Olteanu, Pandele, *Metoda filologiei comparate în studierea izvoarelor şi în identificarea versiunii neogreceşti a operei „Scara" tradusă de mitropolitul Varla*am, în MO, XXII, 1970, nr. 5-6, p. 543-566.
PISTRUI = Pistrui, Chiril, *Unul din cele mai vechi manuscrise slave din țara noastră*, în ST, XXII, 1979, nr. 3-4, 1970, p. 212-230.
POPA = Popa, Atanasie, *Un cărturar bihorean din secolul al XVIII-lea: Popa Pătru din Tărnăud*, în LL, XX, 1959, nr. 2, p. 193-197.
POPTĂMAŞ = Poptămaş, Dimitrie, *Tiparul românesc expresie a unităţii spirituale a tuturor românilor*, în Vatra, 13, nr. 12, 1983, p. 5.
REGLEANU = Regleanu, Mihal, *Contribuții la cunoașterea episcopului Damaschin* în HRISOVUL, nr. 1, 1941, p. 442- 449, .pdf.
RĂDULESCU, R = Rădulescu, Rodica*, Un copist ardelean necunoscut: Diacul Ioan din Budești*, în Viața Bibliotecilor, nr. 2, 1983, p. 183-186.
SACERDOȚEANU, 1964 = Sacerdoțanu, Aurel, *Constantin Brâncoveanu și ctitoriile sale în Oltenia*, în MO, XIV, 1964, nr. 9-10, p. 708-727.
SACERDOȚEANU, 1966 = Sacerdoțeanu, Aurel, *Tipografia de Râmnic*, în MO, XVI, 1966, nr. 5-6, p. 291-349.
SIMONESCU, 1962 = Simonescu, Dan, *Precizări despre Liturghierul lui Coresi*, în LR, XI, 1962, nr. 4, p. 436.
SIMONESCU, CIRCULAȚIA = Simonescu, Dan, *Circulaţia căţii româneşti vechi*, în Biblioteca, nr. 4, 1979, p. 38-39.
ŞESAN = Şesan, Milan, *Introducerea limbii române în Biserică*, în, MA, II, 1957, nr. 11-12, p. 818-833.
TURCU, 1965 = Turcu, Nicolae, *Viața și activitatea tipografică a episcopului Mitrofan al Buzăului,* în BOR, LXXXIII, 1965, nr. 3-4, p. 280-297.
TURCU, 1966 = Turcu Nicolae, *Activitatea mitropolitului Neofit I al Unrovlahiei*, în BOR, LXXXIV, 1966, nr. 5-6, p. 533-552.
TURDEANU, IUGOSLAVI = Turdeanu, Emil*, Din vechile schimburi culturale între români şi iugoslavi*, CL, III, 1939, M. O., Imprimeria Națională, p. 141-218, .pdf.

TURDEANU, MINIATURA= Turdeanu, Emil, *Miniatura bulgară și începuturile miniaturii românești*, Extras din Buletinul Institutului Român din Sofia, Anul I, nr. 2, București, 1942, p. 395-452.
XENOPOL = Xenopol, A., D., *Ideea română în dezvoltarea poporului român*, în Arhiva Societăţii Ştiinţifice şi Literare din Iaşi, tom.VII, 1896, p. 237-249.

10. 5. Resurse Web

http://www.croixsens.net/sermons/chrysostome.php
http://www.sources-chretiennes.mom.fr/index.php?pageid=auteurs_anciens&id=76
http://rosetta.reltech.org/cgi-bin/Ebind2html/Migne/Gk049
http://phoenix.reltech.org/Migne.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Cathedral_of_Learning/ 10.06.. 2011
http://www.crestinortodox.ro/sf_ioan_gura_de_aur-c288-p83-new.html
http://www.sourceschretiennes.mom.fr/index.php?pageid=auteurs_anciens&id=76
http://books.google.com/
http://www.teologie.com.md/biblioteca.
http://www.scrib.com/12.02. 2012.
http://www.dacoromanica.ro
http://wwwcimec.ro. Incunabule/ nov. 2011.
http://www.encipediacatolica.com
http://www.corazones.org.
http://www.pagesorthodoxes.net/liturgie/bapteme-chrysostome.htm
http://www.ebooks.unibuc.ro/istorie/arhivistica, online, Disciplinele auxiliare ale istoriei.
http://www.teologie.net.
http://www.minte9.com/kb/sf-pasti-cuvantul-sf-ioan-gura-de-aur-ortodoxie-i404/18.04.2012.
http://www.ncsu.edu/meridian/jul99/downloads/diglit.pdf/.20.03.2012.

Sigle și abrevieri

AAR = Analele Academiei Române
AR = Academia Română, 1990
AUB = Analele Universităţii Bucureşti
AUCJ = Analele Universităţii Cluj-Napoca
AUT = Analele Universităţii Timişoara
AUI = Analele Universității Iași
BAR = Biblioteca Academiei Române
BOR = Biserica Ortodoxă Română, 1864
BRM = Bibliografia Românească Modernă
BRV = Bibilografia Românească Veche
CL = Convorbiri literarte,
CERCETĂRI LIT = Cercetări Literare
BRM = Bibliografia Românească Modernă
CIMEC = Editura Institutului de Memorie Culturală
CMR = Catalogul Manuscriselor Românești
CRV = Carte Românească Veche
DR = Dacoromania (Cluj), 1921: 1- 11, 1948...
EAR = Editura Academiei Române, Bucureşti.
EARSR = Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1964
EARPR = Editura Academiei Republicii Populare România, Bucureşti, 1948
ECR = Editura Cartea Românească, București
EE = Editura Eminescu
EER = Editura enciclopedică română, Bucureşti

EIBMBOR = Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române.
EM = Editura Minerva
EŞ = Editura Ştiinţifică
EŞE = Editura Ştiinţifică şi Encilopedică
EU = Editura Univers
EUE = Editura Univers Encicloped
GB = Glasul Bisericii
ILR = Istoria Literaturii Române, EARPR, 1964
LR = Limba română, Bucureşti
MA = Mitropolia Ardealului
MB = Mitropolia Banatului
Mem. Secț. Lit. = Memoriile Secțiunii Literare
Mem. Sec. Ist. = Memoriile Secțiunii Istorice
MO = Mitropolia Olteniei
MMB = Mitropolia Moldovei și Bucovinei,
PFP = Prea Fericitul Părinte Patriarh
PG = Patrologia Greacă, J=P. Migne
RIAF = Revista de Istorie, Arheologie și Filologie
RITL = Revista de istorie şi teorie literară
RMM = Revista muzeelor şi monumentelor
RSL = Romanoslavica, 1958
SCB = Studii şi cercetări de bibliologie, Bucureşti, 1955
SCI = Studii şi cercetări de istorie
SCIA = Studii şi cercetări de istoria artei, Bucureşti
SCLGV = Studii şi cercetări lingvistice, Bucureşti, 1, 1950
SCLIT = Studii şi cercetări de literatură
SLLF = Studii de limbă literară și filologie, I-1969, II- 1972, III-1974
SMFC = Studii și Materiale privind Formarea Cuvintelor în Limba Română, I-VI, 1959
SMIM = Studii și Materiale de Istorie Medie, IV, V, VI.
SR = Scrisul Românesc, Craiova
ST = Studii teologice
TCB = Tipografia Cărților Bisericești
TIM. = Timotei
UAIC = Universitatea ”Alexandru Ioan Cuza” Iași
UE = Univers Enciclopedic

Abrevieri și semne convenţionale
a. = anul
cf. = confer
f. = fila
ms. rom. = manuscris românesc
ms. sl. = manuscris slavo-român
ms. gr. = manuscris grec
nr. = numărul
p. = pagina
r^{o} = recto
r. = rândul
s. a. = fără an
sf. = sfânt
sg. = singular
s. l. = fără localitate

supra. = deasupra
t. = tomul
v^{o} = verso
v. = vezi
vol. = volumul

[ ] = croşete folosite pentru litere omise din greşeală sau din incertitudine
< > = paranteze romboidale, folosite pentru a reda cuvinte reconstruite prin conjectură, în locul unei forme corupte (care e indicată în aparatul critic)
(...) = loc alb în manuscris

Anexa nr. 1
”Rugăciunea punerii înainte” a Sfântului Ioan Gură de Aur

P. G. Sec. IV	**Lit. 1570** Sec. XVI	**Lit. 1679** Sec. XVII	**Lit. 1713** sec. XVIII	**Lit. 1747** Sec.XVIII	**Lit. 1818**	**Lit. 1860**	**Lit. 1921**	**Lit. 1987**	**Lit. 2008**
Doamne Dumnezeule Atotputernice, singurul Sfânt	Doamne, Dumnezeu atotțiitoriu, ce ești unul sfânt	Doamne Dumnezău, Totputernice,Cel singur Svânt,	Doamne, Dumnezeule, atotțiitorule, cela ce ești unul sfânt	Doamne, Dumnezeule, atotțiitorule, cela ce ești unul sfânt	Doamne, Dunezeule atot - țiitorule, cel sângur sfânt	Doamne, Dumnezeule, Atotțiitorule, cela ce ești unul sfânt	Doamne, Dumnezeule atotțiitorule, cela ce ești unul sfânt	Doamne, Dumnezeule, Atotțiitorule Cel ce ești singur Sfânt	Doamne, Dumnezeule, Atotțiitorule Cel ce singur ești Sfânt,
Cel care primești jertfa de laudă de la cei ce te cheamă din toată inima	cela ce priimești jărtva de laudă de la ceia ce te cheamă cu toată inema	Cela ce priimești jărtvă de laudă de la carii Te cheamă cu toată inima	carele priimești jărtfa de laudă de la cei ce te chiamă pre tine cu toată inima	care priimești jărtfa de laudă de la cei ce te chiamă pre tine cu toată inima	cel ce priimești jertfă de laudă de la cei ce te chiamă pre tine cu toată inima	carele priimești jertfă de laudă de la cei ce te cheamă pre tine cu toată inima	carele primești jertfă de laudă dela cei ce te cheamă pre Tine cu toată inima	Care primești jertfă de laudă de la cei ce te cheamă pe Tine cu toată inima	Care primești jertfă de laudă de la cei ce Te cheamă pe Tine cu toată inima
Primește și rugăciunea noastră, a celor păcătoși	priemeaște și noi greșiților rugă	Priimește și a noastră, a niște păcătoș, rugă	priimeaște și rugăciunea noastră a păcătoșilor	priimește și rugăciunea noastră a păcătoșilor	priimeaște și rugăciunea noastră a păpăcătoșilor	priimeaște și rugăciunea noastră a păcătoșilor	primește și rugăciunea noastră, a păcătoșilor	primește și rugăciunea noastră a păcătoșilor	primește și rugăciunea noastră, a păcătoșilor,
și o du în altarul Tău (jertfelnicul) cel sfânt	și o du către sfântul al tău jărtăvnic;	și o du la svântulu-Ț jărtăvnic	și o du pre dânsa la sfântul tău Jărtvinic	și o du pre dânsa la sfântul tău Jîrtvinic	și o du către sfântul tău jertveanic	și o du către sfântul tău Jertfealnic	și o du cătrе sfântul Tau jertfelnic	și o du la Sfântul Tău Jertfelnic	și o du la sfântul Tău jertfelnic
Și ne fă vrednici a-ți aduce daruri și jerfe duhovnicești	și destoinici fă noi a aduce ție darure și jărtve sufleteaști	și destui ne fă a-Ț aduce daruri și jărtve sufleteaști	și ne îndestulează pre noi a-ți aduce ție daruri și jărtve duhovnicești	și ne îndestulează pe noi a-ți aduce ție daruri și Jărtve duhovnicești	și ne îndestulează pre noi, a-ți aduce ție daruri, și jertfe duhovnicești	Îndestulează-ne pre noi a-ți aduce Ție daruri, și jertfe, duhovnicești	și fă-ne vrednici pre noi a-Ți aduce ție daruri și jertfe duhovnicești	și fă-ne vrednici a-Ți aduce Ție daruri și Jertfe duhovnicești	și fă-ne vrednici a-Ți aduce Ție daruri și jertfe duhovnicești

Anexa nr. 2.

Liturghiere tipărite în limba slavonă

1. Liturghier, Târgoviște, Macarie, 1508
2. Liturghier, Brașov, Coresi, 1568
3. Liturghier, Brașov, Șerban, fiul lui Coresi, 1588
4. Liturghier, Dealu, arhimandrit Ioan, 1646

Liturghiere tipărite în slavo-română

1. Liturghie, București, Teodosie, 1680
2. Liturghier, Buzău, Mitrofan, 1702
3. Molitvenic-Liturghier, Teodosie, 1706
4. Liturghier, Târgoviște, Antim , 1713
5. Liturghier, Iași, Ghedeon , 1715

Liturghier trilingv

Slujebnicul mitropolitului Ștefan al Ungrovlahiei (1648-1688)

Anexa nr. 3 Epoca Brâncoveanu

A. Activitatea tipografică a lui Antim Ivireanul

a. Tipografia domnească din Bucureşti-4 cărţi:. Invătăturile lui Vasile Macedoneanul către fiul său Leon (1691, grec.), Slujba Sf. Paraschiva şi a Sf. Grigore Decapolitul (1692, rom.), Evanghelierul greco –român (1693),. Psaltirea (1694, rom.).

b.Tipografia de la Snagov - 15 cărţi (7 greceşti, 5 româneşti, una slavonă, una slavo-română, una greco-arabă), între care: Antologhionul (1697), Mărturisirea ortodoxă a lui Petru Movilă (1699), Proschinitarul Sf. Munte Athos (1701, grec.), Liturghierul greco-arab (1701, prima carte cu caractere arabe din lume, tipărită), Evanghelia (1697), Acatistul Născătoarei de Dumnezeu (1698), Carte sau Iumină (1699), învăţături creştineşti (1700), Floarea darurilor (1701), toate în româneşte, între 1701 şi 1705.

c. Tipografia domnească din Bucureşti: 15 cărţi (11 greceşti, 2 românesti, una slavo română, una greco-arabă), între care: Ceaslovul greco-arab (1702) şi Noul Testament (1703).

d. Tipografia de la Râmnic,: 9 cărţi :3 românesti, 3 slavo-române, 3 greceşti:
Tomul bucuriei, -1705, grec. Liturghierul și Evhologhionul -1706, într-un singur volum, Invătătura pe scurt pentru taina pocăinţei -1705, în româneşte.

e. Tipografia de la Târgovişte:18 cărţi (5 greceşti, una slavo-română, una slavo-româno-greacă, 11 româneşti), dintre care se remarcă cele româneşti: Invătătură bisericească la cele mai trebuincioase şi mai de folos pentru învăţătura preoţilor (1710), Capete de poruncă la toată ceata bisericească, pentru ca să păzească fieştecarele din preoţi şi din diaconi deplin şi cu cinste datoria hotarului său (1714), Psaltirea (1710), Octoihul (1712), Liturghierul (1713), Evhologhionul (1713), Catavasierul (1714);

f. In 1715 tipografia a fost mutată la **Bucureşti**, unde a mai imprimat două cărţi greceşti.

B. Activitatea tipografică de la Buzău

g. Tipografia de la Buzău

- **episcopul Mit**rofan: Pravoslavnica Mărturisire, Mineele, Evhologhion (1699), Octoih, Triod, Evhologhion (1702), Penticostar, Psaltire, Învățătura preoților pe scurt, Dumnezeiasca Liturghie (1702)

- **episcopul Damaschin**: Molitvele Vecerniei, Molitvele Vecerniei și Utreniei, Catavasier, Apostol

Anexa nr. 4 Liturghiere și Liturghii tipărite în limba română

1. Litughier, Brașov, Coresi, 1570
2. Dumnezeiasca Liturghie, Iași, 1679
3. Dumnezeiasca Liturghie și rugăciuni, Iași, 1683
4. Liturghie, Buzău, 1702
5. Liturghier, Rîmnic, 1706
6. Liturghier, Târgoviște, 1713
7. Liturghie, Iași, Ghedeon, Sf. Sava, 1715
8. Liturghie, București, Daniil, 1728
9. Liturghie, București, Daniil, 1729
10. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Inochentie, 1733
11. Liturghie, București, Kesarie , 1741
12. Liturghie, București, Kesarie, 1742
13. Liturghie, Rădăuți, Rădăuți, 1745
14. Liturghie, București, Neofit , 1746
15. Liturghie, București, Neofit, 1747
16. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Clement, 1747
17. Liturghie, Brașov, 1747
18. Liturghier, Iași, 1747
19. București, 1750
20. Litughier, București, 1754
21. Liturghier, , Iași, 1754
22. Liturghie, Blaj, Petru Pavel Aron , 1756
23. Liturghie, Iași, Iacob, 1759
24. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Grigorie, 1759
25. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Partemi, 1767
26. Liturghie, Buzău, Cozma, 1768
27. Liturghier, Râmnicu Vâlcea, 1768
28. Liturghier, Râmnic, 1775
29. Liturghie, Blaj, Maria Tereza, 1775
30. Liturghier, Blaj, 1775
31. Liturghie, București, Grigorie, 1780
32. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Filaret, 1787
33. Liturghier, București, 1787
34. Liturghier, București, Dositei, 1796
35. Litueghier, Râmnicu Vâlcea, Dositei, 1796
36. Liturghie, București, Dositei, 1797
37. Liturghie, Iași, Iacov, 1797
38. Liturghier, Ramnic, 1797
39. Liturghie, Sibiu, Gh. Barițu , 1798
40. Liturghii, Iași, 1802
41. Liturghie, Blaj, Ion Bob , 1807
42. Liturghie, Sibiu, Ion Bart , 1807
43. Liturghier, Sibiu, 1807
44. Liturghie, Sibiu,Ion Bart, 1809
45. Liturghier, Iași, 1809
46. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Nectarie/Galaction, 1813
47. Liturghie, Sibiu, Ion Bart , 1814
48. Liturghie, Chișinău, Gavriil, 1815
49. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Nectarie, 1817
50. Liturghier, Blaj, 1817
51. Liturghie, Iași, Veniamin Costachi, 1818
52. Liturghie, Sibiu, Ion Bart, 1827
53. Liturghier, Sibiu, 1831
54. Liturghie, Sibiu, Ion Bart, 1833
55. Liturghier, Buzău, 1833
56. Liturghie, București, Chesarie, 1834
57. Liturghier, Iași, Veniamin Costachi, 1834
58. Liturghier, Sibiu, Ion Bart, 1835
59. Liturghie, Buzău, Chesarie, 1835
60. Liturghier, Chișinău, 1837
61. Liturghier, Buzău, 1840
62. Liturghier, Iași, 1845

63. Liturghier, Iași, 1845
64. Liturghier, București, 1847
65. Liturghie, Sibiu, 1852
66. Liturghie, București, Nifon, 1855
67. Liturghier, București, 1855
68. Liturghie Sbiu, 1856
69. Liturghier, Buzău, 1856
70. Liturghie, București, Nifon, 1858
71. Liturghie, Chișinău, 1859
72. Liturghie, Neamț, Sofronie, 1860
73. Liturghier, Neamț, 1860
74. Liturghier, Chișinău, 1860
75. Liturghie, Râmnicu Vâlcea, Kalinic, 1862
76. Liturghie, Sibiu, 1862
77. Liturghier, Iași, Kalinic, 1868
78. Liturghie, Craiova, 1880
79. Liturghier, Blaj, 1870
80. Liturghier, București, 1885
81. Liturghie, București, Sf. Sinod ”TCB”, 1887
82. Liturghie, Bucure;ti, 1888
83. Liturghier, București, TCB, 1890
84. Liturghie, București, Ghenadie , 1895
85. Liturghie, Bucure;ti, Editura Alcoly, 1985
86. Liturghie, București, TCB, 1896
87. Liturghie, s. l., 1897
88. Liturghie, Sbiu, Tipografia arhidiecezană, 902
89. Liturghier, Sibiu, Iona Metianu , 1902
90. Liturghie, Tipografia Gutenberg, 1902
91. Liturghie, Arad, 1911
92. Liturghie, București, TCB, 1912
93. Tezaur Liturgic*, București, 1911-1913
94. Liturghie, București, TCB, 1921
95. Liturghie, București, TCB, 1927
96. Litughier, Blaj, 1931
97. Liturghier, Iași, 1931
98. Liturghier, Iași, 1936
99. Liturghie, București, TCB , 1937
100. Liturghier, 1945
101. Liturghier, Iași, 1950
102. Liturghie, EIBMBOR, 1952
103. Liturghier, EIBMBOR, 1956
104. Liturghier, EIBMBOR, 1967
105. Liturghier, București, 1969
106. Liturghier, EIBMBOR, 1974
107. Liturghier, EIBMBOR, 1980
108. Liturghier, EIBMBOR, 1982
109. Liturghier, EIBMBOR, 1987
110. Liturghier, EIBMBOR, 1989
111. Liturghier, EIBMBOR, 1993
112. Liturghier, EIBMBOR, 2000
113. Liturghier, EIBMBOR, 2008
114. Liturghier, EIBMBOR, 2010
115. Liturghier, EIBMBOR, 2012

* Tezaurul liturgic cuprinde descrierea întregului cult al Bisericii Răsăritene.

* Liturghia integrală a mai fost cuprisă în *Oratoriul* editat de Melchisedec Ștefănescu în 1869, și fragmentar în *Lepturariul* lui Aron Pumnul și în operele lui Anton Pann; acesta din urmă a contribuit la realizarea unor fragemnte de muzică liturgică între anii 1822-1828 și a editat textul liturgic într-un coligat, în 1829 (cf. ADAMESCU, p. 34) și apoi în 1854.

A N T I M   I V I R E A N U L

Dumnezeieștile și sfintele Liturghii

a celor dintru sfinți Părinților noștri: a lui Ioán Zlatoúst, a lui Vasílie cel Máre şi a Prejdesăşténii, acum întâi tipărite. Întru al 25 de ani, a înălţatei domnii a prealuminatului oblăduitoriu a toată Ţara Rumânească, Ioánn Constandín B: Basaráb Voievod, cu toată chieltuiala Preasfinţitului Mitropolit al Ungrovláhiei, Chir Antim Ivireánul. În sfânta Mitropolie a Târgóviștii. La anul de la Hristos, 1713

Facsimile reproduse după volumul aflat la BAR la cota CRV 164 și preluat prin www.dacoromanica.ro

ДМНЕЗЕЕ́ЩИЛЕ ШИ СФИТЕЛЕ

ЛЪТУРГІЙ.

А че́лѡрь динтрꙋ сфн҃ци Пъри́нцилѡрь но́ѡщри алꙋй Іѡа́нь Златоꙋсть, алꙋй Васі́лїе че́ль Ма́ре, ши а Пре́десщ҃е́нїй, акꙋ́м атжй Тꙋпъри́те.

Атрꙋ аль кѕ҃. де а́н, а ҃нълца́тей Домні́й апрѣ Лꙋмина́тꙋлꙋй ѡблъдꙋитто́рю атоа́тъ Ца́ра Рꙋмжнѣскъ,

Іѡа́нн Кѡстандї́н Б: Басара́бь Воево́д,

Кꙋ тоа́тъ кїелтꙋ́ала прѣ сфн҃ци́тꙋлꙋи Митрополи́ть аль оугровла́хїей,

Кѵр Андѳі́мь Івирѣ́нꙋль.

А сфн҃та Митрополі́е а Тжрго́вищїй.

Ла а́нꙋль дела Хс҃, ,аѱгі.

(Де Гео́ргїе Ра́довичь)

Асꙋпра пече́цїй Стїхꙋри политече,
Ацѣрїй Рꙋмѫнешй кꙋ бꙋнѫ фери́че.

Ї К
Б В
Д Ѿ
Ц Р

Ачѣсть се́мнь алъ Крꙋ́чїй че Ко́рбꙋль нѣвѣще,
Дм҃нꙋлꙋй Кѡнстандїнь Хс҃ алъ гѫтѣще.
Сѫй фїе спре па́зѫ кꙋ бꙋнѫ воѝре,
Шѝ сѫлъ ѫделꙋнще ѫтрꙋ стѫпѫнирѣ.

ПЇНАѮЪ,

Ѫдекъ ѫсемнаре.

Де чѣле чесъ афлѫ ѫтрачастъ Лѵтꙋргїе,

Ѫвъцътꙋрѫ, кꙋмъ сѫка́де асълꙋжи Дїа́конꙋль кꙋ Пре́ѡтꙋль, ла Вечѣрнїѧ чѣ ма́ре, ла Оу҆трене, шѝ ла Лѵтꙋргїе. Лї: А.

Мѫтвеле Вечѣрнїей. Лї: ВІ.

Рѫндꙋа́ла Оу҆трнїй. Лї: КД.

Рѫндꙋа́ла Дм҃незеещїй Лѵтꙋргїй, алꙋй Златоꙋсть. Лї: МЅ.

Дм҃незеа́ска Лѵтꙋргїе ачелꙋй динтрꙋ сфн҃ць Пърнителꙋй нострꙋ Їѡа́нь кꙋ ростꙋ де Аꙋр. Лї: ЗЅ.

Дм҃незеа́ска Лѵтꙋргїе Ама́релꙋй Васи́лїе. Лї: РДІ.

Ѫвъцътꙋра Дм҃незеещїй Лѵтꙋргїй апреждесщинїй, кꙋ слꙋжба Вечѣрнїей че сѫфа́че ѫ сфн҃тꙋль шѝ ма́реле по́стъ. Лї: РО.

Дм҃незеа́ска Лѵтꙋргїе, апредесщинїй. Лї: РОД.

Ѿ пѣстꙋриле Пра́зничелѡрь че́лѡрь Дм҃нещи. Лї: РЧД.

Ѿ пѣстꙋриле песте сѫптѫмѫнъ. Лї: СВ.

Вѫзгла-

В ъзгла́шені́иле ѫзі́ша сфи҃нтелѡрь Па́цїи ла Кано́н,
дꙋ́пъ фі́еше ка́ре Пѣ́снъ. Лис҃т: сг҃.
Р ꙋгъчю́нѣ Коли́веллѡрь. Лис҃т: се҃.
Р ꙋгъчю́нѣ сълчиїй. Лис҃т: сѕ҃.
Р ꙋгъчюнѣ ла благвені́ѧ кънꙋрилѡ́р. Лис҃т: сз҃.
Р ꙋгъчю́нѣ ла гꙋста́рѣ стрꙋгꙋрилѡ́р. Лис҃т: си҃.
Ш и ѥктені́иле чеꙋ ꙁи́кь ла мо́рцї. Лис҃т: сѳ҃.

Рънд̃ꙋѧла,

Дїаконїен.

А деќъ кꙋ́мь слꙋжа́ще Дїа́конꙋль кꙋ Пре́отꙋль, ла вече́рнїѧ чѣ ма́ре, ла оу҆тре́не, ши ла Лїтꙋргі́е.

Токми́тъ де сфи҃нци́тꙋль, ши а҃ль а҆ꙋмїй Патрїа́рхъ Кѷр Фїлоѳе́й.

К а́десъ а҃ши, къ Дїа́конꙋль нꙋ съ ѫбра́къ ни́чи ѡ҆дині́ѡаръ ла вече́рнїе ши ла Оу҆тре́не, фъръ нꙋма́й съмбъ́тъ сѣ́ра, ши Дꙋми́некъ диминѣ́ца престе то́ть а҃нꙋлъ. А ши́ждерѣ ла Вече́рнїиле ши ла Оу҆тре́нїиле Пра́здничилѡрь Дмн҃е́щи, ши а҃ле Прѣчтей. Ш и ѧ҆къш съ ѫбра́къ ши ла Вече́рнїиле ши Преждеосщ҃е́ннїиле сфн҃тꙋлꙋй ши ма́релꙋй По́сть. Ш и ла Пра́здникꙋль Бл҃говѣще́нїей, ши ла Бде́нїѧ сфн҃телѡрь Па́цими, ши ма́й а҃лѣ́с ла то́ате Вече́рнїиле че съ фа́че въхо́дь. А ши́ждирѣ ши ла Оу҆тре́нїиле ла ка́реле съ кꙋ́нтъ славосло́вїѧ чѣ ма́ре ши ла то́ате Лїтꙋргі́иле престе то́ть а҃нꙋль, къ́ндь ва врѣ съ слꙋжа́скъ.

Рънд̃ꙋѧла Бде́нїен

Д ꙋпъ че а҃пꙋне со́ареле, трекъ́ндь пꙋци́нтѣ врѣ́ме, то́акъ ѫто́ака чѣ ма́ре, ѧ҆ръ а҃принзъто́рюль де фъкли́й.

в. ❀ Рѫндꙋꙗла, ❀

клїй, апринде, шѝ пꙋне сфѣшникꙋль чель
мик ꙟнаинтѣ Дверїй чей мари: ꙗръ Прешꙋтꙋл шѝ
Дїаконꙋль мерг де ꙗꙋ блгловенїе дела чел май маре
деба фи аколѣ, ꙗръ де нꙋва фи аколѣ фак метанїе
ла локꙋл лꙋй, шѝ мерг де сѫ ꙟкинѫ ꙟнаинтѣ Икоа-
неи лꙋй Хс, де трей ѡр, шѝ ѡ сѫрꙋтѫ. ашиждерѣ
фак шѝ ла Икоана прѣчтїй, апой сѫ ꙟкинѫ ꙟнаинтѣ
Дверїй чей мар ѡдатѫ, шѝ спре стране сѫ плекѫ
кѫте ѡдатѫ: шѝ ꙟтрѫнд ꙟ Олтарю, ꙟ Прешꙋтꙋл
Епитрахилꙋль пре сине шѝ сфита, шѝ лꙋѫнд Ка-
деллница кꙋ Тѫмѫже, стѫ ꙟнаинтѣ Престолꙋлꙋй,
шѝ зиче Рꙋгѫчюнѣ Тѫмѫжей ꙟтаинѫ. Тѫмѫже цѣ
адꙋчемь цїе Хсе Дмнезеꙋль ностру: Ѩръ апринзѫ-
торюль де фѫклїй ꙟ сфѣшникꙋль ꙟмѫйни шѝ
зиче: Порꙋнчиц: Ѩръ Прешꙋтꙋл кѫдѣще Пре-
столꙋль шѝ тот Олтарюль, шѝ ꙗсе пре дꙋѣра чѣ
маре, шѝ мѣрще ꙟнаинтѣ лꙋй кꙋ сфѣшникꙋл априн-
зѫторюль де лꙋмѫнѫри, шѝ кѫдѣще Прешꙋтꙋ тоатѫ
Бесѣрека дꙋпѫ ѡбичаю, шѝ ꙟторкѫндꙋсѫ, кѫнд
вине ꙟнаинтѣ дверїй чей мари стригѫ Прешꙋтꙋль,
Дмне блгсловѣще. Шѝ кѫдинд ꙗрѫшь сфителе
Икоане ꙟтрѫ пре дꙋѣра чѣ маре, шѝ стѫнд ꙟнаин-
тѣ Престолꙋлꙋй кѫдѣще шѝ зиче кꙋ гласъ.
Мѫрире сфитей шѝ чей де ѡфїинцѫ. Страна Аминь.
Ѩръ Еклисїархꙋль сау май марелє, зиче: Венїц
сѫне ꙟкинѫмь: г: шѝ Бине кꙋвинтѣзѫ сꙋфле-
те

❀ Дїаконїей. ❀ 4

те але мѣꙋ пре Дмнꙋль: Ѩръ Прешꙋтꙋль ꙟ-
кѫнд Двериле стѫ ꙟлѫꙋнтрꙋль сфитꙋлꙋй Олтарю,
ꙗръ кѫнд сѫ зиче: Десфѫкѫндꙋци тꙋ мѫна,
тоате сѫ вѡр ꙋмплѣ де бꙋнѫтате: Ѩсе Прешꙋтꙋл
денпреꙋнѫ кꙋ Канонархꙋль, шѝ фак ѡ Метанїе ꙟ-
наинтѣ Дверилѡрь челѡрь мари шѝ сѫ дꙋче Прешꙋтꙋл
ла локꙋль сѫꙋ, ꙗръ Канонархꙋл зиче стїхꙋриле Ѱал-
мꙋлꙋй ꙟмижлокꙋл Бесѣречїй: ꙗръ кѫнд кѫнтѫ:
Тоате ꙟтрꙋ ꙟцелепчюне лѣй фѫкꙋт: Мѣрще Пре-
шꙋтꙋль шѝ зиче Молитвеле Вечернїей, ꙟнаинтѣ Две-
рїй чей мари кꙋ капꙋль голь: ꙗръ дꙋпѫ сфѫршитꙋл
Ѱалмꙋлꙋй, зиче Ектенїиле чѣле мари, ꙗръ Дїако-
нꙋль сѫ ꙟбракѫ ла слава Кадїсмей чѣ депре ꙋрмѫ.
Ѩръ денꙋ ꙗсте Кадїсмѫ, сѫ ꙟбракѫ кѫнд четѣще Ѱа-
мꙋль, шѝ зиче Ель Ектенїиле чѣле мари: ꙟтрачеста
кипь ꙗсте кѫнд сѫ фаче Бденїе. Ѩръ денꙋ ꙗсте
Бденїе нꙋ сѫфак ничи ꙋнеле де ачѣсте че сау зись,
ничи Метанїй фак, ничи кѫдѣще Прешꙋтꙋль май ꙟ-
тѫй, ничи сѫ дешкиде Дꙋѣра чѣ маре. Чи нꙋмай
стѫнд ꙟнаинтѣ Дверїй чей мари кꙋ Епитрахилꙋль
зиче: Блгвить е Дмнезеꙋл ностру, тоть деꙋна:
Шѝ четеск. Венїц сѫне ꙟкинѫм: г: шѝ Ѱалмꙋ
Бине кꙋвинтѣзѫ сꙋфлете але мѣꙋ пре Дмнꙋл: шѝ
Прешꙋтꙋ четѣще Млтвеле Вечернїей кꙋ бꙋнѫ сокотѣлѫ.
Ѩръ Дїаконꙋл, кѫнд нꙋ ꙗсте Кадїсмѫ ла Вечернїе,
(пре кꙋмь ꙗсте ла Праздничеле чѣле Дмнещи) ꙟдатѫ
Аб. сѫ

Рѫндꙋѧла,

...акъ ꙟ стіхарю: шй дꙋпъ сфѫршитꙋл ѱал-
молой, ꙗсе ѡстъ ла локꙋл чел ѡбичнꙋит, шй зиче,
ектеніиле челе мари. Ꙗръ денꙋ съ ꙟбракъ Діаконꙋ,
ꙟтꙋнче сѫнгꙋрь Прѣѡтꙋл ꙟнаинте Дверій чей мари
стѫнд зиче: Кꙋ паче Домнꙋлꙋй сънерꙋгъм.
Ꙗръ съсъ ціе къ Двѣра че маре ничи ѡдиніѡаръ
нꙋсъ дешкиде, че нꙋмай ла ꙟчепꙋтꙋл Вечерніей чей
мари, кѫнд кꙋдѣще ꙟсꙋш Прѣѡтꙋл, ла тоате
Вѫходꙋриле Вечерніей, шй але Лꙋтꙋргіей, шй дела,
кꙋ фрика лꙋй Дꙋмнезеꙋ въ апропіѧци, пѫнъ ла сфѫр-
шитꙋл дꙋмнезееащій Лꙋтꙋргій. Ꙗръ денꙋ съва
фй ꙟбръкатъ діаконꙋл ла ꙟчепꙋтꙋл Вечерніей, съ
ꙟбракъ ла Слава Кадісмей чей депре ꙋрмъ, де ꙗсте
асъ зиче Кадісмъ. Ꙗръ де нꙋ, ꙟтръ ꙟ Олтарю, шй
лꙋѫнд стихарюл, шй Орарюл вине ла Прѣѡт, шй
плекѫндꙋш капꙋл зиче: Благословѣще стъ-
пѫне Стихарюл денпрєꙋнъ кꙋ Орарюл.
Ꙗръ Прѣѡтꙋл благословиндꙋл зиче: Благословитъ е
Дꙋмнезеꙋл ностꙋ, тотъ деꙋна, акꙋм, шй пꙋ-
рꙋрѣ, шй ꙟвѣчій вѣчилѡръ,, Діаконꙋл. Аминь.
Шй съ ꙟбракъ, шиш пꙋне Орарюл пре ꙋмере: шй
ꙗсе, шй зиче ектеніиле челе мичи. Ꙗръ шй ꙗръ
кꙋ паче Домнꙋлꙋй сънерꙋгъм. Шй челалалте.
Прѣѡтꙋл зиче Възглашеніѧ. Къ а та ꙗсте
стъпѫнирѣ: Шй ꙟчепъ акѫнта. Гди возвах:
Ꙗръ діаконꙋл лꙋѫнд Каделница кꙋ Тъмѫе, вине
ла

Діаконіей. 5 е.

ла Прѣѡтъ, дева фй шй ел ꙟлъꙋнтрꙋл сфинтꙋлꙋй
Олтарю шй зиче, Благословѣще стъпѫне Тъмѫа:
Ꙗръ Прѣѡтꙋл благословѣще зикѫнд: Благословитъ е
Дꙋмнезеꙋл ностꙋ: Шй кꙋдѣще діаконꙋл Бесѣ-
река тоатъ дꙋпъ кꙋм ꙗсте ѡбичаюл, шй ꙟтор-
кѫндꙋсъ пꙋне Каделница ла локꙋл ей: Ꙗръ кѫнд
кѫнтъ, Слава: Ши нн: съ ꙟбракъ Прѣѡтꙋл
кꙋ Епітрахилꙋл шй кꙋ сфита, шй фак вѫходꙋл,
мергѫнд діаконꙋл ꙟнаинте кꙋ Каделница, ꙗръ ꙟ-
наинтѣ лѡрь мергь дой четецъ кꙋ доао сфѣщниче,
ꙗръ Прѣѡтꙋл мѣрџе кꙋ сфита слобозитъ ꙟжось,
шй съ дꙋкъ ла локꙋл че ꙗсте ѡбичнꙋитъ, шй стъ
Прѣѡтꙋл ꙟмижлокꙋл Бесѣречій дирептъ двѣра че
маре, Ꙗръ діаконꙋл стъ де дирѣпта Прѣѡтꙋ-
лꙋй де ѡлатꙋри, шй плекѫндꙋсъ пꙋцинтел,
ціиндь Орарюл кꙋ трей дѣџете а мѫиній дирѣпте,
зиче ꙟчеть, нꙋмай кѫтъ аръ аꙋзи Прѣѡтꙋл:
Домнꙋлꙋй сънерꙋгъм. Ꙗръ Прѣѡтꙋл зиче ꙟтаинъ
Рꙋгъчюнѣ ꙟчаста: Сѣра шй диминѣца шй амїазъ
зи: Възглашеніе. Къ ціе съ каде тоатъ мъри-
рѣ, чинстѣ: Ꙗръ дꙋпъ Рꙋгъчюне, зиче діако-
нꙋл кътръ Прѣѡтъ. Благословѣще стъпѫне сфин-
та ꙟтраре: Шй аратъ кꙋ Орарюл кътръ ръсъ-
рить, ціиндꙋл ꙟтрей дѣџете але мѫиній дирѣпте:
Ꙗръ Прѣѡтꙋл благословѣще спре ръсърить зикѫнд.
Благословитъ е ꙟтрарѣ сфинцилѡръ тъй Дѡмне:
А г. Ꙗръ

Ѧръ дїаконѹль мѣрџе шѝ кѫдѣще пре май мареле
шѝ ӕръ стѫ ла локѹль дентѫй ащептѫндь сфѫр-
шитѹль стіхирей: Ѧръ дѹпѫ чѣ сѫ сфѫршаще
стіхира, мѣрџе дїаконѹль ѫмижлокь, шѝ кѫдинд
крѹчиш, зиче: Премѫдрость прости: Шѝ ѫ-
дать май мареле кѫнтъ, Свѣте тіхїй,
Ѧръ Дїаконѹль ѫтрѫндь ѫлѫѹнтрѹль сфнтѹлѹй
Олтарю кѫдѣще Престолѹль, ӕръ Преѡтѹль ѫкин-
нѫндѹсѫ ѫнаинтѣ Дверїй чей мари сѫрѹтѫ латѹрѣ
чѣ де адреапта Дверїй, шѝ ѫтрѫндь ѫлѫѹнтрѹ
ѫкидь Двѣра чѣ маре: шѝ дѹпѫ сфѫршитѹль лѹй
Свѣте тіхїй: Дїаконѹль зиче, Вонмѣмъ:
Преѡтѹль, Дїаконѹль: Премѫдрость вонмѣмъ:
Шѝ сѫ кѫнтѫ Прокименѹль зилїй: Дѹпѫ ачѣѧ
Дїаконѹль ешиндь афарѫ, шѝ стѫндь ла локѹль
ѡбичнѹить зиче. Сѫ зичемь тоцѝ динь тоть
сѹфлетѹль:

Шѝ алтеле пре рѫндь:

Ѧкъ нерѹгѫмь пентрѹ тоцѝ фрацїй ноцри, шѝ пен-
трѹ тоцѝ православничїй крещини. Шѝ Вѫзглашенїѧ
Кѫ милостивь шѝ юбиторю де ѡамени Дмнезеѹ єщи:
Сподоби Гди вовечерь сей: Дѹпѫ ачѣѧ,
Сѫ плиним рѹгѫчюниле ноастре чѣле де сѣра дмнѹлѹ:

Шѝ алтеле пре рѫндь: Шѝ Вѫзглашенїѧ.

Кѫ бѹнь шѝ юбиторю де ѡамени Дмнезеѹ єщи:
Преѡтѹлѹ. Паче тѹтѹрѡ. Дїаконѹль Капетеле
воастре Дмнѹлѹ сѫле плекаци. Преѡтѹ зиче рѹгѫчюнѣ.

Дмне

Дмне Дмнезеѹль ностру чела че ай плекат Черюриле:
Шѝ Вѫзглашенїѧ. Фїе стѫпѫнирѣ ѫпѫрѫцїей тале:
Ѧръ дѹпѫ Вѫзглашенїе, сѫ кѫнтѫ. Стіхириле
Літїей: Ѧръ дїаконѹль лѹѹндь Каделница, пѹ-
не Тѫмже ѫтрѫнса, шѝ ѥсе деипреѹнѫ кѹ Преѡтѹль
пре двѣра деспре амїазѫ ноапте, ӕръ двѣра чѣ маре
стѫ ѫкисѫ, шѝ мергь ѫнаинтѣ лѡрь кѹ доаѡ сфѣ-
щниче: дечи сѫ дѹкь ѫтиндѫ кѹ тоци фрацїй:
шѝ кѫнтѫ Літїѧ. Ѧръ дїаконѹль кѫдѣще пре
тоцѝ дѹпѫ ѡбичаю. Шѝ дѹпѫ сфѫршитѹль стіхи-
рилѡрь, дїаконѹль стѫндь ла локѹль ѡбичнѹить ѫ-
наинте сфѣщничилѡрь дешпарте, зиче:
Мѫнтѹѧще Дмнезеѹле породѹль тѫѹ: Шѝ
чѣлѣлалте пре рѫндь. Дѹпѫ ачѣѧ зиче Преѡтѹл:
Ѧѹзине пре ной Дмнезеѹле мѫнтѹиторюль ностру
Страна Аминь. Преѡтѹль. Паче тѹтѹрѡ.
Дїаконѹль. Капетеле ноастре Дмнѹлѹй сѫле плекѫ.
Дечѝ плекѫндѹшѝ тоцѝ капетеле, Преѡтѹл сѫ ѫтоарче
кѹ фаца спре апѹсь, ӕръ дїаконѹл стѫ дѣ дирѣпта
лѹй, цїиндь Орарюль кѹ трей дѣџете ѫмѫна ди-
рѣптѫ, шѝ зиче Преѡтѹл кѹ гла рѹгѫчюнѣ ачаста:
Стѫпѫне мѹлт милостиве Дмне Ісе Хсе Дмнезеѹл
ностру: Ѧръ пѫнѫ лѹкрѣзѫ ачѣстѣ, афарѫ
Параклисїархѹль, саѹ алть чинева, пѹне Тетраподѹл
чѣ микь ѫмижлокѹль Бесѣречїй, шѝ пре дѫнсѹл пѹне
оунь блид кѹ грѫѹ шѝ кѹ чинч пѫйни, шѝ деспре страна

микъ пѹне оунь вѫшчорь кѹ вин, ѩръ деспре страна ч҃ѣ маре, пѹне оунь вѫшчорь кѹ оунть де лемнь. Дѹпъ ачаста ѫчепь акѫнта стіхириле стіховней, ѩръ Преѡтѹль ши Діаконѹль мергь ѫ Бесѣрекъ, ши мергь ѫнаинтѣ лѡрь кѹ сфѣщнечеле, ши пре оурма Преѡтѹлѹи ши а Діаконѹлѹи мерг ши чеѧлалци тоц ѫ Бесѣрекъ: ши віиндь ѫ Бесѣрекъ, пѹнь сфѣщнечеле, де амѫндоаѡ пърциле Тетраподѹлѹи кареле сау гътить ѫмижлокѹль Бесѣречїи, ѩръ Преѡтѹль ши діаконѹль, стаѹ ѫнаинтѣ Двѣрїи чей мари динпреѹнъ, дѹпъ сфѫршитѹль стіховнїи, зикь: Нн҃ѣ ѿпѹщаеши раба твоегѡ: Ши С҃тый Бж҃е, дѹпъ ѿ҃че нашъ, зиче Преѡтѹль: Къ а та ѩсте ѫпъръціѧ: Ши кѫнтъ кѫтъреціїи, Тропарюл зилїи, ѩръ де ѩсте Дѹминека, Бцѣ Дво, г҃: Ѩръ де ѩсте Праздникѹл аль вре оунѹи сфн҃ть маре, съ зикъ Тропарюль сфн҃тѹлѹи, де в҃. ѡр: ши Бцѣ Дво ѡдатъ. Ѩръ де ѩсте Праздникь Дмнеекь сау ал Пречїстїи, съ кѫнтъ Тропарюль Праздникѹлѹи де г҃. ѡр: Д ечї кѫнтѫнд Тропарюл чел май де пре оурмъ кѹ глас маре ши рарь: Діаконѹль май наинте лѹѹндь благословеніе дела Преѡтѹл атъмжа, кѫдѣще крѹчиш Тетраподѹль пре кареле стаѹ є҃. пѫин, ши чѣле че сау зись май сѹсь. дѹпъ ачѣѧ пре май мареле, ши апои ѩръ кѫдѣще Тетраподѹль нѹмай денаинте: дечи апропїиндѹсъ Преѡтѹль, Діаконѹль стъ дѣдирѣпта

лѹи

лѹи цїинд Ѻрарю кѹ трей дѣцете ѫмѫна дирѣптъ, ши каделница кѹ мѫна стѫнгъ. Дечи сфѫршиндѹсъ Тропарюль, Діаконѹль аратъ кѹ Ѻрарюль чѣле чинчи пѫини, ши зиче. Дмнѹлѹи сънерѹгъмь: Ѩръ Преѡтѹль ѧ҃ ѿ Пѫине ѫмѫнъ, ши зиче Рѹгъчюнѣ ачаста. Дмне Іс҃е Хс҃е Дмнезеѹль нострѹ, кареле ай блгвитъ: Дѣчїи зикь: Бѹди имѧ Гд҃не блгвенно ѿ нн҃ѣ идовѣка: де г҃ ѡр. ши зиче: Бине воюк кѹвжнта пре дмнѹль: пѫнъ ла, Нѹсъвѡрь липсй де тоть бинеле. Ѩръ Преѡтѹль ши діаконѹль съ дѹкь ѫ Ѻлтарю, ши дѹпъ че сфѫршѣскь ѱаломѹль, Діаконѹль: Дмнѹлѹи сънерѹгъмь. Преѡтѹль зиче динь Ѻлтарю. Блгвенїѧ дмнѹлѹи спре вой, Страна. Аминь. Ши ѫдатъши Преѡтѹль зиче, Благословит є Дмнезеѹл нострѹ: Ѩръ нъставникѹль четѣще Єѯаѱалмѹль.

Кадесе аѣщи къ блгвенїѧ Пѫинилѡрь ѫтрачеста кипь съ фаче нѹмай кѫндь ѩсте ла Бденіє: ѩръ фъръ де Бденіє ничи ѡднїѡаръ. Чи кѫндь съ фаче Вечернїѧ ч҃ѣ маре, фъръ де Бденіє, дѹпъ стіхириле стіховней, съ зиче, Нн҃ѣ ѿпѹщаеши раба твоего: С҃тый Бє: Ѩръ Преѡтѹль ѫтръ ѫ Ѻлтарю, ши дѹпъ ѿ҃че нашъ зиче: Къ а та ѩсте ѫпъръціѧ: Ши страна кѫнтъ Тропареле дѹпъ ѡбичаю: Ѩръ Діаконѹль стѫндь ѫнаинтѣ Иконей лѹи Хс҃, аштѣптъ сфѫршитѹль Тропарелѡрь. Ѩръ дѹпъ

сфѫр-

сфѫршитѹль Тропарелѡрь, дешкиде двѣрниле чѣле мари ши зиче, Премꙋдрость. Страна Благослови. Ши ѫндѹсѫ ѫлатѹри пѹцинель, стѫ ѫнаинтѣ Иконеи Прѣчтеи, ши плекѫндѹши капѹль пѹцинел: цине Орарюль кѹ трей деџете ши ащѣптѫ сфѫршитѹль ѿпѹстѹлѹи, ѩрѫ Прѣѡтѹль стѫ ѫ двѣра чѣ маре, ши кѫѹтѫнд кѫтрѫ ѡамени зиче.

Чела че єсть благословит, Хс Дмнезеѹль ностръ: Страна Амин. Ши ѫ тѫрѣще Дмнезеѹле сфинта:

Чѣ че єщи май чинстит декѫт Херѹвимии.

Ши ѩрѫ зиче Прѣѡтѹль ѫчеть.

Мѫрире цие Дмнезеѹле нѫдѣждѣ ноастрѫ, мѫрире цие: Страна Слава: Ннѣ: Дмне милѹѩще: г. Благословеще. Апои Прѣѡтѹль слобозинд сфинта ѫжос зиче ѿпѹстѹль. Ши ѫчаста сѫ щие Прѣѡте, ши сѫ пѫзеще, кѹмь пѫйниле сау Грѫѹль, сау винѹль, сау оунтѹль, сѫнѹле май Благословещи ѫдоаѡрѫ ѫдекѫ ла алтѫ Бденіе, чи мѫкарѫ кѫт де пѹцинь потѫ сѫ каѹцѫ сѫпѹи алтеле ноаѡ не благословите: ѩрѫ оунтѹль ачеста кареле ай благословитѫ, де єсте Праздникь оунџе кѹ ѫнсѹль ѡаменїи: ши поци сѫль мѫнѫнчи ши ѫбѹкате, ши винѹль сѫль бѣи, ѫсѫ канище лѹкрѹре благословите. Ѩрѫ пѫйнѣ сѫѡ тай сѫѡ ѫпарци ѡаменилѡрь Анафорѫ. сау ѫкасѫ кѹ чинсте май наинте де алте бѹкате сѫѡ мѫнѫнчи. Ѩрѫ Грѫѹл

сау

сау сѫль семени, сау сѫль мѣстечи кѹ алтѹл, ши кѹ мѹлцѫмитѫ сѫль кїелтѹещи: ѩрѫ сѫнѹ ѫдрѫнещи афаче Литѹргїе кѹ ачесте пѫйни, сау кѹ ачесть вин.

Рȣгъчюниле каре ле четѣще

Прѣѡтȣль ла Вечернїе. Рȣгъчюнѣ, ꙟтѫй.

Дмне ꙟдȣрате ши милостиве, ꙟделȣнгь ръбдъторюле, ши мȣлть мл҃тиве, аскȣлтъ рȣгъчюнѣ ноастръ, ши ꙟ аминте гласȣль чѣререй ноастре: фъ кȣ ной семн ꙟтрȣ бине: ꙟдирептѣзъне пре ной ла Калѣ та, касъ оумблъмь ꙟтрȣ адевърȣль тъȣ: веселѣще иннимиле ноастре, касъ не тѣмемь де нȣмеле тъȣ чель сфнть. Пентрȣ къ маре ещи тȣ, ши фачи лȣкрȣри минȣнате: Тȣ ещи дмнезеȣ сингȣрь, ши нȣ ꙗсте асѣмене цїе ꙟтрȣ дмнезей дмне, Пȣтѣрник ꙟтрȣ милъ, ши бȣнь ꙟтрȣ търїе, а ажȣта ши а мѫнгѫѧ, ши а мѫнтȣи пре тоцї чеѧ чесъ нъдъждȣеськь ꙟтрȣ сфнть Нȣмеле тъȣ. **К**ъ цїе съ кȣвине тоатъ мърирѣ, чинстѣ, ши ꙟкинъчюнѣ, Татълȣй, ши Фїюлȣй, ши сфнтȣлȣй дх҃ъ, акȣмь, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Рȣгъчюнѣ, в҃.

Д мне

Дмне нȣне мȣстра пре ной кȣ мѫнїѧ та, ничи кȣ оурцїѧ та нечерта пре ной: чи фъ кȣ ной дȣпъ мила та, виндекъторюле ши тъмъдȣиторюле аль сȣфлетелѡрь ноастре: ꙟдирептѣзъне пре ной ла лиманȣл воїй тале: лȣминѣзъ окїй иннимилѡрь ноастре спре кȣноштинца адевърȣлȣй тъȣ: ши недърȣѧще ноаѡ чѣлалалтъ врѣме а зилїй де акȣмь кȣ паче ши фъръ де пъкать, ши тоатъ врѣмѣ вїецїй ноастре. Пентрȣ рȣгъчюниле пръесфнтей Нъскътоарей де дȣмнезеȣ, ши але тȣтȣрѡрь сфнцилѡрь тъй. **К**ъ а та е стъпѫнирѣ, ши а та ꙗсте ꙟпърьцїѧ, ши пȣтѣрѣ, ши мърирѣ, а Татълȣй, ши а Фїюлȣй, ши а сфнтȣлȣй дх҃ъ, акȣмь, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь Аминь.

Рȣгъчюнѣ, г҃.

Дмне дмнезеȣль ноѕтрȣ, адȣци аминте де ной пъкътошїй ши не трѣбничїй робїй тъй, кѫндь кїемъмь Нȣмеле тъȣ чель сфнть: ши съ нȣне ꙟфрȣнтези пре ной де кътръ аштептарѣ милїй тале: чи не дърȣѧще ноаѡ дмне тоате чѣрериле спре мѫнтȣире, ши не ꙟвредничѣще сеге юбимь ши съне тѣмемь де тине динь тоатъ иннима ноастръ, ши съ фачемь ꙟтрȣ тоате воѧ та. **К**ъ бȣнь ши юбиторю де ѡаменни Дмнезеȣ ещи, ши цїе мърире ꙟълцъмь, Татълȣй, ши Фїюлȣй, ши сфнтȣлȣй дх҃ъ, акȣмь, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Рȣгъчюнѣ, д҃.

Чела

дї. Рѫндꙋѧла,

Чела че кꙋ кѫнтѫри фѫрѫ де тѫчѣре, ши кꙋ мѫрир
фѫрѫ де ꙟчетаре де сфн̃телє пꙋтери ѥщи лѫꙋдат,
оумпле гꙋра ноастрѫ де лаꙋда та, ка сѫдѫмь мѫрире
нꙋмелꙋи тѫꙋ челꙋи сфн̃т: ши не дѫ ноаѡ парте ши
мощенире кꙋ тоци чѣ чеꙋ тѣмь де тине ꙟтрꙋ адеꙟ-
вѫрь, ши пѫзѣск порꙋнчиле тале. пентрꙋ рꙋгѫчюниле
прѣ сфн̃тей Нѫскѫтоарей де Дмнезѣꙋ, ши але тꙋ-
тꙋрѡрь сфн̃цилѡрь тѫи: Кѫ цїе сѫ кꙋвине тоатѫ
мѫрирѣ, чинстѣ, ши ꙟкинѫчюнѣ, Тателꙋи, ши
Фїюлꙋи, ши сфн̃тꙋлꙋи Дх̃ꙋ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ,
ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгѫчюнѣ, є.

Дмне Дмне, чела че кꙋ палма та ціи прѣ кꙋратѫ кꙋ-
принѕ тоате, кареле мꙋлт рабꙁ пентрꙋ нои тоци,
шиц паре рѫꙋ де рѫꙋтѫциле ноастре: Адꙋцꙋ аминте
де ꙟдꙋрѫриле тале ши де мила та: черчетѣзѫне пре
нои ꙟтрꙋ бꙋнѫтатѣ та, ши не дѫ ши ꙟчѣлалтѫ
врѣме а зилїи де акꙋмь, аскѫпа де мещершꙋгꙋриле ви-
клѣнꙋлꙋи чѣле де мꙋлте фѣлюри: ши фѫрѫ де бѫн-
тꙋялѫ пѫзѣще вїаца ноастр кꙋ дарꙋл Дх̃ꙋлꙋи тѫꙋ
челꙋи ꙟтрꙋ тоть сфн̃ть. Кꙋ мила ши кꙋ юбирѣ де
ѡамени а оунꙋѧ нѫскꙋть Фїюлꙋи тѫꙋ, кꙋ кареле ꙟ-
преꙋнѫ бине ѥщи кꙋвѫнтать, кꙋ прѣ сфн̃тꙋль ши бꙋ-
нꙋль ши девїацѫ фѫкѫторюль тѫꙋ Дх̃ъ, акꙋмь, ши
пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгѫчюнѣ, ѕ.

Дмне-

Дмнезѣꙋле чела че ѥщи маре ши минꙋнат, кареле кꙋ
бꙋнѫтатѣ чѣ не спꙋсѫ, ши кꙋ пꙋртарѣ де грижѫ
чѣ мꙋлтѫ кивернисѣщи тоате, ши нѣи дѫрꙋит ноаѡ
бꙋнѫтѫци лꙋмещи, ши нѣи ꙟкрединцат ꙟпѫрѫцїа
чѣ фѫгѫдꙋитѫ прин бꙋнѫтѫциле чѣле фѫгѫдꙋите
ноаѡ: Чела че нѣи фѫкꙋт кале, ши ꙟпартѣ зилїи
чѣ трекꙋтѫ анефери де тоть рѫꙋль, дѫрꙋѧщене ши
чѣ рѫмасѫ сѫ ѡплинимь фѫрѫ де прихан ꙟнаинтѣ
сфн̃тей мѫрирей тале: ка сѫте лѫꙋдѫмь пре тине
Дмнезѣꙋль ностꙋ, чела че ѥщи оунꙋль бꙋнь ши юби-
торю де ѡамени. Кѫ тꙋ ѥщи Дмнезѣꙋль ностꙋ,
ши цїе мѫрире ꙟнѫлцѫмь, Тателꙋи, ши Фїюлꙋи,
ши сфн̃тꙋлꙋи Дх̃ъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣ-
чїи вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгѫчюнѣ, ꙁ.

Дмнезѣꙋль чель маре ши прѣ ꙟналт, Оунꙋль кареле
ай не мꙋрире: Чела че лѫкꙋѣщи ꙟтрꙋ лꙋмина чѣ не ꙟ-
пропїатѫ, Кареле ай фѫкꙋт тоатѫ фѫптꙋра ꙟтрꙋ
ꙟцелепчюне, Чела че ай дѫспѫрцит ꙟтре лꙋминѫ ши
ꙟтре ꙟтꙋнѣрекь, ши ай пꙋсь Соареле спре стѫпѫ-
нирѣ зилїи: ши Лꙋна ши стѣлеле спре стѫпѫнирѣ
нопцїи: кареле нѣи ꙟвредничит пре нои пѫкѫто-
шїи, ши ꙟчасꙋль де акꙋмь а ꙟтимпина фаца та ꙟ-
трꙋ мѫртꙋрисире, ши аци адꙋче лаꙋдѫ де сѣрѫ, ꙟ-
сꙋци юбиторюле де ѡамени ꙟдрептѣзѫ рꙋгѫчюнѣ
ноастрѫ ка ѡтѫмже ꙟнаинтѣ та, ши ѡпрїимѣще

ка

ка ѿмирѣзмъ кѹ бѹнь мирось: ши не дѫ ноаѡ сѣра де акѹмь ши ноаптѣ че вине, кѹ паче. Ѫбракъне кѹ ѧрма лѹминїи: Изъвъвѣщене де фрика нопцїи, ши де тоть лѹкрѹль че оумблъ ѫтрѹ ѫтѹнѣрекь: ши не дървѫще сомнь, (каре лай дать спре ѡдихна непѹтинцей ноастре,) не ѫгрозить де тоать нълѹчирѣ дїиволѣскъ. Аша стъпѫне дътъторюле де бѹнътъ, ка ши ѫтрѹ ащернѹтѹриле ноастре оумилиндѹне съ поменимь ноаптѣ нѹмеле тъѹ: ши кѹ гѫндѹрѣ порѹнчилѡрь тале фїиндь лѹминаци съне скѹлъмь ѫтрѹ бѹкѹрїе сѹфлетѣскъ спре лаѹда бѹнътъцїи тале: рѹгъчюни ши чѣрери мѫтивирїи тале адѹкѫндь пентрѹ пъкателе ноастре, ши але тоть Породѹлѹи тъѹ: пре кареле, пентрѹ рѹгъчюниле прѣсфнтей Нъскътоарей де Дмнезеѹ ѫтрѹ милъ ѫ черчетѣзъ. Къ бѹнь ши юбиторю де ѡамени Дмнезеѹ єщи, ши цїе мърире ѫнълцъмь, Тателѹи, ши Фїюлѹи, ши Сфнтѹлѹи Дхъ, акѹмь, ши пѹрѹрѣ, ши ѫвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Ѩръ дѹпъ че съвѫршащи ѡбичнѹитѹль ѱаламь, зиче Прѣѡтѹль, сав Дїаконѹль, дебафи.

Къ пиаче Дмнѹлѹи съ нерѹгъмь.

Пентрѹ пачѣ де сѹсь ши пентрѹ мѫнтѹирѣ сѹфлетелѡрь ноастре, Дмнѹлѹи съ нерѹгъмь.

Пентрѹ пачѣ ѫтоатъ лѹмѣ, ши пентрѹ бѹнъ старѣ сфнтелѡрь лѹи Дмнезеѹ Бесѣречи, ши пентрѹ оунирѣ

[illegible] лѹи сенерѹгъмь.

[illegible] ачаста, ши пентрѹ чѣѧ [illegible] бѹнъ кѹчер[illegible]чїе, ши кѹ фрика [illegible] жнеа, Дмнѹлѹи сенерѹгъмь.

[illegible] ностръ (Кѹтаре) ши [illegible] цїе, ши ѫтрѹ Хс Дїаконїе, [illegible] клиросѹль, ши народѹль, Дмнѹлѹи [illegible].

[illegible] дничосѹль, ши [illegible] орюл де Хс Дмнѹлѹи (Кѹтаре) ши пентрѹ тоатъ кѹртѣ, ши ѡсташїи лѹи, Дмнѹ лѹи сенерѹгъмь.

Пентрѹ ка съй ажѹте ши съй сѹпѹе сѹпт пичоареле лѹй пре тоть врѫжмашѹль, ши ѫпротивникѹль, Дмнѹлѹи сънерѹгъмь.

Пентрѹ сфнтѹль лѫкашѹль ачеста, ши пентрѹ тоате четъциле, ши сателе, ши пентрѹ чѣѧ че кѹ крединцъ лѫкѹѣскѹ ѫтрѫнселе, Дмнѹлѹи сънерѹгъмь.

Пентрѹ бѹнъ линищѣ въздѹхѹрилѡрь, ши пентрѹ ѫмѹлцирѣ роаделѡрь пъмѫнтѹлѹи, ши пентрѹ време кѹ паче, Дмнѹли сънерѹгъмь.

Пентрѹ чѣѧ че оумблъ пре ѧпе, ши кълъторескъ, ши пентрѹ чей болнави, ши пентрѹ чѣѧ че съ ѡстенѣскѹ, ши пентрѹ чей робици, ши пентрѹ мѫнтѹирѣ лѡрь, Дмнѹлѹи сънерѹгъмь.

Пентрѹ ка съ не избъвимь ной де тоть неказѹль, ѫ[illegible]жнїѧ, ши непоѧ, Дмнѹлѹи сънерѹгъмь.

в

нї. ❀ Рж...

Л пърк, мжнтуаще, м...
нои Дмнезеуле ку дарул п...
П ре пре сфнта курата, пр...
стъпжна ноастръ, де Дмнез...
пуруре Фечоаръ Марїа, ку тоц...
ниндуш, пре нои жшине, ши оунул...
тоатъ вїаца ноастръ луи Хс Дмне...
Страна. Цїе Дмне. Възглашенїа.
Кине тоатъ слава, чинсте ши жкин...
тълуи, ши Фїюлуи, ши сфнтулуи Дхъ, ...
ши пуруре, ши ввечии вечилор, Амин.
Апои кадїсма. Ф ерничит бърбатул:
Ши дупъ кадїсмъ зиче ектенїе микъ: П ръ,
ши пръ купаче Дмнулуи съ не ругъм. Й пръ,
мжнтуаще: П ре пре сфнта курата пре Блгнта.
Преωтул зиче възглашенїа.
К ъ а та ясте стъпжнира, ши а та ясте жпъръ-
цїа, ши путере, ши мърире, а Татълуи, ши а
Фїюлуи, ши а Сфнтулуи Дхъ, акум, ши пуру-
ре, ши ввечии вечилор, Страна. А минь.
Апои А мне Стригатам кътре тине.
Дупъ ачеа стихириле. Слава: ши Нинъ,
Въходул. Ругъчюнѣ въходулуи.
С ѣра, ши диминѣца ши жтру амїазъ зи лъ-
дъм, бине кувжнтъм, мулцъмим, ши не ругъ-
цїе стъпжне ал тутурора, жндрептѣзъ ругъчю-

... на ... та. ши ну плека
... кувинте сау куцете виклѣне,
... де тоци чеи чеъ вжнѣзъ суфле-
... тине сжнт Дмне, Дмне
... тине ам недъждуит,
... Дмнезеул ностру. К ъ
... мърире, чинсте, ши жкинъчю-
... Фїюлуи, ши сфнтулуи Дхъ,
ши ввечии вечилор, Амин.
...Ходул ши зиче, Дїаконул П ре-
... Апои А минъ лин ъ сфнтей
... дупъ Прокименул зилїи.
...ие ... оци дин тоть суфлетул, ши дин
...цетул ностру, съ зичем.
Страна А мне милуещене.
...мне атотъ стъпжниторюле Дмнезеул пърнци-
лор ноштри, ругъмуне цїе, аузине ши не милуеще.
Л милуещене пре нои Дмнезеуле дупъ маре мила
...а, ругъмуне цїе, аузине ши не милуеще.
А къ не ругъм пентру Архїепископул ностру (Кутареле)
ши пентру тоци фрацїи ноштри чеи жтру Хс.
А къ не ругъм пентру крединчосул ши юбиторюл де
Хс Дмнул ностру (Кутареле)пентру стъпжни-
ре, бируинца, петречере, паче, сънътате, ши
мжнтуире, ши ертаре пъкателор луи: ши пен-
тру ка Дмнул Дмнезеул ностру маи алес съи ду

в в. споріо,

спорю, шй сѫй ажꙋте лꙋй ѫтр
пъ ꙋпть пичоареле лꙋй пре тот
пизмашꙋль.
Ѫкъ неръгъмь пентрꙋ фер
меницїй Ктиторїй сфѫтꙋлꙋй лъ
Ѫкъ неръгъмь пентрꙋ мила, вїаца
тате, мѫнтꙋире, черчетаре, лъ
пъкателωрь, робилωр лꙋй Дмнезеꙋ
тꙋлꙋй лъкашꙋлꙋй ачестꙋа.
Ѫкъ неръгъмь пентрꙋ чеѧ че адꙋкь да
вине ѫ сфѫта, шй ѫтрꙋ тоть чинстич
ачаста, шй пентрꙋ чеѧ чеъ ωштенеськь, ш
шй пентрꙋ нородꙋль честь ѫнаинте, шй
дела тине маре шй мꙋлть мил.
Ѫкъ неръгъмь пентрꙋ тоц фрацїй ноштри, шй
трꙋ тоц православничїй крештини.

Ꙗрь Прѣωтꙋл възглашенїе:

Къ милостивь ещи шй юбиторю де ωамени Дмнезеꙋ, шй цїе мърире ѫнълцъмь, Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй сфѫтꙋй Дхъ, акꙋм, шй пꙋрꙋре, шй ѫвечїй вечилωрь. Страна Аминь.

Шй Нородꙋль: Ѫ вреднич ещене Дмне,

Дечїа Дїаконꙋль:

Съ плиним ругъчюниле ноастре чѣле де сѣра Дмнꙋлꙋй. Страна Дмне милꙋѧщене:

Апъръ, мѫнтꙋѧще, милꙋѧще, шй непъзеще
пре

тъꙋ.
сфѫтъ, кꙋ пахе, шй
лꙋ съ черемь.
ъне Дмне.
диничось, ѫдиреп тъторю, шй
ωрь шй трꙋпꙋрилω ноастре, ла
аре де пъкате, шй де грешалеле ноа-
ь съ черемь.
де фолось сꙋфлетелωрь ноастре, шй
лꙋмїй, ла Дмнꙋль съ черемь.
ъ време вїецїй ноастре ѫпаче шй ѫтрꙋ
ъ аш съвѫршй, ла Дмнꙋль съ черемь.
ршить крештинескь вїецїй ноастре, фъръ де па-
не рꙋшинать, кꙋ пахе, шй ръспꙋнсь бꙋнь ла
ѫфри ошатꙋл Жꙋде ал лꙋй Хс, ла Дмнꙋл съ чере.
Пре прѣ сфѫта кꙋрата, прѣ благословита, слъвита стъпѫна ноастръ, де Дмнезеꙋ Нъскътоаре, шй пꙋрꙋре Фечоръ Марїа, кꙋ тоц сфѫцїй поменид ꙋω, пре ной ѫшине, шй ꙋнꙋль пре алтꙋль, шй тоатъ вїаца ноастръ лꙋй Хс Дмнезеꙋ съ ωдъмь.

Страна Цїе Дмне: Шй Прѣωтꙋль Възглашенїа.

Къ Дмнезеꙋ бꙋнь шй юбиторю де ωамени ещи, шй цїе мърире ѫнълцъмь, Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй сфѫтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋре, шй ѫвечїй вечилωрь, Страна Аминь. Прѣωтꙋл
В г. П аче

а́петеле но́астре Дмн҃ꙋлꙋй
Пре́ѡтꙋл зи́че Рꙋгъчю́нѣ а̂ча́с

Дмне Дмнезе́ꙋль но́стрꙋ, че́
риле ши тѣй погорѫть с
лꙋй ѡменéскь, ка́ꙋтъ спре ро́бїи
щенирѣ та̀. Кѫ ціе жꙋдекъто́рюлꙋ
ша́ть ши юбито́рю де ѡамени, ро́
ка́петеле са́ле, ши ша́ꙋ смери́ть грꙋ
дела ѡамени нъдъждꙋиндꙋсъ а̂ а̂вѣ а̂
щептѫндь ми́ла та̀, ши чершиндь мѫн
пре ка́рїй пъзѣщей а̂тоа́тъ врѣмѣ, ши
стъ сѣ́ръ де а̂кꙋмь, ши а̂ноа́птѣ че вине,
връжма́шꙋль, ши де тоа́тъ лꙋкра́рѣ дїаволъ
потри́вникъ, ши де кꙋџете деша́рте, ши де по
рѣле.

Въѕглашéнїе.

Фїе стъпѫни́рѣ а̂пъръціей та́ле бине кꙋвѫнта́тъ,
ши прѣ прослъви́тъ, а̂ Та́тълꙋй, ши а̂ Фїюлꙋй, ши а̂
сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, а̂кꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши а̂вѣчїй
вѣчилѡрь Ами́нь.

Дꙋпъ а̂чѣ́ѧ кѫнтъ́мь
самогла́сничеле сфн҃тꙋлꙋй а̂зилей ка́рѣ вафи. Єши̂ д҃
кꙋ Лїтїѧ а̂ти́ндa Бесѣричїй, мергѫндь Пре́ѡтꙋль
ши Дїа́конꙋль а̂на́инте кꙋ сфѣщничеле, ши кꙋ Ка-
де́лница. Сла́ва сфн҃тꙋлꙋй, Ин҃нѣ Бг҃оро: ши дꙋпъ
а̂чѣ́ѧ зи́че Дїа́конꙋль де вафи, а̂чѣстѣ. Іаръ денꙋ
зи́че Пре́ѡтꙋль.

Ижнтꙋ́ѧще Дмнезе́ꙋле норо́дꙋль тъꙋ, ши бла-
гословѣще мощени́рѣ та̀. черчетѣзъ лꙋмѣ
та̀ кꙋ ми́лъ, ши кꙋ а̂дꙋръри. а̂на́лцъ ко́р-
нꙋл крещи́нилѡрь правосла́вничи, ши тримите престе
но́й ми́леле та́ле чѣле бога́те: пентрꙋ рꙋгъчю́ниле
прѣ кꙋра́тей стъпѫней но́астре Нъскъто́арей де
Дмнезе́ꙋ, ши пꙋрꙋрѣ Фечо́арей Ма́рїей. Кꙋ пꙋтѣрѣ
чинсти́тей ши де вїѧцъ фъкъто́арей Крꙋчи. кꙋ фо-
лоси́риле чинсти́телѡрь пꙋте́рилѡрь Чере́щи че́лѡрь
фъръ де трꙋпꙋри. А̂чинсти́тꙋлꙋй ши сла́витꙋлꙋй
Пррⷪ҇кь, а̂на́инте мергъто́рюлꙋй ши Ботезъто́рюлꙋй
Іѡа́ннь. а̂ле сфн҃цилѡрь слъви́ци ши а̂трꙋ тотъ
лъꙋда́цилѡрь А̂пⷭ҇толи. а̂ле че́лѡрь дентрꙋ сфн҃ци
Пъри́нцилѡрь но́щри, ши ма́рилѡрь Да́скали а̂и лꙋ-
мїй, ши Іера́рши, Васи́лїе че́ль ма́ре, Григо́рїе Бг҃о-
сло́вꙋль, ши а̂лꙋй Іѡа́ннь Златоꙋсть. ши а̂че́лꙋй
дентрꙋ сфн҃ци Пъри́нтелꙋй но́стрꙋ Ніколáе А̂рхїе-
пі́скопꙋль Мѵ́релѡр дела Лѵкїѧ фъкъто́рюлꙋй де ми-
нꙋни. а̂ле сфн҃цилѡрь слъви́ци ши бꙋнилѡрь бирꙋи-
то́ри мꙋчени́чи. а̂ле прѣкꙋвїѡшилѡрь, ши де Дмне-
зе́ꙋ пꙋртъто́рилѡрь Пъри́нцилѡрь но́щри. а̂ле сфн҃-
цилѡрь ши дире́пцилѡрь а̂и лꙋй Дмнезе́ꙋ Пъри́нци,
Іѡакі́мь ши А̂нней, ши а̂ сфн҃тꙋлꙋй,

(А̂ичи поменѣще сфн҃тꙋль а̂къ́рꙋѧ вафи хра́мꙋле)

ши а̂ле тꙋтꙋрѡ́рь сфн҃цилѡрь: рꙋгъ́мꙋте мꙋлт ми-
лости́ве Дмне, а̂ꙋзи́не пре но́й пъкъто́шїи ка́рїй не-

рꙋгъмь ціе, ши не милꙋѫще пре нои.

Ши зиче Страна чѣ де тѫи: Дмне милꙋѫщене, г҃.

Ѫкъ нерꙋгъмь пентрꙋ Архїепископꙋль ностру, сау епископꙋль (Кꙋтареле) ши пентрꙋ тоци фраціи ношри ѫтрꙋ Хс. ши пентрꙋ тоть сꙋфлетꙋль крещинеск, чеи некъжит ши доседить, кърꙋѫ ѫи требꙋѫще мила ши ажꙋториюл лꙋи Дмнезеꙋ. пентрꙋ акоперирѣ сфинтей Касей ачещіѫ, ши ачелѡра че вїецꙋеск ѫтрѫнса. пентрꙋ пачѣ ши ѫтемеѫрѣ атоатъ лꙋмѣ, пентрꙋ бꙋнъ старѣ сфинтелѡрь лꙋи Дмнезеꙋ Бесѣричи. пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ши ажꙋториюль пърницилѡрь ши фрацилѡрь ношри, челѡрь че кꙋ невоинцъ ши кꙋ фрика лꙋи Дмнезеꙋ съ ѡстенеск, ши служеск. пентрꙋ чеи тримиши, ши пентрꙋ чеѫ че сѫнть ѫкълъторіи. пентрꙋ тъмъдꙋирѣ челѡра че закь ѫболне. пентрꙋ адормирѣ, оушꙋрарѣ, фериꙗита поменире, ши ертарѣ пъкателѡрь атꙋтꙋрѡрь челора че маи наинте сау мꙋтать ѫтрꙋ крединцъ, пъринцїлѡрь ши фрацилѡрь ношри, карїи закь ѫичѣ, ши претꙋтиндинѣ православничилѡрь. пентрꙋ избъвирѣ челѡрь робици, ши пентрꙋ фраціи ношри, карїи сѫнт ѫслꙋжбе: ши пентрꙋ тоци чеи че служескь, ши ау служить ѫ сфинтꙋль лъкашꙋль ачеста, съ зичем.

Ѫчиѫ ѧръшь адоѫѡ Странъ зиче:

Дмне милꙋѫщене, г҃.

Ѫкъ нерꙋгъмь пентрꙋ крединчосꙋль ши юбиторюль

де Хс Дмнꙋль ностру (Кꙋтареле) петрꙋ стъпѫнирѣ, бирꙋинца, петрѣчерѣ, пачѣ, сънътатѣ ши мѫнтꙋирѣ лꙋи: ши пентрꙋ ка Дмнꙋль Дмнезеꙋль ностру маи алесь съи дѣ спорꙋ, ши съи ажꙋте лꙋи ѫтрꙋ тот, ши съ сꙋпꙋе сꙋпть пичоареле лꙋи пре тот връжмашꙋль ши пимашꙋл. Дмне милꙋѫщене, г҃.

Ѫкъ нерꙋгъм пентрꙋ ка съ съ пъзѣскъ сфинтꙋль лъкашꙋль ачеста, ши тоате четъциле, ши сателе, де чꙋмъ, де фоамете, де кꙋтремꙋрь, де потопь, де фокь, де сабїе, де венирѣ асꙋпра а алторь нѣмꙋри, ши де ръзбоюль чель динтре нои. ши пентрꙋ ка милостивь, блѫндь, ши лесне ертъторю съ фїе бꙋнꙋль ши юбиторюль де ѡамени Дмнезеꙋл ностру, ши съ ѫтоаркъ тоатъ мѫнїа карѣ съ порнѣще асꙋпра ноастръ, ши съ не избъвѣскъ пре нои де ѫгрозирѣ лꙋи чѣ дирѣптъ, карѣ ѧсте пꙋсъ асꙋпра ноастръ, ши съ не милꙋѫскъ пре нои.

Дмне милꙋѫщене. г҃.

Ѫкъ не рꙋгъм ши пентрꙋ ка съ аꙋзъ Дмнꙋл Дмнезеꙋ гласꙋль рꙋгъчюнїи ноастре аль пъкътошилѡрь, ши съ не милꙋѫскъ пре нои. Дмне милꙋѫщене. м҃.

Ѫчиѫ поменѣще печине вꙋрѣ дeнь чеи віи, ши дeнь чеи морци. Дꙋпъ ачѣѫ

Ꙋзине пре нои Дмнезеꙋле мѫнтꙋиторюль ностру, нъдѣжде тꙋтꙋрѡрь марцинилѡрь пъмѫнтꙋлꙋи, ши ачелора че сѫнть пре маре де парте. ши милостиве

стївє стъпѫне милостївь сѫ фій пентрꙋ пъкателе ноастре, ши не милꙋѩще пре ной. К ъ мл҃тивь ши юбиторю де ѡамени Дмнезеꙋ ещи, шиціе мърире ꙟнълцъмь, Тáтълꙋй, ши Фіюлꙋй, ши сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчій вѣчилѡрь,

Страна А минь. Прѣщꙋль, П аче тꙋтꙋрѡрь

Дїакондꙋль К апетеле ноастре Дмнꙋлꙋй сѫле плекъ:

Ши тоци плекѫндь Капетеле, сърогъ Прѣщꙋлъ кꙋ гласъ маре.

Стъпѫне мꙋлть мл҃тиве Дмне Іс҃е Хс҃е Дмнезеꙋл нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле прѣ кꙋратей стъпѫней ноастре Нъскъто́арей де Дмнезеꙋ, ши пꙋрꙋрѣ Феѹоаре Марїей. кꙋ пꙋтѣрѣ чи́стїтей ши де вїаць фъкъто́арей Крꙋчи. кꙋ фолосирїле чи́стителѡрь пꙋтерилѡрь черещи челѡрь фъръ де трꙋпꙋрь. ꙟчинститꙋлꙋй ши славитꙋлꙋй Пр҃ркь ꙟнаинте мерг҃ъторюлꙋй, ши Ботезъторюлꙋй Іѡа́нн. але сфн҃цилѡрь славици ши ꙟтрꙋ то лъꙋдацилѡрь ап҃тѡли. але сфн҃цилѡрь славици ши бꙋнилѡрь бирꙋиторй Мꙋченичи. але прѣкꙋвїѡшилѡрь ши пꙋртъторилѡрь де Дмнезеꙋ пъринцилѡрь ноѡри. але челѡрь динтрꙋ сфн҃ци Пъринцилѡрь ноѡри, ши ай лꙋмїй марилѡрь Дáскали, ши ієрарши, Васи́лїє чель маре, Григóрїє Бг҃ословꙋль, ши Іѡаннь злато́ꙋсть. ачелꙋй динтрꙋ сфн҃ци пъринтелꙋй нострꙋ Нїколае Архїєпкопꙋль мꙋрелѡрь дела Лѵкїѧ фъкъторюлꙋй де

де минꙋни але сфн҃цилѡрь славицилѡрь марилѡрь Мꙋчничи, Геѡргїє пꙋртъторюлꙋй де бирꙋинцъ, ши Димитрїє изворъторюлꙋй де Мꙋрь. ши а сфн҃тꙋлꙋй (Кꙋтареле) акърꙋѩ ши поменирѣ съвѫршим. але сфн҃цилѡрь ши дирепцилѡрь Дмнезеещилѡрь пъринци Іѡакимь, ши Аннєй, ши але тꙋтꙋрѡрь сфн҃цилѡрь тъй. Біне прїимитъ фъ рꙋгъчюнѣ ноастръ. дървꙋѩщене ноаѡ ертáре пъкателѡрь ноастре. акоперене пре ной кꙋ акоперемѫнтꙋль арепилѡрь тале. гонѣще дела ной пре тоть врѫжмашꙋль ши пизмашꙋль. ꙟпакъ вїаца ноастръ Дмне, ши не милꙋѩще пре ной, ши лꙋмѣ та. ши мѫнтꙋѩще сꙋфлетеле ноастре, ка оун бꙋн ши юбиторю де ѡамени.

Дꙋпъ ачѣѩ ꙟчѣпемь стїхириле Стїховней, ши кѫтѫндꙋле ꙟтръмь ꙟ Беесѣрикъ зикѫндь ши стїхꙋриле каре ворфи. ши Слава: Иин҃ѣ: Бгородичень. Дѣвїѧ, Н н҃ѣ ѿпꙋщаешѝ: Т р҃тое: ши дꙋпъ Т атъль нострꙋ: Прѣщꙋль Възглашенїє.

К ъ а та ѥсте ꙟпъръцїѧ, ши пꙋтѣрѣ, ши мърирѣ, а Тáтълꙋй, ши а Фіюлꙋй, ши сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчій вѣчилѡрь, Аминь.

Ши ной кѫнтъмь Тропарюлъ. Бц҃е Дво: зикѫндꙋль де трей. Ѡри: тръ Єклисїархꙋль пꙋиндь май наинте пре Тетраподь є. пѫини динь каре мѫнкъмь ла масъ, ꙟпреꙋнъ ши оунь васъ кꙋ винь, ши алтꙋль кꙋ оунтъ де лемнь. тръ Прѣщꙋль лꙋѫндь ѡ пѫине ꙟмѫйнь

ѧмжйй, шй ѧсемнжнд престе дѫнса Крꙋче, сѫрꙋлгѣ зикѫнд кꙋ гласꙋ маре, рꙋгъчюнѣ ачаста.

мне Ісе Хсе Дмнезеꙋль ностръ, кареле ай блгословить чѣле чинчи пѫйни, шй ай сѫтꙋрать чинчи мій де ѡамени. Ѧсꙋць блгвѣще шй пжйниле ачесте, Грꙋлꙋ, Винꙋль, шй Оунтꙋл де лемн, шй ле ѧмꙋлцѣще ачесте, ѧтрꙋ сфнть лъкашꙋль ачеста, шй ѧтрꙋ тоатъ лꙋмѣ та, шй пре крединчошій карій гꙋстъ динь трѫнселе ѧй сфнцѣще: Къ тꙋ ѥшй чела че блгвешй шй сфнцѣшй тоате, Хсе Дмнезеꙋль ностръ: шй ціе мъриуре ѧнълцъмь, ѧпреꙋнъ кꙋ Пъриантеле тъꙋ чель фъръ де ѧчепꙋть, шй кꙋ пре сфнтꙋль, шй бꙋнꙋль, шй фъкъторюль де віацъ Дхꙋль тъꙋ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѧвечій вечилѡрь, Аминь.

Дѣчіа зичемь: Фіе нꙋмеле Дмнꙋлꙋй блгвить де акꙋмь шй пѫнъ ѧвѣчи.

де г҃ ѡри: шй ѱалмꙋль л҃г.

Бине вой кꙋвѫнта пре Дмнꙋль ѧтоатъ връмѣ: пѫнъ ла, Нꙋсѣвѡрь липси де тоть бинеле.

Іаръ Прешꙋтꙋль вінинд стѫ ѧнаинтѣ сфнтелѡрь Дѵери, кѫтжнд спре люде. шй дꙋпъ сфѫршитꙋл ѱаломꙋлꙋй сѫрꙋлгъ зикѫнд:

Блгвенія Дмнꙋлꙋй престе вой, кꙋ дарꙋль лꙋй шй кꙋ юбирѣ де ѡамени, тоть дѣꙋна, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѧвечій вечилѡрь, Аминь.

Шй

Шй дека фи Бденіе ѧдатъ зиче Прешꙋтꙋл. Мъриуре сфнтей шй чей деѡ фійнцъ: Шй четимь ѥхаѱам. Кадесъ ѧшй къ пжинѣ атѣа че сау сѫнть тисте нъзꙋвнитоаре де тоате рѫꙋтъцйле, челꙋа че кꙋ крединцъ ѡва лꙋа.

****

РЪНДꙋꙗЛА ꙋТРЕНІИ.

Фъкѫнд [illegible] ѧчепꙋть зичемь Тртое:

Пре сфнт[illegible]атъ ностръ: Възглашенія.

Къ ата [illegible]: Дѣчіа Тропареле.

Мжнтꙋа[illegible] тъꙋ: Слава: Чела че тей ѧнълцать пре Крꙋче: Ннѣ, Чѣа че ѥшй фолоситоаре ѧфрикошатъ: Апой зиче Прешꙋтꙋл.

Милꙋѣщене пре ной Дмнезеꙋле дꙋпъ маре мила та.

Ѧкъ нерꙋгъ пентрꙋ Архіепископꙋ ностръ (Кꙋтареле)

Ѧкъ нерꙋгъмь пентрꙋ бꙋне крединчоеꙋль Дмнꙋль ностръ (Кꙋтареле)

Ѧкъ нерꙋгъмь пентрꙋ тоци фрацій ноштри, шй пентрꙋ тоци православничій крештини.

Къ мltивь шй юбиторю де ѡамени Дмнезеꙋ ѥшй, шй ціе мъриуре ѧнълцъмь, татълꙋй, шй Фіюлꙋй, шй сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѧвечій вечилѡрь, Аминь.

Шй ѧдатъ Прешꙋтꙋль Възглашенія.

Мъриуре сфнтей шй чей де ѡфійнцъ, шй фъкътоарей

тоареи де вїацъ, ши не деспърцитеи Трце, тоть дѣ оуна, акꙋм[ь], ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь. Апои зичемь ѣхапсалмꙋль [ши] тоатъ [ш]окотница ши кꙋ фрика а[ч]и Дмнезеꙋ, ка ши кꙟндь амь коробй кꙋ джнеꙋль невъзꙋть, рꙋгꙟндꙋне пентрꙋ пъкателе ноастре. Ꙟръ дꙋпъ чеѧ зик г҃. ѱаломи, Преѡтꙋль зиче Рꙋгъчюниле Оутрнїи стꙟндь ꙟнаинтѣ сфнтелѡрь двери.

Рꙋгъчюнѣ, а҃.

Ꙋлцъмимь цїе Дмне Дмне[зе]ꙋль ностръ, кареле не[ꙋ]й рꙟдикать пре н[ои] [дин] аѩернꙋтꙋриле ноастре, ши ай бъга[ть] ꙟгꙋра ноастръ кꙋвꙟнть де лаꙋдъ, ка съне ꙟкинъмь, ши съкїемъмь Нꙋмеле тъꙋ чель сфнть: ши не рꙋгъмь ꙟдꙋръриилѡрь тале, чѣле че пꙋрꙋрѣ ле ай пентрꙋ вїаца ноастръ: ши акꙋмь тримите ажꙋторюл тъꙋ престе чѧ че стаꙋ ꙟнаинтѣ феции мърирей тале чей сфнте, ши аѩептъ дела тине мꙋлтъ милъ: ши ле дъ лѡр кꙋ фрикъ ши кꙋ дрѧгосте тоть дѣꙋна слꙋжиндꙋцїе, съ лаꙋде бꙋнътатѣ та чѣ негръиль. Къ цїе съ кꙋвине тоатъ мърирѣ, чинстѣ, ши ꙟкинъчюнѣ, Тателꙋи, ши Фїюлꙋи, ши сфнтꙋлꙋи Дхъ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгъчюнѣ, в҃.

Де ноапте мꙟнекъ Дꙋхꙋль ностръ ла тине Дмнезеꙋль ностръ: пентрꙋ къ лꙋминъ сꙟнть Порꙋнчиле тале

тале пре пъмꙟнть: ꙟцелепцѣщене пре нои съ фачемь ꙟтрꙋ фрика та дирептате ши сфнценїе. Къ пре тине те мъримь Дмнезеꙋль ностръ чель адевърать: плѣкъ оурѣкѣ та ши не аꙋзи пре нои, ши поменѣще Дмне пре чей че сꙟнть аичѣ, ши съ роагъ ꙟпреꙋнъ кꙋ нои, пре тоци пе нꙋме, шїи мꙟнтꙋѧще кꙋ пꙋтерѣ та. Блгословѣще Народꙋл тъꙋ, ши сфнцѣще мощенирѣ та: Паче лꙋмїи тале дърꙋѧще, Бесѣречилорь тале, Преѡцилѡрь, Дмнꙋлꙋи ностръ, ши тоть народꙋлꙋи тъꙋ. [К]ъ вине саꙋ кꙋвꙟнтат, ши саꙋ прослъвить прѣ чинститꙋль, ши де маре кꙋвїинцъ Нꙋмеле тъꙋ, аль Татълꙋи, ши аль Фїюлꙋи, ши аль сфнтꙋлꙋи Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгъчюнѣ, г҃.

Де ноапте мꙟнекъ Дꙋхꙋль ностръ ла тине Дмнезеꙋле: пентрꙋ къ лꙋминъ сꙟнть порꙋнчиле тале. Ꙟвацъне пре нои Дмнезеꙋле дирептатѣ та, порꙋнчиле тале, ши ꙟд[ъ]иптъриле тале: Лꙋминѣзъ очїи гꙟндꙋрилорь ноастре, ка сънꙋ адормим врещадатъ ꙟтрꙋ пъкате спре моарте: Ръсипѣще тоатъ нѣгꙋра де пре инимиле ноастре: дъръꙋѧщене ноаѡ Соареле дирептъцїи, ши пъзѣще вїаца ноастръ фъръ де бꙟнтꙋиалъ кꙋ печѣтѣ сфнтꙋлꙋи тъꙋ Дхъ: ꙟдирептѣзъ пашїи ноѡри пре калѣ пъчїи: дъне съ ведемь диминѣца ши зїꙋа ꙟтрꙋ бꙋкꙋрїе, ка съци ꙟнълцъмь рꙋгъчюни

лв. Рѫндꙋꙗла,

гъчюни де диминѣцъ. Къ꙼ꙗта е стъпѫнирѣ, ши
а та ꙗсте ѫпъръціꙗ, ши пꙋтѣрѣ, ши мърирѣ, а
Татълꙋй, ши а Фіюлꙋй, ши а сфнтꙋлꙋй Дхъ,
акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчій вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгъчюнѣ, д.

Стъпѫне Дмнезеꙋле, чела че ещи сфнть, ши
некꙋпринсь, кареле ай зись съ стрълꙋчаскъ
лꙋминъ дентрꙋ ѫтꙋнерекь, чела че нѣй дать
ѡдихнъ ѫсомнꙋль де ноапте, ши нѣй ръдикать
спре лаꙋда, ши рꙋга бꙋнътъцій тале, фіиндь ѫ-
блѫнзить де сингꙋръ милостивирѣ та: Пріймѣще-
не ши акꙋмь пре ной, карій не ѫкинъмь ціе, ши
дꙋпъ пꙋтѣре ѫци мꙋлцъмимь: ши не дърꙋꙗще
тоате черериле спре мѫнтꙋире: Аратъне п[illegible] ной
фій лꙋминій ши зилій, ши мощѣни бꙋнътъцилѡр
тале челѡрь вѣчниче. поменѣще Дмне ѫтрꙋ мꙋлци-
мѣ ѫдꙋрърилѡрь тале, ши пре тоть Нородꙋль тъꙋ
че ꙗсте айчѣ ши съ роагъ ѫпрєꙋнъ ко ной, ши пре
тоци фраціи ноштри, карій сѫнть пре оускать, ши
пре маре, ши ѫтоть локꙋль стъпѫниріи тале,
карій ащѣптъ юбирѣ та де ѡамени ши ажꙋторюль
тъꙋ: ши тꙋтꙋрѡрь не дърꙋꙗще мила та чѣ маре,
ка фіиндь мѫнтꙋици ши ѫ сꙋфлеть ши ѫтрꙋпь,
пꙋрꙋрѣ ащептѫндь, кꙋ ѫдръзнѣлъ съ мъримь
Нꙋмеле тъꙋ чель минꙋнать ши бине кꙋвѫнтать,
аль Татълꙋй, ши аль Фіюлꙋй, ши аль сфнтꙋлꙋй

19 лг. Оутрении.

Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчій вѣчилѡрь,
Аминь.

Рꙋгъчюнѣ, е.

Нетіарюль бꙋнътъцилѡр, Изворꙋле че пꙋрꙋ-
рѣ изворъщи, Пърините сфнте, фъкъторюле
де минꙋни, ѫтрꙋ тоть пꙋтѣрниче, ши атоть
стъпѫниторюле, тоци не ѫкинъмь ціе ши не рꙋгъмь,
кіемѫндь милеле тале ши ѫдꙋрърите тале спре ажꙋ-
торюл ши паза смереніей ноастре. Поменѣще Дмне
пре робій тъй, ши пріймѣще рꙋгъчюниле чѣле де ди-
минѣца але ноастре тꙋтꙋрѡр ка ѡтъмѫже ѫнаинт
та: ши нꙋфаче ничи пре оунꙋл день ной не трѣбник,
чи непъзѣще пре ной пре тоци кꙋ ѫдꙋрърилє тале.
Поменѣще Дмне пре чеꙗ че привегіазъ ши кѫнтъ
спре мърирѣ та, ши а оунꙋꙗ нъскꙋть Фіюлꙋй тъꙋ
ши Дмнезеꙋлꙋй ностру, ши а сфнтꙋлꙋй тъꙋ Дхъ.
фій лѡрь ажꙋторю ши пъзиторю. Пріймѣще рꙋгъ-
чюниле лѡрь ѫтрꙋ Жертвенникꙋль тъꙋ чель май пре
сꙋсь де чериꙋри ши ѫцелегъτори. Къ тꙋ ещи
Дмнезеꙋль ностру, ши ціе мърире ѫнълцъмь, Та-
тълꙋй, ши Фіюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь,
ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчій вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгъчюнѣ, ѕ.

[М]цъмимь ціе Дмне Дмнезеꙋль мѫнтꙋи-
рилѡр ноастре: къ тоате лефаꙋ спре фачерѣ
де бине авіецій [н]астре, ка тоть деꙋна съ
не оуйтъмь ла [illegible] Мѫнтꙋиторюль ши фъ-
къто

Сѫмбѫта,

кѫторюль де бине ал сꙋфлетелѡрь ноастре: кѫ нѣй
фѫкꙋт ноаѡ ѡдихнѫ ꙟмѫсꙋра нопцїй че аꙋ трекꙋт,
шѝ нѣй скꙋлать пре ной динь ꙟшернꙋтꙋриле ноастре,
шѝ нѣй пꙋсь ла ꙟкинѫчюне чинститꙋлꙋй тѫꙋ нꙋме.
Пентрꙋ ачаста нерꙋгѫмь цїе Дмне: дѫне ноаѡ дарꙋ
шѝ пꙋтѣре касѫне ꙟвредничимь аци кѫнта цїе кꙋ
ꙟцелѣцере, шѝ ꙟтерꙋга не ꙟвѣцать, лꙋкрѫндь ꙟ-
ноастрѫ мѫнтꙋире ꙟтрꙋ фрикѫ шѝ ꙟтрꙋ кꙋтремꙋрь,
кꙋ ажꙋторюль Хртосꙋлꙋй тѫꙋ. Поменѣще Дмне
шѝ пре чей че стригѫ кѫтрѫ тине ноапте, аꙋзїй пре
джншїй, шїй милꙋаще, шѝ сфѫрамѫ сꙋпть пи-
чоареле лѡрь пре врѫжмашїй чей невѫзꙋци, шѝ аꙋ-
прѫ нѣвѫлиторїи. Кѫ тꙋ ѣщи ꙟпѫратꙋль пѫчїй,
шѝ мѫнтꙋиторюль сꙋфлетелѡрь ноастре, шѝ цїе
мѫрире ꙟнѫлцѫмь, Татѫлꙋй, шѝ Фїюлꙋй, шѝ
сфнтꙋлꙋй Дхꙋ, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй
вѣчилѡрь, аминь.

Рꙋгѫчюне, з.

Дмнезеꙋле шѝ Пѫринтеле Дмнꙋлꙋй ностру Іс
Хс, кареле нѣй скꙋлать пре ной дин ꙟшернꙋ-
тꙋриле ноастре, шѝ нѣй адꙋнать ꙟврѣме де
рꙋгѫ: дѫне ноаѡ дарꙋ спре дешкидерѣ гꙋрилѡрь но-
астре, шѝ прїимѣще але ноастре мꙋлцꙋмите дꙋпѫ
пꙋтѣре, шѝ не ꙟвацѫ дирептѫциле тале: пентрꙋ
ꙟнерꙋга прекꙋмь сѫ кꙋвине нꙋщимь, де нꙋне вей ꙟди-
репта тꙋ Дмне кꙋ Дхꙋль тѫꙋ чель сфнть: Пентрꙋ
ачаста не рꙋгѫмь цїе: ѡри че амь грешить пѫнѫ
ꙟчасꙋль

ꙟчасꙋль де акꙋмь, кꙋ кꙋвѫнтꙋль, сау кꙋ лꙋкрꙋль,
сау кꙋ гѫндꙋль, де вое сау фѫрѫ де вое, слѫбѣще,
ласѫ, ꙗртѫ. Кѫ де тевей оуита ла фѫрѫ де лѣџ Дмне,
Дмне чине ва пꙋтѣ ста; кѫ дела тине ꙗсте изьбѫви-
рѣ. Тꙋ ѣщи оунꙋль сфнть, ажꙋтѫторю, пꙋтѣр-
никь, пѫзиторю вїецїй ноастре, шѝ ꙟтрꙋ тине ѣ
кѫнтарѣ ноастрѫ пꙋрꙋрѣ. Фїе стѫпѫнирѣ ꙟпѫ-
рѫцїей тале пꙋрꙋрѣ бине кꙋвѫнтатѫ шѝ прѣ просла-
витѫ, а Татѫлꙋй, шѝ а Фїюлꙋй, шѝ а сфнтꙋлꙋй
Дхꙋ, акꙋм, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡ амин.

Рꙋгѫчюне, н.

Дмне Дмнезеꙋль ностру, кареле ай депѫртат
дела ной трѫндѫвирѣ сомнꙋлꙋй, шѝ нѣй
кїемать кꙋ кїемарѣ сфнтѫ касѫ рѫдикѫмь ноапте
мѫйниле ноастре, шѝ сѫне мѫртꙋрисимь цїе ꙟтрꙋ
жꙋдекѫциле дирептѫцїй тале: прїимѣще рꙋгѫчю-
ниле ноастре, черериле, мѫртꙋрисириле, слꙋжбеле
де ноапте: шѝ не дѫрꙋаще ноаѡ Дмнезеꙋле крединцѫ
не рꙋшинатѫ: нѫдѣжде таре, драгосте не фѫцарни-
кѫ. Блгословѣще ꙟтрѫриле ноастре, шѝ ѣширеле,
фаптеле, лꙋкрꙋриле, кꙋвинтеле, гѫндꙋриле: шѝ не
дѫ ноаѡ сѫ ажꙋнцемь ла ꙟчепꙋтꙋл зилїй, лѫꙋдѫндꙋ,
кѫнтѫндь, шѝ бине кꙋвѫнтѫндь бꙋнѫтатѣ ми-
лостивирїй тале чей не грѫите: Кѫ бине сау кꙋ-
вѫнтать прѣ сфнть Нꙋмеле тѫꙋ, шѝ сау просла-
вить ꙟпѫрѫцїа та, а Татѫлꙋй, шѝ а Фїюлꙋй, шѝ
Гб. ꙟсфнтꙋ-

а Сфнтꙋлꙋй Дх҃, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амннь.

Рꙋгъчюнѣ, д҃.

Ꙋмнѣѕъ ꙟ йнимиле ноастре юбиторюле де ѡамени стъпѫне, лꙋмина чѣ нестрикъчоасъ акꙋнощинцей Дмнезеирїй тале, шй дешкиде окїй гѫндꙋлꙋй нострꙋ, спре ꙟцелѣџерѣ еѵлещилѡр тале проповедꙋирн: пꙋне ꙟтрꙋ ной шй фрика фериЧителѡрь тале порꙋнчи, ка кѫлкѫнде тоате пофтеле трꙋпꙋлꙋй, вїацъ дꙋховничаскъ съ петрѣчемь, тоате чѣле че сѫнть спре бꙋнъ плъчѣрѣ та гѫндинд шй фъкѫндь. Къ тꙋ ешн сфинцирѣ шй лꙋминарѣ ноастръ, шй цїе мърирѣ ꙟнълцъмь, Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй Сфнтꙋлꙋй Дх҃, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амннь.

Рꙋгъчюнѣ, ı҃.

Дмне Дмнезеꙋл нострꙋ, чела че принь покъинцъ ай дървит ертаре ѡаменилѡр, шй ай аръта... нолѡ пилдъ кꙋнощинцїй де пъкате шй ꙟмъртꙋрисирїи, покъинца Пррркꙋлꙋй Двдь спре ертаре. ... стъпѫне, пре ной чей къзꙋци ꙟмꙋлте шй мари п... кате не милꙋѧще дꙋпъ маре мила та: шй дꙋп... мꙋлцимѣ ꙟдꙋрърилѡрь тале кꙋръцѣще фъръ де ле... цйле ноастре: Къ цїе амь грешить Дмне челѧ ... щїй чѣле не арътате шй аскꙋнсе але йнимилѡрь ѡаменилѡрь, шй оунꙋѧ кареле ай пꙋтѣре а ерта пъкателе. Шй йнимъ кꙋратъ зидиндъ ꙟтрꙋ ной, шй

кꙋ дꙋхꙋль чель стъпѫнитѡрю ꙟтъриндꙋне, шй бꙋкꙋрїѧ мѫнтꙋирїй тале аръткндꙋне, нꙋне лепъда пре ной дела фаца та: чи бине воаще ка оунь бꙋнь шй юбиторю де ѡамени, пѫнъ ла сꙋфларѣ чѣ май депре оурмъ, съци адꙋчемь цїе жъртвъ де дирептате, шй приносъ ꙟтрꙋ сфнтеле тале жъртвенниче. Кꙋ мила шй кꙋ ꙟдꙋрърнле, шй кꙋ юбирѣ де ѡамени а оунꙋѧ нъскꙋть Фїюлꙋй тъꙋ, кꙋ кареле ꙟпреꙋнъ бине ешн кꙋвѫнтать, кꙋ пре сфнтꙋль шй бꙋнꙋль, шй де вїацъ фъкъторюль Дхꙋль тъꙋ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амннь.

Рꙋгъчюнѣ, аı҃.

Дмнезеꙋле Дмнезеꙋль нострꙋ, чела че ай ашъзать пꙋтери кꙋвѫнтътоаре шй ꙟцелегътоаре кꙋ врерѣ та, пре тине те рꙋгъмь, шй цїе не кꙋчерим: прїимѣще рꙋгъчюнѣ ноастръ ꙟпреꙋнъ кꙋ а тꙋтꙋрѡр фъптꙋрилѡрь тале, шй славословїѧ чѣ дꙋпъ пꙋтѣре: шй не ръсплътѣще кꙋ дарꙋриле бꙋнътъцїй тале чѣле мꙋлте. Къ цїе съ плѣкъ тоть ценꙋкюль, аль челѡрь Черещи, шй аль челѡрь пъмѫнтещи, шй аль челѡрь де десꙋпть, шй тоатъ ꙟсꙋфлецирѣ шй зидирѣ лаꙋдъ мърирѣ та чѣ не ажꙋнсъ. Къ оунꙋль ешн Дмнезеꙋ адевърать шй мꙋлть милостивь.

...ъ пре тине те лаꙋдъ тоате пꙋтѣрнле Черещи, шй ці мърнре ꙟнълцъмь, Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй Сфнтꙋлꙋй Дх҃, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡ

Г г.

ли.　　　　Рѫндꙋѣла,
вѣчилѡрь, Амінь.　　Рꙋгъчюнѣ. бі.

Лъꙋдъмꙋте, кѫнтъмь, бине те кꙋвѫнтъмь, ши мꙋлцъмимь ціе Дмнезеꙋль Пъринцилѡрь ноштри: къ нѣй трекꙋть оумбра нопцїй, ши ѧръ нѣй арътать лꙋмина зилїй. Чи рꙋгъмь бꙋнътатѣ та: фій мл̃тивь пъкателѡрь ноастре, ши прїимѣще рꙋгъчюнѣ ноастръ ꙟтрꙋ маре мл̃тивнїрѣ та: къ ла тине алергъмь Дмнезеꙋль челъ мл̃тивь ши атотъ пꙋтерникь: Стрълꙋчѣще ꙟтрꙋ инимиле ноастре соареле чель адевърать аль диръптъцїй тале. Лꙋминѣзъ минтѣ ноастръ, ши симцириле тоате ле пъзѣще, ка оумблѫндь ꙟзи кꙋ бꙋнъ кꙋвїинцъ пре калѣ порꙋнчилѡрь тале, съ аѫнџемь ла вїаца вѣчникъ: къ ла тине ѧсте изворꙋль вїецїй, ши съне ꙟвредничимь а фи ꙟтрꙋ десфътарѣ лꙋминїй тале чей не апропїате. Къ тꙋ єшн Дмнезеꙋль ностру, ши ціе мърире ꙟнълцъмь, Татълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфн̃тꙋлꙋй Дх̃ꙋ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амінь.

Дꙋпъ ачѣѧ зиче єктенїѧ чѣ маре [illegible]

Кꙋ пачѣ Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъмь.

Пентрꙋ пачѣ де сꙋсь ши пентрꙋ мѫнтꙋирѣ:

Пентрꙋ пачѣ атоатъ лꙋмѣ, ши пентрꙋ бꙋнъ:

Пентрꙋ сфн̃та Бесѣрика ачѣста, ши пентрꙋ чей:

Пентрꙋ Архїепископꙋль нострꙋ (Кꙋтїреле)

Пент[illegible]

22 лд.

Оутрънїй.

Пентрꙋ ка съй аѫꙋте ши съй сꙋпꙋе сꙋпть:

Пентрꙋ сфн̃тꙋль лъкашꙋль ачѣста, ши пентрꙋ:

Пентрꙋ бꙋнъ линищѣ въздꙋхꙋрилѡрь, ши пентрꙋ:

Пентрꙋ чеѧ че оумблъ пре апе, ши къльторескь,

Пентрꙋ ка съ не избъвим ной де тоатъ скѫрба,

Апъръ, мѫнтꙋѣще, милꙋѣще, ши не пъзѣще:

Пре прѣ сфн̃та кꙋрата, прѣ Блг̃вита. Възглашенїе.

Къ ціе се кꙋвине тоатъ слава, чинстѣ, ши ꙟкинъчюнѣ, Татълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфн̃тꙋлꙋй Дх̃ꙋ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амінь.

Ѧръ дꙋпъ єктенїе, кѫнтъ Бг̃ъ Гд̃ь, и ѧвисѧ намь: Дꙋчїѧ Тропарюль Дꙋминечїй аль кърїѧ съба ꙟтѫмпла, де в. ѡри: апой Тропарюль зилїй, аль сфн̃тꙋлꙋй ла рѫндь, де съва фи прѫзнꙋиндь, сау Бгородичнїа, ꙟпотрива Гласꙋлꙋй. Ѧръ дꙋпъ ачѣстѣ, ѡбичнꙋите стїхологїи. ши дꙋпъ сфѫршитꙋль стїхологїилѡрь, фаче Прѣѡтꙋль єктенїе микъ:

Ѧръ ши ѧръ кꙋ пачѣ Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъмь.

Апъръ, мѫнтꙋѣще, милꙋѣще:

Пре прѣ сфн̃та кꙋрата:　　Възглашенїе.

Къ а та ѧсте стъпѫнирѣ, ши а та ѧсте ꙟпъръцїѧ, ши пꙋтерѣ, ши мърирѣ, а Татълꙋй, ши а Фїюлꙋй, ши а сфн̃тꙋлꙋй Дх̃ꙋ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амінь.

Дꙋпъ а в. стїхологїе. Ѧръшь єктенїѧ ка ши дин сꙋсь, ши възглашенїѧ ачѣста.

Г д.　　　　К ъ

Къ бꙋнь ши де ѡамени юбиторю Дмнезеꙋ єщи, шиціе мърире ӂнълцъмь, Та́тълꙋй, ши Фіюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, ᲂакꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ӂвѣчїй вѣчилѡрь, Ами́нь.

Дꙋпъ Блаже́ни непоро́чнїи: ши дꙋпъ Блгве́нъ єси Гдⷭи, наꙋчи на́съ: Іаръ Възглашенїѧ ӂча́ста:

Къ саꙋ блгвить нꙋмеле тъꙋ, ши саꙋ прослъвить ӂпъръціѧ та, ᲂа Татълꙋй, ши ᲂа Фіюлꙋй, ши ᲂа сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, ᲂакꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ӂвѣчїй вѣчилѡрь, Ами́нь.

Дѣчїѧ зи Ѵпакои, ши Антїфѡ́нѣле Гла́сꙋлꙋй. Прокі́менꙋль Въскрѣсеней, ᲂапои Дїаконꙋль,

Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь. Прещꙋл Възглашенїѧ.

Къ сфнть єщи Дмнезеꙋль но́стрꙋ, ши ӂтрꙋ сфнци ѡдихне́щи, ши ціе мърире ӂнълцъмь, Та́тълꙋй, ши Фіюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, ᲂакꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ӂвѣчїй вѣчилѡрь, Ами́нь.

Всѧко дыха́нїе: Ши іаръ зиче Дїаконꙋль.

Пентрꙋ касъне ӂвреднички́мь нои ᲂа аскꙋлта сфнта Еѵ҃лїе, пре Дмнꙋль Дмнезеꙋ сърꙋгъмь.

Ши зиче Еѵ҃лїѧ Оутренїй, каре сева ӂтъмпла ла ржндꙋль Дꙋминечїй. Дꙋпъ ачѣѧ Въскрнїе Хво.

Ши Ѱалмꙋль, н҃. Іаръ дꙋпъ сфрꙋта́ре Еѵ҃лїей зиче Дїаконꙋль:

Мжнтꙋѧще Дмнезеꙋле Норо́дꙋл тъꙋ, ши блгвѣще мощенирѣ та: Каꙋтъ ӂнапои ла Лїтїе Ли҃: кг҃.

 Оутрнїй. 23 ма҃.

Дѣчїѧ зиче Прещꙋль Възглашенїѧ:

Кꙋ мила ши кꙋ ӂдꙋрърилє, ши кꙋ юбирѣ де ѡамени ᲂаꙋнꙋѧ нъскꙋть Фіюлꙋй тъꙋ, кꙋ кареле бине єщи кꙋвжнтать, ӂпреꙋнъ кꙋ прѣ сфнтꙋл, ши бꙋнꙋл, ши де вїацъ фъкъто́рюль Дх҃ꙋль тъꙋ, ᲂакꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ӂвѣчїй вѣчилѡрь, Ами́нь.

Ши ӂчепемь Кано́нѣле. аль ӂвїерїй, ши аль Крꙋчїй, ши аль Нъскъто́арей де Дмнезеꙋ, ши аль Минеюлꙋй, (дꙋпъ кꙋмь ва требꙋи ржндꙋѧла лѡрь) дꙋпъ, г҃. Пѣснь, фаче Прещꙋль Єктенїе микъ.

Іаръ ши іаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Апъръ, мжнтꙋѧще, милꙋѧще, ши не пъзѣще пре нои Дмнезеꙋле кꙋ да́рꙋль тъꙋ.

Пре прѣ сфнта кꙋрата, прѣ Блгвита, слъвита стъпжна ноастръ, де Дмнезеꙋ Нъскъто́арѣ, ши пꙋрꙋрѣ Фечоаръ Марїѧ, кꙋтоц сфнцїй поменинд ѡ, пре нои ӂшине, ши оунꙋль пре алтꙋль, ши тоатъ вїаца ноастръ лꙋй Хс Дмнезеꙋ съѡ дъмь.

Възглашенїе: Къ тꙋ єщи Дмнезеꙋль ностръ, ши ціе мърире ӂнълцъмь, Татълꙋй, ши Фіюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, ᲂакꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ӂвѣчїй вѣчилѡрь, Ами҃. Дѣчїѧ Сѣдѣлна Минеюлꙋй, Ши дꙋпъ ѕ҃. Пѣснь, іаръшь Єктенїѧ каши дн҃ сꙋ, ши Възглашенїѧ,

Къ тꙋ єщи Ӂпъратꙋль пъчїй, ши мжнтꙋито́рюль сꙋфлетелѡрь ноастре, ши ціе мърире ӂнълцъмь, Татъ-

Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй Сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋм, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Апой Кондакꙋль, шй Їкосꙋль, шй Чтенїа ла Синазарь. Дꙋпъ д҃. Пѣснъ, Ӕръш Ектенїа кашй май динь сꙋсь, шй Възглашетїа.

Къ претине те лаꙋдъ тоате пꙋтериле Черешй, шй цїе мърире ꙟнълцъмь, Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй Сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Дїча зичемь Сфнтъ Гдь Бгъ нашъ.

Шй Свѣтилна Въскресеней. шй а Сфнтꙋлꙋй чеꙗ празнꙋѫще.

Ла Хвалите, стїхириле Въскресеней, д҃. шй Анатоличешй. г҃. зичемь шй стїхꙋрь, в҃. чель динь тѫй.

Въскрьни Гди Бже мой: Шй але деніле:

Исповѣдемсѧ тебѣ Гн҃и: Слава: стїхира оутрнїи: Нинѣ

Прѣблгвенна еси Бце Дво: Славословїе маре.

Шй зичемь ачесть Тропарю алꙋй Їѡань Дамаскинь, Гла҃, в҃.

Авїинд динь морминть шй рꙋмпѫндь легътꙋриле ꙗдꙋлꙋй, ай стрикать ѡсѫндирѣ морцїй Дмне, шй избѫвиндь пре тоци динь лаццꙋриле връжмашꙋлꙋй, тей аратать пре тине Апостолилѡрь тъй, тримицѫндꙋй ла проповедꙋире. шй принь тръншїй ай дать пачѣ та лꙋмїй, оуꙋнꙋле мꙋлть милостиве.

Кадесъ ашй, къ ачесть Тропарю съ зиче кѫнд ѥсте Гласꙋль

Гласꙋль, а҃. в҃. д҃. шй и҃. Ӕръ ла челе лалте Гласꙋри съ зиче ачеста.

Астѫзи сау фъкꙋть мѫнтꙋирѣ атоатъ лꙋмѣ, съ кѫнтъмь челꙋя че аꙋ ꙟвїать динь гроапъ, шй ꙟчепъториюлꙋй вїецїй ноастре: къ стрикѫндь кꙋ моартѣ пре моарте, неꙋ дать ноаѡ бирꙋинцъ, шй маре миль. Дѣчїа зиче Дїаконꙋль, дека фи

Ектенїиле. Кꙋтъле ла Вечернїе ли: ѕї.

Милꙋѫщене пре ной Дмнезеꙋле дꙋпъ маре мила та:

Акъ нерꙋгъмь пентрꙋ Архїепископꙋл ностру (Кꙋтъзеле)

Акъ нерꙋгъмь пентрꙋ бꙋнь кредничосꙋл шй юбиториюль:

Акъ нерꙋгъмь пентрꙋ ферничїцїй, шй пꙋрꙋрѣ:

Акъ нерꙋгъмь пентрꙋ миль, вїацъ, паче:

Акъ нерꙋгъмь пентрꙋ чеа че адꙋкь дарꙋри:

Акъ нерꙋгъмь пентрꙋ тоци фрацїй ноштри:

Ӕръ Преѡтꙋль Възглашенїа.

Къ милостиве ешти шй юбиторю де ѡамени Дмнезеꙋ, шй цїе мърире ꙟнълцъмь, Татълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй Сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь. Дѣчїа

Съ плинимь рꙋгъчюниле ноастре челе де диминѣца: Дмнꙋлꙋй.

Апъръ, мѫнтꙋѫще, милꙋѫще, шй не пъзѣще:

Зїоа тоатъ де съвършить, сфнтъ, кꙋ паче:

Ꙟгерь де паче, кредничось, ꙟдирептъторю:

Миль, шй ертаре де пъкате, шй де грешалеле:

Ч ѣле

Ч ѣле бꙋне ши̂ де фоло́сь сꙋ̂флетелѡрь ноа́стре :

Ч ѣѧ ла́лть вре́ме а̂вїе́цїи̂ но́астре а̂па́че :

С фѫршитъ крещинеѣскъ вїецїи̂ но́астре :

П ре прѣ̂ сф҃нта кꙋра́та, прѣ̂ блгⷭ҇ви́та : Възглаше́нїе :

К ъ дмнезе́ꙋль ми́лелѡрь ши̂ а́ль а̂дꙋ̂рѣрилѡрь ши̂ а́лъ юби́рей де ѡ̂амени е́щи, ши̂ цїе мърире а̂нѣлцъмь, Та́тълꙋй, ши̂ Фїюлꙋ̂й, ши̂ сф҃нтꙋлꙋ̂й дх҃ъ, а̂кꙋ́мь, ши̂ пꙋ̂рꙋрѣ, ши̂ а̂вѣчїи̂ вѣчилѡ̂, Ами̂. Преѡ́тꙋлъ:

П а́че тꙋ̂тꙋрѡ̂р : К а́петеле но́астре дмнꙋлꙋ̂й сѣле плекъ́мь. Ши чи́тѣще Преѡ́тꙋлъ рꙋгъчюнѣ а̂че́аста,

Д мн҃е сф҃нте, ка́реле а̂трꙋ чей де сꙋ̂сь вїецꙋ́ещи, ши̂ ка́ꙋци спре чей смери́ци, ши̂ кꙋ ѡ̂кюль тъꙋ̂ чѣль а̂то́ть възъто́рю привѣ́щи ла тоа́тъ фъптꙋ́ра : цїе а̂мь плека́ть грꙋма́зїи̂ и̂нимїи̂ ши̂ а̂и̂ трꙋ̂пꙋлꙋ̂й но́стрꙋ, ши̂ нерꙋгъ́мь цїе сф҃нте а̂ль сфи́нцилѡ̂, тр҃иде мѫна та̂ чѣ невъзꙋ́тъ динь сф҃нтъ лъка́шꙋль тъꙋ̂, ши̂ не блгослове́щѣ пре но́й пре то́ци : ши̂ ѡ̂рь чѣ а̂мь грешить кꙋво́е, саꙋ фъ́ръ де во́е, ка оу̂нь бꙋнь ши̂ юбито́рю де ѡ̂амени дмнезе́ꙋ і̂ар̂тъ : дъ̂рꙋиндꙋне ноа́ѡ ши̂ бꙋнътъцниле та́ле чѣле лꙋме́щи, ши̂ чѣле маи̂ пре сꙋ́сь де лꙋме. Възглаше́нїе. К ъ цїе съ кꙋви́не а̂милꙋ̂й, ши̂ а̂не мѫ́нтꙋи̂ пре но́й дмнезе́ꙋль но́стрꙋ, ши̂ цїе мъ̂рире а̂нѣлцъмь, Та́тълꙋй, ши̂ фїюлꙋ̂й, ши̂ сф҃нтꙋлꙋ̂й дх҃ъ, а̂кꙋ́мь, ши̂ пꙋ̂рꙋрѣ, ши̂ а̂вѣчїи̂ вѣчилѡрь, А̂ми́нь.

Дѣчїа Дїа́конꙋль П ремꙋ́дрость : ши̂ Пре́ѡтꙋль.

Ч ѣла

Ч ела че і̂асте блгⷭ҇ви́ть Хрⷭ҇то́сь Дмнезе́ꙋль но́стрꙋ, то́ть дѣ̂ оу̂на, а̂кꙋ́мь, ши̂ пꙋ̂рꙋрѣ, ши̂ а̂вѣчїи̂ вѣчилѡрь, А̂ми́нь,

Ши̂ ѿпꙋстꙋль дꙋпъ ѡбичѣю ка́ре ва́фи, Чети́ндꙋ ши̂ Пе́рвый ча́сь :

Сѫндꙋ.

Рѫндꙋѧла сфинтеи

шѝ дмнезѣеѩщїи Лꙋтꙋргїи

Каре сѫфаче ꙟшѫ ꙟ Бесѣрика чѣ маре, шѝ ла стꙋгора.

Прѣѡтꙋл кареле ва сѫ сѫвѫршаскъ дмнезеѣска Лꙋтꙋргїе, ꙗсте даторю маи ꙟтѫи сѫ фїе кꙋ тоци ꙟпъкать, шѝ сѫ нꙋ аибъ чева асꙋпра кꙋива: шѝ сѫшѝ апере ꙟнима де гѫндꙋри рѣле кѫть ва пꙋтѣ, шѝ сѫ ажꙋне пꙋцинтель де кꙋ сѣръ, шѝ асѫ трезви пѫнъ ла врѣмѣ Лꙋтꙋргїеи.

Ꙟръ дека сосѣще врѣмѣ, сѫ мѣргъ сѫ ѧ блгвенїе дела чел маи маре, шѝ сѫ мѣргъ ꙟ Бесѣрекъ, шѝ де ва фи шѝ Дїаконь, сѫсѫ ꙟкине амѫндои спре ръсърить ꙟнаинтѣ сфинтелорь двери де г҃ ѻри: Апои сѫ зикъ Дїаконꙋль, Блгвеще стъпѫне:

Ꙗръ Прѣѡтꙋл сѫ зикъ,

Блгви-

Блгвит є Дмнезеꙋл нострꙋ. тот деꙋна, акꙋм, ши пꙋрꙋре, ши ꙟвечїи вечилѡр, Амин.

Ѩръ Дїаконꙋл зиче:

Ѧ пърате Череск, мѫнгѫиторюле, Дхꙋл адевърꙋлꙋи, кареле претꙋтиндинѣ єщи, ши тоате ле плинещи: Вистїарюл бꙋнътъцилѡр, ши дътъторюле де вїацъ. вино ши те сълъшлꙋаще ꙟтрꙋ нои ши не кꙋръцѣще пре нои де тоатъ спꙋркъчюнѣ: ши мѫнтꙋаще бꙋнꙋле сꙋфлетеле ноастре.

Сфинте Дмнезеꙋле, сфинте таре, сфинте фъръ де моарте, милꙋаще пре нои. г҃ж

Слава Тателꙋи, ши Фїюлꙋи, ши сфинтꙋлꙋи дхꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋре, ши ꙟвечїи вечилѡр, Амин.

Пресфинтъ Троицъ милꙋаще пре нои: Дмне кꙋръцѣще пъкателе ноастре. Стъпѫне ꙗртъ фъръ делеӂиле ноастре. сфинте черчетѣзъ, ши виндекъ непꙋтинцеле ноастре, пентрꙋ нꙋмеле тъꙋ.

Дмне милꙋаще. г҃. Слава: Нинѣ:

Тател нострꙋ, Кареле єщи ꙟ черюри, сфинцѣскъсе нꙋмеле тъꙋ. вїе ꙟпъръцїа та: фїе вола та, пре кꙋм ꙟ черю, ши пре пъмѫнт. Пѫинѣ ноастръ чѣ де пꙋрꙋре дънеѡ ноаѡ астъзи. ши не ꙗртъ грешалеле ноастре, прекꙋм ши нои єртъм грешиӂилѡр ноштри. ши нꙋне дꙋче пре нои ꙟтрꙋ испитъ, чи не избъвѣще де чел ръꙋ. Възглашенїа.

Къ а та ѥсте ꙟпъръцїа, ши пꙋтѣре, ши мърирѣ,

а Татъ-

а Тателꙋи, ши а Фїюлꙋи, ши а сфинтꙋлꙋи Дхꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋре, ши ꙟвечїи вечилѡр, Аминь.

Дꙋчїа Тропареле ачѣстѣ.

Милꙋаще не пре нои Дмне милꙋаще не пре нои, къ непричепѫндꙋне де ничи ꙋн ръспꙋнс, ачастъ рꙋгъчюне адꙋчем цїе ка ꙋнꙋи стъпѫ, нои пъкътошїи, милꙋаще не пре нои. Слава:

Дмне милꙋаще не пре нои, къ ꙟтрꙋтине ам нъдъждꙋит, нꙋте мѫнїа пре нои фоарте, нич помени фъръ леӂиле ноастре: чи каꙋтъ ши акꙋм ка ꙋн милостив, ши не избъвѣще пре нои де връжмашїи ноштри: къ тꙋ єщи Дмнезеꙋл нострꙋ, ши нои сѫнтем Породꙋл тъꙋ, тоц лꙋкрꙋл мѫнилѡр тале, ши нꙋмеле тъꙋ кїемъм. Нинѣ.

Ꙋша милостивирїи дешкидеѡ ноаѡ блгвитъ Нъскътоаре де Дмнезеꙋ, ка съ нꙋ перим чеи че нъдъждꙋим ꙟтрꙋ тине: чи съне мѫнтꙋим принтине дин невои, къ тꙋ єщи мѫнтꙋирѣ нѣмꙋлꙋи Крещинеск.

Дꙋпъ ачѣа, мерӂ ла Икоана лꙋи Хс, зикѫнд:

Тропарюл ачеста.

Прекꙋратꙋлꙋи тъꙋ кип не ꙟкинъм бꙋнꙋле, чершинд єртаре грешалелѡр ноастре Хсе Дмнезеꙋле: къ де бꙋе вине аи воит кꙋ трꙋпꙋл а те сꙋи пре крꙋче касъ избъвещи дин робїа връжмашꙋлꙋи пре чеи че ꙟи зидит. пентрꙋ ачаста кꙋ мꙋлцъмитъ стригъм цїе: тоате леи ꙋмплꙋт де бꙋкꙋрїе мѫнтꙋито-

Д рюл

рюль нострꙋ, чела че аи венить съ мѫнтꙋещи лꙋмѣ.
Ши сърꙋтъ Иконаа. Апои сърꙋтъ ши Иконаа
Пречистїи зикѫнд, Тропарюль ачеста.

Чѣѧ че єши Изворꙋль милей, ꙟвреднічешене пре нои милостивирїи Нъскътоаре де Дмнезеꙋ. каꙋтъ спре народꙋль чель пъкътос: арать пре кꙋм де пꙋрꙋрѣ пꙋтѣрѣ та: къ ꙟтрꙋтине нъдъждꙋинд стригъмь цїе, бꙋкꙋрьте, ка ши ѡаре кѫнд Гаврїиль, аль челѡрь фъръ де трꙋпꙋри маи мареле воеводь.

Дꙋпъ ачѣѧ плекѫндꙋшь капетеле, зикь рꙋгъчюнѣ ачаста.

Дмне тримите мѫна та динь лъкашꙋль тъꙋ чель ꙟналть, ши мъ ꙟтърѣще спре слꙋжба та чѣм ѧсте пꙋсъ ꙟнаинте: ка фъръ де ѡсѫндъ съ стаꙋ ꙟнаинтѣ ꙟфрикошатꙋлꙋи тъꙋ скаꙋнь, ши съ съвѫршескь жѫртва чѣ фъръ де сѫнџе: Къ а та ѧсте пꙋтѣрѣ ꙟвечїи вѣчилѡрь, Аминь.

Апои съ ꙟкинъ кътръ стране кѫте ѡдатъ, ши аша съ дꙋкъ ꙟ Олтарю зикѫнд.

Ꙟтрабою ꙟкаса та, ꙟкинамъвою ꙟтрꙋ Бесѣрика чѣ сфнтъ а та ꙟтрꙋ фрика та, Дмне ꙟдрептѣзъмъ ꙟтрꙋ дрептатѣ та, пентрꙋ връжмашїи мїеи ꙟдрептѣзъ ꙟнаинтѣ та калѣ мѣ.

Дечи ꙟтрѫнд ꙟ Олтарю, съ ꙟкинъ де г҃ ѡри: ꙟнаинтѣ Престолꙋлꙋи, ши сърꙋтъ сфнта Еѵлїе ши сфнтꙋль Престоль, апои съ ꙟ ꙟмѫинилє сале

фїеще

фїеще карєле Стихарюль съꙋ, ши съ съ ꙟкине де г҃ ѡри: кътръ ръсъри, зикѫнд ꙟсине фїеще карєле дїнтрꙋ єи.

Дмнезеꙋле кꙋръцѣщемъ пре мине пъкътосꙋль.

Апои мѣрџе Дїаконꙋль ла Прѣѡть, цїинд Стихарюль ши Орарюль ꙟмѫна дрѣптъ, ши плекѫндꙋши капꙋль кътръ ѫнсꙋль зиче.

Благословѣще стъпѫне Стихарюл дин преꙋнъ кꙋ Орарю.

Їаръ Прѣѡтꙋль блгвинд зиче.

Блгвить є Дмнезеꙋль нострꙋ. тоть деꙋна, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвечїи вѣчилѡрь, аминь,

Дечїи съ дꙋчѣ Дїаконꙋль ꙟтрꙋ ѡлатꙋре де Олтарю, ши съ ꙟбракъ ꙟ Стихарю, рꙋгѫндꙋсе аша.

Бꙋкꙋраскъва сꙋфлетꙋль мїеꙋ ꙟтрꙋ Дмнꙋль: къ маꙋ ꙟбръкать ꙟвешмѫнтꙋль мѫнтꙋирїи, ши кꙋ хаина веселїеи маꙋ ꙟбръкать. ка оунь мире мїаꙋ пꙋсь мїе кꙋнꙋнъ: ши ка пре ѡ миреасъ маꙋ ꙟподобить кꙋ подоабъ. Сърꙋтѫнд Орарюль съль пꙋне ꙟ оумърꙋль стѫнгь: Їаръ Рꙋкавицеле пꙋиндꙋле ꙟмѫини, ла чѣ дрѣптъ зиче.

Дрѣпта та Дмне саꙋ прослъвить ꙟтрꙋ търіе: мѫна та чѣ дрѣптъ Дмне аꙋ сфъръмать пре връжмаши. ши кꙋ мꙋлцимѣ мъририи тале аи здробить пре чеи противничи. Їаръ ла стѫнга зиче:

Мѫинилє тале маꙋ фъкꙋть ши маꙋ зидить, ꙟцелепцѣщемъ, ши мъвою ꙟвъца порꙋнчиле тале.

Апои мергѫнд ла Проскомидїе гътѣще сфнтеле

Д б҃.

васе

вѫсе, пꙋинд сфѫнтꙋл Дискос дѣ стѫнга, іарꙋ Потірюл дѣ дирѣпта, ши челѣ лалте ꙟпреꙋнѫ. Іарꙋ Преѡтꙋл сѫ ꙟбракѫ ꙟтрачеста кип, лꙋѫнд Стихарю ꙟ мѫна стѫнгѫ, сѫсѫ ꙟкине де г҃ ѡри спре рѫсѫрит, кꙋм сау май зис, ши благовѣще зикѫнд:

Благословит є Дмнезеꙋл ностру: Ши сѫ ꙟбракѫ зикѫнд:

Бꙋкꙋрасѫва сꙋфлетꙋл мїєꙋ ꙟтру Дмнꙋл: тоат:

Дꙋпѫ ачаста лꙋѫнд єпітрахилꙋл, ши благословиндꙋл ꙟл пꙋне ла грꙋмази, ши зиче:

Благословит є Дмнезеꙋл чела чеварсѫ дарꙋл сѫꙋ престе Преѡцїи сѫй, ка мѵрꙋл пре кап, кареле сѫ поголѫ пре барбѫ, пре барба лꙋй Аарѡн, кареле сѫ поголѫ пре тивитꙋриле вешминтелѡр лꙋй.

Апой лꙋѫнд Поясꙋл сѫ ꙟчинџе, зикѫнд:

Благословит є Дмнезеꙋл чел чемѫ ꙟчинџе кꙋ пꙋтѣре, ши аꙋ пꙋс фѫрѫ приханѫ калѣ мѣ.

Іарꙋ ла Рꙋкавице тоат аша пре кꙋм сау зис ла Дїаконꙋл май сꙋс сѫ факѫ. Дꙋпѫ ачѣа лꙋѫнд Бедерница, ꙟсѫ деавафи Протосѵггел ал Бесѣречїи чей мари, сау алт ѡаре кареле дин чѣ чесѫнт кꙋ дирегѫторїе, благословиндꙋѡ ши сѫрꙋтѫндꙋѡ зиче:

Ꙟчинџе арма та пре коапса та пꙋтѣрниче, кꙋ фрꙋмсѣцѣ та ши кꙋ подоаба та. Ши ꙟкордѣзѫ, ши спорѣще, ши ꙟпѫрѫцѣще, пентрꙋ адевѫрꙋл, ши блѫндѣцѣ, ши дирептатѣ. Ши тева ꙟдирепта минꙋнат дирѣпта та. Тоат дѣꙋна, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ

пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡр, Амин.

Апой лꙋѫнд Сфинта, ши благословиндꙋѡ ѡсѫрꙋтѫ, зикѫнд аша.

Прещїи тѫй Дмне сѫвѡр ꙟѣрѫка ꙟтрꙋ дирептате, ши кꙋвїѡшїи тѫй кꙋ бꙋкꙋрїе сѫвѡр бꙋкꙋра. Тоат дѣꙋна, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡр, Амин. Дꙋпѫ ачаста мергѫнд ла Проскомидїе ꙟшь спалѫ мѫйниле зикѫнд:

Спѫлавой ꙟтрꙋ чей невиноваци мѫйниле мѣле: ши вою ꙟкꙋнџꙋра Олтарюл тѫꙋ Дмне, касѫ аꙋзꙋ Гласꙋл лаꙋдей тале, ши сѫ спꙋю тоате минꙋниле тале. Дмне юбитам подоаба касей тале, ши локꙋл сѫлѫшлꙋирей мѫрирей тале, сѫнꙋ піерзи кꙋ чей некрединчоши сꙋфлетꙋл мїєꙋ, ши кꙋ бѫрбацїи сѫнџꙋрилѡр вїаца мѣ, ꙟтрꙋ але кѫрора мѫйни сѫнт фѫрѫ лєџиле: дирѣпта лѡр сау оумплꙋт де дарꙋри, іарѫ єꙋ ꙟтрꙋ не рѫꙋтатѣ мѣ ам оумблат, избѫвѣщемѫ Дмне ши мѫ милꙋєще, Пичорꙋл мїєꙋ аꙋ стѫтꙋт ꙟтрꙋ дирептате, ꙟ Бесѣречи ве̑ине тебою кꙋвѫнта Дмне.

Ши аша сѫ дꙋк ла Проскомидїе, ши ꙟкинѫндꙋсе де г҃ ѡрї: ꙟнаинтѣ Проскомидїей, зиче фіеще кареле.

Дмнезеꙋле кꙋрѫцѣщемѫ пре мине Пѫкѫтосꙋл, ши мѫ милꙋєще. Ши

Рѫскꙋмпѫратꙋнѣй пре ной дин блестемꙋл лєџїи, кꙋ скꙋмпꙋ сѫнџеле тѫꙋ: пре Крꙋче фїинд Рѫстигнит

Д г҃.

гнит, шѝ кꙋ сꙋлица ꙟпꙋнсь, не мꙋрире ай изворѫ-
ѡаменилѡрь, мѫнтꙋиторюль нострꙋ мꙋрире цїе.

Дечїй Дїаконꙋль зиче: Блгвѣще стѫпѫне:

Шѝ ꙟчѣпе Прѣѡтꙋль:

Блгвить є Дмнезеꙋл нострꙋ, тот дꙋна, акꙋм, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Дечїѧ Прѣѡтꙋл ꙟ Прескꙋра кꙋмѫна че стѫнгѫ, ꙗрѫ кꙋ че дирѣптѫ сфнта Копїе, шѝ ꙟсемнѫнд кꙋ дѫнса крꙋчишь, г. десꙋпра скриптꙋрї, зиче:

Ꙟтрꙋ поменирѣ Дмнꙋлꙋй шѝ Дмнезеꙋлꙋй, шѝ мѫнтꙋиторюлꙋй нострꙋ Іс Хс. г.

Шѝ ꙟдатѫ ꙟфиџе Копїѧ ꙟпартѣ че деспре дирѣптѫ ꙟ скриптꙋрїй, шѝ грѫѣще тѫинд.

Ка ѡаѧ ла жꙋнгїѧре сав адꙋсь.

Шѝ деспре стѫнга, ꙟпꙋнгѫнд кꙋ Копїѧ сѫ зикѫ:

Шѝ ка мїел невиноват фѫрѫ де глас, ꙟпротива челꙋѧ че тꙋнде пре днсꙋл, аша нꙋш дешкиде гꙋра са.

Ꙗрѫ ꙟпартѣ десꙋсь ꙟ скриптꙋрїй, ꙟпꙋнгѫнд кꙋ Копїѧ сѫ зикѫ:

Ꙟтрꙋ смеренїѧ лꙋй жꙋдеката лꙋй сав рѫдикат:

Ꙟпартѣ дин жось, ꙟпꙋнгѫнд кꙋ Копїѧ сѫ зикѫ.

Шѝ нѣмꙋль лꙋй чине ꙟл ва спꙋне:

Ꙗрѫ Дїаконꙋль кꙋтѫнд кꙋ кꙋчерїе спре ачѣстѣ, ла фїеще каре тѫетꙋрѫ сѫ зикѫ. Дмнꙋлꙋй сѫне рꙋгѫм: цїинд Ѡрарюль ꙟ мѫини. Дꙋпѫ ачаста зиче Дїаконꙋль. Ꙟ стѫпѫне, Ꙗрѫ Прѣѡтꙋл ꙟфигѫнд Копїѧ

Копїѧ деспре партѣ дирѣптѫ ꙟ Прескꙋрїи де латꙋри, ꙟ сфнта пѫине, зикѫнд аша,

Кѫ сав лꙋат де пре пѫмѫнть вїаца лꙋй.

шѝ ѡ пꙋне кꙋ фаца ꙟжось пре сфнтꙋль Дїскос, Ꙗрѫ Дїаконꙋль зиче, Жꙋнге стѫпѫне: Ꙗрѫ Прѣѡтꙋль ꙟль жꙋнге крꙋчишь, зикѫнд аша,

Жꙋнгесе мїелꙋль лꙋй Дмнезеꙋ, чела че рѫдикѫ пѫкатꙋль лꙋмїи, пентрꙋ вїаца шѝ мѫнтꙋирѣ лꙋмїи.

Шѝ ꙟтоарче чѣѧ лалтѫ парте ꙟсꙋсь, карѣ аре Крꙋчѣ, шѝ зиче Дїаконꙋль, ꙟ пꙋнџе стѫпѫне.

Ꙗрѫ Прѣѡтꙋль ꙟпꙋнгѫндꙋѡ деспре партѣ дирѣптѫ кꙋ сфнта Копїе зиче,

Оуꙋнꙋль дин ѡсташи кꙋ сꙋлица коаста лꙋй ѡꙋ ꙟпꙋнсь, шѝ ꙟдатѫ аꙋ єшить сѫнџе шѝ апѫ. Шѝ чела че аꙋ вѫзꙋть аꙋ мѫртꙋрисить, шѝ адевѫратѫ ꙗсте мѫртꙋрїѧ лꙋй.

ÎНКИПꙋИРѢ СФНТꙋЛꙋИ ДИСКОС.

Ӂрь Дїаконꙋл цїиндь ѫмѫна дирѣптъ васꙋл кꙋ винꙋл, шѝ ѫтѫнга васꙋл чел кꙋ апъ, зиче кътрь Преѡт. Блгвѣще стъпѫне сфнта аместекаре,

Ӂрь Преѡтꙋл блгвѣще зикѫндь:

Блгвитъ ѧсте аместекарѣ сфнтелѡрь тале. тот де ꙋна, акꙋм, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ѫвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Шѝ аша Дїаконꙋл тоарнъ ѫ сфнтꙋл Потирю до ѡдатъ.

ѡдатъ вин шѝ апъ дꙋпъ сокотѣлъ. Дꙋчїи

Преѡтꙋл лꙋѫнд ѫмѫнъ ѫтѫѧ прескꙋрь зиче,

Ѫтрꙋ чинстѣ шѝ поменирѣ прѣ блгвитеи слъвитеи стъпѫнеи ноастре Нъскътоареи де Дмнезеꙋ, шѝ пꙋрꙋрѣ Фечоаре Марїеи, пентрꙋ але кърїѧ рꙋгъчюни прїимѣще Дмне жъртва ачаста, ѫтрꙋ жъртвеникꙋл тъꙋ чел маи пре сꙋсь де Черюри.

Шѝ лꙋѫндь пъртишоара ѡпꙋне де дирѣпта сфнтꙋлꙋи Агнецъ, ѫпроапе де мижлокꙋл лꙋи зикѫндь:

Ѫпроапе аꙋ стътꙋтъ ѫпърътѣса де дирѣпта та, ѫхаине аꙋрите ѫбрѣкатъ прѣ ѫфрꙋмсецатъ.

Апои а доаѡ Прескꙋрь зикѫндь,

Ѫ чинстѣ тꙋлꙋи шѝ слъвитꙋлꙋи Прророкъ шѝ ѫнаинте мергъторюлꙋи, шѝ ботезъторюлꙋи Їѡаннь.

а. Шѝ лꙋѫндь пъртишоара динь тѫи, ѡпꙋне де спре партѣ дирѣптъ а сфнтꙋлꙋи Агнецъ, динъ жос де пъртишоара Прчтїи, фъкѫнд ѫчепътꙋрь рѫндꙋлꙋи челꙋи динъ тѫи. Дꙋчїѧ зиче:

Асфинцилѡрь, слъвицилѡрь Прророчи, Мѡѵси шѝ Аарѡнь, Илїе шѝ Елисеи, Двдь шѝ Есеи. а сфинцилѡрь треи Кокони, шѝ алꙋи Данїил Прророкъ, шѝ але тꙋтꙋрѡрь сфнцилѡрь Прророчи.

в. Шѝ лꙋѫндь пъртишоара а доаѡ ѡпꙋне динъ жосꙋл челꙋи дѫ тѫи вине пре рѫнд. Апои ѧрѫшь зиче:

Асфинцилѡрь славици шѝ ѫтрꙋ тот лъꙋдацилѡрь Апѡстоли, Петрꙋ шѝ Павелъ, ачелѡрь доиспрезѣче,

нз҃. **Рѫндꙋѧла Сфинтей.**

зи́че, ши а҆че́лѡрь шаптезечи, ши а҆ тꙋтꙋрѡрь сфинцилѡрь А҆пстоли.

г҃. Ши ıа҆ша пꙋне а҆трѣѧ па́рте динь жо́сꙋль че́й де а҆до́лѡ, сфꙑршиндь рѫндꙋль че́ль динь тѫ́й.

Дꙋпъ а҆че́ѧ зи́че:

А҆ че́лѡрь динтрꙋ сфинци Пъринцилѡрь но́щри ши а҆й лꙋмїй мари Да́скали, ши А҆рхїере́й, Васи́лїе че́ль ма́ре, Григо́рїе Бгосло́вꙋль, ши І҆ѡ́аннь Златоꙋ́сть, А҆ѳана́сїе ши Кѵри́лль, Ні́колае че́ль динь Мѵ́риле Лѵкі́ей: ши а҆ле тꙋтꙋрѡ́рь сфинцилѡрь А҆рхїере́й.

д҃. Ши ıа҆ лꙋѡ́ндь а҆ пáтра пъртишо́аръ, ѡ҆пꙋне а҆про́апе де пъртишо́ара чѣ динь тѫ́й, а҆чепѫ́ндь а҆ль до́йле рѫндь. А҆по́й ıаръ зи́че:

А҆ сфинтꙋлꙋй а҆тѫ́юль Мꙋченикь, ши А҆рхїдїа́конꙋлꙋй Сте́фань. А҆ сфинцилѡрь ма́рилѡрь Мꙋченичи, Дими́трїе, Ге́ѡргїе, Ѳео́дѡрь Тѵ́рѡнь, Ѳео́дѡрь Стратила́ть, ши а҆ле тꙋтꙋрѡ́рь сфинцилѡрь Мꙋнич, ши Мꙋнице.

є҃. Ши ıа҆ лꙋѡ́ндь а҆ чинчѣ пъртишо́аръ, ѡ҆пꙋне динь жо́сь де чѣ динь тѫ́й, ка́ре ıа҆сте а҆трꙋ а҆ль доилѣ рѫндь. Де́чїѧ зи́че.

А҆ кꙋвїѡ́шилѡрь ши пꙋртъто́рилѡрь де Дꙋмнезеꙋ Пъринцилѡрь но́щри, А҆нтѡ́нїе, Е҆ѵѳѵ́мїе, Са́вва, Оу҆нꙋфрїе, А҆ѳана́сїе че́лꙋй динь А҆ѳѡнь, ши а҆ле тꙋтꙋрѡ́рь Прекꙋвїѡ́шилѡрь Пъринци.

ѕ҃. Ши ıа҆ша лꙋѡ́ндь а҆шасѣ пъртишо́аръ, ѡ҆пꙋне динь

Лꙋтꙋргїй.

динь жо́сь де а҆до́аѡа па́рте, а҆трꙋ плинирѣ рѫндꙋлꙋй а҆ль доилѣ. Iаръ дꙋпъ а҆чѣсте зи́че:

А҆ сфинцилѡрь ши фъкъторилѡр де минꙋни фъръ де а҆рѓинци, Кѡзма, ши Дамїа́нь, Кѵрь, ши І҆ѡа́нь, Пантелеи́мѡнь, ши Е҆рмола́ꙋ, ши а҆ле тꙋтꙋрѡрь сфинцилѡрь фъръ де а҆рѓинци.

з҃. Ши ıа҆ лꙋѡндь а҆шаптѣ пъртишо́аръ, ѡ҆пꙋне дѣсꙋпра, а҆чепѫ́ндь а҆ль трейлѣ рѫндь. А҆по́й ıаръш зи́че:

А҆ сфинцилѡр ши дирепцилѡр а҆й лꙋй Дꙋмнезеꙋ Пъринци І҆ѡаки́мь ши А҆нней. (Ши а҆ сфинтꙋлꙋй Кꙋ́тареле, а҆къ́рꙋѧ ıа҆сте зи́ѡа.) ши а҆ле тꙋтꙋрѡ́рь сфинцилѡрь, пентрꙋ а҆ле къ́рора рꙋгъчю́ни черчетѣзъне пре но́й Дꙋмнезеꙋле.

и҃. Ши пꙋне а҆ѡпта па́рте динь жо́сꙋль чей динь тѫй вине пре рѫндь, Ши ıа҆къ май зи́че дꙋпъ а҆чѣсте.

А҆ че́лꙋй динтрꙋ сфинци Пъри́нтелꙋй но́стрꙋ, І҆ѡа́нн Златоꙋ́сть А҆рхїепи́скопꙋль Цригра́дꙋлꙋй.

(Де ва слꙋжи Преѡтꙋль Лꙋтꙋргїѧ лꙋи:)

Iаръ де ва слꙋжи Лꙋтꙋргїѧ а҆лꙋй стаго Васи́лїе че́ль ма́ре, а҆ль помене́ще пре дѫ́нсꙋль.

ѳ҃. Ши ıа҆ша лꙋѡндь а҆нѡ́аѡ пъртишо́аръ ѡ҆пꙋне ла сфꙑрши́ть спре плинирѣ рѫндꙋлꙋй а҆ль трейлѣ.

Де́чїй лꙋѡндь а҆трѣѧ Прескꙋ́ръ зи́че:

Помене́ще стъпѫне ıа҆битѡрюле де ѡ҆а́мени тоатъ Е҆пископїѧ Правосла́вничилѡрь, ши пре А҆рхїепи́скопꙋль но́стрꙋ, (Кꙋ́тареле, а҆къ́рꙋѧ ıа҆сте е҆пархїѧ,) ч ин-
стита

нд. Рѫндꙋѧла Сфнтей.

ертѝта Преѡціе, шѝ ꙟтрꙋ Хс Дїаконіе, шѝ тоатѫ чѧта Преѡцѣскѫ, шѝ пре Егꙋменꙋль (Кꙋтареле) пре фраціи, шѝ слꙋжиторіи ноѡри, Преѡціи, шѝ Дїаконіи, шѝ пре тоци фраціи ноѡри, пре каріи ни кїемать ла ꙟпреꙋнаре та, принь милостивирѣ та чѣ бꙋнѫ ꙟтрꙋ тоать бꙋнꙋле стѫпѫне.

Шѝ лꙋꙋндь пѫртишоара ѡпꙋне динь жось де сфнтꙋль Агнець. Д ꙋпѫ ачѣа поменѣще пре Дмнꙋль зикѫндь аша.

Поменѣще стѫпѫне ктиторїиле де ѡамени, пре бꙋнꙋл крединчосꙋл шѝ де Хс ктиторюл Дмнꙋл ностꙋ (Кꙋтареле) шѝ пре тоци бꙋніи крединчошіи Дмни.

Д ꙋпѫ ачѣа поменѣще пре алци віи шѝ морци пре чіне ваврѣ пре нꙋме, шѝ ла фіеще каре нꙋме, ꙟ ѡпѫртишоарѫ фоарте микѫ, зикѫндь: Поменѣще Дмне (Кꙋтареле) Шѝ аша лꙋꙋндь пѫртишоареле, ле пꙋне динь жось де сфнтꙋль Агнець. Д ꙋпѫ ачѣа лꙋꙋндь а патра Прескꙋрѫ, поменѣще пре Ктитори зикѫндь.

Пентрꙋ феричита поменіре шѝ ертаре пѫкателѡрь феричицилѡрь Ктитори аи сфнтей Касеи ачещіа.

Д ꙋпѫ ачаста пре Архїерѣꙋль кареле лаꙋ Хиротонить, шѝ пре алци морци пре каріи ва анꙋме: шѝ ла фіеще каре нꙋме ꙟ ѡпѫртишоарѫ фоарте микѫ зикѫндь.

Поменѣще Дмне пре (Кꙋтареле) Шѝ арѫ маи зиче аша.

Шѝ

Шѝ пре тоц каріи ꙟтрꙋ нѫдеждѣ ꙟвіерїи, авіеціи девѣчи, шѝ а ꙟпреꙋнѫріи тале, адормиціи Православничи Пѫринци, шѝ фраціи ноѡри, ктиторїиле де ѡамени Дмне. Шѝ ꙟ ѡпѫртишоарѫ.

Д ꙋпѫ ачаста зиче.

Поменѣще Дмне шѝ невреднїчїа мѣ, шѝм їартѫ міе тоатѫ грешала чѣ де вое шѝ фѫрѫ де вое.

Шѝ ꙟ ѡпѫртишоарѫ. Д ечїа стрѫнџе пре Дїскось пѫртишоареле динь жось де сфнтꙋль Агнець, ка сѫ нꙋ казѫ жось динь трѫнселе чеваши: Апои Дїаконꙋль лꙋꙋндь Каделница, пꙋинд ꙟтрѫнса тѫмже, зиче кѫтрѫ преѡть. Блгвѣще стѫпѫне тѫмжа:

Шѝ ꙟдатѫ зиче ꙟсꙋши: Дмнꙋлꙋи сѫнерꙋгѫмь.

Шѝ Преѡтꙋль зиче рꙋгѫчюнѣ тѫмжеи.

Тѫмже ꙟци адꙋчемь ціе Хртоасе Дмнезеꙋл ностꙋ, ꙟтрꙋ мирось де бꙋнѫ мирѣзмѫ дꙋховничѣскѫ, пре каре прїиминдꙋѡ ꙟтрꙋ чель маи пре сꙋсь де черюри аль тѫꙋ Жертѫвникь тримитене ноаѡ дарꙋль прѣ сфнтꙋлꙋи тѫꙋ Дхѫ. Дїаконꙋль: Дмнꙋлꙋи сѫнерꙋгѫмь. Преѡтꙋль кѫдиндь Звѣзда, ѡпꙋне дѣсꙋпра сфнтꙋлꙋи Агнець, зикѫндь:

Шѝ вїинд стѣѡа аꙋ стѫтꙋть дѣсꙋпра, оунде ера Прꙋнкꙋль. Дїаконꙋль: Дмнꙋлꙋи сѫнерꙋгѫмь. Преѡтꙋль кѫдиндь Покровецꙋль чель динь тѫи, акопере сфнтꙋль Агнець шѝ Дїскосꙋль, зикѫндь:

Дмнꙋль саꙋ ꙟпѫрѫцить, ꙟтрꙋ подоабѫ саꙋ ꙟбрѫкать,

кать: ꙟбрѫкатꙋсаꙋ Дмн҃ꙋль ꙟтрꙋ пꙋтѣре ши саꙋ
ꙟчинсь, пентрꙋ кѫ аꙋ ꙟтѫрить лꙋмѣ, карѣ нꙋсѫва
клѫти. Гата є скаꙋнꙋль тѫꙋ де атꙋнче, дин вѣчи
тꙋ єщи. Рѫдикатаꙋ рѫꙋриле Дмн҃е, рѫдикатаꙋ
рѫꙋриле гласꙋриле сале, рѫдикаворь рѫꙋриле валꙋриле
сале, де гласꙋриле а апе мꙋлте, минꙋнате сѫнть
нѫлцимеле мѫрїй: минꙋнать є ꙟтрꙋ чей динь нѫл-
циме Дмн҃ꙋль. Мѫртꙋрїиле тале саꙋ ꙟкрединцать
фоарте: касей тале сѫ каде сфн҃цєнїе Дмн҃е ꙟтрꙋ
лꙋнциме де зиле. Дїаконꙋль Дмн҃ꙋлꙋй сѫнерꙋгѫм:
А копере стѫпѫне. Ꙗрѫ Преѡтꙋль кѫдиндь ал
дойлѣ Покровець, акопере сфн҃тꙋл Потирю, зикѫд:
А коперитаꙋ Чєрюриле бꙋнѫтатѣ та Хс҃е, ш де лаꙋ-
да та є плинь пѫмѫнтꙋль. Дїаконꙋль:
Дмн҃ꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь. А копере стѫпѫне.
Ꙗрѫ Преѡтꙋль кѫдиндь вѫздꙋхꙋль адекѫ аерꙋль,
ле акопере амѫндоѡ, зикѫндь:
А коперене пре ной кꙋ акоперемѫнтꙋль арипилѡрь та-
ле, ши гонѣще дела ной пре тоть врѫжмашꙋль ши
пизмашꙋль, ꙟпакѫ вїаца ноастрѫ Дмн҃е, ми-
лꙋѫщене пре ной ши лꙋмѣ та, ши мѫнтꙋѫще
сꙋфлетеле ноастре, Каꙋнь бꙋнь, ши юбиторю
де ѡамени. Дꙋпѫ ачѣсте лꙋѫндь Преѡтꙋль
Каделница кѫдѣще Проскомидїа зикѫнд де г҃ ѡри:
Благовить є Дмн҃езеꙋль ностру, кареле аꙋ воить
аша, славѫ цїе: Ꙗрѫ Дїаконꙋл ла фїеще каре зиче,
Тоть

Тоть деꙋна, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи
вѣчилѡрь, Аминь.
Апой сѫ ꙟкинѫ амѫндой кꙋ смеренїе де г҃ ѡри,
дечїѧ лꙋѫндь Дїаконꙋль Каделница зиче:
Пентрꙋ чинстителе дарꙋри че сѫнть пꙋсе ꙟнаинте,
Дмн҃ꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.
Ꙗрѫ Преѡтꙋль зиче Рꙋгѫчюнѣ пꙋнерїй ꙟнаинте.
Дмн҃езеꙋле Дмн҃езеꙋль нострꙋ, чела че пѫинѣ чѣ
Чєрѣскѫ, храна атоатѫ лꙋмѣ, пре Дмн҃ꙋль ши
Дмн҃езеꙋль нострꙋ Іс҃ Хс҃, лай тримись мѫнтꙋи-
торю ши избѫвиторю, ши де бине фѫкѫторю, ка-
реле не блг҃ословѣще ши не сфн҃цѣще пре ной: ꙟсꙋц
блг҃ословѣще ачастѫ пꙋнере ꙟнаинте, ши ѡпрїимѣ-
ще пре дѫнса, ꙟтрꙋ Жѫртѣвникꙋль тѫꙋ чель май
пресꙋсь де Чєрюри Поменѣще каꙋнь бꙋнь, ши юби-
торю де ѡмени пре чеѧ че ѡаꙋ адꙋсь, ши пре чей
пентрꙋ карїй ѡаꙋ адꙋсь: ши пре ной не пѫзѣще фѫ-
рѫ де ѡсѫндѫ ꙟтрꙋ жѫртвирѣ Дмн҃езеещилорь тале
тайни. Кѫ саꙋ сфн҃цить ши саꙋ прослѫвить прѣ
чинститꙋль ши де маре кꙋвїинцѫ нꙋмеле тѫꙋ, аль
Татѫлꙋй, ши аль Фїюлꙋй, ши аль сфн҃тꙋлꙋй дх҃ѫ,
акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.
Ши дꙋпѫ ачаста Ѿпꙋстꙋль аколо, зикѫндь аша:
Славѫ цїе Хс҃е Дмн҃езеꙋле нѫдѣждѣ ноастрѫ, славѫ
цїе. Сла, Нынѣ, Дмн҃е милꙋѫщене, г҃. Блг҃вѣще.
Ши фаче Преѡтꙋль, ѿпꙋсть зикѫнд аша, де ѧсте
Дꙋми-

Дꙋминекъ, Чела че ай авїа динь морць: Ꙟрѫ дени

Хс адевъратꙋль Дꙋмнезеꙋль ностру, пентрꙋ рꙋгъчюниле пречꙋратей Маичїи сале, ши але челꙋй динтрꙋ сфинци Пърйнтелꙋй ностру Іѡаннь Златоꙋсть Архїепископꙋль Цариградꙋлꙋй, ши але тꙋтꙋрѡрь сфинцилѡрь.

Ꙟрѫ дебафи Лꙋтꙋргїа марелꙋй Василїе зиче:

А лꙋй Василїе челꙋй маре алъ Кесарїей чей динь Каппадокїа, ши але тꙋтꙋрѡрь сфинцилѡрь, съне милꙋаскъ ши съне мѫнтꙋаскъ пре ной, ка ꙋнь бꙋнь ши юбиторю де ѡамени. Дїаконꙋлъ. Аминь.

Дечїа дꙋпъ ѡпꙋсть, кѫдеще Дїаконꙋль сфинта Проскомидїе: дꙋпъ ачѣа мерџе ши кѫдеще Престолꙋль ꙟпрежꙋрь крꙋчишь зикѫндь ꙟтайнъ.

Ꙟ гроапъ кꙋ трꙋпꙋль, ꙟ іадь кꙋ сꙋфлетꙋль ка ꙋнь Дꙋмнезеꙋ, ꙟ раю кꙋ тѫлхарюль, ши пре скаꙋнь ай фость Хсе ꙟпреꙋнъ кꙋ Татълъ ши кꙋ Дꙋхꙋлъ, тоате ꙋмплѫндꙋле чела че ещи не скрись ꙟпрежꙋрь.

Ши Псалмꙋль, н. Дечїа зикѫндь ачестѣ: съ кѫдескъ тоатъ Бесѣрека, ши кѫдиндь ѡкрѫшь сфинтꙋль Престоль ши пре Прѣѡть, съ пꙋе Каделница ла локꙋль ей, ши мергѫндь ла Прѣѡть, ши стѫндь ꙟмѫндой ꙟпреꙋнъ ꙟнаинтѣ Престолꙋлꙋй съ ꙟкинъ де г ѡри: рꙋгѫндꙋсе ꙟтайнъ, зикѫндь аша.

Ꙟпърате Череськь: дечїи:

М ърире ꙟтрꙋ чей де сꙋсь лꙋй Дꙋмнезеꙋ, ши пре пъмѫнть

мѫнть паче, ꙟтрꙋ ѡамени бꙋнъ воире. Б:

Дꙋмне бꙋзеле меле вей дешкиде, ши гꙋра мѣ ва вести лаꙋда та. Д.

Дꙋпъ ачаста сърꙋтъ Прѣѡтꙋль Еꙋаліа, ши Дїаконꙋль Престолꙋль, дечїи плекѫндꙋше Дїаконꙋль капꙋль кътрѫ Прѣѡть, цїиндь Ѡрарюль кꙋ г. деџете але мѫинїй дирѣпте зиче.

Врѣме ѥсте съфачем Дꙋмнꙋлꙋй, Влдчѣще стъпѫне.

Ꙟрѫ Прѣѡтꙋль ꙟле благословеще зикѫндь:

Благословить е Дꙋмнезеꙋль ностру, тот деꙋна, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвечїи вѣчилѡрь, Аминь.

Дꙋпъ ачѣа Дїаконꙋль зиче,

Роагъте пентрꙋ мине стъпѫне, Прѣѡтꙋль зиче,

Съ ꙟдирептѣзе Дꙋмнꙋль пашїй тъй.

Ши ꙟрѫ зиче Дїаконꙋль.

Поменѣщемъ стъпѫне сфинте, Прѣѡтꙋль зече:

Сътe поменѣскъ пре тине Дꙋмнꙋль Дꙋмнезеꙋ ꙟтрꙋ ꙟпърѫцїа са, тоть деꙋна, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвечїи вѣчилѡрь.

Ꙟрѫ Дїаконꙋль зикѫндь, Аминь. Съ ꙟкинъ ши ѥсе пре ꙋша десире амїазъ ноапте, ши стѫндь ла локꙋль чель ѡбичнꙋить ꙟпотрива сфинтелѡрь ꙋши, въ ꙟкинъ кꙋ кꙋчерїе, де г ѡри: зикѫндь ꙟнинешь.

Дꙋмне бꙋзеле меле вей дешкиде, ши гꙋра мѣ ва вести лаꙋда та.

ДѠМНЕЗЪѠСКА ЛЇТУРГІЕ

АСФНТУЛУИ ПЪРИНТЕЛУИ НОСТРУ, Іѡаннъ Златоуст.

Дїаконул зиче ку глас, Благослове́ще стъпъне,

Пре́отул зиче.

Благовит ѥ Ѫмпъраціѧ Тателуй, шѝ а̂ Фю-луй, шѝ а̂ сфнтулуй дх҃ъ, а̂кум, шѝ пу-рурѣ, шѝ Ѫвѣчїй вѣчилѡр,

Страна А҃мин. Ѥръ Дїаконул.

Ку пáче Дмнлуй съне рꙋгъм.

Пентру пáчѣ де сꙋс шѝ пентру мѫнтуирѣ суфле-телѡр но́астре, Дмнлуй съне рꙋгъм.

Пентру пáчѣ а̂тоáтъ лꙋмѣ, шѝ пентру бꙋнъ ста-рѣ сфнтелѡр луй Дмнезеꙋ Бесе́речи шѝ пентру оу̂нирѣ тутурѡ́р, Дмнлуй се не рꙋгъм.

Пентру сфнта Бесе́река а̂чáста, шѝ пентру че́ѧ че ку кре́динцъ, шѝ ку бꙋнъ кучерничїе, шѝ ку фрика

Є в. луй

лѹй Дмнезеѹ ꙟтрѣ ꙟтрѫнеа, Дмнѹлѹй сенерѹгѫм.

Пентрѹ Архїепкопѹль ностру (Кѹтареле) шй пентрѹ чинстита Прещїе, шй ꙟтрѹ Хс Дїаконїе, шй пентрѹ тот клиросѹль, шй нородѹль, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Пентрѹ кре динчосѹль, шй юбиторюл де Хс Дмнѹл ностру (Кѹтареле) шй пентрѹ тоатъ кѹртѣ, шй ѡсташїй лѹй, Дмнѹлѹй сенерѹгъмь.

Пентрѹ ка съй ажѹте шй съй сѹпѹе сѹпт пичоареле лѹй пре тот врѫжмашѹл, шй ꙟпротивникѹл, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Пентрѹ сфнтѹль лъкашѹль ачеста, шй пентрѹ тоате четъцеле, шй сателе, шй пентрѹ чеѧ че кѹ кредицъ лъкѹеск ꙟтрѫнселе, Дмнѹлѹй сънерѹгъм.

Пентрѹ бѹнъ линицѣ въздѹхѹрилѡрь, шй пентрѹ ꙟмѹлцирѣ роаделѡрь пъмѫнтѹлѹй, шй пентрѹ времи кѹ паче, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Пентрѹ чеѧ че ѹмблъ пре апе, шй кълъторѣск, шй пентрѹ чей болнави, шй пентрѹ чеѧ че съ ѡстенеск, шй пентрѹ чей робици, шй пентрѹ мѫнтѹирѣ лѡр, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Пентрѹ ка съ не изъвимь ной де тоть некаѕѹль, мѫніѧ, шй невоѧ, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Апъръ, мѫнтѹаще, милѹаще, шй не пъзѣще пре ной Дмнезеѹле кѹ дарѹль тъѹ.

Пре прѣ сфнта кѹрата, прѣ Блгвита, слъвита стъ-

стъпѫна ноастръ, де Дмнезеѹ Нъскътоарѣ, шй пѹрѹрѣ Фечоаръ Маріѧ, кѹ тоци сфнцїй помениндѹѡ, пре ной ꙟшине, шй ѹнѹль пре алтѹль, шй тоатъ віаца ноастръ лѹй Хс Дмнезеѹ съ ѡдъмь.

Въглашеніе. Къ цїе съ кѹвине тоатъ мърирѣ, чинстѣ, шй ꙟкинъчюнѣ, Татълѹй, шй Фіюлѹй, шй сфнтѹлѹй Дхѹ, акѹм, шй пѹрѹрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Страна Амин.

Шй кѫнтъ Кѫнтъреції Антіфѡнѹль динь тѫй: Иаръ преѡтѹл четѣще ръгъчюнѣ Антіфѡнѹлѹй ꙟтрѹ ачѣ време: Иаръ Дїаконѹль съ ꙟкинъ шй трѣче дй локѹль ачела ꙟнаинтѣ Икоанїй лѹй Хс, цїиндь Орарюль кѹ г҃. дъцете але мѫїнїй дирепте.

Ръгъчюнѣ, Антіфѡнѹлѹй динь тѫй.

Дмне Дмнезеѹль ностру, акърѹѧ стъпѫнирѣ иасте не асемънатъ, шй мърирѣ не ажѹнсъ: акърѹѧ мила иасте не мъсѹратъ, шй юбирѣ де ѡамени не гръитъ: ꙟсѹци стъпѫне дѹпъ бѹнъ ꙟдѹрарѣ та, каѹтъ спре ной, шй спре сфнтъ Бесѣрика ачаста: шй фъ кѹ ной, шй кѹ чеѧ че динь преѹнъ кѹ ной съ роагъ, милеле тале чѣле богате, шй ꙟдѹръриле тале.

Иаръ дѹпъ сфѫршитѹль Антіфѡнѹлѹй мѣрџе Дїаконѹль шй стъ ла локѹль чель ѡбичнѹить, шй ꙟкинѫндѹсе зиче:

Иаръ шй иаръ кѹ пачѣ Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Апъръ, мѫнтѹаще, милѹаще:

Е г҃. П

Пре прѣ сфнта кꙋратъ: Възглашенїе:

Къ ꙟта іасте стъпжнирѣ, ши ꙟта іасте ꙟпъръцїа, ши пꙋтѣрѣ, ши мърирѣ, а Тáтълꙋй, ши а Фїюлꙋй, ши а сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, ꙟкꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Стрáна Амúнь.

Ши іаръ кжнтъ Кжнтърецїй ꙟль дóилѣ Антїфѡнъ: іаръ Дїáконꙋль фáче ꙟшиждирѣ ка ши ла Рꙋгъчюнѣ дин тжй, іаръ прѣѡтꙋль четѣще, Рꙋгъчюнѣ Антїфѡнꙋлꙋй ꙟль дóилѣ,

Дмне Дмнезéꙋль нóстрꙋ, мжнтꙋѧще Норóдꙋль тъꙋ, ши блгⷭ҇вѣще моценирѣ та, плинирѣ Бесѣречїй тáле пъзѣщеѡ, сфнцѣще пре чéѧ че юбéскь подóаба кáсей тáле: тꙋ пре ꙟчéѧ ꙟй прослъвѣще кꙋ Дмнезеѧскъ пꙋтѣрѣ та, ши нꙋне лъса пре нóй чéй че нъдъждꙋимь ꙟтрꙋ тúне. Дїáконꙋль:

Іаръ ши іаръ кꙋ пáче Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Апъръ, мжнтꙋѧще, милѧще:

Пре прѣ сфнта кꙋрáта: Възглашенїе.

Къ бꙋнь ши юбиторю де ѡамени Дмнезéꙋ єщи, ши цїе мърирѣ ꙟнълцъмь, Тáтълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфнтꙋй Дх҃ъ, ꙟкꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Амúнь.

Рꙋгъчюнѣ Антїфѡнꙋлꙋй ꙟль трéилѣ,

Чéла чене́й дърꙋит нóаѡ ꙟчѣсте рꙋгъчюни де ѡбще, ши де ꙋнúре: кáреле ши ла дóй ши ла трéй чеъ оунéскь ꙟтрꙋ нꙋмеле тъꙋ, тꙋ́й фъгъдꙋить съле дай чѣре-

чѣрериле: ꙟсꙋш ши ꙟкꙋмь плинѣще чѣрериле чѣле кътръ фолóсь ꙟле рóбилѡ тъй: дъндꙋне нóаѡ ꙟтрꙋ ꙟчѣсть вѣкь де ꙟкꙋмь кꙋноцинца ꙟдевъꙋлꙋй тъꙋ, ши ꙟчéль чевасъ фїе вїѧца дѣвѣчи дърꙋиндꙋне.

Апоѝ съ дешкиде Двериле чѣле мáри ла Вхóдꙋль чель микь: іаръ дѣка кжнтъ Кжнтърецїй, Антїфѡнꙋль ꙟль трéилѣ, сꙋ Блаже́нниле дѣва фи дꙋминекъ, кжндь соѣскь ла слáва, Прѣѡтꙋль ши Дїáконꙋль стжндь ꙟнаинтѣ сфнтꙋлꙋй Престóль, съ ꙟкинъ де г҃ ѡри. Апóй Прѣѡтꙋль лꙋндь сфнта Єѵлїе, ѡдъ Дїáконꙋлꙋй, ши мéргь пре деспре дирѣпта пре динь дóсꙋль сфнтꙋлꙋй Престóль, ши ꙟша єшиндь пре Двѣра деспре ꙟмїáзъ нóапте, мергжндь ꙟнаинтѣ лѡрь кꙋ в҃. Сфѣшнече, фáкь Вхóдꙋль чель микь, ши стжндь ла лóкꙋль чеѧ ѡбичнꙋить, ꙟшь плѣкъ ꙟмжндой кáпетеле, ши зиче Дїáконꙋль, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь. Іаръ Прѣѡтꙋль зиче Рꙋгъчюнѣ Вхóдꙋлꙋй ꙟтáинъ.

Стъпжне Дмне Дмнезéꙋль нóстрꙋ, чéла че ай пꙋсꙋ ꙟ Чéрюри чѣтеле ши ѡщиле Ꙟгерилѡрь, ши але Архáнгелилѡрь спре слꙋжба мърирей тáле: фъ ꙟпреꙋнъ кꙋ ꙟтрáрѣ нóастръ, съ фїе ꙟтрáрѣ сфнцилѡрь Ꙟгер..., кáрїй слꙋжéскь ꙟпреꙋнъ кꙋ нóй, ши ꙟпреꙋнъ мърескъ бꙋнътáтѣ та. Къ цїе съ кꙋвине тóатъ слáва, чинстѣ, ши ꙟкинъчюнѣ, Тáтълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, ꙟкꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ

вѣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡръ, Аминь.

Ꙟръ дѣка сфѫршаще Преѡтꙋль Рꙋгъчюнѣ, Дїаконꙋль цїинд Орарюль кꙋ г. дѣџете але мѫиний дирѣпте, арат кътръ ръсърит, ши зиче:

Бл҃говѣще стъпѫне сфнта ꙟтраре: Ꙟръ преѡтꙋ Благословинд зиче: Бл҃гословит ѥ ꙟтрарѣ сфнцилѡръ тъй. тотъ дѣꙋна, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡръ, Аминь.

Дꙋпъ ачаста мѣрџе Дїаконꙋль кътръ Архїерѣꙋ, саꙋ кътръ Игꙋменꙋль, де сървꙋтъ Еѵлїа, їаръ денꙋ вафи аколѣ Архїерѣꙋ, саꙋ Игꙋмень, ѡсървꙋтъ Преѡтꙋль кареле слꙋжаще: Дѣчи дѣка сфѫршѣскь Инне, мѣрџе Дїаконꙋла ꙟмижлокь, ши стѫнд ꙟнаинтѣ Преѡтꙋлꙋй, ꙟналцъ мѫиниле пꙋцинель, ши арътѫнд сфнта Еѵлїе, зиче кꙋ Гласъ маре.

Премꙋдрость прости.

Дꙋпъ ачѣа ꙟкинѫндꙋсе кꙋ капꙋль нꙋмай, ꙟтръ ꙟ сфнтꙋль ѡлтарю, ши ꙟтръ ши Преѡтꙋль пре оурма лꙋй, ши пꙋне Дїаконꙋль Еѵлїа пре Прѣстол.

Їаръ Кѫнтърѣцїй кѫнтъ Тропареле чѣле обичнꙋите. Їаръ дѣка сфѫршѣскь Тропареле де кѫнтат, цїинд Дїаконꙋль Орарюль, кꙋ г. дѣџете, сѫ[illegible] ши зиче кътръ Преѡть. Бл҃гословѣ[illegible] стъпѫне врѣмѣ кѫнтърїй ꙟ ꙟтреит сфнтꙋлꙋй:

Їаръ преѡтꙋль Бл҃гословинд кръчишь, зиче за[illegible]

Къ сфнтъ ѥщи Дмнезеꙋль ностръ, ши цїе мърире ꙟнъл

ꙟнълцъмь, Татълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши Сфнтꙋлꙋй Дꙋхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ,

Ꙟръ Дїаконꙋль вине апроапе де Дꙋша чѣ маре, ши арътѫнд кꙋ Орарюл, кътръ Иконана лꙋй Хс҃, зиче кꙋ Гла маре. Ши ꙟвѣчїй вѣчилѡ, Страна зиче Амин.

Ꙟръ кѫнтѫнд Агїось, Преѡтꙋль четѣще Рꙋгъчюнѣ ачаста ꙟтайнъ.

Рꙋгъчюнѣ лꙋй Тртое.

Дмнезеꙋль чел сфнть, кареле пре сфнци ѡдихнѣщи, чела че кꙋ глас ꙟтреит сфнт ѥщи лъꙋдат де Серафим, ши мърит де Херꙋвим, ши де тоатъ пꙋтѣра черѣскъ ꙟкинат: чела че дин не фїинцъ ꙟтрꙋ фїинцъ ай адꙋсь тоате: кареле ай зидит пре ѡмь дꙋпъ кипꙋль ши дꙋпъ асъмънарѣ та: ши кꙋ тоть дарꙋль тъꙋ лай ꙟподобить: чела че дай ꙟцелепчюне ши причѣпере чѣлꙋа че чѣре, ши нꙋ трѣчи кꙋ ведѣрѣ пре чела че грешаще: чи пꙋй покъинцъ спре мѫнтꙋире: кареле нѣй ꙟвредничит пре нои смерицїй ши невреднїчїй робїй тъй ши ꙟчасꙋль ачѣста аста ꙟнаинтѣ мърирей сфнтꙋлꙋй Жъртъвникь, ши ацї адꙋче цїе даторникъ ꙟкинъчюне ши кꙋвѫнтаре де мърире. ꙟсꙋци стъпѫне прїимѣще ши дин гꙋрле ноастре чѣлѡръ пъкътоши ꙟтреить сфнтъ кѫнтаре, ши не черчетѣзъ пре нои кꙋ бꙋнътатѣ та: їартъне ноѡ тоатъ грешала чѣ де вое ши фъръ де вое: сфнцѣще сꙋфлетеле ши трꙋпꙋриле ноастре,

ноастре, шй не дъ ноаѡ съ служимь ціе ѫтру ку-
віинцъ, ѫтоате зилеле віецїй ноастре. Пентру
ругъчюниле сфнтей Нъскътоарей де Дмнезеу, шй
але тутурwрь сфнцилwр, карїй дин вѣк вине ціеу
плъкуть ціе. Къ сфнть єшй Дмнезеул ностру,
шй ціе мърире ѫнълцъмь, Тателуй, шй Фїюлуй,
шй сфнтулуй Дху, акумь, шй пурурѣ, шй ѫ-
вѣчїй вѣчилwрь, Аминь.

Ѧръ дека съ сфжршаще ругъчюнѣ ачаста, зиче шй
Преwтуль шй Дїаконуль, Агїось ѫтаинъ де г ѡр.
шй съ ѫкинъ амждой де г ѡр. ѫнаинтѣ Престолу-
луй: Дечїа зиче Дїаконуль кътрь Преwть.

Порунчѣще стъпжне: Ши мерџе ла проскомидїе.

Шй мерџжнд шй Преwтуль зиче,

Блгвить є кареле вине ѫтру нумеле Дмнулуй:

Дїаконул зиче. Блгвѣще стъпжне скаунуль
чель де сусь. Ѧръ Преwтуль зиче.

Блгвить єшй пре скаунул мърирей ѫпърцїей тале,
чела че шезй пре Херувимѝ. тоть деуна, акумь, шй
пурурѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилwрь, Аминь.

Ѧръ дупъ чесъ фършаще агїось, Дїаконуль мерџжнд
ѫнаинтѣ Дверїй чей мари зиче, Съ луwмь аминте.

Ѧръ Четецуль зиче Прокименуль Апостолулуй:
дупъ прокимен дїаконул зиче, Премрѣть.

Ѧръ Четецуль зиче титулушуль Апостолулуй, шй
ѧръ зиче Дїаконуль, Съ луwмь аминте:

Ѧръ

Ѧръ дупъ че сфжршаще Апостолуль зиче Преwтул:
Паче ціе. шй Четецу. Аллилуїа Ѱалму луй Двд:
Шй кжнтжнд аллилуїа, Дїаконуль ѧ Каделница
ку тъмже, шй вїинд кътрь Преwть шй луунд
блгвенїе дела джнсуль къдѣще сфнтуль Престоль
ѫпрежурь. шй Проскомидїа шй Олтарюль шй пре
Преwть, Ѧръ Преwтуль четѣще ругъчюнѣ ачаста
де ѫнаинтѣ Еулїй,

[О]тълучѣще ѫ инимиле ноастре юбиторюле де
ѡамени стъпжне, лумина чѣ не стрикъ-
чоасъ акуноwинцїй Дмнезеирїй тале, шй
дешкиде wкїй гжндулуй ностру, спре ѫцелѣџерѣ
Еулешилwрь тале проповедуири. пуне ѫтру ной шй
фрика ферничителwрь тале порунчи, ка тоате поф-
теле трупулуй кълкжндуле, вїацъ духовничѣскъ
съ петрѣчемь, тоате чѣле че сжнть спре бунъ плъ-
чѣрѣ та шй гжндинд, шй фъкжнд. Къ ту
єшй луминарѣ суфлетелwрь, шй трупурилwр нос-
тре, Хсе Дмнезеуле, шй ціе мърире ѫнълцъмь,
ѫпреунъ ку чель фъръ де ѫчепуть ал тъу Пъринте,
шй ку прѣ сфнтуль шй бунуль, шй де вїацъ фъ-
кътор[illegible]туль тъу, акумь, шй пурурѣ, шй
ѫвѣчїй вѣчилwрь, Аминь.

Ѧръ Дїаконуль пуинд Каделница ла локуль єй,
вине ла Преwть ку сулїа, шй плекжндушь кътрь
джнсуль капуль, цїинд Орарюль ѫдѣџете зиче:

Блгвъ-

Бл҃гꙋвѣще стъпъне, пре вине веститорюль ал сфн҃тꙋлꙋй А҆пⷭ҇толь, шѝ Еѵ҃лнстꙋлꙋй (Кꙋтареле)

Іерꙋ Прѣѡтꙋль Бл҃гословиндꙋль пре дъnсꙋль зиче.

Дꙋмнезеꙋ пентрꙋ рꙋгъчюниле сфн҃тꙋлꙋй, слъвитꙋлꙋй Апостоль, шѝ Еѵ҃лнстꙋлꙋй (Кꙋтареле) съцѣ дѣ цїе челꙋй че вине вестѣщи кꙋвънть кꙋ пꙋтѣре мꙋлтъ спре плинирѣ Еѵ҃лїей юбитꙋлꙋй съꙋ фїю, шѝ Дꙋмнꙋлꙋй ностꙋ І҆с҃ Х҃с, Іерꙋ Дїаконꙋ зиче А҆ми҃.

Шѝ ꙟкинъндꙋсъ сфн҃тей Еѵ҃лїй, ѡ҆мь, шѝ ешинде пре Ꙋшѣра чѣ маре, мергънд ꙟнаинтѣ лꙋй, кꙋ б. сфѣщниче, Дечи мѣрџе шѝ стъ пре Амвѡнь, саꙋ ла локꙋль че ꙗсте рънд꙼ꙋит де ачасть трѣбъ. Іерꙋ Прѣѡтꙋль стъ ꙟнаинтѣ Пр҃толꙋлꙋй, шѝ къꙋтънд спре а҆поꙋсъ зиче кꙋ Гл҃а маре. Кꙋ ꙟцелепчюне дирѣптъ съ аскꙋлтъмь сфн҃та Еѵ҃лїе: А҆пой зиче Пачѣ тꙋтꙋрѡрь: Нородꙋль зиче: Шѝ дх҃ꙋлꙋй тъꙋ:

Іерꙋ Дїаконꙋль зиче: Дела (Кꙋтареле) а҆ сфн҃тей Еѵ҃лїй Чтенїе, Прѣѡтꙋл зиче: Съ лꙋѡмь аминте:

Іерꙋ дѣка сфършаще Еѵ҃лїа, зиче Прѣѡтꙋль:

Пачѣ цїе челꙋй че вине вестѣщи: Страна Славъ цїе Дꙋмне, славъ цїе:

Шѝ мергъндꙋ Дїаконꙋль пънъ ла сфн҃та Ꙋшѣръ, дъ сфн҃та [illegible] ꙟмъна Прѣѡтꙋлꙋй, шѝ стъндꙋ ла локꙋл [illegible] обичнꙋит ꙟчѣпе аша.

Съ зичемь тоци динь тоть сꙋфлетꙋль, шѝ динь тоть кꙋџетꙋль ностꙋ, съ зичемь.

Страна

Страна Дꙋмне милꙋꙗщене.

Дꙋмне атотъ стъпънитоꙋле, Дꙋмнезеꙋль пъринцилѡ ноштри, рꙋгъмꙋне цїе, аꙋзине шѝ не милꙋꙗще.

Милꙋꙗщене пре ной Дꙋмнезеꙋле дꙋпъ маре мила та, рꙋгъмꙋне цїе, аꙋзине шѝ не милꙋꙗще.

Млт҃ва Рꙋгъчюнїй чей кꙋ ѡсърдїе ꙟтаинъ.

Дꙋмне Дꙋмнезеꙋль ностꙋ, прїимѣще ачасть рꙋгъчюне кꙋ ѡсърдїе дела робїй тъй, шѝ не милꙋꙗще пре ной дꙋпъ мꙋлцимѣ милїй тале, шѝ ꙟдꙋръриле тале тримителе престе ной, шѝ престе тоть нородꙋль тъꙋ, кареле аштѣптъ дела тине мꙋлтъ милъ.

Ꙟкъ не рꙋгъмь пентрꙋ А҆рхїепископꙋл ностꙋ (Кꙋтареле) шѝ пентрꙋ тоци фрацїй ноштри чей ꙟтрꙋ Хс҃.

Ꙟкъ нерꙋгъмь пентрꙋ бꙋй крединчосꙋл шѝ юбиторю де Хс҃ Дꙋмнꙋл ностꙋ (Кꙋтареле) пентрꙋ стъпънирѣ, бирꙋинца, петрѣчерѣ, пачѣ, сънътатѣ, шѝ мънтꙋирѣ, шѝ ертарѣ пъкателѡрь лꙋй: шѝ пентрꙋ ка Дꙋмнꙋль Дꙋмнезеꙋль ностꙋ май алесь съй дѣ спорю, шѝ съй ажꙋте лꙋй ꙟтрꙋ тоть, шѝ съ сꙋпꙋе сꙋпть пичоареле лꙋй пре тоть връжмашꙋль шѝ пизмашꙋль.

Ꙟкъ нерꙋгъмь петрꙋ фрацїй, Прѣѡцїй, Ієромонашїй, Іеродїаконїй, шѝ Монашїй, шѝ пентрꙋ тоци чей ꙟ Хс҃ фрацїй ноштри.

Ꙟкъ нерꙋгъмь пентрꙋ мила, вїаца, пачѣ, сънътатѣ,

нътáтѣ, мжнтꙋ́ирѣ, черчетáрѣ, лъсарѣ шѝ є҆р-
тáрѣ пъкáтелѡрь, рóбилѡрь лꙋй Дмнезеꙋ фрáци-
лѡрь сфн҃тꙋлꙋй лъкáшꙋлꙋй а҆чѣ́стꙋѧ.

Ꙟкъ нерꙋгъмь пентрꙋ феричи́цїй, шѝ пꙋ́рꙋрѣ по-
меницїй Ктиторїй ай сфн҃тꙋлꙋй лъкáшꙋлꙋй а҆чѣ-
стꙋѧ, шѝ пентрꙋ тóци чѣй май де наинте а҆дóмиц
пъри́нцїй шѝ фрáцїй нóщри, кáрїй зáкь а҆нчѣ шѝ
претꙋтиндинѣ православничїй.

Ꙟкъ нерꙋгъмь пентрꙋ чѣ́ѧ че а҆дꙋ́кь дáрꙋрь, шѝ фáкь
бине ꙟ сфн҃та, шѝ ꙟтрꙋ тоть чинститa Бесѣрика
а҆чáста, шѝ пентрꙋ чѣѧ чесъ ѿстенéскь, шѝ кжнтъ,
шѝ пентрꙋ Норóдꙋль честъ ꙟнаинте, шѝ а҆штѣптъ
дела тине мáре шѝ мꙋлтъ милъ. Възглашéнїе.

Къ милостивь є҆щи шѝ ю҆битóрю де ѡ҆амени Дмнезеꙋ,
шѝ цїе мъри́ре ꙟнълцъмь, Тáтълꙋй, шѝ Фїюлꙋй,
шѝ сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ꙋ, а҆кꙋмь, шѝ пꙋ́рꙋрѣ, шѝ ꙟвѣ-
чїй вѣчилѡрь, Стрáна А ми́н. Дїáконꙋл съ зичѣ.

Рꙋгáцивъ чѣй кїемáци Дмнꙋлꙋй.

Стрáна Дмне милꙋѧщене.

Чѣй кредничóши пентрꙋ чѣй кїемáци сънерꙋгъмь,
ка Дмнꙋль сън милꙋѧскъ пре джншїй.

Съй кїáме пре джншїй кꙋ кꙋвжнтꙋль а҆девърꙋлꙋй.

Съле дескóпере лѡрь Е҆ѵлїѧ дирептъцїй.

Съй ꙟпреꙋне пре джншїй кꙋ сфн҃та са съборничáскъ
шѝ А҆птолѣскъ Бесѣрикъ.

Мжнтꙋѧще, милꙋѧще, а҆пъръ, шѝ ꙟй пъзѣще
пре

пре джншїй Дмнезеꙋле кꙋ дáрꙋль тъꙋ.

Чѣй кїемáц капетеле воáстре Дмнꙋлꙋй съле плекáц.

Стрáна, Цїе Дмне.

Рꙋгъчюнѣ пентрꙋ ѡ҆глашéничи, май наинте де сфн҃та ꙟнълцáре.

Дмне Дмнезеꙋль нóстрꙋ, чѣла че ꙟтрꙋ чѣй дин
нълциме лъкꙋєщи, шѝ спре чѣле смерите при-
вѣщи, кáреле ай тримись мжнтꙋире нѣмꙋлꙋй
ѡ҆менескь пре оу҆нꙋль нъскꙋть Фїюль тъꙋ шѝ Дмне-
зеꙋ, пре Дмнꙋль нóстрꙋ Іс Хс: кáꙋтъ спре рóбїй
тъй а҆чѣщи кїемáци, кáрїй шаꙋ плекáть кътръ тине
грꙋмáзїй лѡрь, шѝ ꙟй ꙟвредничѣще пре джншїй
ꙟврѣме кꙋвїóасъ бъїй нáщерїй чѣїй де а҆дóлѡ а҆ ертъ-
рїй пъкáтелѡрь, шѝ вешмжнтꙋлꙋй не стрикъчюнїй.
ꙟпреꙋнѣзй пре джншїй кꙋ сфн҃та та съборничáскъ
шѝ А҆птолѣскъ Бесѣрекъ, шїй нꙋмъръ кꙋ тꙋрма
та чѣ а҆лѣсъ. Възглашéнїе.

Ка шѝ а҆чѣщѣ ꙟпреꙋнъ кꙋ нóй съ мърѣскъ прѣ
чинститъ шѝ де мáре кꙋвїинцъ нꙋмеле тъꙋ, аль Тá-
тълꙋй, шѝ ал Фїюлꙋй, шѝ аль сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ꙋ,
акꙋ, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡ, Стрáна Амн҃.

А҆нчѣ Прєѡтꙋ ꙟтинде А҆нтиминсꙋ. пр Дїáконꙋ зичѣ:

Кжци сжнтеци кемáци є҆шици:

Чѣй кемáци є҆шици:

Кжци сжнтеци кемáци є҆шици:

Ка ниме дина чѣй кемáци. Кжци сжнтеци кредни-
чóши,

чоши, ꙗ҆рѫ ши ꙗ҆рѫ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.

Рꙋгѫчюне кредincioшилѡрь чѣ динь тѫи, дꙋпѫ че
ꙟтинде Антиминсꙋль.

Ꙋлцѫмимь цїе Дмне Дмнезеꙋль пꙋтерилѡрь, кареле не́й ꙟвреднич́ит пре но́й ꙟста ши ꙟкꙋм ꙟнаинтѣ сфн҃тꙋлꙋй тѣꙋ Жѫртвеникь, ши ꙟкѫдѣ ла ꙟдꙋрѫриле тале пентрꙋ пѫкателе ноастре, ши пентрꙋ не кꙋноштинцеле Нородꙋлꙋй: прїимѣще Дмнезеꙋле рꙋгѫчюнѣ ноастрѫ, фѫне пре ної афи вреднечи сѫцн адꙋчемь цїе рꙋгѫчюни ши черерн, ши Жертве фѫрѫ де сѫнџе, пентрꙋ тоть Нородꙋль тѣꙋ. ши не ꙟдестꙋлѣзѫ пре ной, карїй не́й пꙋсь ла слꙋжба та ачаста, ꙟтрꙋ пꙋтерѣ Дх҃ꙋлꙋй тѣꙋ челꙋй сфн҃ть, фѫрѫ ѡсѫндѫ ши фѫрѫ сминтѣлѫ, ꙟтрꙋ мѫртꙋрїе кꙋратѫ ꙟштїинцей ноастре, ꙟте кїема пре тине ꙟтоатѫ врѣмѣ, ши локꙋль: ка ꙟꙋзиндꙋне пре ной, сѫфїй мл҃тивь ноаш ꙟтрꙋ мꙋлцимѣ бꙋнѫтѫцїй тале.

Кѫнде слꙋжаще нꙋмай Преѡтꙋль Литꙋргїе фѫрѫ де Дїаконь, нꙋ зиче ачѣсте май динь жось, че нꙋмай,

Ꙟ пѫрѫ, мѫнтꙋаще. ши Вѫзглашенїа.

Ꙗ҆рѫ де ꙗ҆сте ши Дїаконь зиче.

Пентрꙋ пачѣ де сꙋсь ши пентрꙋ мѫнтꙋирѣ сꙋфлетелѡрь ноастре, Дмнꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.

Пентрꙋ пачѣ ꙟтоатѫ лꙋмѣ, ши пентрꙋ бꙋнѫ старѣ сфн҃телѡрь лꙋй Дмнезеꙋ Бесѣречи ши пентрꙋ оунирѣ

оунирѣ тꙋтꙋрѡрь, Дмнꙋлꙋй сенерꙋгѫмь.

Пентрꙋ сфн҃та Бесѣрека ачаста, ши пентрꙋ чѣче кꙋ кредн҃цѫ, ши кꙋ бꙋнѫ кꙋчернїчїе, ши кꙋ фрика лꙋй Дмнезеꙋ ꙟтрѫ ꙟтрѫнса, Дмнꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.

Ꙟ пѫрѫ, мѫнтꙋаще, милꙋаще, ши не пѫзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тѣꙋ. Ꙟ целепчюне.

Вѫзглашенїе.

Кѫ цїе сѫ каде тоатѫ мѫрирѣ, чинстѣ, ши ꙟкинѫчюнѣ, Татѫлꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ꙋ, ꙟкꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь,

Страна Ꙟминь.

Ши де нꙋ ꙗ҆сте Дїаконь ꙟдатѫ зиче Преѡтꙋль.

Ꙗ҆рѫ ши ꙗ҆рѫ кꙋ пачѣ Дмнꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.

Ши чнтѣще Рꙋгѫчюнѣ кредincioшилѡрь, ꙟдоаѡ.

Ꙗ҆рѫш ши де мꙋлте ѡри кѫдемь ла тине, ши цїе не рꙋгѫмь бꙋнꙋле ши юбиторюле де ѡамени: ка оуйтѫндꙋте ла рꙋгѫчюнѣ ноастрѫ, сѫ кꙋрѫцѣщи сꙋфлетеле ши трꙋпꙋриле ноастре де тоатѫ спꙋркѫчюнѣ трꙋпꙋлꙋй ши а Дх҃ꙋлꙋй, ши сѫне дай ноаш старе невиноватѫ ши фѫрѫ ѡсѫндѫ ꙟнаинтѣ сфн҃тꙋлꙋй тѣꙋ Жѫртвеникь. ши дѫрꙋаще Дмнезеꙋле ши челора чесѫ роагѫ динь преꙋнѫ кꙋ ной, спорире вїецїй, ши кредїнцей, ши ꙟцелѣџерїй чей Дх҃овничещи. дѫле лѡрь пꙋрꙋрѣ кꙋ фрикѫ ши кꙋ драгосте сѫ слꙋжаскѫ цїе, кꙋ не виновѫцїе ши фѫрѫ ѡсѫндѫ сѫсѫ ꙟпреꙋне кꙋ сфн҃теле тале тайни, ши сѫсѫ ꙟвреднїчаскѫ

ча́скъ ꙟпърꙋціи та́ле чей че́рещи.

Іаръ де ва фи Діаконь пъ́нъ четѣще Пре́отꙋль рꙋгъчюнѣ, єль зиче ектеніиле ачесте,

Іаръ шѝ іаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ сфнтꙋль лъка́шꙋль ачеста, шѝ пентрꙋ тоате четъциле, шѝ сателе, шѝ пентрꙋ чѣ че кꙋ кредінцъ лъкꙋескꙋ ꙟтрѫнселе, Дмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ бꙋнъ линище въздꙋхꙋрилѡрь, шѝ пентрꙋ ꙟмꙋлцирѣ роаделѡрь пъмѫнтꙋлꙋй, шѝ пентрꙋ вре́ми кꙋ па́че, Дмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ чѣ че ꙋмблъ пре апе, шѝ кълъторескꙋ, шѝ пентрꙋ чей болнави, шѝ пентрꙋ чѣ че съ ѡстенескꙋ, шѝ пентрꙋ чей робіци, шѝ пентрꙋ мѫнтꙋирѣ лѡрꙋ, Дмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ ка съ не избъвимь ной де тоть некаꙁꙋль, мѫніа, шѝ невоѧ, Дмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмь.

Апъръ, мѫнтꙋѧще, милꙋѧще, шѝ не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ. А целепчюне.

Шѝ ꙟтръ Діаконꙋль пре Ꙋша дѣспре міазъ ноапте ꙟ Олтарю. Іаръ де нꙋ іасте Діаконь, Преѡтꙋл зиче нꙋмай, А пъръ, мѫнтꙋѧще, милꙋѧще:

Шѝ Възглашеніа

Къ сꙋнть стъпѫнирѣ та фіиндь пъзици пꙋрꙋрѣ, ціе мърире съ ꙟнълцъмь, Татълꙋй, шѝ Фіюлꙋй, шѝ сфнтꙋлꙋй Дхꙋ, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Страна Аминь.

Рꙋгъ-

Рꙋгъчюнѣ каре ѡ чите́ще Преѡтꙋль ꙟтрꙋ сине, кѫндь съ кѫнтъ Херꙋвикꙋл.

Німенѣ дин чей че съ лѣгъ кꙋ пофтеле шѝ кꙋ дезмїердъриле трꙋпещи, нꙋ іасте вреѣдникь съ віе, сау съ съ апропїе, сау съ слꙋжаскъ ціе ꙟпърате алъ мърирей: къ а слꙋжи ціе (лꙋкрꙋ) маре шѝ ꙟфрикошать іасте токма шѝ пꙋтерилѡрь черещи. Даръ ꙟкъши пентрꙋ юбирѣ та де ѡамени чѣ не гръитъ шѝ не мъсꙋратъ, не мꙋтать шѝ не скимбать тѣй фъкꙋть ѡмь, шѝ Архїерей тѣй нꙋмить ноаѡ, шѝ нѣй дать ноаѡ лꙋкрарѣ де сфнценїе а слꙋжбей ачещіѧ шѝ а жъртвей чей фъръ сѫнце, ка стъпѫнꙋль тꙋтꙋрѡрь: къ тꙋ ꙟꙋци Дмне Дмнезеꙋль ностръ стъпѫнещи чѣле черещи шѝ чѣле пъмѫнтещи, кареле те порци пре скаꙋнꙋль Херꙋвимилѡрь, Дмнꙋл Серафимилѡрь, шѝ ꙟпъратꙋль лꙋй Ісраиль, чѣла че ещи ꙋнꙋль сфнть, шѝ ꙟтрꙋ сфнци ѡдихнещи: дечи пре тине те рогь чѣла че ещи ꙋнꙋль бꙋнь, шѝ бине аскꙋлтъторю, каꙋтъ спре мине пъкътоꙋль шѝ нетребникꙋль робꙋль тъꙋ, шѝ ꙟмь кꙋръцѣще сꙋфлетꙋль шѝ инима де кꙋџеть виклѣнь: шѝ мъ ꙟдестꙋлѣзъ кꙋ пꙋтерѣ сфнтꙋлꙋй тъꙋ Дхъ, фіинд ꙟбръкать кꙋ дарꙋль Преоцїей, съ стаꙋ ꙟнаинтѣ сфнтей мѣсей тале ачещіѧ, шѝ съ жъртвескꙋ сфнтꙋль шѝ прѣ кꙋратꙋль тъꙋ трꙋпь, шѝ чинститꙋль сѫнџе: къ ла тине віꙋ, плекѫндꙋми грꙋмазїи

ꙅ б. міей,

міен, ши мъ рогъ ціе, сънꙋ ѫторчи фаца та дела мине, ничи съмъ лѣпезн динъ слꙋцилле тале: чи ѫвреднічѣще пе мине съ адꙋче ціе дела мине пъкътосꙋлъ ши невреднікꙋлъ робꙋлъ тъꙋ дарꙋриле ачѣстѣ. Къ тꙋ ѣщи челъ че адꙋчи ши чел чете адꙋчи, ши чел че пріімещи ши челъ чете ѫпарци Хсе Дмнезеꙋлъ ностръ. Ши ціе мърире ѫнълцъмъ, ѫпреꙋнъ кꙋ челъ фъръ де ѫчепꙋтъ алъ тъꙋ Пърінте, ши кꙋ прѣ сфнтꙋлъ ши бꙋнꙋл ши де віацъ фъкъторюл тъꙋ Дхъ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчіи вѣчилѡръ, Амінъ.

Ши дꙋпъ Рꙋгъчюнѣ ачаста, зікъ ши ей ѫтаинъ кѫнтарѣ Херꙋвимилѡръ, ши ла фіеще каре сфѫршеніе съ ѫкинъ ѡдатъ. Кѫнтарѣ Херꙋвимилѡръ,

аріи пре Херꙋвими кꙋ таинъ ѫкипꙋимъ, ши челіи де віацъ фъкътоаре Трце ѫтреитъ сфнтъ кѫнтаре адꙋчемъ, тоатъ грижа лꙋмѣскъ съ ѡ лепъдъмъ: ка пре ѫпъратꙋлъ тꙋтꙋрѡръ прііминдъ, пре челъ невъзꙋтъ ѫкꙋнжꙋратъ де чѣтеле ѫнгерещи, Аллилꙋіа, Аллилꙋіа, Аллилꙋіа.

Іаръ Діаконꙋлъ лꙋѫндъ Каделница ши пꙋиндъ тъмже, вине ла Преѡтъ ши лꙋѫндъ дела дѫнсꙋлъ благословеніе. Къдѣще ѫпрежꙋръ Пртолꙋлъ, ши Олтарюлъ тотъ ши пре Преѡтъ, ши четѣще ѱалмꙋлъ, н. ши алте Тропаре де оумилинцъ кѫте ва врѣ динъ преꙋнъ кꙋ Преѡтꙋлъ, ши мергѫнд ла Проскомидіе, іаръ Діаконꙋл мѣрџе ѫнаинте, ши кадѣще сфнтеле дарꙋри

ле дарꙋри рꙋгѫндꙋсе ѫтаинъ аша.

Дмнезеꙋле кꙋръцѣщемъ пре мине пъкътосꙋлъ, г:

Апои зиче кътръ Преѡтъ Рѫдикъ стъпѫне.

Іаръ Преѡтꙋлъ лꙋѫндъ Въздꙋхꙋлъ ѫлъ пꙋне пре оумърꙋлъ Діаконꙋлꙋи челъ стѫнгъ, зикѫндъ:

Рѫдикаци мѫиниле воастре ла челе сфнте, ши бине кꙋвѫнтаци пре Дмнꙋлъ.

Дꙋпъ ачѣѧ ѧ сфнтꙋлъ Дискосъ, ши ѫлъ пꙋне пре капꙋлъ Діаконꙋлꙋи, кꙋ тоатъ сокотинца ши кꙋчеріѧ, ши ціне діаконꙋлъ ши Каделница ѫтрꙋнъ дѣџетъ, іаръ Преѡтꙋлъ ѧꙋшъ ѧ Потирюлъ, ши есъ пре Дꙋѣра деспре міазъ ноапте, мергѫндъ ѫнаинтѣ лѡръ кꙋ в. сфѣщниче, ши ѫкꙋнцꙋръ принъ межлокꙋлъ Бесѣречіи, рꙋгѫндꙋсе ши зикѫндъ.

Пре вои пре тоци съ въ помѣнѣскъ Дмнꙋлъ Дмнезеꙋ ѫтрꙋ ѫпъръціѧ са. тотъ дѣꙋна, акꙋмъ, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчіи вѣчилѡръ, Ши іаръ

Помѣнѣскъ Дмнꙋлъ Дмнезеꙋ пре Архіепкопꙋлъ ностръ (Кꙋтареле) тотъ дѣꙋна, акꙋмъ, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчіи вѣчилѡръ, Ши іаръ

Помѣнѣскъ дмнꙋлъ дмнезеꙋ пре бꙋнъ креднинчосꙋлъ дмнꙋлъ ностръ (Кꙋтареле) ѫтрꙋ ѫпъръціѧ са. тотъ дѣꙋна, акꙋмъ, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчіи вѣчилѡръ, Іаръ діаконꙋл ѫтрѫнд ѫлъꙋнтрꙋ пре сфнта оушъ, стъ де дирѣпта, ши вѫрѫндъ съ ѫтре Преѡтꙋлъ зиче кътръ дѫнсꙋлъ діаконꙋлъ.

Съ помененскъ дмнꙋль дмнезеꙋ Прещїа та ꙟтрꙋ ꙟпѫрѫцїа са.

Ꙗръ Прещꙋль зиче кѫтръ дїакон.

Съ помененскъ дмнꙋль дмнезеꙋ Іеродїаконїа та ꙟтрꙋ ꙟпѫрѫцїа са. Тоть деꙋна, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋре, шѝ ꙟвечїй вечилѡрь,

Шѝ пꙋне Прещꙋль сфнтꙋль Потирю пре Престолъ, ꙟшиждерѣ лꙋꙋндъ шѝ Дискосꙋль деспре капꙋль дїаконꙋлꙋй ꙟль пꙋне ꙗръ пре Престол зикѫндъ.

Чель кꙋ бꙋнь кипь Іѡсифь, деспре лемн лꙋѫндъ прѣкꙋрать трꙋпꙋль тъꙋ, кꙋ пѫнзъ кꙋрать ꙟфѫшꙋрѫндꙋль шѝ кꙋ миресме, ꙟгроапъ ноꙋъ ꙟкоперинд ꙋль лаꙋ пꙋсь.

Ꙟгроапъ кꙋ трꙋпꙋль, шѝ ꙟ іадъ кꙋ сꙋфлетꙋль ка оунь дмнезеꙋ, ꙟ Раю кꙋ тѫлхарюль, шѝ пре скаꙋнь ай фость Хсе дин преꙋнъ кꙋ Татъль шѝ кꙋ дхꙋль, тоате оумплѫндꙋле, чела че єщи не скрисъ ꙟпрежꙋр.

Ка оунь пꙋртѫторю де вїацъ: ка оунь май фрꙋмос кꙋ адевѫрать де кѫть Раюль, шѝ де кѫть тоатъ кѫмара ꙟпѫрѫтѣскъ, май лꙋминать саꙋ арѫтать Хсе мормѫнтꙋль тъꙋ, изворꙋль ꙟвїерїй ноастре.

Апой Прещꙋль лꙋꙋндъ Процовецꙋль де пре Потирю шѝ деспре дискось ле пꙋне, де ѡпарте пре сфнта масъ, шѝ ꙟ аерꙋль де пре оумѫрꙋль Дїаконꙋлꙋй дела тъмѫе шѝ акопере сфнтеле кꙋ дѫнсꙋль, зикѫндъ.

Чель кꙋ бꙋн кипь Іѡсифь пѫнъ ла акоперинд ꙋль лаꙋ пꙋсь:

пꙋсь: Шѝ лꙋꙋндъ Каделница дин мѫниле Дїаконꙋлꙋй, кѫдѣще сфнтеле де г҃ ѡри: зикѫндъ.

Бине фъ дмне ꙟтрꙋ бꙋнъ вреꙋрѣ та Сїѡнꙋлꙋй, шѝ съсъ зидѣскъ зидꙋриле Іерꙋсалимꙋлꙋй. в҃:

Ꙗръ ꙟтремѫшаръ зиче пѫнъ ꙟ сфѫршитъ.

Ꙟтꙋнчѣ вей прїими жѣртва дирептѫцїй, адꙋчериле шѝ ардериле: Ꙟтꙋнчѣ вѡрь пꙋне пре Олтарюль тъꙋ виціей. Шѝ дѫндъ Каделница, слобоаде сфнта, шѝ плекѫндꙋшь капꙋль зиче кѫтръ дїаконь.

Помененщемъ фрате шѝ ꙟпреꙋнъ слꙋжиторюле.

Шѝ дїаконꙋль кѫтръ дѫнсꙋль. Съ помененскъ дмнꙋль дмнезеꙋ Прещїа та ꙟтрꙋ ꙟпѫрѫцїа са.

Атѫчїа шѝ дїаконꙋль плекѫндꙋшй капꙋль цїинд ꙟпреꙋнъ шѝ Орарюль кꙋ г҃ дѣџете але мѫиній дирѣпте зиче кѫтръ Прещь, Роагъте пентрꙋ мине стѫпѫне сфнте. Ꙗръ Прещꙋль зиче:

Дхꙋль сфнть съ вїе престе тине, шѝ пꙋтѣрѣ челꙋй ꙟналть съ те оумбрѣскъ: Шѝ Дїаконꙋл.

Ачелашь Дхъ съ лꙋкрѣзе ꙟпреꙋнъ кꙋ ной, ꙟтрꙋ тоате зилеле вїецїй ноастре: Шѝ ꙗръш Дїаконꙋ:

Помененщемъ стѫпѫне сфнте. Шѝ Прещꙋ зиче:

Съ те помененскъ пре тине Дмнꙋль Дмнезеꙋ, ꙟтрꙋ ꙟпѫрѫцїа са, тоть деꙋна, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ шѝ ꙟвечїй вечилѡрь. Ꙗръ Дїаконꙋл зикѫнд

Аминь. Сѫрꙋтъ мѫна Прещꙋлꙋй шѝ есе пре оуша деспре мїазъ ноапте, шѝ стѫндъ ла локꙋл чель

чел обичнꙋит зиче:

С ъплинимь рꙋгъчюниле ноастре Дмнꙋлꙋй.

Пентрꙋ чинстителе дарꙋри че сжнт пꙋсе ꙟнаинте, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм. Страна Д мне милꙋꙗщене.

Пентрꙋ сфнта Бесерека ачаста, шй пентрꙋ чеꙗ че кꙋ крединцъ, шй кꙋ бꙋнъ кꙋчернїчїе, шй кꙋ фрика лꙋй Дмнезеꙋ ꙟтръ ꙟтржнса, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Пентрꙋ касъне изъбвим ной детот некаꙁꙋль, мжнїꙗ шй невоꙗ, Дмнꙋй сънерꙋгъмь.

Рꙋгъчюнѣ Проскомидїей, дꙋпъ пꙋнерѣ Дмнезеещилωрь дарꙋри, пре сфнтꙋль Престоль.

Д мне Дмнезеꙋле атот цїиторюле, чела че ещи оунꙋль сфнть, кареле прїимещи жъртва де лаꙋдъ дела чей че те кїамъ пре тине кꙋ тоатъ инима, прїимѣще шй рꙋгъчюнѣ ноастръ а пъкътошилωрь, шй ωдꙋ пре дънса ла сфнтꙋл тъꙋ жъртъвникь, шй не ꙟдестꙋлѣзъ пре ной аци адꙋче цїе дарꙋри шй жъртве дꙋховничещи пентрꙋ пъкателе ноастре шй нещїинцеле Нородꙋлꙋй: шй не ꙟврѣдничѣще съ афлъмь харꙋ ꙟнаинтѣ та, касъ ци фїе цїе бине прїимитъ жъртва ноастръ, шй съсе сълъшлꙋꙗскъ ꙟтрꙋ ной Дхꙋль чель бꙋнь аль дарꙋлꙋй тъꙋ, шй ꙟтрꙋ ачесте дарꙋри пꙋсе ꙟнаинте, шй ꙟтрꙋ тоть Нородꙋль тъꙋ.

Д пръ, мжнтꙋꙗще, милꙋꙗще, шй не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ.

З їωа

З їωа тоатъ де съвжршить, сфнтъ, кꙋ пачѣ шй фъръ де пъкате, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

Ꙟцерь де пачѣ, крединчось, ꙟдирептъторю шй пъзиторю сꙋфлетелωрь шй трꙋпꙋрилωрь ноастре, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

Милъ, шй ертаре де пъкате, шй де грешалеле ноастре, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

Чѣле бꙋне шй де фолось сꙋфлетелωрь ноастре, шй де ꙟпъкарѣ лꙋмїй, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

Чѣлалалтъ време а вїецїй ноастре ꙟпаче шй ꙟтрꙋ покъинцъ а ω съвжрши, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

С фжршить крещинескъ вїецїй ноастре, фъръ де патимъ не рꙋшинат, кꙋ пачѣ, шй ръспꙋнсь бꙋнь ла ꙟфрикошатꙋл жꙋдецꙋ аль лꙋй Хс, ла Дмнꙋл съ чѣремь.

Пре пресфнта, кꙋрата, пребла гословита, слъвита стъпжна ноастръ, де Дмнезеꙋ нъскътоаре, шй пꙋрꙋрѣ Фечоаръ Марїа, кꙋ тоци сфнцїй помениндꙋω, пре ной ꙟшине, шй оунꙋль пре алтꙋ, шй тоатъ вїаца ноастръ лꙋй Хс Дмнезеꙋ съ шꙋдъмь.

Възглашенїе:

К ꙋ ꙟдꙋрърила оунꙋꙗ нъскꙋт Фїюлꙋй тъꙋ, кꙋ кареле ꙟпрꙋнъ бине ещи кꙋвжнтать, кꙋ пресфнтꙋ шй бꙋнꙋль шй де вїацъ фъкъторюль тъꙋ Дхъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвѣчїй вѣчилωрь.

Страна А минь. Прѣωтꙋль Пачѣ тꙋтꙋрωрь:

Страна Шй Дхꙋлꙋй тъꙋ: Дїаконꙋль:

Съ

Съ юбим оунꙋл пре алтꙋл, ка ꙟтрꙋн гѫнд съ мъртꙋрисим. Страна.

Пре Татъл, шй пре Фїюл, шй пре сфнтꙋл Дхъ, Трца чѣ де ѡфїинцъ, шй не деспърцитъ.

Апой съ ꙟкинъ де г҃. ѡри, зикѫнд ꙟтаинъ. Юбитебою Дмне търїа мѣ, Дмнꙋл е ꙟтърирѣ мѣ, шй скъпарѣ мѣ. г҃:

Шй сѫрꙋтъ сфнтеле аша дꙋпъ кꙋм сѫнт ꙟкоперите, ꙟтѫй десꙋпра сфнтꙋлꙋй Дискос, апо десꙋпра Потирюлꙋй, шй марџинѣ сфнтꙋлꙋй Птро де ꙟнаинтѣ са: ꙗръ девор фи б҃. Преѡци, сау май мꙋлци, сърꙋтъ шй ей сфнтеле дарꙋри тоци. шй оунꙋл пре алтꙋл пре оумере, ꙗръ чел май маре зиче, Хс ꙗсте ꙟмиѫлокꙋл ностру.

ꙗръ чел че сърꙋтъ зиче, ꙗсте шй ва фи:

Дечи ашиждерѣ шй Дїаконꙋл съ ꙟкинъ ла локꙋл оунде стъ, шйшь сърꙋтъ шй ел Орарюл съꙋ, оунде ꙗсте кипꙋл Крꙋчїй шй зиче кꙋ гла аша.

Оушиле, оушиле, кꙋ ꙟцелепчюне съ лꙋѡм амнте.

Ꙗръ Преѡтꙋл рѫдикъ въздꙋхꙋл, шйль цине престе сфнтеле дарꙋри, шй девор фи слꙋжинд шй алци Преѡци, ашиждерѣ шй ей ꙟналцъ въздꙋхꙋл. шйль цинъ десꙋпра сфнтелѡр дарꙋри скꙋтꙋрѫндꙋл, шй грꙋинд ꙟсине, кꙋм шй чѣ лалци ѡамени, мъртꙋрїа крединцей.

Крезъ ꙟтрꙋ оунꙋл Дмнезеꙋ, Татъл атотъцїиторюл, фъкъторюл Черюлꙋй шй ал пъмѫнтꙋлꙋй: възꙋтелѡр тꙋтꙋрѡр шй невъзꙋтелѡр. Шй ꙟтрꙋ оунꙋл Дмнꙋл Іс Хс, Фїюл лꙋй Дмнезеꙋ оунꙋл нъскꙋт, кареле дин Татъл сау нъскꙋт майнаинте де тоци вѣчїй. Лꙋминъ дин Лꙋминъ, Дмнзеꙋ адевърат дин Дмнезеꙋ адевърат, нъскꙋт, ꙗръ нꙋ фъкꙋт, чела че ꙗсте де ѡфїинцъ кꙋ Татъл, прин кареле тоате сау фъкꙋт. Кареле пентрꙋ ной ѡаменїй, шй пентрꙋ аноастръ мѫнтꙋире сау погорѫт дин Черюри, шй сау ꙟтрꙋпат дела Дхꙋл сфнт, шй дин Марїа Фечоара, шй сау фъкꙋт ѡм. Шй сау ръстигнит пентрꙋ ной сꙋпт Пїлат дин Понт, шй аꙋ пътимит, шй сау ꙟгропат. Шй аꙋ ꙟвїат атреа зи дꙋпъ скриптꙋри. Шй сау сꙋит ла Черюри, шй шаде де дирепта Татълꙋй. Шй ꙗръ ва съвїе кꙋ мърире, съ жꙋдече вїий шй морцїй, акърꙋѧ ꙟпърацїе нꙋ ва авѣ сфѫршит. Шй ꙟтрꙋ Дхꙋл сфнт, Дмнꙋл, де вїацъ фъкъторюл: кареле дин Татъл ꙗсе, чела че ꙟпреꙋнъ кꙋ Татъл шй кꙋ Фїюл ꙗсте ꙟкинат шй слъвит, кареле аꙋ гръит прин Пррчи. Ꙟтрꙋ оуна, сфнтъ, съборничаскъ, шй Апостолѣскъ Бесѣрекъ. Мъртꙋрисеск оун Ботезь ꙟтрꙋ ертарѣ пъкателѡр. Ащепт ꙟвїарѣ морцилѡр. Шй

вїаца

віѧца вѣкꙋлꙋй че ва сѫ фіе, Амінь. Діаконꙋль.
Сѫ стѫмь біне, сѫ стѫмь кꙋ фрікѫ, сѫ лꙋѡмь
аминте сфнта жѫртвѫ, кꙋ паче аѡ адꙋче. Страна
Мила пѫчій, жѫртва лаꙋдей.
Іарѫ Преѡтꙋль лꙋѫндь вѫздꙋхꙋль де пре сфнтеле
дарꙋри, ꙗль сѫрꙋтѫ шіль пꙋне ла оунь локь, іарѫ
Діаконꙋль ѫкинѫндꙋсѫ ѫтрѫ ѫ сфнтꙋль Олтарю,
ши лꙋѫнд Рипіда ѫпѫрѫ кꙋ кꙋчеріе сфнтеле дарꙋри.
Іарѫ Преѡтꙋль зиче: Вѫзглашеніѧ.

Дарꙋл Дмнꙋлꙋй ностру Іс Хс, ши драгостѣ лꙋй
Дмнезеꙋ ши Татѫль, ши ѫпреꙋнарѣ сфнтꙋлꙋй Дх҃ѫ, сѫ фіе кꙋ вой кꙋ тоци.
Страна Ши кꙋ Дхꙋль тѫꙋ. Преѡтꙋль Сꙋсь
сѫ авѣмь іинимиле. Страна, А вѣмь кѫтрѫ Дмнꙋл.
Преѡтꙋль, Сѫ мꙋлцѫмимь Дмнꙋлꙋй. Страна,
Кꙋ вредничіе ши кꙋ дрептате.
Іарѫ Преѡтꙋль сѫроагѫ аша ѫтаінѫ.

Кꙋвредничіе ши кꙋ дрептате ѥсте, аци кѫнта ціе, біне ате кꙋвѫнта, пре тіне ате лꙋда, ціе амꙋлцѫми, ціе ане ѫкина ѫтоть локꙋль стѫпѫниріи тале. Кѫ тꙋ ѥши Дмнезеꙋ не грѫить ши не кꙋпринсь кꙋ гѫндꙋль, не вѫзꙋть, не ажꙋнсь, пꙋрꙋрѣ фіиндь, ачелашь фіиндь, тꙋ ши оунꙋль нѫскꙋть Фіюль тѫꙋ, ши Дхꙋль тѫꙋ чель сфнть. тꙋ дinь не фіинцѫ ѫтрꙋ фіинцѫ неи аdꙋсь пре ной, ши кѫзѫндь ной іарѫшь неи рѫдикать,

ши нꙋ тей депѫртать тоате фѫкѫндꙋле, пѫнѫ че неи сꙋить пре ной ла Черю, ши неи дѫрꙋить ѫпѫрѫціѧ чѣ че васѫфіе. пентрꙋ ачѣстѣ тоате мꙋлцѫмимь ціе, ши оунꙋа нѫскꙋть Фіюлꙋй тѫꙋ, ши Дхꙋлꙋй тѫꙋ челꙋй сфнть, пентрꙋ тоате каре щимь, ши каре нꙋле щимь. пентрꙋ фачериле тале дебіне чѣле арѫтате ши чѣле не арѫтате, че сау фѫкꙋть спре ной. мꙋлцѫмимь ціе ши пентрꙋ слꙋжба ачаста, карѣ неи ѫвредничить аѡ пріими динь мѫиниле ноастре: мѫкарѫ де ши стаꙋ ѫнаинтѣ та мій де Арханґели, ши зечи де мій де Ѫцери, Херꙋвимій, ши Серафимій чей кꙋ кѫте шасе арипи, ши кꙋ ѡки мꙋлци карій сѫ ѫналцѫ збꙋрѫндь. Вѫзглашеніе.

Кѫнтаре де бирꙋинцѫ, кѫнтѫндь, стригѫндь, гласѫ ѫнѫлцѫндь, ши грѫиндь. Страна зиче,
Сфнть, Сфнть, Сфнть ѥ, Дмнꙋль Саваѡ, плинь ѥ Черюль ши пѫмѫнтꙋль де мѫрирѣ та, ѡсанна ѫтрꙋ чей динь нѫлциме, благѣнть ѥ чела че віне ѫтрꙋ нꙋмеле Дмнꙋлꙋй, ѡсанна ѫтрꙋ чей динь нѫлциме. Іарѫ Діаконꙋль
лѫндь зиче Преѡтꙋль ачѣстѣ, ѥль ѫ Ѕвѣзда де пре Дискось, ши фаче кꙋ дѫнса кипꙋл Крꙋчій дѣсꙋпра лꙋй, ши ѡ сѫрꙋтѫ пре Антимінс, ши сѫрꙋтѫ дꙋѡ ѡпꙋне ѫлатꙋри, ачѣй мѣрџе де спре дрѣпта ши лꙋѫндь Рипіда ѫмѫнѫ ѫпѫрѫ ѫкѫтинель кꙋ тоатѫ

тоатъ сокотѣла ши фрика, педеꙋпра сфинцелѡр дарꙋри, іаръ денꙋ іасте Рипидъ, апръ кꙋ оунъ Проковѣць. Іаръ Преѡтꙋль съ роагъ ꙟтаинъ аша:

Кꙋ ачѣсте фернічите пꙋтери ши ной стъпѫне юбиторюле де ѡамени стригъмь ши гръим: сфѫнть ѣщи ши пре сфѫнть, тꙋ ши оунꙋль нъскꙋть Фіюль тъꙋ, ши Дꙋхꙋль тъꙋ чель сфѫнть: сфѫнть ѣщи ши пре сфѫнт, ши де маре кꙋвіинцъ є мърирѣ та, Кареле лꙋмѣ та аша ѡай юбить, кѫт ши пре Фіюль тъꙋ оунꙋл нъскꙋть лай дат, ка тот чела че крѣде ꙟтрѫнсꙋль съ нꙋ піаръ, чи съ аибъ віаца де вѣчи: кареле віинд, ши ръндꙋала чѣ пентрꙋ ной плининдꙋ, ꙟноаптѣ ꙟтрꙋ каре сау вѫндꙋть, ши май вѫртось ꙟсꙋши пре сине сау дат пентрꙋ віаца лꙋмій, лꙋѫнд пѫйне ꙟтрꙋ сфинтеле сале ши пре кꙋрателе, ши фъръ прихань мѫйни, мꙋлцъминд, ши благословинд, сфинцинд, фрѫнгѫнд, аꙋ дат сфинцилѡр съй Оученичи ши Апостоли, зикѫнд.

Апой Преѡтꙋль плекѫнд капꙋль, ши ръдикѫнд дирѣпта са кꙋ смереніе, аратъ спре сфѫнтꙋл Агнець, зикѫнд кꙋ гласъ маре.

Лꙋаци, мѫнкаци, ачѣста іасте тръпꙋль миєꙋ, каре съ фрѫнџе пентрꙋ вой, спре ѥртарѣ пъкателѡр.

Страна. А минь. Ши зикѫнд Преѡтꙋл ачѣсте, Діаконꙋль аѣкь аратъ сфѫнтꙋль Дискось, цїинд Орарюль ꙟдирѣпта кꙋ г. деџете. Аши ждерѣ ши кѫнд

кѫнд зиче Преѡтꙋл: Бѣꙋць динтрꙋ ачѣста: Аратъ ши єл сфѫнтꙋль Потирь, Іаръ Преѡтꙋль зиче ꙟтаинъ. Аши ждерѣ ши Пъхарꙋль дꙋпъ чинъ зикѫнд: Ши аша ка ши май сꙋс Преѡтꙋль, ръдикѫнд мѫна кꙋ смереніе аратъ спре сфѫнтꙋль Потирь, зикѫнд: кꙋ гласъ маре.

Бѣꙋць динтрꙋ ачѣста тоци, ачѣста іасте сѫнџеле миєꙋ аль лецїй чей ноаѡ, каре пентрꙋ вой, ши пентрꙋ мꙋлци съ варсъ, спре ѥртарѣ пъкатꙋлѡрь:

Страна. А минь. Преѡтꙋл съ роагъ аша ꙟтаинъ.

Адꙋкѫндꙋне аминте дарь де ачастъ порꙋнкъ мѫнтꙋитоаре, ши де тоате чѣлѣ че сау фъкꙋть пентрꙋ ной, де Кроуче, де Гроапъ, де ꙟвіарѣ чѣ де атрѣа зи, де сꙋирѣ ла Чѣрюри, де шъдѣрѣ дѣ дирѣпта, де адоа ши слъвита іаръш венирѣ.

Възглашеніе. А ле тале динтрꙋ але тале, ціе адꙋкѫнд де тоате ши пентрꙋ тоате.

Іаръ кѫнд зиче Преѡтꙋль ачѣстѣ, Діаконꙋль пꙋне Рипида, ши пꙋинд мѫинилє Кроучиш, апꙋкъ Дискосꙋль ши сфѫнтꙋль Потирю, ши съ плѣкъ кꙋ смереніе, Іаръ Страна зиче.

Пре тине те лъꙋдъмь, пре тине бине те кꙋвѫнтъм, ціе мꙋлцъмимь Дмне, ши не рꙋгъмь ціе Дмнезеꙋл ностꙋ. Іаръ Преѡтꙋль съ роагъ аша ꙟтаинъ.

Ꙟкъци адꙋчемь ціе ачастъ слꙋжбъ кꙋвѫнтътоарѣ, ши фъръ де сѫнџе, ши чѣремь, ши не рꙋгъмь, ши

шй не кꙋ́черимь, тримите Дх̃ꙋль тъꙋ чель сфн̃тъ престе ной, шй престе ачѣсте дарꙋри че сꙋнтъ пꙋсе на́йнте. Шй дїаконꙋль вине апроапе де прѣꙋт, шй съ фкинъ амъндой де г҃ ѡ́ри: фна́йнтѣ престо-лꙋлꙋй, рꙋгъндꙋсъ фсине шй зикъндь.

Дмне чела че ай тримись пре прѣ сфн̃тꙋль тъꙋ Дх̃ъ фча́сꙋль аль тре́ила Апто́лилѡрь тъй, пре ачела бꙋ́нꙋле нꙋль лꙋа дела ной, чине фнолꙋе пре ной ка́рїй не рꙋгъм цїе. Стїх. Инимъ кꙋ́ратъ зидѣ-ще фтрꙋ мине дмнезе́ꙋле, шй Дх̃ъ дире́птъ фнол-ще фтрꙋ чѣле дин лъꙋнтрꙋ але мѣле. Шй ꙗ́ръ зй: Дмне чела че ай тримй: тоꙋ. Шй ꙗ́ръ зй: Стїх: Нꙋмъ лепъда пре мине дела фаца та, шй Дх̃ꙋль тъꙋ чель сфн̃тъ нꙋль лꙋа дела мине.

Шй апой ꙗ́ръ зй: Дмне чела че ай тримй: тоꙋ. Дꙋпъ ачѣѧ Дїаконꙋль плекъндꙋшь капꙋль зиче фта́йнъ, аратъндь сфн̃тꙋль Агнецъ. Бл҃гословѣ-ще стъпъне сфн̃та пъйне: Ꙗ́ръ Прѣѡтꙋл стъндь дире́птъ Бл҃гвѣще де г҃ ѡ́ри: сфн̃теле дарꙋри зикъндь: Шй фъ адекъ пъйнѣ ачаста, чинститъ трꙋпꙋл Хр̃тосꙋлꙋй тъꙋ.

Ꙗ́ръ Дїаконꙋл зиче, Аминь.

Шй ꙗ́ръ зиче дїаконꙋль, Бл҃гвѣще стъпъне сфн̃тꙋль Пъхарь. Ꙗ́ръ Прѣѡтꙋль бл҃гвиндь зиче: Иаръ че є фПъха́рꙋль ачаста, чинститъ сꙋнџеле Хр̃тосꙋлꙋй тъꙋ. Дїаконꙋль зиче, Аминь.

Шй ꙗ́ръ аратъндь Дїаконꙋль амъндоаѡ сфн̃теле дарꙋри, зиче. Бл҃гвѣще стъпъне амъндоаѡ сфн̃теле. Ꙗ́ръ Прѣѡтꙋль Бл҃гословинд амъндоаѡ сфн̃теле дарꙋри зиче. Префъкъндꙋле пре дънселе кꙋ Дх̃ꙋл тъꙋ чель сфн̃тъ. Дїаконꙋл зиче, Амин, Амин, Амин.

Шй плекъндꙋшь капꙋль кътръ Прѣѡтъ зиче: Помене́ще мъ стъпъне сфн̃те пре мине пъкътосꙋ.

Ꙗ́ръ Прѣѡтꙋль бл҃гословиндꙋль зиче.

Съ те поменѣскъ Дмнꙋль Дмнезеꙋ фтрꙋ фпъръцїѧ са, тоть дѣꙋна, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй фвѣ-чїй вѣчилѡрь, Дїаконꙋль Аминь.

Апой вине ла локꙋль оунде єра стъндь май найнте, шй лꙋндь Рипида ꙗ́ръ апъръ сфн̃теле тайни ка шй май найнте. Ꙗ́ръ Прѣѡтꙋль съ роагъ аша фтайнъ.

Пентрꙋ ка съ фїе челѡрь че съ вѡрь кꙋминека спре трезвирѣ сꙋфлетꙋлꙋй, спре єртарѣ пъкателѡрь, спре фпреꙋнарѣ кꙋ сфн̃тꙋль тъꙋ Дх̃ъ, спре плинирѣ фпъръцїей черюрилѡрь, спре фдръзнирѣ чѣ кътръ тине, нꙋ спре жꙋдекатъ саꙋ спре ѡсъндъ.

Акъци адꙋчемь цїе ачастъ слꙋжбъ кꙋвънтътоа-ре, пентрꙋ чей рълосаци фтрꙋ крединцъ, стръмо-шїй, Пъринцїй, Патрїаршїй, Пррчїй, Апто-лїй, Проповедꙋиторїй, Єѵлещїй, Мꙋчени́чїй, Мъръ-тꙋриситорїй, Постничїй, шй пентрꙋ тоть сꙋфле-тꙋль дирептъ, кареле саꙋ сфършитъ фтрꙋ крединцъ.

Дѧчїѧ зиче кꙋ гласъ маре, късдинд сфн̃теле тайни.

Маи алес пентрꙋ прѣ сфнта, кꙋрата прѣ блгвита, славита, стъпѫна ноастръ де Дмнезеꙋ Нъскътоаре, ши пꙋрꙋрѣ Фечоаръ Маріѧ.

Дꙋпъ ачаста Діаконꙋл кѫдѣще Престолꙋл ѫпрежꙋр, іаръ Страна кѫнтъ:

Кадесѫ съ те феричим кꙋ адевърат ка преа Нъскътоаре де Дмнезеꙋ, пꙋрꙋрѣ феричитъ ши преневиноватъ Маика Дмнезеꙋлꙋи ностру: чѣ че єщи маи чинститъ декѫт Херꙋвимїи, ши маи славитъ фъръ асемънаре декѫт Серафимїи, каре фъръ стрикъчюне пре Дмнезеꙋ кꙋвѫнтꙋл аи нъскꙋт, пре тине чѣ дꙋпъ адевър нъскътоаре де Дмнезеꙋ те мърим.

Апои Діаконꙋ поменѣще дн чей вїи ши дн чей морцї пре чине вабрѣ, іаръ прѣѡтꙋл съ роагъ аща ѫтаинъ.

Пентрꙋ сфнтꙋл Іѡанн Пр҃рꙋкꙋл ѫнаинте мергъториꙋл, ши Ботезъториꙋл: пентрꙋ сфнцїи ши прѣ лъꙋдацїи Апостоли, пентрꙋ сфнтꙋл (Кꙋтареле) акъръꙋа поменире съвѫршим, ши пентрꙋ тоци сфнцїи тъи, кꙋ але кърора рꙋгъчюни черчетѣзъне пре нои Дмнезеꙋле, ши поменѣще пре тоци чеи адормици ѫтрꙋ нъдѣжде ѫвіерїи ши авїецїи де вѣчи, ѫшїи ѡдихнѣще пре ѫншїи, оунде стрълꙋчѣще лꙋмина фѣцїи тале.

Ѫкъ те рꙋгъм, поменѣще Дмне тоатъ Єпкопіа правослабничилѡр, ачелѡр че дрепт ѫвацъ кꙋвѫнтꙋл

тꙋл адевърꙋлꙋи тъꙋ, тоатъ Прѣѡціа, ѫтрꙋ Хс Діаконіа, ши тоатъ чата Прѣѡцѣскъ.

Ѫкъ адꙋчем ціе ачаст слꙋжбъ кꙋвѫнтътоаре, пентрꙋ лꙋме: пентрꙋ сфнта съборничаскъ ши апостолѣска Бесѣрекъ: пентрꙋ чѣ че ѫтрꙋ кꙋръценіе ши ѫтрꙋ вїацъ чинститъ петрекꙋ: пентрꙋ бине крединчоꙋꙋл ши юбиториꙋл де Хс Дмнꙋл ностру (Кꙋтареле) Ши пентрꙋ тоатъ Кꙋртѣ ши ѡстаѩшїи лꙋи: дъле лѡр Дмне пачникъ Дмніе, ка ши нои ѫтрꙋ линищѣ лѡр, вїацъ линъ ши фъръ де гълчавъ съ вїецꙋим, ѫтрꙋ тоатъ бꙋна крединцъ ши кꙋръценіа. Дечїа Прѣѡтꙋл зиче възглашеніа.

Ѫтѫи поменѣще Дмне, пре Архїепкопꙋл ностру (Кꙋтареле) пре кареле ѫль дърꙋѧще сфнтелѡр тале Бесѣречи, ѫпаче, ѫтрегъ, чинститъ, сънътось ѫтрꙋ зиле ѫделꙋнгате, дрепт ѫдрептѫнд кꙋвѫнтꙋл адевърꙋлꙋи тъꙋ.

Іаръ Діаконꙋл ѫторкѫндꙋсе кътръ оушиле сфнтꙋлꙋи Олтарю, цїинд Орарюл кꙋ дѣџетеле де патрꙋ зиче: Ши пентрꙋ тоци ши пентрꙋ тоате:

Ши зиче ши Страна: Ши пентрꙋ тоци ши пентрꙋ тоате. Дꙋпъ ачаста Прѣѡтꙋ съ роагъ аща ѫтаинъ.

Адꙋци аминте Дмне де четатѣ ачаста, ѫтрꙋ каре вїецꙋим, ши де тоате четъциле ши ѡрашъле, ши де чѣ че кꙋ крединцъ вїецꙋеск ѫтрѫнселе: Адꙋци аминте Дмне де чѣ че оумблъ пре апе

ши

ши кълъторескь, де чей не путинчоши, ши де чей чесъ ѿстенескь, де чей робици, ши де мжнтуирѣ лѡрь: Адуци аминте Дмне де чѧ че адукь дарури, ши факь бине ѫтру сфнтеле тале Бесѣречи, шишь адукь аминте де чей съраچи, ши престе ной престе тоци тримите милеле тале. Възглашеніе.

Ши не дъ ноаѡ ку ѿгуръ ши ку ѿ инимъ, амъри ши акжнта Прѣ чинстить ши де маре кувиинцъ нумеле тъу, аль Татълуй, ши аль Фіюлуй, ши аль сфнтулуй Дхъ, акумь, ши пурурѣ, ши ѫвѣчій вѣчилѡрь, аминь.

Дупъ ачаста Преѡтуль съ ѫтоарче спре Двѣръ, ши блгвиндъ пре ѿамени зиче, Възглашеніѧ.

Ши съ фіе мила марелуй Дмнзеу, ши мжнтуиторюлуй нострꙋ Іс Хс, ку вой ку тоци,

Страна зиче, Ши ку дхуль тъу.

Іаръ Діаконуль луундъ врѣме дела Преѡть, іасе ши стъ ла локуль че іасте ѡбичнуить, ши зиче:

Пре тоци сфнцій помениндуй, іаръ ши іаръ ку паче, Дмнулуй сънерꙋгъмь.

Пентру чинстителе дарури че сау адусь ши сау сфнцить, Дмнулуй сънерꙋгъмь.

Ка юбиторюль де ѿамени Дмнезеуль ностру, прінминдуле пре джнселе ѫ сфнтуль, чель май пре сус де черюри, ши ѫцелегъторюль съу Жъртъвникь, ѫтру миросъ ку бунъ мирѣзмъ Дховничаскъ, съне тримицъ

мицъ ноаѡ Дмнезеѧска милъ, ши дарꙋль сфнтулуй Дхъ, сънерꙋгъмь.

Пентру касъне избъвимь ной де тоть неказуль, мжніѧ, ши невоѧ, Дмнулуй сънерꙋгъмь.

Іаръ Преѡтуль съроагъ аша.

Ѫнаинтѣ та пунем тоатъ віаца ши нъдѣждѣ ноастръ, стъпжне юбиторюле де ѿамени, ши чѣремь, ши нерꙋгъмь, ши не кучеримь, ѫвредничѣщене пре ной съне ѫпреунъмь ку черещиле тале ши ѫфрикошателе тайни але ачещій сфнте ши Дховничещи мѣсе, ку куратъ кунощиинцъ, спре лъсарѣ пъкателѡрь, спре ертарѣ грешалелѡ, спре ѫпреунарѣ ку сфнтул Дхъ, спре мощенирѣ ѫпъръціей черещи, спре ѫдръзнирѣ чѣ кътръ тине: ну спре жудекатъ сау спре ѡсжндъ. Діаконул:

Ѫпаръ, мжнтуѧще, милуѧще, ши не пъзѣще пре ной Дмнезеуле ку дарꙋль тъу:

Зиоа тоатъ де съвжршить, сфнтъ, ку паче ши фъръ де пъкате, ла Дмнуль съчѣремь.

Ѫнџерь де паче, крединчось ѫдрептъторю ши пъзиторю, суфлетелѡрь ши трупурилѡрь ноастре, ла Дмнуль съчѣремь.

Милъ, ши ертаре де пъкате, ши де грешалеле ноастре, ла Дмнуль съчѣремь.

Челе буне ши де фолось суфлетелѡрь ноастре, ши де ѫпъкарѣ лумій, ла Дмнуль съчѣремь.

Чеалалтѣ време авіецїй ноастре ꙟпаче шй ꙟтрꙋ покъинцъ ꙟꙍ съвършй, ла Дмнꙋль съ черемь.

Сфършить крещинескь віецїй ноастре, фъръ де патимъ нерꙋшинать, кꙋ паче, шй ръспꙋнс бꙋн ла ꙟфрикошатꙋль Жꙋдець аль лꙋй Хс, ла Дмнꙋл съ черемь.

Оунирѣ крединцей, шй ꙟпреꙋнарѣ сфнтꙋлꙋй Дхъ черщиндь, пре нойн ꙟшине шй оунꙋль пре алтꙋль, шй тоатъ віаца ноастръ лꙋй Хс Дмнезеꙋ съ дъмь.

Страна Цїе Дмне.

Апой Преѡтꙋль зиче Възглашенїа.

Шй не ꙟвреднічеще пре нойн стъпѫне, кꙋ ꙟдръзнире, фъръ ѡсѫндъ, акꙋтеза, шй а те кїема пре тине Дмнезеꙋль чель череськь Татъль, шй а зиче.

Народꙋль.

Татъль ностръ, Кареле ещи ꙟ Черюри, сфнцескъсе нꙋмеле тъꙋ: віе ꙟпъръціа та: фіе воа та, прекꙋмь ꙟ Черю шй пре пъмѫнт. Пѫинѣ ноастръ чѣ де пꙋрꙋрѣ дъне ноаѡ астъзи. Шй не іартъ ноаѡ грешалеле ноастре, пре кꙋм шй нойн ертъмъ грешицилорь ноштри. Шй нꙋне дꙋче пре нойн ꙟтрꙋ испитъ, чй не избъвеще де чель ръꙋ. Възглашенїе:

Къ а та іасте ꙟпъръціа, шй пꙋтерѣ, шй мърирѣ, а Татълꙋй, шй а Фіюлꙋй, шй а сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвечїй вечилорь,

Страна Аминь.

Преѡтꙋль зиче: Паче тꙋтꙋрѡрь.

Страна

Страна Ш и Дхꙋлꙋй тъꙋ: Дїаконꙋль:

К апетеле ноастре Дмнꙋлꙋй съле плекаци.

Страна Цїе Дмне.

Преѡтꙋль ꙟтаинъ рꙋгѫндꙋсе зиче.

Мꙋлцъмимь цїе Ꙟпърате не възꙋте, кареле кꙋ пꙋтерѣ та чѣ не нꙋмъратъ тоате лей фъкꙋть, шй кꙋ мꙋлцимѣ милей тале динь не фіинцъ ꙟтрꙋ фіинцъ тоате лей адꙋсь. Ꙟсꙋци стъпѫне каꙋтъ динь Черю, спре чеа че шаꙋ плекать цїе капетеле сале: къ нꙋлеꙋ плекать трꙋпꙋлꙋй шй сѫнџелꙋй, чй цїе ꙟфрикошатꙋлꙋй Дмнезеꙋ. Тꙋ даръ стъпѫне челе пꙋсе ꙟнаинте, тꙋтꙋрѡрь ноаѡ спре бине ле ꙟтокмеще, дꙋпъ афіеще кърꙋа ѡсебитъ требꙋинцъ. Кꙋ чеа че ꙟноатъ пре апе ꙟпреꙋнъ ꙟноатъ, кꙋ чей че кълъторескь ꙟпреꙋнъ кълъторѣще, пре чей болнави ꙟй тъмъдꙋеще, чела че ещи дофторꙋл сꙋфлетелѡр шй аль трꙋпꙋрилорь.

Възглашенїе.

Кꙋ дарꙋль шй кꙋ ꙟдꙋрърила шй кꙋ юбирѣ де ѡамени а оунꙋа нъскꙋть Фіюлꙋй тъꙋ, кꙋ кареле ꙟпреꙋнъ бине ещи кꙋвѫнтать кꙋ прѣ сфнтꙋль, шй бꙋнꙋль, шй де віацъ фъкъторюль Дхꙋль тъꙋ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ꙟвечїй вечилорь, Страна Аминь.

Іаръ Преѡтꙋль съ роагъ аша ꙟтаинъ:

Ꙟ амините Дмне Іс Хс Дмнезеꙋль ностръ, динь сфнть лъкашꙋль тъꙋ, шй динь скаꙋнꙋль мърирей

З д. ꙟпъ-

ѫпрѣцїеи тале, ши вино ка сѫне сфинцещи пре нои, чела че шезй ѫпреѹнѫ кѹ Татѫл, ши ѫнчи ѫпреѹнѫ кѹ нои невѫзѹт ещи: ши не ѫвредничеще, прин мѫна та чѣ путерникѫ сѫне дай ноѡ прѣкѹрат трѹпѹл тѣѹ, ши чинститѹл сѫнџе, ши прин нои тот нородѹлѹи. Iарѫ кѫнд читеще Прѣѡтѹл рѹгѫчюнѣ ачаста. Дїаконѹл стѫнд ѫнаинтѣ Дверїи, сѫ ѫчинџе кѹ Орарюл ѫкрѹчиш: апои сѫ ѫкинѫ Прѣѡтѹл, ашиждирѣ ши Дїаконѹл сѫ ѫкинѫ ѫлокѹл ѹнде стѫ, зикѫнд ѫтаинѫ.

Дѹмнезеѹле кѹрѫцѣщемѫ пре мине пѫкѫтосѹл,

Iарѫ кѫнд вѣде Дїаконѹл пре Прѣѡт тинзѫнд мѫинилe, ши ѫтингѫндѹсѫ де сфинтѹл Агнец касѫ факѫ сфинта ѫнѫлцаре, зиче кѹгласъ:

Сѫ лѹѡм аминте.

Iарѫ Прѣѡтѹл ѫнѫлцѫнд сфинтѹл Агнец зиче:

Сфинтеле сфинцилѡр. Нородѹл зиче.

Оунѹл сфинт, Оунѹл Дѹмнѹл, Іс Хс, ѫтрѹ слава лѹи Дѹмнезеѹ Татѫлѹи, Аминь.

Ши кѫнтѫ Кѫнтѫрецїи Причастна зилеи, саѹ а сфинтѹлѹи: Iарѫ Дїаконѹл ѫтрѫ ѫсфинтѹл Олтарю, ши стѫнд де дирепта Прѣѡтѹлѹи кареле ции сфинтѹл Агнец зиче:

Сфѫрѫмѫ стѫпѫне сфинта пѫине.

Iарѫ Прѣѡтѹл сфѫрѫмѫнд сфинтѹл Агнец ѫпатрѹ пѫрци, кѹ кѹчерїе ши кѹ смерение зиче.

Сфѫ-

Сфѫрѫмѫсе, ши сѫ ѫпарте мїелѹл лѹи Дѹмнезеѹ, чел че сѫ сфѫрѫмѫ, ши нѹсѫ деспарте, чел че сѫ мѫнѫнкѫ пѹрѹрѣ, ши ниче ѡдатѫ нѹсѫ сфѫршаще.

Ши денѹ вафи нимени ка сѫсѫ кѹминече ѫдатѫ сѫ трѣчи ѫнаинте дѹпѫ ачесте ѫвѫцѫтѹри. Ла Ли: ри. оунде ѥсте семнѹл ачеста.

Iарѫ де вафи чинева ка сѫсѫ кѹминече, трѣбѹе май де кѹ врѣме сѫ циѥ ачастѫ ѫвѫцѫтѹрѫ ши ѫсемнаре карѣ саѹ пѹсѫ ѫнчи дина досѫ.

Ѫсемнаре пентрѹ сфѫрѫмарѣ сфинтѹлѹи Агнец, ши пентрѹ кѹм трѣбѹе ѫкѹменека пре нород, ши кѹ че пѫрци але сфинтѹлѹи Агнец:

Дꙋпъ кꙋмь саꙋ ᲂкипꙋйть ѫнчи динь жос.

	ѫчасть ѿпꙋне	ІС	парте ᲂпотирю	
НІ		кꙋ ѫчѣсте доаѡ пърцꙵ съкꙋминечи ѿаменїй		КА
	кꙋ ѫчата претине слꙋжекь	ХС	сътекꙋминечꙵ ши пречеѧ че кꙋтине.	

Дечи парте ІС. лꙋѫндꙋѡ съ ᲂмпли кꙋ дѫнса сфнтꙋль Потирю, іаръ парте ХС. съѡ ᲂпарци Прещилѡрь ши Дїаконилѡ карїй слꙋжеск ᲂпреꙋнъ. іаръ челе лалте в҃. пърци, адекъ НІ. ши КА. съле ᲂпарци ѿаменилѡрь кърора вѡрь вре съсъ кꙋминече, дꙋпъ сокотѣлъ кꙋмь касъ ѫжꙋнгъ. Іаръ

Іаръ динь парте пре сфнтей Нъскътоарей де Дꙋмнезеꙋ, саꙋ динтрꙋ але челѡрь .д҃. чинꙋри, саꙋ динтралте пъртишоаре че сѫнть лꙋате пентрꙋ вїй ши пентрꙋ морци, ничи кꙋмь съ нꙋ ᲂдръзнеши ѫкꙋминека пре чинева динтрѫнселе. ничи каре кꙋмва съле щерци депре сфнтꙋль Дискось ᲂсфнтꙋль Потирю, пънъ нꙋвей кꙋминека пре тоци кѫцꙵ вѡр фи рѫндꙋици.

Ашиждере цинъ каде съ щїй ши ѫчаста, къ девѡр фи ѿамени мꙋлци съсъ кꙋминече, требꙋе ᲂвреме Проскомидїей кѫнд торни соединенїѧ, адекъ винꙋль ши апа ᲂсфнтꙋль Потирю, атꙋнчи съ сокотещи съ пꙋй винь май мꙋлть, кѫть съ ѫжꙋнгъ ла тоци карїй вѡрь фи асъ кꙋминека (ши апъ атꙋнчи ла соединенїе съ пꙋй фоарте пꙋцинъ, атѫта нꙋмай кѫть пентрꙋ ѡбичѣюль) Къ дꙋпъ че съсъвѫршеск сфнтеле, най вое, ничи съ ᲂдръзнещи каре кꙋмва съ май пꙋй винь ᲂсфнтꙋль Потирю, ашиждире ши кѫндь торни динь сфнтꙋль ᲂкропь, (адекъ динь теплотъ) съ нꙋпꙋй мꙋлт, чи атѫта нꙋмай пентрꙋ ѡбичѣюль, ка ши ᲂтѫй ла соединенїе. ши аша кѫндь ва сосй време съ зичи,

Кꙋ фрика лꙋй Дꙋмнезеꙋ кꙋ крединцъ, ши кꙋ драгосте съвъ апропїѧць. Атꙋчи дой Прещци, саꙋ дой Дїакони, іаръ не фїиндь Прещци, саꙋ Дїакон, мъкаръ дой Грмътичи ай Бесѣречїй, стѫндь ᲂнай-

ꙟнаинтѣ оушїи чей ꙟпърътещи цꙟнь Аерꙋль, аде-
къ Прокове́цꙋль че́ль ма́ре ꙟти́нсь, пентрꙋ ка нꙋ
динь врєѡ ꙟтꙟмплáре съ пи́че чева̀ жо́сь, ши̏ Пре́ѡ-
тꙋль ка́реле слꙋжа́ще ци́не сфн҃тꙋ́л Поти́рю кꙋ алт
Прокове́ць де-сꙋпра Аерꙋлꙋй че́лꙋй ꙟти́нсь, ши̏
вїи́ндь дꙋпъ ръндꙋа́лъ че́й че вѡрь съсъ кꙋмине́че,
съ апро́пїе кꙋ фри́къ, ши̏ кꙋ кꙋчерíе, фъкꙟ́ндь ꙟ-
наи́нтѣ сфн҃тꙋлꙋй Поти́рю кꙟте ѡ ꙟкинъчю́не.
ши̏ аша̀ Пре́ѡтꙋл лꙋꙟндь дꙋпъ сокоте́лъ дин сфн҃-
тꙋль Поти́рю, ꙟй кꙋми́некъ зикꙟ́ндь ла фїеще
ка́реле: Кꙋми́некъсе ро́бꙋль лꙋй Дмнезе́ꙋ
(Кꙋта́реле) Ѧръ дека фи мꙋꙗ́ре Ро́аба лꙋй Дмне-
зе́ꙋ (Кꙋта́рѣ) Кꙋ чинсти́тꙋль ши̏ сфн҃тꙋль
трꙋпь ши̏ сꙟ́нџе аль Дмнꙋлꙋй ши̏ Дмнезе́ꙋлꙋй ши̏
мꙟнтꙋиторю́лꙋй но́стрꙋ Іс҃ Хс҃, спре ертáрѣ пъка-
телѡрь лꙋй, ши̏ спре вїа́ца де вѣ́чи.
Ѧръ пънъ асъ причещꙋй то́ци, стра́на кꙟнтъ не
ꙟчета́ть Чинеи та́ле чей де та́йнъ. тоть
Ши̏ дꙋпъ че съ кꙋми́некъ, ꙟшꙟ щѣ́рџе фїеще ка́реле бꙋ-
зеле кꙋ Прокове́цꙋль ка́реле ци́не Пре́ѡтꙋль сфн҃-
тꙋль Поти́рю, ши̏ ꙟторкꙟ́ндꙋсе спре Дꙋѣ́ра чѣ де-
спре мїа́зъ но́апте. Ѧй дъ Пре́ѡтꙋл че́л ръндꙋит
ана́фора ꙟгꙋръ, ши̏ аша̀ съ дꙋче ла ло́кꙋль сꙋ, чи-
ти́ндꙋш де ваши̏, ръмъши́ца рꙋгъчю́нїй, мꙋлцъ-
ми́ндь лꙋй Дмнезе́ꙋ. Ѧпо́й испръви́ндь, Пре́ѡ-
тꙋль бл҃гвѣ́ще норо́дꙋль зикꙟ́ндь: Мꙟнтꙋꙗ́ще
Дмне

Дмне норо́дꙋль тъꙋ: Ши̏ челела́лте дꙋпъ ръ-
дꙋа́ла лѡрь то́ате кꙋмь оурмѣ́зъ ꙟнаи́нте:
Ѧръ Дїа́конꙋль аръ́тꙟндь кꙋ ѡра́рюл сфн҃тꙋл
Поти́рю, зи́че: Плине́ще стъпꙟ́не сфн҃тꙋль
Пъха́рь. Ѧръ Пре́ѡтꙋль лꙋꙟндь пъртишо́ара ка́ре
ѥсте дин есꙋсь (адекъ Хс҃) фа́че кꙋ дꙟ́нса Крꙋче де-
сꙋпра сфн҃тꙋлꙋй Поти́рю зикꙟ́ндь:
Плини́рѣ креди́нцей Дꙋхꙋлꙋй сфн҃ть:
Ши̏ аша̀ ѡпꙋне ꙟ сфн҃тꙋль Поти́рю, зикꙟ́ндь Дїа-
конꙋль. Ами́нь. Ши̏ лꙋꙟндь Дїа́конꙋл Те́плота,
зи́че кътръ Пре́ѡт. Бл҃гвѣ́ще стъпꙟ́не къλдꙋра.
Ѧръ Пре́ѡтꙋль Благослови́ндь зи́че:
Бл҃гви́тъ є Къλдꙋра сфн҃цилѡрь тъй. то́ть деꙋ-
на, акꙋмь, ши̏ пꙋрꙋрѣ, ши̏ ꙟвѣ́чїи вѣ́чилѡ, Амн҃.
Ѧръ Дїа́конꙋль то́арнъ кꙟ́ть требꙋꙗ́ще ꙟкипꙋль
Крꙋчїй ꙟлъꙋнтрꙋ сфн҃тꙋлꙋй Поти́рю зикꙟ́ндь:
Къλдꙋра креди́нцей, пли́нъ де Дхꙋль сфн҃ть, Амн҃.
Ши̏ пꙋи́ндь ꙟла́тꙋри васꙋль Те́плотей съ пꙋцинтѣл
деѡ па́рте. Ѧръ Пре́ѡтꙋл зи́че: Дїа́коне апропїе́те.
Ши̏ апропїи́ндꙋсъ Дїа́конꙋль съ плѣкъ кꙋ смере́нїе
черши́ндь ертъчю́не. Ѧръ Пре́ѡтꙋль цїи́ндь сфн҃та
пꙟ́йне, ѡдъ Дїа́конꙋлꙋй, ши̏ сърꙋтꙟ́ндь Дїа́конꙋл
мꙟ́на Пре́ѡтꙋлꙋй кꙋ ка́рѣ ꙟй дъ лꙋй сфн҃тꙋль
Агнець, ши̏ лꙋꙟндꙋль зи́че.
Дъмь мїе стъпꙟ́не чинсти́тꙋль, ши̏ сфн҃тꙋль
трꙋпь аль Дмнꙋлꙋй ши̏ Дмнезе́ꙋлꙋй ши̏ мꙟнтꙋито-
рюлꙋй

рюлѹй нострѹ І҃с Х҃с. Іерь Прѣѡтѹль зиче:
(Кѹтърѹла) Іеродіаконѹль съдъ чинститѹль, ши сфн҃тѹль, ши пре кѹратѹль Трѹпь алъ Дмнлѹй ши Дмнезеѹлѹй ши мѫнтѹиторюлѹй нострѹ І҃с Х҃с, спре ертаре пъкателѡр лѹй, ши спре віаца де вѣчи.
Ши съдѹче динъ дърептѹль сфн҃тѹлѹй Престоль, ши плекѫндѹши капѹль, съ роагъ ка ши Прѣѡтѹль.
Ашиждере ши Прѣѡтѹль лѹѫнд ѡпъртишоаръ дин сфн҃та пѫине зиче:

Чинститѹль ши пре сфн҃тѹль трѹпь алъ Дмнлѹй, ши Дмнезеѹлѹй ши мѫнтѹиторюлѹй нострѹ І҃с Х҃с, съдъ міє (Кѹтърѹла) Прѣѡть, спре ертаре пъкателѡрь мѣле, ши спре віаца де вѣчи.
Ши плекѫндѹши капѹль съ роагъ зикѫнд:

Крезѹ Дмне ши мъртѹрисеескь, къ тѹ єщи Хр҃тось Фіюль лѹй Дмнезеѹ челѹй вїѹ, кареле аи венить ѫлѹме съ мѫнтѹєщи пре чей пъкътоши, динтрѹ каріи чель динтѫи сѫнт єѹ. Крезѹ къче ачѣста єсте ѫсѹши пре кѹрать трѹпѹль тъѹ, ши ѫсѹши пре чинститъ сѫнџеле тъѹ. Пентрѹ ачаста мъ рогь ціе милѹєщемъ, шимь ѩртъ, шимь слъбѣще грешаклеле мѣле чѣле де воє ши фъръ де воє, кареле амь фъкѹть кѹ кѹвѫнтѹль, саѹ кѹ лѹкрѹль, кѹ щіинца саѹ кѹ не щіинца, кѹ причепере саѹ кѹ гѫндѹль, ши мъ ѫвредничѣще фъръ де ѡсѫндъ съмъ ѫпреѹнь кѹ пре кѹрате таинеле тале, спре ертаре пъкателѡрь, ши

ши спре віаца де вѣчи, Аминь.
Чинеи тале чей де тайнъ, астъзь Фіюль лѹй Дмнезеѹ пърташь мъ пріимѣще, къ нѹ воюю спѹне врѫжмашилѡрь тъи тайна та, ничи сърѹтаре вою да ціе ка Іѹда: че ка Тѫлхарюль мъртѹрисиндѹмъ стригъ кътръ тине, поменѣщемъ Дмне ѫтрѹ ѫпъръціа та.
Нѹ спре жѹдекать, саѹ спре ѡсѫндъ съмь фіе ѫпреѹнаре сфн҃телѡрь тале таини Дмне, чи спре тъмъдѹире сѹфлетѹлѹй ши трѹпѹлѹй.
Ши аша съ кѹминекъ динъ каре ціне ѫмѫини, кѹ тоатъ грижа ши сокотѣла. Апои ръдикѫндѹсъ апѹкъ кѹ амѫндоаѡ мѫиниле ши кѹ Проковецѹль сфн҃тѹль Потирю, ши съ кѹминекъ де г҃ ѡр: динь тръжнѹль зикѫнд:

Кѹминекѹмъ єѹ робѹль лѹй Дмнезеѹ Прѣѡтѹль (Кѹтареле) кѹ чинститѹль ши сфн҃тѹль сѫнџе алъ Дмнлѹй, ши Дмнезеѹлѹй ши мѫнтѹиторюлѹй нострѹ І҃с Х҃с, спре ертаре пъкателѡрь мѣле, ши спре віаца де вѣчи.
Ши аша Прѣѡтѹл ѫш щѣрџе бѹзеле сале, ши сфн҃тѹл Потирю кѹ Проковецѹл кареле ціне ѫмѫнъ, ши зиче.
Iатъ саѹ атинсь де бѹзеле мѣле, ши ва щѣрџе фъръ де леџиле мѣле, ши пъкателе мѣле лева кѹръци.
Дѹпъ ачаста кїамъ пре Дїаконѹл зикѫнд: Дїаконе апропїєте, Ши Дїаконѹль вїинд съ ѫкинъ ѡдатъ зикѫнд: Iатъ віѹ ла не мѹриторюль ѫпърать.

ши̑ зи́че: К ре́зь дⷨне, ши̑ мꙋ̑ртꙋрисе́скꙋ: то́те

Ши̑ зи́че Пре́щꙋлꙋ:

К ꙋми́некꙋсе ро́бꙋл лꙋ̑й Дⷨнезе́ꙋ Дїа́конꙋ (Кꙋта́реле) кꙋ чинсти́тꙋл ши̑ сфиⷩтꙋл сѫнџе ал Дⷨнꙋлꙋ̑й, ши̑ Дⷨнезе́ꙋлꙋй ши̑ мѫнтꙋито́рюлꙋй но́стрꙋ Іс Хс, спре е́ртаре̑ пъка́телѡрь лꙋ̑й, ши̑ спре вїа́ца де вѣ́ч.

Ши̑ кꙋмине́кѫндꙋсе Дїа́конꙋл зи́че Пре́щꙋлꙋ:

Ѧ́тꙋ сау а́тинсь де бꙋ́зеле та́ле, ши̑ ва щѣ́рџе фъ-ръ де ле́џиле та́ле, ши̑ пъка́теле та́ле ва кꙋ́рѫци.

Дꙋпъ а́часта Дїа́конꙋл лꙋ̑ѫнд Дискосꙋл ѫл рѫдикъ де́сꙋпра сфиⷩтꙋлꙋй Потирю, ши̑ щергѫ́ндꙋле кꙋ сфиⷩтꙋл Бꙋрѣ́те фо́арте кꙋ бꙋнъ соко́тинцъ, ши̑ кꙋ кꙋ́черїе, а́копере сфиⷩтꙋл Поти́рю кꙋ проко-ве́цꙋл, ашиж́дере ши̑ де́сꙋпра сфиⷩтꙋлꙋй Дискос пꙋне Звѣзда ши̑ Прокове́цꙋл: дꙋпъ а́чѣ а чете́щѣ Пре́щꙋлꙋ рꙋгъчю́не а́часта ѫтаинъ.

Ѹлцъми́мь цїе стъпѫне ю̑бито́рюле де ѡ̑амени, бꙋтъто́рюле де вине ал сꙋфлетелѡрь но́астре, къ ши̑ ѫзїѡа де акꙋ́м не́й ѫвреднн-чи́ть пре но́й чере́щилѡрь та́ле ши̑ че́лѡрь фъ-ръ де мо́арте та́йни: ѫдирепте́зъ ка́лѣ но́астръ, ѫтъре́щене пре но́й пре то́ци ѫтрꙋ фри́ка та: пъзѣще вїа́ца но́астръ, ѫтърѣ́ще пашїй но́щри, пентрꙋ рꙋгъчю́ниле ши̑ ѫбла́нзи́риле слъвитей Нꙋскъто́арей де Дⷨнезе́ꙋ, ши̑ пꙋ̑рꙋре̑ Фечо́аре Ма́рїеи ши̑ ал тꙋтꙋрꙋ̑рь сфиⷩцилѡрь тъ́и, Ами́нь.

Дечїа дꙋпъ рꙋгъчю́не а́часта дешкидѣ Дїкꙋ сфиⷩтꙋлꙋй Олтарю, ши̑ ѫкинѫндꙋсе Дїа́конꙋл де ѡ̑датъ, ѫ Потирюл кꙋ смере́нїе ши̑ кꙋ грижъ, ши̑ вине ла ꙋ̑шъ: ши̑ ѫнъ́лцѫнд сфиⷩтꙋл Поти́рю, ѫл а́ратъ Норо́дꙋлꙋй, зикѫ́нд:

Кꙋ фрика лꙋ̑й Дⷨнезеꙋ, кꙋ кредѝнцъ, ши̑ кꙋ драгосте съвъ апропїацн. Іаръ Норо́дꙋл зи́че.

Бине́кꙋвѫнтат е че́ла че ви́не ѫ нꙋ́меле Дⷨнꙋлꙋй, Дⷨнезеꙋ Дⷨнꙋл ши̑ сау ѫръта́ть но́аѡ.

Іаръ Пре́щꙋл блгⷭ҇ѣ́ще Норо́дꙋл, зикѫнд кꙋ глас:

Мѫнтꙋ́ѧще Дⷨне Норо́дꙋл тъꙋ, ши̑ блгⷭ҇ѣ́ще мощени́ре̑ та. Стрꙋ́на зи́че.

Ѫтрꙋ мꙋ́лци а́ни стъпѫне.

Ши̑ съ ѫто́арче Пре́щꙋл ши̑ Дїа́конꙋл спре сфиⷩтꙋл Престо́л, Іаръ Пре́щꙋл кѫдѣ́ще Птѡ́алꙋ де трей ѡ̑ри, зикѫ́нд ѫта́инъ.

Ѫнѫлцъте ѫ Че́рюри Дⷨнезе́ꙋле. ши̑ престе то́тъ пъмѫ́нтꙋ мъ́риреⷷ та: Ши̑ кѫнтъ афаръ ѫстранъ.

Вѫзꙋ́тамь лꙋ́мина че адевъра́тъ, ши̑ амь лꙋа́ть Дꙋхꙋл чере́скь, афла́тамь кредѝнца че адевъра́тъ: ши̑ сфиⷩтей Троице чей неде́спърците не ѫкинъ́мь: къ а́чѣ а не́ꙋ мѫнтꙋи́ть пре но́й.

Дꙋпъ а́часта лꙋ̑ѫнд сфиⷩтꙋл Дискос, ѫл пꙋне пре капꙋл Дїа́конꙋлꙋй, Іаръ дїа́конꙋл лꙋ̑ѫндꙋл кꙋ бꙋнъ кꙋ́черїе, кꙋ̑тѫнд афаръ кътръ Ꙋшъ, ши̑ нимика грѫ́инд, сꙋ дꙋче ла Проскоми́дїе, ши̑ ѫл пꙋне акол.

Н

ꙗколо: Ѧ́ръ Преѡтꙋль, ꙟкинѫндꙋсъ, шѝ лꙋѫндꙋ сфн҃тꙋль Потирю, съ ꙟтоарче кꙋтѫнд кътръ Норѡдꙋ, шѝ зиче, ꙟтѫинъ:

Блг҃вить є҃ Дмнезеꙋль ностръ. шѝ кꙋ Гласъ.

Тоть деꙋна акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡрь,

Страна Аминь. шѝ

Нъсъ оумпле гꙋриле ноастре де лаꙋда та Дмне, касъ лъꙋдъм мърирѣ та, къ нѣй ꙟвредничит пре ной, а не ꙟпреꙋна кꙋ сфн҃теле чѣле фъръ де моарте, пречинстителе шѝ де вїацъ фъкътоареле тале тайни. ꙟтърѣщене пре ной ꙟтрꙋ сфн҃ценїѧ та, тоатъ зїоа съ не ꙟвъцъмь дирептатѣ та: Аллилꙋїа, аллилꙋїа, аллилꙋїа.

Ѧ́ръ Дїаконꙋль гає пре Оуша де спре мїазъ ноапте, шѝ стѫнд ла локꙋль че ꙗсте ѡбичнꙋить, зиче:

Дрепци прїиминдь Дмнезеещиле, сфн҃теле, прѣкꙋрателе, чѣле фъръ де моарте, черещиле, шѝ де вїацъ фъкътоареле, ꙟфрикошателе але лꙋй Хс҃ тайн, кꙋ вредничїе съ мꙋлцъмимь Дмнꙋлꙋй.

Страна Дмне милꙋѧщене.

Апъръ, мѫнтꙋѧще, милꙋѧще, шѝ не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ:

Зїоа тоатъ де съвѫршить, сфн҃тъ, кꙋпаче шѝ фъръ де пъкате черщиндь, пре ной ꙟшине, шѝ оунꙋл пре алтꙋль шѝ тоатъ вїаца ноастръ лꙋй Хс҃ Дмнезеꙋ съ ѡдъмь. Страна Цїє Дмне.

Ѧ́ръ

Ѧ́ръ Преѡтꙋль стрѫнгѫндь Антиминсꙋль, фаче кꙋ Еѵалїѧ престе дѫнсꙋл Крꙋче, шѝ зиче Възглашенїѧ.

Къ тꙋ єщї сфн҃цирѣ ноастръ, шѝ цїє мърире ꙟнълцъм, Тателꙋй, шѝ Фїюлꙋй, шѝ сфн҃тꙋлꙋй Дхꙋ, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡрь,

Страна Аминь. Преѡтꙋль, Кꙋпаче съ єшимь.

Страна ꙟтрꙋ нꙋмеле Дмнꙋлꙋй. Дїаконꙋль:

Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъмь. Ѧ́ръ Преѡтꙋль гає афаръ шѝ зиче Рꙋгъчꙋнѣ дела Амвѡнь.

Чель че блг҃вещи пре чѣѧ че вине те кꙋвинтѣзъ Дмне, шѝ сфн҃цещи пре чѣѧ че нъдъждꙋѣскь ꙟтрꙋ тине: Мѫнтꙋѧще Нородꙋль тъꙋ, шѝ блг҃вѣще моще нирѣ та, Плинирѣ Бесѣречїй тале пъзѣщеѡ, сфн҃цѣще пре чѣѧ че юбѣскь подоаба Касей тале: Тꙋ пре ачѣѧ ꙟй прослъвѣще кꙋ Дмнезъѧскъ пꙋтѣрѣ та, шѝ нꙋне лъса пре ной чей че нъдъждꙋимь ꙟтрꙋ тине: паче лꙋмїй тале дърꙋѧще, Бесѣречилѡрь тале, Преѡцилѡрь, шѝ бине крединчоꙋслꙋй Дмнꙋлꙋй ностръ (Кꙋтареле)ѡстѧшилѡр лꙋй, шѝ тоть Нородꙋлꙋй тъꙋ. Къ тоатъ дарꙋ чѣ бꙋнъ, шѝ тоть дарꙋль десъвѫршить де сꙋсꙋ ꙗсте, погорѫндь дела тине Пърн҃теле Лꙋминилѡр. шѝ цїє мърире, шѝ мꙋлцъмитъ, шѝ ꙟкинъчюне ꙟнълцъмь, Тателꙋй, шѝ Фїюлꙋй, шѝ сфн҃тꙋлꙋй Дхꙋ, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡрь,

Страна Аминь. Дꙋпъ ачаста ꙗръш зиче Страна,

Н в. Ф 16

Фїе нꙋмеле Дмнꙋлꙋй Благословит де акꙋм ши пжнъ ꙟвечи. Г. Ꙟръ пънъ ачешти Прешꙋтꙋл рꙋгъчюне че є май сꙋс зисъ, Дїаконꙋл стъ ꙟ страна дин дирепта ꙟнаинтѣ Иконеи лꙋй Хс ціинд Орарюл ꙟмжини ши капꙋл плекат, пжнъ ла сфжршитꙋл рꙋгъчюний, ши Прешꙋтꙋл ꙟтржнд пре сфнта Двѣръ, ши мергжнд спре Проскомидїе

зиче ачастъ рꙋгъчюне дин жос.

Рꙋгъчюнѣ каре съ зиче ла потривирѣ сфнтелѡ тайни.

Плинирѣ лецїй ши а Пррчилѡр ꙟсꙋци фиинд Хсе Дмнезеꙋл нострꙋ, чела че ай плинит тоатъ ржндꙋѧла Пърнтѣскъ, ꙋмпле де бꙋкꙋрїе ши де веселїе ннимиле ноастре, тот деꙋна: акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр, Аминь.

Ꙟръ Дїаконꙋл ꙟтржнд ши ел пре Двѣра десп̃ре амїазъ ноапте. Потривѣще сфнтеле тайни кꙋ фрикъ, ши кꙋ тоатъ грижа, ꙟтжта кжт съ нꙋ кꙋмва казъ чева жос аꙋ съ ръмжѣ вреѡ фърмитꙋръ, шишѣ спалъ мжиниле ла локꙋл чел обичнꙋит. четинд ши ел Тропареле, ꙟръ Прешꙋтꙋл ѣсинд афаръ ꙟпате Анафора: ши Страна четѣще Ѱалмꙋл, лг.

Бине вою кꙋвжнта пре Дмнꙋл, ꙟтоатъ времѣ. тот.

Ꙟръ дꙋпъ сфжршитꙋл Ѱалмꙋлꙋй, ши ꙟпърцирѣ

Анафорїй, зиче Прешꙋтꙋл:

Благословенїа Дмнꙋлꙋй престе вой, кꙋ дарꙋл ши кꙋ юбирѣ лꙋй де ѡамени, тот деꙋна, акꙋм, ши пꙋрꙋ-

пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр, Страна Аминь.

Ши Слава: Нинѣ: Дмне милꙋѣщене. Г.

Благословѣще. Прешꙋтꙋл зиче девафаръ Дꙋминекъ.

Чела че ай ꙟвїат дин морци: Ꙟръ денꙋ.

Хрїстос адевъратꙋл Дмнезеꙋл нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле пречꙋратей Маичей сале, ши ачелꙋй динтрꙋ сфнци пъринтелꙋй нострꙋ Архїепископꙋл Цриградꙋлꙋй, Їѡанн Златоꙋстъ, ши алтꙋтꙋрѡр сфнцилѡр, съ немилꙋѧскъ ши съне мжнтꙋѧскъ пре ной, ка ꙋн бꙋн ши де ѡамени юбиторю.

Ꙟръ Страна кжнтъ Многа лѣта: Пентрꙋ Дмнь, ши пентрꙋ Архїереꙋл. ши ꙟтржнд ꙟ сфнтꙋл Олтарю, Прешꙋтꙋл съ дезбракъ де сфнтеле Одъждїй, зикжнд: Нинѣ ѿпꙋщаеши: Трїсфое:

Ши дꙋпъ Татъл нострꙋ, зиче Тропарюл, ши Кондакꙋл зилїй. Дѣчїѧ Тропарюл лꙋй Златоꙋстъ.

Дин гꙋра та ка ѡвъпае де фок стрълꙋчинд дарꙋл, лꙋмѣ аꙋ лꙋминат, нꙋ але юбирїй де арцинт вистиерїй лꙋмїй къщигжнд, ꙟнълцимѣ гжндꙋлꙋй смерит ноаѡ нѣꙋ арътат: кꙋ кꙋвинтеле тале ꙟвъцжндꙋне, Пърините Їѡанне Златоꙋсте, роагъте лꙋй Хс кꙋвжнтꙋлꙋй лꙋй Дмнезеꙋ съ мжнтꙋѧскъ сꙋфлетеле ноастре. Кондакꙋл:

Дин черюри ай лꙋат дарꙋл чел Дмнезеескь, ши прин бꙋзеле тале пре тоци ꙟй ꙟвеци а съ ꙟкина ꙋнꙋй Дмнезеꙋ ꙟ Тръцъ, Їѡанне Златоꙋсте прѣферичите

Н г.

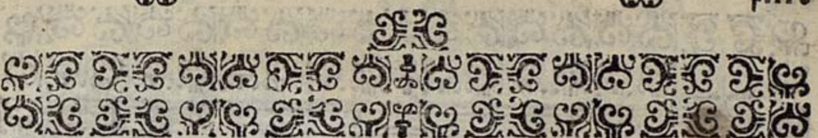
чѝте кꙋвїѡсе, дꙋпъ вредничїе те лъꙋдъмъ: къ є҆ꙋ̀
ꙟвъцътѡрїꙋ, ка че́ле че а҆ръцѝ че́ле Дꙋмнезееціи.
Апо́й Г дн поми́лꙋй: вї. Слава: Нн҃ѣ:
Ч пре́вѣ́шꙋю Херꙋви́мъ: Шѝ фаче ѿпꙋсть. шѝ
ꙟкинѫндꙋсе шѝ мꙋлцъми́ндъ лꙋй Дꙋмнезеꙋ пентрꙋ
то́ате, е҆се а҆фа́ръ:

Сфѫрши́тꙋл Дꙋмнезеєщїи Лꙋтꙋргїй, а҆че́лꙋй
динтрꙋ сфи́нци Пъри́нтелꙋй но́стрꙋ І҆ѡа́нн
Златоꙋсть.

Ка́де-

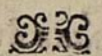

Ка́десе а҆щѝ къ Дꙋмнезеꙋѧска Лꙋтꙋргїе а҆ма́релꙋй
Васи́лїе нꙋсъ фаче то́ть де́ꙋна, чи нꙋмай ꙟзи́ле
ръндꙋи́те, а҆декъ ꙟ Дꙋми́нечиле По́стꙋлꙋй че́лꙋй
ма́ре, а҆фа́ръ динъ Дꙋми́нека Фло́рилѡръ. ꙟСфѫнта
шѝ ма́ре Жо́й, ꙟ Сѫмбъта че́ ма́ре, ꙟ а҆жꙋнꙋлъ
На́щерїй, шѝ а҆л Боте́зꙋлꙋй Дꙋмнꙋлꙋй Хс҃. шѝ
ꙟзїꙋа чеѧ прѣзнꙋа́ще сфѫнтꙋл Васи́лїе.
Іа́ръ ꙟвъцътꙋра шѝ рѫндꙋа́ла а҆че́-
щїй Лꙋтꙋргїй а҆ч́еꙗщи и҆есте
ка шѝ ла а҆лꙋй І҆ѡа́ннъ
Златоꙋсть.

Дꙋмне-

Дꙋмнезъеѡска лꙋтꙋргіе

а сфнтꙋлꙋи пъринтелꙋи ностру,

Васілїе челъ маре.

Дїаконꙋлъ зиче кꙋ гла҃, Благꙋвеще стъпъне.

Преѡтꙋлъ зиче.

Благꙋвит е̑ ꙟпѣрецїѧ Тателꙋи, шѝ а Фїюлꙋи, шѝ а сфнтꙋлꙋи Дх҃ꙋ, акꙋмъ, шѝ пꙋрꙋре, шѝ ꙟвечїи вѣчилѡръ,

Страна Аминь. Іаръ Дїаконꙋлъ,

Кꙋ паче Дмнꙋлꙋи съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ паче де сꙋсъ, шѝ пентрꙋ мѫнтꙋиреꙗ сꙋфлетелѡръ ноастре, Дмнꙋлꙋи съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ паче атоатъ лꙋмеи, шѝ пентрꙋ бꙋнъ старе сфнтелѡръ лꙋи Дмнезеꙋ Бесѣречи, шѝ пентрꙋ ꙋнире тꙋтꙋрѡръ, Дмнꙋлꙋи съ не рꙋгъмь.

Пентрꙋ сфнта Бесѣрека ачаста, шѝ пентрꙋ чеи че кꙋ кредїнцъ, шѝ кꙋ бꙋнъ кꙋчернїчїе, шѝ кꙋ фрїка лꙋи

лꙋй Дм҃незеꙋ ꙟтрꙋ ꙟтъ̀ѯса, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъ́мь.

Пентрꙋ Архіеп҃копꙋль нострꙋ (Кꙋтареле) шѝ пентрꙋ чинстита Преѡціе, шѝ ꙟтрꙋ Хс҃ Дїаконіе, шѝ пентрꙋ то́ть клиросꙋль, шѝ наро́дꙋль, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъ́мь.

Пентрꙋ крединчо́сꙋль, шѝ ю́битóрюль де Хс҃ Дм҃нꙋл нострꙋ(Кꙋта́реле)шѝ пентрꙋ тоа́тъ кꙋ́ртѣ, шѝ ѡ҆ста́шїй лꙋ́й, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ касъй а҆жꙋ́те шѝ съ́й сꙋпꙋ́е сꙋптъ пичо́ареле лꙋ́й пре то́т връжма́шꙋл, шѝ ꙟпротивникꙋл, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ сфн҃тꙋль лъка́шꙋль а҆че́ста, шѝ ѡ҆ра́шꙋль шѝ пентрꙋ тоа́те четъ́циле, шѝ са́теле шѝ пентрꙋ че́ѧ че кꙋ креди́нцъ лъкꙋе́ськ ꙟтрѫнселе, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ бꙋнъ ли́нищѣ въздꙋхꙋрилѡрь, шѝ пе́нтрꙋ ꙟ мꙋлцирѣ роаделѡр пъмѫ́нтꙋлꙋй, шѝ пе҃трꙋ вре́м кꙋ па́че, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ че́ѧ че оу҆́мблъ пре а҆пе, шѝ къльторе́скь, шѝ пентрꙋ че́й бо́лнави. шѝ пентрꙋ че́ѧ че съ ѡ҆́стенеськь, шѝ пентрꙋ че́й роби́ци, шѝ пентрꙋ мѫнтꙋи́рѣ лѡрь, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ ка съ не и҆збъвимь, но́й де то́ть не ка́зꙋл, мѫні́ѧ, шѝ нево́ѧ, Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъ́мь.

А҆пъръ, мѫнтꙋа́ще, милꙋа́ще, шѝ не пъзѣ́ще пре но́й Дм҃незеꙋле кꙋ да́рꙋль тъꙋ.

конꙋль шѝ стъ ла ло́кꙋль чель ѡ҆бичнꙋи́тъ, шѝ ꙟкинѫндꙋсъ зиче:

Їаръ шѝ ꙗ҆ръ кꙋ па́че Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъ́мь.

А҆пъръ, мѫнтꙋа́ще, милꙋа́ще:

Пре пръ сфн҃та кꙋра́та: Въз гласѣніе:

Къ а҆та ꙗ҆сте стъпѫни́ѧ, шѝ а҆та ꙗ҆сте ꙟпъръці́ѧ, шѝ пꙋтѣрѣ, шѝ мъри́рѣ, а҆ Та́тълꙋй, шѝ а҆ Фі́юлꙋй шѝ а҆ сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, а҆кꙋ́мь, шѝ пꙋ́рꙋрѣ, шѝ ꙟвѣ́чїй вѣ́чилѡрь Стра́на, А҆ми́нь.

Шѝ ꙗ҆ръ кѫ́нтъ Кѫнтъре́цїй а҆ль до́илѣ А҆нті́фѡнъ: ꙗ҆ръ Дїа́конꙋль фа́че а҆шꙗ҆́ждерѣ ка шѝ ла рꙋгъчю́нѣ дин тѫ́й, ꙗ҆ръ Пре́ѡтꙋль четѣ́ще, Рꙋгъчю́нѣ А҆нті́фѡнꙋлꙋй а҆ль до́илѣ.

Дм҃не Дм҃незеꙋль нострꙋ, мѫнтꙋа́ще Наро́дꙋль тъꙋ, шѝ бл҃гвѣще мощени́рѣ та, плини́рѣ Бесѣре́чїй та́ле пъзѣ́щеѡ, сфн҃цѣще пре че́ѧ че ю҆бе́скь подоа́ба ка́сей та́ле: тꙋ пре а҆че́ѧ ꙟй прослъвѣще кꙋ Дм҃незеѧ́скъ пꙋтѣрѣ та, шѝ нꙋне лъса пре но́й че́й че нъдъждꙋи́мь ꙟтрꙋ ти́не. Дїа́конꙋль:

Їаръ шѝ ꙗ҆ръ кꙋ па́че Дм҃нꙋлꙋй сънерꙋгъ́мь.

А҆пъръ, мѫнтꙋа́ще, милꙋа́ще:

Пре пръ сфн҃та кꙋра́та: Възгласѣ́ніе.

Къ бꙋнь шѝ ю́битóрю де ѡ҆амени Дм҃незеꙋ е҆́щи, шѝ цїе мъри́ре ꙟнълцъ́мь, Та́тълꙋй, шѝ Фі́юлꙋй, шѝ сфн҃тꙋй Дх҃ъ, а҆кꙋ́мь, шѝ пꙋ́рꙋрѣ, шѝ ꙟвѣ́чїй вѣ́чилѡрь, А҆ми́нь.

Рꙋгъчꙋ́нѣ Антiфѡнꙋлꙋ́й а҆лъ трейлѣ.

Ч҆е́ла чене́й дъꙋ́итъ но́аѡ а҆чѣсте рꙋгъчꙋ́ни де ѻ҆бще,
шѝ де оу҆ни́ре: ка́реле шѝ ла до́й шѝ ла тре́й чесъ оу҆-
не́скъ а҆трꙋ нꙋ́меле тъ́ꙋ, тъ́й фъгъдꙋ́итъ съле да́й
чѣререле: а҆ꙋꙋ шѝ а҆кꙋ́мъ плинѣ́ще чѣререле чѣ́ле
кътръ фоло́съ а҆ле ро́бiлѡ тъ́й: дъ́ндꙋне но́аѡ а҆трꙋ
а҆че́стъ вѣ́къ де а҆кꙋ́мъ кꙋноще́нца а҆девърꙋлꙋ́й тъ́ꙋ,
шѝ а҆чѣ́лъ чевасъфiе вíаца де вѣ́чи дъ́рꙋиндꙋне.

А҆ ничи съ дешки́де Дꙋ́ѣра чѣ ма́ре ла Вꙋхо́дꙋлъ
чѣлъ ми́къ: ꙗ҆ръ дѣ́ка къ́нтъ Къ́нтъреци́й, А҆нтi-
фѡ́нꙋлъ а҆лъ трейлѣ, са́ꙋ Бла́женiле дела фи́ дꙋмне-
къ, къ́ндъ со́секъ ла сла́ва, Прео́тꙋлъ шѝ Дiа́-
ко́нꙋлъ стъ́ндъ а҆на́интѣ сфи́нтꙋлꙋй Престо́лъ, съ
а҆кинъ де г҃ ѡ҆ри. А҆по́й Прео́тꙋлъ лꙋ́ꙋндъ сфи́нта
Е҆ѵа́лiе, ѡ҆́дъ Дiа́конꙋлꙋ́й, шѝ ме́ргъ пре динъ дирѣ́-
пта пре динъ на́поѧ сфи́нтꙋлꙋй Престо́лъ, шѝ а҆ша
е҆шиндъ пре Дꙋ́ѣра деспре а҆мѣ́азъ но́апте, мергъ́ндъ
а҆на́интѣ лѡръ кꙋ в҃. сфе́шнице, фа́къ Вꙋхо́дꙋлъ
чѣлъ ми́къ, шѝ стъ́ндъ ла ло́кꙋлъ чѣлъ ѡ҆бичнꙋ́итъ,
а҆шъ плѣ́къ а҆мъ́ндо́й ка́петеле, шѝ зи́че: Дiа́конꙋлъ,
Д҃мнꙋлꙋ́й съ не рꙋгъ́мъ. Ꙗ҆ръ Прео́тꙋлъ зи́че Рꙋгъ-
чꙋ́нѣ Вꙋхо́дꙋлꙋ́й а҆та́инъ.

С҆тъпъ́не Д҃мне Д҃мнезе́ꙋлъ но́стрꙋ, чѣ́ла че а҆́й пꙋ́съ
а҆ Че́рюри чѣ́теле шѝ ѡ҆́штиле А҆нџерилѡръ, шѝ а҆ле
А҆рха́нгелилѡръ спре слꙋ́жба мъ́рирей та́ле: фъ а҆-
прѣꙋнъ кꙋ а҆тра́рѣ но́астръ, съ фiе а҆тра́рѣ сфинци-
лѡръ

лѡръ А҆нџери, ка́рiй слꙋже́скъ а҆прѣꙋнъ кꙋ но́й, шѝ
а҆прѣꙋнъ мъре́скъ бꙋнъта́тѣ та. Къ ц҃ie съ ка́де
то́атъ мъ́рирѣ, чи́нстѣ, шѝ а҆кинъчꙋ́нѣ, Та́тълꙋй,
шѝ Фíюлꙋй, шѝ сфи́нтꙋлꙋй Дх҃ъ, а҆кꙋ́мъ, шѝ пꙋ-
рꙋ́рѣ, шѝ а҆вѣ́чiй вѣ́чилѡръ, А҆ми́нь.

Ꙗ҆ръ дѣ́ка сфъ́ршаще Прео́тꙋлъ Рꙋгъчꙋ́нѣ, Дiа́-
ко́нꙋлъ ци́индъ О҆ра́рюлъ кꙋ г҃. дѣ́џете а҆ле мъ́нiй
дирѣ́пте, а҆ра́тъ кътръ ръсъри́тъ, шѝ зи́че
Б҃лгвѣ́ще стъпъ́не сфи́нта а҆тра́ре: Ꙗ҆ръ Прео́тꙋлъ
Благословиндъ зи́че: Б҃лгословитъ е҆ а҆тра́рѣ
сфинцилѡръ тъ́й. то́тъ дѣ́ꙋна, а҆кꙋ́мъ, шѝ пꙋрꙋ-
рѣ, шѝ а҆вѣ́чiй вѣ́чилѡръ, А҆ми́нь.

Д҃ꙋпъ а҆ча́ста мѣ́рџе Дiа́конꙋлъ кътръ А҆рхiере́ꙋ,
са́ꙋ кътръ Игꙋ́менꙋлъ, де сърꙋ́тъ Е҆ѵа҃лiѧ, ꙗ҆ръ де нꙋ
ва фи а҆ко́лѣ А҆рхiере́ꙋ, са́ꙋ Игꙋ́менъ, ѡ҆сърꙋ́тъ
Прео́тꙋлъ ка́реле слꙋжа́ще: Дѣ́чи дѣ́ка сфъ́ршескъ
Ꙗ҆ннѣ, мѣ́рџе Дiа́конꙋлъ а҆мижлокъ, шѝ стъ́ндъ
а҆на́интѣ Прео́тꙋлꙋй, а҆на́лцъ мъ́iниле пꙋцине́лъ,
шѝ а҆ръ́тъндъ сфи́нта Е҆ѵа́лiе, зи́че кꙋ гла́съ ма́ре.

Премꙋ́дрость про́сти.

Д҃ꙋпъ а҆чѣ́ѧ а҆кинъ́ндꙋсе кꙋ ка́пꙋлъ нꙋ́май, а҆тръ
а҆ сфи́нтꙋлъ ѡ҆лта́рю, шѝ а҆тръ шѝ Прео́тꙋлъ пре
ꙋ҆́рма лꙋ́й: шѝ пꙋ́не Дiа́конꙋлъ Е҆ѵа҃лiѧ пре Престо́лъ.
Ꙗ҆ръ Къ́нтъреций къ́нтъ Тропа́реле чѣ́ле ѡ҆бичнꙋ́ите.
Ꙗ҆ръ дѣ́ка сфъ́ршескъ Тропа́реле де къ́нтатъ, ци́индъ
Дiа́конꙋлъ О҆ра́рюлъ, кꙋ г҃. дѣ́џете, съ плѣ́къ шѝ
зи́че

зиче кътръ Преѡтъ. Бл҃гословѣще стъпжне врѣмѣ кжнтърїй ꙟ ꙟтрейть сфн҃тꙋлꙋй:

Ꙟръ преѡтꙋль Бл҃гословиндъ кръчишъ, зиче.

Къ сфн҃тъ єѹ҆ши дмнезеꙋль ностръ, ши ціе мърире ꙟнълцъмь, Тателꙋй, ши фіюлꙋй, ши сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ,

Ꙟръ Дїаконꙋль вине апроапе де Двѣра чѣ маре, ши аратъ кꙋ Орарюлъ, кътръ Икоана лꙋй Хс҃, зиче кꙋ гла маре. Ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр, Страна зиче Аминь.

Ꙟръ кжнтжндъ Агїось, Преѡтꙋль четѣще Рꙋгъчюнѣ ачаста ꙟтаинъ.

Рꙋгъчюнѣ лꙋй Тртос.

Дмнезеꙋль чел сфн҃тъ, кареле ꙟтрꙋ сфнци ѡдихнешти, чела че кꙋ глас ꙟтрейт сфн҃т єѹ҆ши лъꙋдат де Серафим, ши мърить де Херꙋвим, ши де тоатъ пꙋтѣра черѣскъ ꙟкинат: чела че дин нефїинцъ ꙟтрꙋ фїинцъ ай адꙋсь тоате: кареле ай зидит пре ѡмь дꙋпъ кипꙋль ши дꙋпъ асемънарѣ та, ши кꙋ тоть дарꙋль тъꙋ лай ꙟподобить: чела че дай ꙟцелепчюне ши причѣпере челꙋи че чѣре, ши нꙋ тречи кꙋ ведѣрѣ пре чела че грешаще: чи пꙋй покъинцъ спре мжнтꙋире: кареле нѣй ꙟвредничить пре ной смерицїй ши невреднчїй робїй тъй ши ꙟчасꙋл ачеста аста ꙟнаинтѣ мърирей сфн҃тꙋлꙋй тъꙋ Жъртвеникъ, ши аць адꙋче ціе даторникъ ꙟкинъчюне ши кꙋвжнтаре де мърире. ꙟсꙋци стъпжне прїимѣще ши

ши дин гꙋриле ноастре челѡрь пъкътоши ꙟтрейть сфн҃тъ кжнтаре, ши не черчетѣзъ пре ной кꙋ бꙋнътатѣ та: иартъне ноаѡ тоатъ грешала чѣ де вое ши фъръ де вое: сфнцѣще сꙋфлетеле ши трꙋпꙋриле ноастре, ши не дъ ноаѡ съ цꙋ служимь ціе ꙟтрꙋ кꙋвїинцъ, ꙟтоате зилеле вїецїй ноастре. Пентрꙋ рꙋгъчюниле сфн҃тей Нъскътоарей де Дмнезеꙋ, ши але тꙋтꙋрѡрь сфнцилѡр, карїй дин вѣк вине цѣꙋ плъкꙋть ціе. Къ сфн҃тъ єѹ҆ши Дмнезеꙋл ностръ, ши ціе мърире ꙟнълцъмь, Тателꙋй, ши Фіюлꙋй ши сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Ꙟръ дѣка съ сфжршаще Рꙋгъчюнѣ ачаста, зиче ши Преѡтꙋль ши Дїаконꙋль, Агїось ꙟтаинъ де г҃ ѡри, ши съ ꙟкинъ амжндой де г҃ ѡри, ꙟнаинтѣ Престолꙋлꙋй: Дꙋпъ ачѣ зиче Дїаконꙋль кътръ Преѡтъ.

Порꙋнчѣще стъпжне: Ши мѣрцїе ла проскомидїе.

Ши мергжндъ ши Преѡтꙋль зиче,

Бл҃гвить є҆ кареле вине ꙟтрꙋ нꙋмеле Дмнꙋлꙋй:

Дїаконꙋл зиче. Бл҃гвѣще стъпжне скаꙋнꙋль чель де сꙋсь. Ꙟръ Преѡтꙋль зиче.

Бл҃гвить єѹ҆ши пре скаꙋнꙋл мърирей ꙟпърцїей тале, чела че шъзи пре Херꙋвим. Тоть дѣꙋна, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Аминь.

Ꙟръ дꙋпъ чѣ съ сфжршаще Агїось, Дїаконꙋль мергжнд ꙟнаинтѣ Двѣрїй чей мари зиче, Съ лꙋѡмь аминте.

Ꙟръ

Ꙟ҆ръ Четецꙋл ꙁи́че Прокименꙋл А҆постолꙋлꙋ́й:
дꙋ́пъ прокимен дїаконꙋл ꙁи́че, П ремꙋ́дрость:
Ꙟ҆ръ Четецꙋл ꙁи́че титлꙋ́шꙋл А҆постолꙋлꙋ́й, ши̑
ꙟ҆ръ ꙁи́че Дїаконꙋл, С ъ лꙋ́ѡм а҆минте.
Ꙟ҆ръ дꙋ́пъ че съвършаще А҆постолꙋл ꙁи́че Преѡтꙋ̆л:
П аче цїе. ши̑ Четецꙋ. А҆ллилꙋ́їа Ѱалмꙋ́ лꙋи Двд:
Ши̑ кънтъ́нд а҆ллилꙋ́їа, Дїаконꙋл ꙟ҆ Каде́лница
кꙋ тъмъ́е, ши̑ вїи́нд кътръ Преѡтъ ши̑ лꙋꙋ́нд
влгве́нїе дела дъ́нсꙋл кадѣще сфн҃тꙋл Престол
ꙟ҆прежꙋ́р. ши̑ Проскомидїа ши̑ Ѻлта́рюл ши̑ пре
Преѡтъ, ꙟ҆ръ Преѡтꙋл четѣще рꙋгъчюнѣ ꙟ҆на́ꙟ҆та
де ꙟ҆на́интѣ Є҆ѵлїей.

С трълꙋчѣще ꙟ҆ и҆нимиле ноа́стре ѡ҆́нтоа́рюле де ѡ҆амени стъпъ́не, лꙋ́мина чѣ не стрикъчоасъ а҆кꙋноши́нцїй Дꙋмнезеѵрїй та́ле, ши̑ дешкиде ѡ҆кїй гъ́ндꙋлꙋй но́стрꙋ, спре ꙟ҆целѣ́герѣ Є҆ѵлѣ́шилѡр та́ле пропоеданїй. Пꙋ́не ꙟ҆трꙋ но́й ши̑ фрика фериччи́телѡр та́ле порꙋ́нчи, ка тоа́те по́фтеле трꙋпꙋлꙋй кълкъ́ндꙋле, вїа́цъ дꙋховничѣ́скъ съ петрѣчем, тоа́те чѣле че съ́нт спре бꙋнъ плъчерѣ та́ ши̑ гъндинд, ши̑ фъкъ́нд: Къ тꙋ́ є҆ши лꙋминарѣ сꙋфлетелѡр, ши̑ трꙋпꙋрилѡр но́астре, Хс҃е Дꙋмнезеꙋле, ши̑ цїе мъ́рире ꙟ҆нълцъ́м, ꙟ҆прѣꙋнъ кꙋ чел фъ́ръ ꙟ҆чепꙋ́т а҆л тъꙋ Пъ́ринте, ши̑ кꙋ прѣ сфн҃тꙋл ши̑ бꙋнꙋл, ши̑ де вїа́цъ фъкъ́торюл Дх҃ꙋл тъꙋ, а҆кꙋм, ши̑ пꙋ́рꙋрѣ, ши̑ ꙟ҆вѣ-

Ѳ

кꙋ́чїй вѣ́чилѡр, А҆ми́нь.
Ꙟ҆ръ Дїаконꙋл пꙋ́йнд Каде́лница ла локꙋл є҆й, вине ла Преѡтъ, ши̑ плекъ́ндꙋши ка́птꙋл кътръ дъ́нсꙋл ци́нꙋнд ѡ҆рарюл ꙟ҆деѣ́ще, ꙁи́че:
Б лгвѣще стъпъ́не, пре вине вестито́рюл а҆л сфн҃тꙋлꙋй А҆пстол, ши̑ Є҆ѵлистꙋлꙋй (Кꙋта́реле)
Ꙟ҆ръ Преѡтꙋл Бл҃гословинꙋ́дꙋл пре дъ́нсꙋл ꙁи́че.
Д мнеꙁеꙋ пентрꙋ рꙋгъчюниле сфн҃тꙋлꙋй, слъвитꙋлꙋй А҆постол, ши̑ Є҆ѵлистꙋлꙋй (Кꙋта́реле) съ цїе дѣ цїе чѣлꙋ че вине вестѣщи кꙋвъ́нтꙋ кꙋ пꙋтѣре мꙋлтъ спре плини́рѣ Є҆ѵлїей а҆ювитꙋлꙋй съꙋ Фїю, ши̑ Дмнꙋлꙋй но́стрꙋ Ic Хс. Ꙟ҆ръ Дїаконꙋ ꙁи́че А҆ми́.
Ши̑ ꙟ҆кинъ́ндꙋсе сфн҃тей Є҆ѵлїй, ѡ҆а, ши̑ є҆шинд пре Двѣра чѣ ма́ре, мергъ́нд ꙟ҆наинтѣ лꙋй, кꙋ сфѣщниче, де́чи мѣрџе ши̑ стъ пре А҆мвѡнъ, саꙋ ла ло́кꙋл че є҆сте ръндꙋ́ит де а҆часта трѣбъ. Ꙟ҆ръ Преѡтꙋл стъ ꙟ҆наинтѣ Прто́лꙋлꙋй, ши̑ кꙋтъ́нд спре апꙋсъ ꙁи́че кꙋ гла́с ма́ре. К ꙋ ꙟ҆целепчюне дирѣптъ съ а҆скꙋлтъм сфн҃та Є҆ѵлїе: Ꙟ҆по́й ꙁи́че П аче тꙋтꙋрѡр: Норо́дꙋл ꙁи́че: Ш и Дх҃ꙋлꙋй тъꙋ:
Ꙟ҆ръ Дїаконꙋл ꙁи́че: Д ела (Кꙋта́реле) а҆ сфн҃тей Є҆ѵлїе Чте́нїе, Преѡтꙋл ꙁи́че: С ъ лꙋ́ѡм а҆минте:
Ꙟ҆ръ дѣка съвършаще Є҆ѵлїа, ꙁи́че Преѡтꙋл е, П аче цїе чѣлꙋ че вине вестѣщи: Стра́на С лавъ цїе Дмне, слаꙋ́ъ цїе: Ши̑ мергъ́нд Дїаконꙋл пъ́нъ ла сфн҃та Двѣръ, дъ сфн҃та Є҆ѵлїе ꙟ҆мъна Преѡ-

Пре́ѡтулуй, шѝ стѫ́нд ла ло́кул чел обичнуит ѫчѣпе аша.

Сѫ зи́чемь то́ци дин тот суфлетул, шѝ дин тот ку́гетул но́стру, сѫ зи́чемь.

Стра́на Дмне милуѧщене.

Дмне атоа́те стѫпѫнито́рюле, Дмнезе́ул пѫри́нцилѡр но́шри, ругѫ́муне цїе а́узине шѝ не милу́ѧще.

Милуѧщене пре но́й Дмнезе́уле дупѫ ма́ре ми́ла та, ругѫ́муне цїе, а́узине шѝ не милу́ѧще.

Иар Пре́ѡтул четѣще ача́стѫ ругѫчю́не ѫтайнѫ.

Дмне Дмнезе́ул но́стру, прїимѣще ача́стѫ ругѫчю́не ку ѡсѫрдїе дела ро́бїй тѫй, шѝ не милу́ѧще пре но́й дупѫ мулци́мѣ ми́лей та́ле, шѝ ѫдурѫ́риле та́ле трими́теле пре́сте но́й шѝ пре́сте тот наро́дул тѫу, ка́реле ащѣптѫ дела ти́не мултѫ ми́лѫ.

Ѫкѫ неругѫ пѣтру Архїепископул но́стру (Кута́реле) шѝ пентру то́ци фра́цїй но́шри чей ѫтру Хс.

Ѫкѫ неругѫмь пентру бу́нул крединчо́сул шѝ юбито́рюль де Хс Дмнул но́стру (Кута́реле) пентру стѫпѫни́рѣ, бируи́нца, петрѣче́рѣ, па́чѣ, сѫнѫта́тѣ, шѝ мѫнтуи́рѣ, шѝ ерта́рѣ пѫка́телѡрь луй: шѝ пентру ка Дмнул Дмнезе́ул но́стру май але́сь сѫй дѣ спо́рю, шѝ сѫй ажу́те луй ѫтру тот, шѝ сѫ супу́е супт пичо́ареле луй пре тот врѫжма́шул шѝ пизма́шул.

Ѫкѫ неругѫмь пентру фра́цїй, Пре́ѡцїй, Іеромона́шїй, Іеродїа́конїй, шѝ мона́шїй, шѝ пентру то́ци чей ѫ Хс фра́цїй но́шри.

Ѫкѫ неругѫмь пентру ми́ла, вїаца, па́чѣ, сѫнѫта́тѣ, мѫнтуи́рѣ, черчета́рѣ, лѣса́рѣ шѝ ерта́рѣ пѫка́телѡрь, ро́билѡрь луй Дмнезеу фра́цилѡр сфнтулуй Лѫкашулуй аче́стуѧ.

Ѫкѫ неругѫмь пентру фери́чицїй, шѝ пуру́рѣ помени́цїй Кти́торїй ай сфнтулуй Лѫка́шулуй аче́стуѧ, шѝ пентру то́ци чей май дена́инте адорми́цїй пѫри́нцїй шѝ фра́цїй но́шри, ка́рїй закь аичѣ шѝ претути́ндинѣ Правосла́вничїй.

Ѫкѫ неругѫмь пентру чѧ че аду́кь да́рури, шѝ фак би́не ѫ сфнта, шѝ ѫтру тоть чинсти́та Бесѣрика ача́ста, шѝ пентру чѧ чѣ ѡстенѣескь, шѝ кѫнтѫ, шѝ пентру наро́дул честѫ ѫна́инте, шѝ ащѣптѫ дела ти́не ма́ре шѝ мултѫ ми́лѫ. Възглаше́нїе.

Кѫ милости́вь ещи шѝ юбито́рю де ѡамени Дмнезе́у, шѝ цїе мѫри́рѣ ѫнѫлцѫмь, Та́тѫлуй, шѝ Фїю́луй, шѝ сфнтулуй Дхѫ, аку́мь, шѝ пуру́рѣ, шѝ ѫ вѣчїй вѣчилѡрь, Стра́на Амі́нь.

Дїа́конул сѫ зикѫ.

Руга́циве чей кїема́ци Дмнулуй.

Стра́на Дмне милуѧщене.

Чей крединчо́ши пентру чей кїема́ци сѫнеругѫмь, ка Дмнул сѫй милуѧскѫ пре днщїй.

С ъй кїꙗме пре дѫншїй кꙋ кꙋвѫнтꙋль адевърꙋлꙋй.
С ъле дескопере лѡрь Еѵлїа дирепꙋтъцїй.
С ъй ꙟпреꙋне пре дѫншїй кꙋ сфнта са съборничаскъ
шѝ Апⷭтолескъ Бесꙋрекъ.
М житꙋаще, милꙋаще, апъръ, шѝ ꙟй пъзъще
пре дѫншїй Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ.
Ч ей кїємаци капетеле воастре Дмнꙋлꙋй съле плекаць.

Страна, Цїе Дмне.

Рꙋгъчюнѣ пентрꙋ ѡглашенничи, май наинте де сфнта ꙟдъцаре.

Дмне Дмнезеꙋль ностꙋ, чела че ꙟ Черюри лъкꙋєщи, шѝ каꙋци престе тоате лꙋкрꙋрнле тале: каꙋтъ спре робїй тъй ачєщи кїємаци, карїй шаꙋ плекат ꙟнаинтѣ та грꙋмазїй лѡрь: шѝ ледъ лѡрь жꙋгꙋль чель ꙋшорь, фъй пре дѫншїй мъдꙋлъри чинстите сфнтей тале Бесꙋречи: шїй ꙟвреднꙋчєще пре дѫншїй Бъїй Нащерїй чейй де адоаѡ а єръ търїй пъкателѡрь, шѝ вешмѫнтꙋлꙋй не стрикъчюнїй, спре кꙋноще(н)ца та а адевъратꙋлꙋй Дмнезеꙋлꙋй ностꙋ.

Възглашенїе.

К а шѝ ачєщѣ динь преꙋнъ кꙋ ной съ мъреаскъ прѣчинститꙋль шѝ де маре кꙋвїинцъ нꙋмеле тъꙋ, аль Татълꙋй, шѝ аль Фїюлꙋй, шѝ аль сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡрь.

Страна Аминь.

Ꙗчѣ Прѣѡтꙋл ꙟтиде Антимисꙋ їаръ Дїаконꙋ зиче:

Ѳ г҃. Кѫци

К ѫци сѫнтеци кїємаци єшици:
Ч ей кїємаци єшици:
К ѫци сѫнтеци кїємаци єшици:
К а ниме дн҃ чей кїємаци. кѫ сѫтеци креднинчѡши,
їаръ шѝ їаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъмь.

Рꙋгъчюнѣ креднинчѡшилѡрь чѣ динь тѫй, дꙋпъ чѣ ꙟтинде Антимисꙋль.

Тꙋ Дмне не'й арътать ноаѡ ачастъ маре тайнъ а мѫнтꙋирїй: тꙋ не'й ꙟвредничит пре ной смерицїй шѝ невреднычїй робїй тъй афи слꙋжитори сфнтꙋлꙋй тъꙋ Жъртъвникь: тꙋ не ꙟдестꙋлѣзъ пре ной кꙋ пꙋтѣрѣ сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ спре слꙋжба ачаста, ка фъръ де ѡсѫндъ стѫндъ ꙟнаинтѣ сфнтей мърирей тале, съ адꙋчемь цїе Жъртвъ де лаꙋдъ: къ тꙋ єщи чела че лꙋкрези тоате ꙟтрꙋ тоци. Дъ Дмне шѝ пентрꙋ пъкателе ноастре, шѝ пентрꙋ нещїинцеле нородꙋлꙋй, съфїе прїимитъ Жъртва ноастръ, шѝ бине прїимитъ ꙟнаинтѣ та.

Кѫндъ слꙋжаще нꙋмай Прѣѡтꙋль Лїтꙋргїе фъръ де Дїаконь, нꙋ зиче ачѣсте май дин жось, че нꙋмай,
А пъръ, мѫнтꙋаще. шѝ Възглашенїе:

Їаръ де єсте шѝ Дїаконь, зиче.

П ентрꙋ пачѣ де сꙋсь, шѝ пентрꙋ мѫнтꙋирѣ сꙋфлетелѡрь ноастре, Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъмь.
П ентрꙋ пачѣ атоатъ лꙋмѣ, шѝ пентрꙋ бꙋнъ старѣ сфнтелѡрь лꙋй Дмнезеꙋ Бесꙋречи, шѝ пентрꙋ ꙋнирѣ

ѹ҆ни́рѣ тꙋтꙋрѡ́р, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Пентрꙋ сфѫнта Бесѣрека а҆ча́ста, шѝ пентрꙋ чѣ че кꙋ крединцъ, шѝ кꙋ бꙋнъ кꙋчерничїе, шѝ кꙋ фрика лꙋй Дмнезеꙋ ꙟтръ ꙟтрѫнса, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Ꙟпъръ, мѫнтꙋꙗще, милꙋꙗще, шѝ не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋл тъꙋ. Ꙟ целепчюне.

Възглашенїе.

Къ цїе съ каде тоатъ мъририѣ, чинстѣ, шѝ ꙟкинъчюнѣ, Тателꙋй, шѝ Фїюлꙋй, шѝ сфѫнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋм, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡр.

Страна Амин.

Шѝ де нꙋ їасте дїаконъ ꙟдатъ зиче Преѡтꙋл.

Їаръ шѝ їаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Шѝ четѣще Рꙋгъчюнѣ крединчошилѡр, ꙟдолѡ.

Дмнезеꙋле кареле ай черчетать ꙟтрꙋ милъ шѝ ꙟтрꙋ ꙟдꙋръри смеренїа ноастръ: чела че неꙟ пꙋсь пре ной смерицїй шѝ пъкътошїй, шѝ невреднїчїй робїй тъй ꙟнаинтѣ сфѫнтей мъририй тале, съ слꙋжим сфѫнтꙋлꙋй тъꙋ Жъртвѣникъ: тꙋ не ꙟтърѣще пре ной кꙋ пꙋтѣрѣ сфѫнтꙋлꙋй тъꙋ Дхъ спре слꙋжба а҆ча́ста: шѝ не дъ ноꙋъ кꙋвѫнть ꙟтрꙋ дешкидерѣ гꙋрїй ноастре, касъ кїемъ дарꙋл сфѫнтꙋлꙋй Дхъ, престе дарꙋриле каре вѡр съсъ пꙋе ꙟнаинте.

Їаръ дебафи дїаконъ пѫнъ четѣще Преѡтꙋл рꙋгъчюнѣ, ел зиче ектенїиле а҆честѣ.

Їаръ шѝ їаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Пентрꙋ сфѫнтꙋл лъкашꙋл а҆честа, шѝ пентрꙋ тоате четъциле, шѝ сателе, шѝ пентрꙋ чѣ че кꙋ крединцъ лъкꙋѣскъ ꙟтрѫнселе, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Пентрꙋ бꙋнъ линищѣ възꙋхꙋрилѡр, шѝ пентрꙋ ꙟмꙋлцирѣ роаделѡр пъмѫнтꙋлꙋй, шѝ пентрꙋ времꙋ кꙋ паче, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Пентрꙋ чѣ че ѹмблъ пре апе, шѝ кълъторескъ, шѝ пентрꙋ чей болнави. шѝ пентрꙋ чѣ че съ ѡстенѣскъ, шѝ пентрꙋ чей робици, шѝ пентрꙋ мѫнтꙋирѣ лѡр, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Пентрꙋ ка съ не избъвим ной, де тоть неказꙋл, мѫнїа, шѝ невоа, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъм.

Ꙟпъръ, мѫнтꙋꙗще, милꙋꙗще, шѝ не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋл тъꙋ. Ꙟ целепчюне.

Шѝ ꙟтръ дїаконꙋл пре дꙋѣра деспре мїазъ ноапте ꙟ Олтарю, їаръ де нꙋ їасте дїакон, Преѡтꙋ зиче нꙋмай, Ꙟпъръ, мѫнтꙋꙗще, милꙋꙗще: шѝ възглашенїа.

Ка сꙋпꙋть стъпѫнїа та фїинд пъзици пꙋрꙋрѣ, цїе мъририе съ ꙟнълцъм, Тателꙋй, шѝ Фїюлꙋй, шѝ сфѫнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋм, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡр, Страна Амин.

Рꙋгъчюнѣ каре ѡ чинтѣще Преѡтꙋл ꙟтрꙋ сине, кѫнд съ кѫнтъ Херꙋвикꙋл.

Нименѣ дин чѣ че съ лѣгъ кꙋ похтеле шѝ кꙋ дезмїердъриле трꙋпещи, нꙋ їасте вреѣдникъ съ вїе, сау съсе апропїе, сау съ слꙋжаскъ цїе ꙟпърате

пъра́те а́ль мърире́й: къ а̂ слꙋжѝ цїе (лꙋкрꙋ) маре шѝ а̂фрикоша́т е҆сте то́кма шѝ пꙋте́рилѡр череци. дарь а̂къши пентрꙋ ю҆бирѣ та̀ де ѡ҆аме́ни че не гръи́тъ шѝ немъсꙋра́тъ, не мꙋта́ть шѝ не скимба́ть тѐй фъкꙋть ѡ҆мь, шѝ Архїере́ꙋ тѐй нꙋми́ть но́аѡ, шѝ нѐй да́ть но́аѡ лꙋкра́рѣ де сфи҃це́нїе а̂ слꙋжбей а҆че́щїѧ, шѝ а̂ жъртвей че́й фъръ сжнџе, ка стъпжнꙋль тꙋтꙋрѡ́рь. къ тꙋ а̂сꙋци дмне дмнезе́ꙋль ностру стъпжне́щи челе чере́щи шѝ челе пъмжнте́щи, ка́реле те по́рци пре ска́ꙋнꙋль Херꙋви́милѡрь, Дмнꙋль Серафи́милѡрь шѝ а̂пъра́тꙋль лꙋй І҆зраиль: чела че е҆щи оу҆нꙋль сфи҃ть шѝ а̂трꙋ сфи҃ци ѡ҆дихне́щи: де́чи пре ти́не те ро́гь чела че е҆щи оу҆нꙋль бꙋнь, шѝ бине а̂скꙋлтъто́рю, ка́ꙋтъ спре ми́не пъкъто́сꙋль шѝ непрѣбникꙋ ро́бꙋ тъꙋ, шѝ а̂мь кꙋръцѣще сꙋфле́тꙋль шѝ и҆нима де кꙋџе виклѣнь: шѝ мъ а̂десту́лѣзъ кꙋ пꙋтѣрѣ сфи҃тꙋлꙋй тъꙋ Дх҃ъ, фїйнд а̂бръкаⷮ кꙋ дарꙋль Прещїей, съ стаꙋ а̂наинтѣ сфи҃тей мѣсей та́ле а҆че́щїѧ, шѝ съ жъртве́скь сфи҃тꙋ шѝ пре́кꙋра́тꙋ тъꙋ трꙋпь, шѝ чинститꙋль сжнџе: къ ла ти́не вїꙋ, плекжндꙋми грꙋма́зїй мїе́й, шѝ мъ ро́гь цїе, съ нꙋ а̂то́рчи фаца та̀ де ла ми́не, ничи съмъ лѣпези динь слꙋџиле та́ле: че а̂вредничѣще а̂съ а̂дꙋче цїе дела ми́не пъкъто́сꙋль шѝ не вре́дникꙋль ро́бꙋль тъꙋ дарꙋриле а҆че́стѣ. Къ тꙋ е҆щи че́ль че а̂дꙋчи, шѝ че́ль че те а̂дꙋчи, шѝ че че прїиме́щи шѝ че́ль че те а̂парци

рлѕ. Дмнезеѥска Лꙋтꙋргїе.

а̂парци Хсе Дмнезе́ꙋль ностру. Шѝ цїе мъри́ре а̂нълцъмь, а̂пре́ꙋнъ кꙋ че́ль фъръ де а̂чепꙋть а́ль тъꙋ Пъри́нте, шѝ кꙋ прѣ сфи҃тꙋль шѝ бꙋнꙋль шѝ де вїацъ фъкъто́рюль тъꙋ Дх҃ъ, а̂кꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ а̂вѣчїй вѣчилѡрь, Ами́нь.

Шѝ дꙋпъ рꙋгъчюнѣ а҆часта, зикь шѝ е҆й а̂таи́нъ кънта́рѣ Херꙋвимилѡрь, шѝ ла фїеще каре съвърше́нїе съ а̂кинъ ѡ҆да́тъ. Кжнта́рѣ Херꙋвимилѡр.

Ка́рїй пре Херꙋвими кꙋ таи́нъ а̂кипꙋимь:

Ка́ꙋтꙋль а̂напо́й, Лн: пг.

Ѩ҆ръ дѣба фи а̂ Жоа̂ чѣ маре съкжнтъ а҆честа.

Чиний та́ле чей де таи́нъ: Ка́ꙋтꙋль а̂напо́й лн: чд.

Ѩ҆ръ дѣба фи а̂ Сжмбъта чѣ маре, кжнтъ а҆честа.

Съ такъ то́ть трꙋпꙋль ѡ҆мене́скь: шѝ съ стѣ кꙋ фрикъ шѝ кꙋ кꙋтре́мꙋрь, шѝ нимика пъмжнте́скь а̂трꙋ си́не съ нꙋ гжнде́скъ: къ А̂пъра́тꙋль А̂пъра́цилѡрь, шѝ Дмнꙋль Дмнилѡрь, вине съ съ жꙋнге, шѝ съ съ дѣ а̂трꙋ мжнка́ре креди́нчо́шилѡрь. шѝ мѣрџь а̂наи́нтѣ а҆че́стꙋѧ чѣтеле а̂џере́щи, динь пре́ꙋнъ кꙋ то́атъ а̂чепъторїѧ шѝ стъпжнирѣ: Херꙋви́мїй чей кꙋ ѡ҆кй мꙋлци, шѝ серафи́мїй чей кꙋ кжте шасе а̂рипи, ка́рїй а̂шь а̂ко́перь фѣцеле, шѝ стри́гъ кжнта́ре: Аллилꙋїа, а̂ллилꙋїа, а̂ллилꙋїа.

Ѩ҆ръ Дїаконꙋль лꙋѫ́ндь Каде́лница шѝ пꙋи́ндь тъмжѐ, вине ла Пре́ѡ҆ть, шѝ лꙋѫ́ндь дела джнсꙋль блгве-

блгвеніе кѫдѣще ꙟпрежȣрь Престолȣль, ши Олтарюль тот ши пре Прешот, ши четѣще Ѱалмȣл, н. ши алте Тропаре де ᲂумилинцъ кѫте ва врѣ дин преȣнъ кȣ Прешотȣль, ши мергѫнд ла Проскомидіе, ꙟсъ Діаконȣль, мѣрџе ꙟнаинте, ши кѫдѣще сфинтеле дарири рȣгѫндȣсе ꙟтаинъ аша.

Дмнезеȣле кȣръцѣщемъ пре мине пъкътосȣль, г:

Ꙟпой зиче кътръ Прешот Рѫдикъ стъпѫне.

Ꙗръ Прешотȣль лȣѫнд въздȣхȣль ꙟл пȣне пре ᲂумърȣль Діаконȣлȣй чел стѫнг, зикѫнд:

Рѫдикаци мѫйниле воастре ла чѣле сфинте ши бине кȣвѫнтаци пре Дмнȣль.

Дȣпъ ачѣа а сфинтȣль Дискос, ши ꙟл пȣне пре капȣль Діаконȣлȣй, кȣ тоатъ сокотинца ши кȣчерїа, ши цине Діаконȣль ши Каделница ꙟтрȣн дѣџет, іаръ Прешотȣль ꙟсȣши а Потирюль, ши ѥсь пре Дѣвра деспре амїазъ ноапте, мергѫнд ꙟнаинтѣ лѡр кȣ в. сфѣщниче, ши ꙟкȣнџȣръ прин мижлокȣль Бесѣречїй рȣгѫндȣсе ши зикѫнд.

Пре вой пре тоци съвъ поменѣскъ Дмнȣль Дмнезеȣ ꙟтрȣ ꙟпъръцїа са, тот дѣȣна, акȣм, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр.

Ши іаръ

Поменѣскъ Дмнȣль Дмнезеȣ пре Архїепископȣль ностру (Кȣтареле) тот дѣȣна, акȣм, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр.

Ши іаръ

Поменѣскъ Дмнȣль Дмнезеȣ пре бȣн крединчосȣл Дмнȣл

рїн. Дмнезеѧска Лȣтȣргїе.

Дмнȣл ностру (Кȣтареле) ꙟтрȣ ꙟпъръцїа са, тот дѣȣна, акȣм, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр.

Іаръ Діаконȣль ꙟтрѫнд ꙟлъȣнтрȣ пре сфинта ᲂушъ, стъ де дирѣпта, ши врѫнд съ ꙟтре Прешотȣль зиче кътъ дѫнсȣль Діаконȣль.

Съ поменѣскъ Дмнȣль Дмнезеȣ Прешцїа та ꙟтрȣ ꙟпъръцїа са.

Іаръ Прешотȣль зиче кътръ Діакон.

Съ поменѣскъ Дмнȣль Дмнезеȣ Іеродїаконїа та ꙟтрȣ ꙟпъръцїа са. тот дѣȣна, акȣма, ши пȣрȣрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡр.

Ши пȣне Прешотȣль сфинтȣль Потирю пре Престол, ашижде лȣѫнд ши Дискосȣль депре капȣл Діаконȣлȣй ꙟл пȣне іаръ пре Престол зикѫнд.

Чел кȣ бȣн кип Іѡсиф, депре лемн лȣѫнд прѣкȣрат трȣпȣль тъȣ, кȣ пѫнзъ кȣратъ ꙟфъшȣрѫндȣль ши кȣ мирѣзме, ꙟгроапъ ноаѡ акопериндȣль лаȣ пȣс.

Ꙟгроапъ кȣ трȣпȣл, ши ꙟ іад кȣ сȣфлетȣль ка ᲂун Дмнезеȣ, ꙟ Раю кȣ тѫлхарюль, ши пре скаȣн ай фост Хсе дин преȣнъ кȣ Татъль ши кȣ Дхȣл, тоате ᲂумплѫндȣле чела че єщи не скрис ꙟпрежȣр.

Ка ᲂун де вїацъ пȣртъторю, ка ᲂун май фрȣмос кȣ адевърат де кѫт Раюль, ши де кѫт тоатъ Къмара ꙟпъръгѣскъ, саȣ арътат май лȣминат Мормѫнтȣль тъȣ Хсе тоате, изворȣль ꙟвїерїй

рїй ноáстре.

Ѧпóй Прéѡтѹль лѹѹ́нд Покровéцѹль де пре Потíрю шѝ де пре Дíскось ле пѹ́не деѡпáрте пре сфн҃та мáсъ, шѝ ѧ҆ Ѧерѹль де пре оумърѹль Дїáконѹлѹй дель тъмжé, шѝ ѧкóпере сфн҃теле кѹ джнеѹль зикжнд:

Ч éль кѹ бѹнь кипь Їѡ́сифь пжнъ ла ѧкоперинд ѹ̂ лаѹ пѹсь: Шѝ лѹѹ́нд Кадéлница дин мжниле Дїáконѹлѹй, къдѣ́ще сфн҃теле де г҃ ѡр: зикжнд:

Б ине фъ Дмне ѧтрѹ бѹнъ врѣрѣ та Сїѡнѹлѹй, шѝ съсъ зидѣскъ зидѹриле Їерлимѹлѹй. в҃: Їаръ ѧтреáшаръ зиче ѧчаста пънъ ѧ сфжршить, ка шѝ ла ѧлѹй златоѹсть. Шѝ джнд Кадéлница, слобóзе сфн҃та, шѝ плекжндѹшь кáпѹль зиче кътръ Дїáконь. П оменѣщемъ фрáте шѝ ѧпреѹнъ слѹжитóрюле. Шѝ Дїáконѹль зиче кътръ джнсѹль

С ъ поменѣскъ Дмнѹль Дмнезéѹ Прещїа та ѧтрѹ ѧпъръцїа сѧ. Дѣчїа шѝ Дїáконѹл плекжндѹшь кáпѹль, цїинд ѧпреѹнъ шѝ Ѻрáрюль кѹ г҃. дѣцете ѧле мжнїй дерѣпте зиче кътръ Прéѡть:

Р óагъте пентрѹ мине стъпжне сфн҃те.

Їаръ Прéѡтѹль зиче: Д ѹхѹль сфн҃ть съ вїе престе тине, шѝ пѹтѣрѣ чéлѹй де сѹс съте оумбрѣскъ. Шѝ Дїáконѹль. Ѧ чéлаш Дхъ съ лѹкрѣзе ѧпреѹнъ кѹ нóй, ѧтрѹ тóате зилеле вїéцїй ноáстре:

Шѝ їаръш Дїáконѹль: П оменѣщемъ стъпжне сфн҃те. Шѝ Прéѡтѹль зиче:

С ъте

С ъте поменѣскъ пре тине Дмнѹль Дмнезéѹ ѧтрѹ ѧпъръцїа сѧ. тóть дѣѹна, ѧкѹмь, шѝ пѹрѹрѣ, шѝ ѧвѣчїй вѣчилѡр. Їаръ Дїáконѹл зикжнд Ѧмин. сърѹтъ мжна Прéѡтѹлѹй шѝ ѧсе пре оуша деспре мїáзъ нóапте, шѝ стжд ла лóкѹ че ѡбичнѹит зиче:

С ъ плинимь рѹгъчюниле ноáстре Дмнѹлѹй.

П ентрѹ чинстителе дáрѹри че сжнть пѹсе ѧнаинте, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь. Стрáна Дмне милѹѧщене.

П ентрѹ сфн҃та Бесѣрека ѧчáста, шѝ пентрѹ чéѧ че кѹ крединцъ, шѝ кѹ бѹнъ кѹчерничїе, шѝ кѹ фрика лѹй Дмнезéѹ ѧтръ ѧтржнса, Дмнѹлѹй сънерѹгъм.

П ентрѹ касъне изъвим ной де тóть некáзѹль мжнїа, шѝ невóѧ, Дмнѹлѹй сънерѹгъмь.

Рѹгъчюнѣ Проскомидїей, дѹпъ пѹнерѣ Дмнезъещилѡр дáрѹри, пре сфн҃тѹль Престóль.

Д мне Дмнезéѹль нострѹ, кáреле нѣй зидить пре нóй шѝ нѣй ѧдѹсь ѧтрѹ ѧчáстъ вїáцъ, чéла че нѣй ѧрътáт нóаѡ кълиле спре мжнтѹире, кáреле нѣй дърѹить нóаѡ дескоперирѣ тáйнелѡрь черéщи: тѹ єщи чéла че нѣй пѹсь пре нóй спре слѹжба ѧчáста, кѹ пѹтѣрѣ Дхѹлѹй тъѹ чéлѹй сфн҃ть. Бине воѧще дáръ Дмне съ фимь нóй слѹцин лецїй тáле чéй нóаѡ, шѝ слѹжитóри сфн҃телѡр тáле тáйн: прїимѣщене пре нóй кáрїй не ѧпропїéмь де сфн҃тѹль тъѹ Жъртъвникь, дѹпъ мѹлцимѣ милїй тáле: касъне фáчемь врѣдничи ѧ ѧдѹче цїе ѧчáстъ кѹвжнтътóаре

тоа́ре шѝ фъ́ръ де сѫ́нџе Жъ́ртвъ пентрꙋ пъка́теле
но́астре, шѝ пентрꙋ не щїи́нцеле но́родꙋлꙋй. каре̑
прїиминдꙋ́ѡ ꙟ сфн҃тꙋль шѝ че́ль май пре сꙋ́съ де че́рюр
шѝ ꙟцелегъторюль тъ́ꙋ Жъ́ртъвникь, ꙟтрꙋ миро́сь
кꙋ бꙋ́нъ мирѣ́зьмъ, три́мите но́аѡ да́рꙋль сфн҃тꙋлꙋй
тъ́ꙋ Дх҃ъ: ка́ꙋтъ спре но́й Дмнезе́ꙋле, шѝ прив́ѣ-
ще спре слꙋ́жба но́астръ а̑ча́ста, шѝ ѡ прїимѣ́ще пре
дѫ́нса, пре кꙋ́мь а̑й прїими́ть да́рꙋриле лꙋй А̑вель,
Жъ́ртвеле лꙋй Нѡ́е, а̑рдериле чѣ́ле ꙟтрѣ́цїи а̑ле лꙋй
А̑враа́мь, прещїа лꙋй Мѡꙋ́си шѝ а̑лꙋй А̑арѡнь,
чѣ́ле де па́че а̑ле лꙋй Самꙋи́ль, кꙋ́мь а̑й прїими́ть
дела сфн҃цїи тъ́й А̑птоли а̑ча́стъ слꙋ́жбъ а̑девъра́-
тъ, а̑ша шѝ ди́нь мѫ́йниле но́астре пъкътоши́лѡр,
прїимѣ́ще а̑чѣ́сте да́рꙋри ꙟтрꙋ бꙋнъта́тѣ та Дмне.
Ка ꙟвреднич҃ндꙋне а̑слꙋжи фъ́ръ прихáнъ сфн҃тꙋлꙋй
тъ́ꙋ Жъртъ́вникь, съ а̑флъ́мь пла́та кредничо́шилѡ,
шѝ а̑ испра́вничилѡрь чѣ́лѡрь ꙟцеле́пци, ꙟзїо́а чѣ
ꙟфрикоша́тъ а̑ръсплътирїй та́ле чей дирѣ́пте.
Ꙟ пъ́ръ, мѫнтꙋ́ѧще, милꙋ́ѧще, шѝ не пъзѣ́ще
пре но́й Дмнезе́ꙋле кꙋ да́рꙋль тъ́ꙋ.
З їꙋа тоа́тъ де съвъръши́ть, сфн҃тъ, кꙋ па́че шѝ
фъ́ръ де пъка́те, ла Дмнꙋ́ль съ чѣ́ремь.
Ꙟџерь де па́че, креднич҃е, ꙟдирептъто́рю шѝ пъзи-
то́рю сꙋфлетелѡрь шѝ трꙋпꙋрилѡрь но́астре, ла
Дмнꙋль съ чѣ́ремь.
М илъ, шѝ е̑рта́ре де пъка́те, шѝ де грешáлеле но́а-
стре,

стре, ла Дмнꙋль съ чѣ́ремь.
Ч ѣ́ле бꙋ́не шѝ де фоло́сь сꙋфлетелѡрь но́астре, шѝ
де ꙟпъка́рѣ лꙋмїи, ла Дмнꙋль съ чѣ́ремь.
Ч ѣлала́лтъ врѣ́ме а̑вїе́цїй но́астре ꙟпа́че шѝ ꙟтрꙋ
покъ́инцъ а̑ѡ съвъръши́, ла Дмнꙋль съ чѣ́ремь.
С фъръши́ть крещинеск вїе́цїй но́астре, фъ́ръ де
пáтимъ не рꙋшина́ть, кꙋ па́че, шѝ ръспꙋ́нсь бꙋ́нь ла
ꙟфрикоша́тꙋл жꙋ́децꙋ а̑л лꙋй Хс҃, ла Дмнꙋл съ чѣ́ремь.
П ре прѣ сфн҃та, кꙋра́та, прѣ бл҃гвита, слъвита
стъпѫ́на но́астръ, де Дмнезе́ꙋ Нъскъто́арѣ, шѝ
пꙋрꙋрѣ Фечо́аръ Марїѧ, кꙋ тоцїи сфн҃цїи поме-
ниндꙋ́ѡ, пре но́й ꙟши́не, шѝ ꙋнꙋль пре а̑лтꙋ́ль, шѝ
тоа́тъ вїа́ца но́астръ лꙋй Хс҃ Дмнезе́ꙋ съ ѡ дъ́мь.

Възглашенїе:

К ꙋ ꙟдꙋ́рърнае ꙋнꙋ́л нъскꙋ́тꙋ Фїюлꙋй тъ́ꙋ, кꙋ ка́-
реле ꙟпреꙋ́нъ бине е̑ши кꙋвѫнта́ть, кꙋ прѣ сфн҃тꙋл
шѝ бꙋ́нꙋль шѝ де вїа́цъ фъкъто́рюль тъ́ꙋ Дх҃ъ, а̑-
кꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ꙟвѣ́чїй вѣчилѡрь. Стра́на
А минь. Пре́ѡтꙋль П ꙟче тꙋтꙋрѡрь: Стра́на
Ш и Дꙋхꙋлꙋй тъ́ꙋ: Дїа́конꙋль:
С ъ ꙋбимь ꙋнꙋль пре а̑лтꙋль, ка ꙟтрꙋ́нь гѫнд съ
мъртꙋрисимь. Стра́на:
П ре Та́тъль, шѝ пре Фїюль, шѝ пре сфн҃тꙋль Дх҃ъ,
Трїца чѣ де ѡ фїинцъ, шѝ не дъспърци́тъ.
А̑пой съ ꙟкинъ де г҃ ѡрь: зикѫ́нд ꙟтаи́нъ.
Ю би́тевою Дмне търїа мѣ, Дмнꙋль е̑ ꙟтърирѣ
мѣ,

мѣ, ши скъпаре мѣ. г:

Ши сървтъ сфинтеле аша дꙋпъ кꙋмь сѫнт акоперите, ꙟтѫй де сꙋпра сфинтꙋлꙋй Дискось, апой де сꙋпра Потирюлꙋй, ши марџинѣ сфинтꙋлꙋй Престол де ꙟнаинтѣ са: iаръ де ворь фи в. Прѣѡци, сaꙋ май мꙋлци, сървтъ ши ей сфинтеле дарꙋри тоци. ши оунꙋль пре алатꙋль пре оумере, iаръ чель май маре зиче: Х С iасте ꙟмиѫлокꙋль ностру, iаръ чель че сървтъ зиче. Ши есте ши вафи:

Дечи аширѣ ши Дїаконꙋль съ ꙟкинъ ла локꙋл оунде стъ, шишь сървтъ ши ель Орарюль съꙋ, оунде iасте кипꙋль Крꙋчїй, ши зиче кꙋ Глас аша.

Оушиле, оушиле кꙋ ꙟцелепчюне съ лꙋѡме аминте.

Iаръ Прѣѡтꙋль рѫдикъ въздꙋхꙋль, шиль цине престе сфинтеле дарꙋри, ши де ворь фи слꙋжиндь ши алци Прѣѡци, аширѣ ши ей ꙟналцъ въздꙋхꙋль, шиль цинь десꙋпра сфинтелѡрь дарꙋри скꙋтꙋрѫндꙋль, ши гръиндь ꙟсине, ка ши чела лать породь, мъртꙋрїѧ крединцей.

Крезь ꙟтрꙋ оунꙋл Дмнезеꙋ, Татъл атотцїнторюл:

Каꙋтъль ꙟнапой Лн: ч. Дїаконꙋль:

Съ стъмь бине, съ стъмь кꙋ фрикъ, съ лꙋѡме аминте сфинта жъртвъ кꙋ паче аѡ адꙋче. Страна

Мила пъчїй, Жъртва лаꙋдей.

Iаръ Прѣѡтꙋль лꙋѫндь въздꙋхꙋль де пре сфинтеле дарꙋри. ꙟль сървтъ шиль пꙋне ла оунь локь, iаръ

I

Дїа-

Дїаконꙋль ꙟкинѫндꙋсъ ꙟтръ ꙟ сфинтꙋль Олтарю, ши лꙋѫндь Рипида апъръ кꙋ кꙋчерїе сфинтеле дарꙋри, iаръ Прѣѡтꙋль зиче: Възглашенїѧ.

Дарꙋль Дмнꙋлꙋй ностру Іс Хс, ши драгостѣ лꙋй Дмнезеꙋ ши Татъль, ши ꙟпреꙋнарѣ сфинтꙋлꙋй Дхъ, съ фїе кꙋ вой кꙋ тоци.

Страна Ши кꙋ Дхꙋль тъꙋ Прѣѡтꙋль Сꙋсь съ авемь инимиле. Страна, Авемь кътръ Дмнꙋль. Прѣѡтꙋль Съмꙋлцъмимь Дмнꙋлꙋй. Страна,

Кꙋ вредниӵе ши кꙋ дирептате iасте съне ꙟкинъмь Татълꙋй, ш Фїюлꙋй, ши сфинтꙋлꙋй Дхъ, Трцей чей де ѡ фїинцъ ши не дъспъците.

Iаръ Прѣѡтꙋль плекѫндꙋсъ съ роагъ аша ꙟтаинъ.

Стъпѫне Дмне Дмнезеꙋле, Пъринте атоате цїнторюле, чела че ещи ꙟкинать дꙋпъ вредничїе кꙋ адевърать, ши дрепть ши кꙋвїѡсь лꙋкрꙋ iасте марїй кꙋвїинцїй сфинценїей тале, пре тине а те лъꙋда, цїе а кънта, пре тине бине а те кꙋвѫнта, цїе а не ꙟкина, цїе а мꙋлцъми, пре тине а те мъри чела че сингꙋрь ещи Дмнезеꙋ кꙋ адевърать, ши цїе аци адꙋче ачастъ слꙋжбъ а ноастръ кꙋвѫнтътоаре, кꙋ инимъ оумилитъ, ши сꙋфлеть смерить: къ тꙋ ещи чела че нєй дърꙋить ноаѡ кꙋноцинца адевърꙋлꙋй тъꙋ. Ши чине iасте ꙟдестꙋлать съ гръѧскъ пꙋтериле тале, аꙋзите съ факъ тоате лаꙋделе тале; саꙋ съ спꙋе тоате минꙋниле тале ꙟтоатъ врѣмѣ;

Стъ-

стъпжне аль тꙋтꙋрѡрь, Дмне аль Черюлꙋй, шѝ аль пъмжнтꙋлꙋй, шѝ атоатъ фъптꙋра чѣ възꙋтъ шѝ невъзꙋтъ: чела че шъзи пре скаꙋнꙋль мърирей, шѝ привещи аджнкꙋриле, чела че ещи фъръ де ꙟчепꙋть, невъзꙋть, неажꙋнсь, нескрись ꙟпрежꙋрь, нескимбать, Татъль Дмнꙋлꙋй ностꙋ Іс Хс, аль марелꙋй Дмнезеꙋ шѝ мжнтꙋиторюлꙋй нъдеждїй ноастре: кареле ѥсте кипꙋль бꙋнътъцїй тале, печѣте ꙟтокма ꙟкипꙋить, каре те арать ꙟтрꙋ сине пре тине Татъль, кꙋвжнть вїꙋ, Дмнезеꙋ адевърать, ꙟцелепчюне маи наинте де вѣчи, вїацъ, сфнцире, пꙋтѣре, лꙋмина чѣ адевърать, дела кареле саꙋ арътат Дхꙋль сфнть, Дхꙋль адевърꙋлꙋй, дарꙋль прїимирїй де фїй, логодирѣ мощенирїй чеїй чеба съфїе, ꙟчепътꙋра бꙋнътъцилѡрь челѡрь де вѣчи, пꙋтѣрѣ чѣ фъкътоаре де вїацъ, изворꙋль сфнценїей, дела кареле тоатъ фъптꙋра чѣ кꙋвжнтътоаре, шѝ чѣ ꙟцелегътоаре фїиндь ꙟтърить, цїе слꙋжаще: шѝ цїе ꙟци ꙟналцъ славословїй пꙋрꙋрѣ: къ тоате ꙟпреꙋнъ сжнть слꙋгиле тале: къ пре тине те лаꙋдъ ꙟгерїй, Арханге́лїй, скаꙋнеле, Дмнїиле, ꙟчепъторїиле, стъпжнїиле, Пꙋтериле, шѝ Херꙋвимїй чей кꙋ ѻки мꙋлци: цїе ꙟнаинте стаꙋ ꙟпрежꙋрь Серафїмїй, шасе арипи ла оунꙋль, шѝ шасе арипи ла алтꙋль, шѝ кꙋ доаѡ ꙟши акопере фѣцеле сале, шѝ кꙋ доаѡ пичоареле, ꙗръ кꙋ доаѡ збꙋржндь, стригъ

оунꙋль кътръ алтꙋл, кꙋ гꙋри не ꙟчетате, кꙋ нетъкꙋте лаꙋде.

Възглашенїе.

Кжнтаре де бирꙋинцъ, кжнтжндь, стригжндь, гласъ ꙟнълцжндь, шѝ гръиндь. Страна зиче:

Сфнть, Сфнть, Сфнть е, Дмнꙋль Саваѡдь, плинь е Черюль шѝ пъмжнтꙋл де мърирѣ та, ѡсанна ꙟтрꙋ чей дин нълциме, блгвить е чела че вине ꙟтрꙋ нꙋмеле Дмнꙋлꙋй, ѡсанна ꙟтрꙋ чей дин нълциме.

Ꙗръ Дїаконꙋль кжндь зиче Преѡтꙋль ачѣстѣ, ѥль ꙗ Звѣзда де пре Дискось, шѝ фаче кꙋ джнса кипꙋл Крꙋчїй дѣсꙋпра лꙋй, шѝ ѡщерце пре Антимись, шѝ сърꙋтжндꙋѡ ѡпꙋне ꙟлатꙋри, апой мѣрце де спре дирѣпта шѝ лꙋꙋндь Рипида ꙟмжнъ. Апръ ꙟкжтинель кꙋ тоатъ сокотѣла шѝ фрика, пе дѣсꙋпра сфнтелѡр дарꙋри, ꙗръ де нꙋ ꙗсте Рипидъ, апръ кꙋ оун Покровец. Ꙗръ Преѡтꙋл съ роагъ ꙟтаинъ аша.

Кꙋ ачѣсте феричите пꙋтери, шѝ ной пъкътошїй стъпжне юбиторюле де ѡамени, стригъ шѝ гръимь: сфнть ещи кꙋ адевърат шѝ прѣсфнть, шѝ нꙋ ꙗсте мъсꙋръ марїй кꙋвїинцей сфнценїй тале, шѝ прѣкꙋвїѡсь ещи ꙟтрꙋ тоате лꙋкрꙋриле тале, къ ꙟтрꙋ дирептате шѝ ꙟтрꙋ жꙋдекатъ адевърать ай адꙋсь тоате асꙋпра ноастръ. Къ зидиндь пре ѡмь, лꙋꙋндь цържнъ дин пъмжнть, шѝ кꙋ кипꙋль тъꙋ Дмнезеꙋле чинстиндꙋль, лай пꙋсꙋ ꙟ Раюль дъсфътърїй, не мꙋрирѣ вїецїй, шѝ мощенирѣ

нирѣ вѣчничилѡр бꙋнътъцъ ꙟтрꙋ паза порꙋнчилѡрь
тале фъгъдꙋиндꙋи лꙋи: Чи не аскꙋлтѫндꙋте пре
тине адевъратꙋль Дмнезеꙋ, кареле лаи зидить пре
дѫнсꙋль, ши амъцирїи Шарпелꙋи сꙋпꙋиндꙋсе, ши
ѡморѫть фїинд де пъкателе сале, лаи гонить пре
дѫнсꙋль кꙋ жꙋдеката та чѣ дирѣптъ Дмнезеꙋле
динь Раю ꙟ лꙋмѣ ачаста, ши лаи ꙟторсь ꙟпъмѫнть,
динтрꙋ кареле саꙋ лꙋать, рѫндꙋиндꙋи лꙋи нащерѣ чѣ
де адоаѡ мѫнтꙋирѣ чѣ ꙟтрꙋ ꙟсꙋши Хрстосꙋль тъꙋ.
Къ нꙋ тѣи ꙟтос ꙟтрꙋ сфѫршить де кътръ зидирѣ
та карѣ ѡаи фъкꙋть: ничи аи оуитать лꙋкрꙋриле
мѫинилѡрь тале, чи лѣи черчетать ꙟмꙋлте кипꙋри
пентрꙋ ꙟдꙋрарѣ милей тале. Прррчи аи тримись,
фъкꙋтаи пꙋтери принь сфинцїи тъи, карїи бине
цеꙋ плъкꙋть цїе динь фїеще кареле нѣмь: грънтꙋнѣи
ноаѡ принь гꙋра слꙋжилѡрь тале Прррчилѡрь, маи
наинте вестиндꙋне ноаѡ мѫнтꙋирѣ карѣ врѣ съ фїе:
лѣце нѣи дать спре ажꙋторю: Ꙟцери аи пꙋсь пъзи-
тори. Ꙇаръ кѫндь аꙋ венить плинирѣ времилѡрь,
нѣи грѫить ноаѡ принь ꙟсꙋши Фїюль тъꙋ: принь ка-
реле ши вѣчїи аи фъкꙋть. кареле фїинд стрълꙋчи-
рѣ мърирїи тале, ши кипꙋль статꙋлꙋи тъꙋ, пꙋр-
тѫнд тоате кꙋ кꙋвѫнтꙋл пꙋтерїи сале, нꙋ ръпире
аꙋ сокотить ачаста афи асѣменѣ цїе лꙋи Дмнезеꙋ
ши Тателꙋи: Чи Дмнезеꙋ фїинд маи наинте де
вѣчи, пре пъмѫнть саꙋ арътать, ши кꙋ ѡаменїи

Іг. аꙋ

аꙋ петрекꙋть, ши ꙟтрꙋпѫндꙋсе динь сфнта Фе-
чоаръ, саꙋ микшорать пре сине, кипь де робь лꙋѫндꙋ,
фъкѫндꙋсе ꙟкипꙋль трꙋпꙋлꙋи смеренїи ноастре,
ка съне фака пре нои ꙟкипꙋици кипꙋлꙋи мърирей
сале. Къде време че принь ѡмь аꙋ ꙟтрать пъкатꙋл
ꙟлꙋме, ши принь пъкать моартѣ, вине аꙋ воить
оунꙋль нъскꙋть Фїюль тъꙋ, кареле ѥсте ꙟсѫнꙋриле
тале алелꙋи Дмнезеꙋ ш Татъ: фъкѫндꙋсе дин мꙋере
дин сфнта Нъскътоаре де Дмнезеꙋ ши прѣ Фечоара
Марїа, фъкѫндꙋсе сꙋпть лѣце, касъ ѡсѫндѣскъ
пъкатꙋль ꙟтрꙋпꙋль съꙋ: ка чеи морци ꙟтрꙋ Адам
съ ꙟвїазе ꙟтрꙋ ачесташи Хрстосꙋль тъꙋ: ши вїе-
цꙋинд ꙟлꙋмѣ ачаста, дѫндꙋне порꙋнчи де мѫн-
тꙋире, скоцѫндꙋне пре нои динь ръпъчирѣ Идоли-
лѡрь, нѣꙋ адꙋсь ла кꙋноащинца та адевъратꙋлꙋи
Дмнезеꙋ ши Тателꙋи: агонисиндꙋне пре нои лꙋиши
Нородь алесь, Прещїе ꙟпъръцѣскъ, нѣмь сфнть:
ши кꙋръцꙋиндꙋне принь апъ, ши сфинцꙋиндꙋне кꙋ дхꙋл
сфнть, саꙋ дать пре сине скимбь морцїи, ꙟтрꙋ
карѣ ѥрамь цинꙋци, фїинд вѫндꙋци сꙋпть пъкать:
ши погорѫндꙋсе принь Крꙋче ꙟ ѩдь, касъ плинѣскъ
тоате але сале, аꙋ дезлегать дꙋрериле морцїи. Ши
ꙟвїинд атрѣа зи, ши кале фъкѫнд тоть трꙋпꙋ-
лꙋи ла ꙟвїарѣ чѣ динь морци, къ нꙋ ѥра пꙋтинцъ
асъ цинѣ сꙋпть стрикъчюне ꙟчепъторюль вїецїи,
фъкꙋтꙋсаꙋ ꙟчепътꙋрь челѡрь адормици, ꙟтѫи

фъкꙋть

фъкѹть дин морци, ка съ фіе лѹши тоате ꙟтрѹ тоате ꙟчепъторіѹ. Ши сѹиндѹсъ ꙟчерюри, аѹ шезѹть де дирепта мърирей тале ꙟтрѹ ꙟнълцими: кареле ва съ ши віе съ ръсплътѣскъ фіеще кърѹѧ дѹпъ лѹкрѹриле лѹй: ши неѹ лъсать ноаѡ адѹчере аминте де патима са чѣ мꙟнтѹитоаре, ачѣсте, каре лемъ пѹсъ ꙟнаинте дѹпъ порѹнчиле лѹй. Къ вржнд съ мѣргъ ла чѣ де воє, ши пѹрѹрѣ поменитъ, ши де віѧцъ фъкътоаре моартѣ са, ꙟноаптѣ ꙟтрѹ каре сав дать пре сине пентрѹ віѧца лѹмій, лѹѹнд пжине ꙟтрѹ сфнтеле сале ши прѣкѹрателе мжини, арътжндѹѡ ціе лѹй Дмнезеѹ ши Татълѹ, мѹлцѹмнд, блгвинд, сфнцинд, фржнгжнд.

Апой Прєѡтѹль плекжнд капѹль, ши ржикжнд дирєпта са кѹ смеренїє, съ арате спре сфнтѹль Агнець, зикжнд кѹ глась маре.

Д атаѹ сфнцилѡрь съй Оученичи, ши Апостоли, зикжнд: Лѹаци, мжнкаци, ачѣста іасте трѹпѹль міеѹ, каре съ фржнџе пентрѹ вой, спре ертарѣ пъкателѡрь. Страна Аминь.

Ши зикжнд Прєѡтѹль ачѣсте, Діаконѹль ꙟкъ арать сфнтѹль Дискось, цінжнд Орарюль ꙟдирєпта кѹ г. дєџете. Ашиждерѣ кжнд зиче Прєѡтѹль:

Б ѣци динтрѹ ачѣста: Аратъ ши єл сфнтѹль Потирю, Іаръ Прєѡтѹль зиче ꙟтайнъ.

А шиждерѣ ши Пъхарѹль лѹѹнд дин рода вицїй, оумплжнд

Ї д.

оумплжнд, мѹлцъминд, блгвинд, сфнцинд.

Ши аша ка ши май сѹсь Прєѡтѹль ржикжнд мжна кѹ смеренїє съ арате спре сфнтѹль Потирю, зикжнд: кѹ глась маре.

Д атаѹ сфнцилѡрь съй Оученичи, ши Апостоли, зикжнд: Бѣци динтрѹ ачѣста тоци, ачѣста іасте сжнџеле міеѹ аль Лецїй чей ноаѡ, каре пентрѹ вой ши пентрѹ мѹлци съварсъ, спре ертарѣ пъкателѡр. Страна Аминь. Іаръ Прєѡтѹль плекжндѹши капѹль съ роагъ аша ꙟтайнъ.

А часта съ фачечи ꙟтрѹ поменирѣ мѣ: къ де кжте ѡри вєци мжнка пжинѣ ачаста, ши вєци бѣ пъхарѹль ачѣста, моартѣ мѣ вєци вести, ꙟвіѧрѣ мѣ вєци мъртѹриси. Деч поменинд ши ной стъпжне патемиле лѹй чѣле мжнтѹитоаре: Крѹчѣ чѣ фъкътоаре де віѧцъ, ꙟгропарѣ чѣ де трей зиле, ꙟвіѧрѣ чѣ дин морци, сѹирѣ ꙟ Черюри, шедѣрѣ де дирєпта та алѹй Дмнезеѹ ш Татъл, ш славита ши ꙟфрикошата лѹй адоаѡ венире. Възглашенїє.

А ле тале, динтрѹ але тале ціє адѹкжнд де тоате ши пентрѹ тоате. Іаръ кжнд зиче Прєѡтѹль ачѣсте, Діаконѹль пѹне Рипида, ши пѹинд мжниле Крѹчишь, апѹкъ Дискосѹль ши сфнтѹль Потирю, ши съ плѣкъ кѹ смеренїє, іаръ страна зиче,

П ре тине те лъѹдъм, пре тине бине те кѹвжнтъм, ціє мѹлцъмим дмне, ши не рѹгъм ціє Дмнезеѹ нострѹ.

Іаръ

Іаръ Преѡтѹл плекѫндѹшь капѹл съ роагъ аша ѫтайнъ.

Пентрѹ ачаста стъпѫне пре сфинте, ши нои пъкътошїй ши невреднїчїй робїй тъй, карїй нѣмь ѫвредничить аслѹжи сфинтѹлѹй тъѹ Жъртъвникь, нѹ пентрѹ дирептъциле ноастре, кънамь фъкѹть чева бѹнь пре пъмѫнть: чи пентрѹ мила та, ши ѫдѹрърле тале, каре ай върсать де присосить престе нои, ѫдръзнинд не апропїемь кътръ сфинтѹль тъѹ Жъртъвникь. Ши пѹинд ѫнаинте чѣле ѫлокѹль кипѹлѹй, сфинтѹлѹй трѹпь ши сѫнцелѹй Хрїстосѹлѹй тъѹ, цїе нерѹгъмь, ши пре тине те чѣремь, сфинте алъ сфинцилѡрь, кѹ бѹнъ врерѣ бѹнътъцїй тале, съ вїе Дѹхѹль тъѹ чѣл сфинт престе нои, ши престе дарѹриле ачѣстѣ че сѫнт пѹсе ѫнаинте, ши съле блгвѣскъ пре дѫнселе, ши съле сфинцѣскъ, ши съле арате. Дѹпъ ачѣа Дїаконѹль пѹне Рипида каре цине, сав Покровецѹль ши вине апроапе де Преѡть, ши съ ѫкинъ ѫмѫндои де г҃ ѡри: ѫнаинтѣ Престолѹлѹй, рѹгѫндѹсъ ѫсине ши зикѫнд.

Дмнезеѹле кѹръцѣщемъ пре мине пъкътосѹль, ши мъ милѹѧще. г҃: Ши ачаста,

Дмне чела че ай тримись пре пре сфинтѹль тъѹ Дхъ ѫчасѹль алъ треилѣ Апостолилѡрь тъй, пре ачела бѹнѹле нѹль лѹа дела нои, чи не ѫноѧще пре нои карїй нерѹгъмь цїе. Стїх. Инимъ кѹратъ зидѣще ѫтрѹ мине Дмнезеѹле, ши Дхъ дирепть ѫноѧще ѫтрѹ

ѫтрѹ чѣле динь лъѹнтрѹ але мѣле. Ши іаръ зиче: Дмне чела че ай тримис: тот. Ши іаръ зи: стї. Нѹ мъ лепъда пре мине дела фацата, ши Дхѹль тъѹ чель сфинть нѹль лѹа дела мине.

Ши Апои іаръ зиче: Дмне чела че ай тримис: то. Дѹпъ ачѣа Дїаконѹль плекѫндѹшь капѹль зиче ѫтайнъ, Арътѫндь сфинтѹль Агнец. Благословѣще стъпѫне сфинта пѫйне. Іаръ Преѡтѹль стѫндь дирепть Блгвѣще де г҃ ѡри сфинтеле дарѹри зикѫндь: Ши фъ пѫйнѣ ачаста, ѡфъ ѫсѹшь чинстить трѹпѹль, Дмнѹлѹй, ши Дмнезеѹ, ши мѫнтѹиторюлѹй нострѹ Іс Хс. Іаръ Дїаконѹль зиче, Аминь. Ши іаръ зиче Дїаконѹль, Блгвѣще стъпѫне сфинтѹль пъхарь. Іаръ Преѡтѹль блгвиндь зиче: Іаръ пъхарѹль ачеста ѫсѹшь чинстить сѫнцеле Дмнѹлѹй, ши Дмнезеѹ, ши мѫнтѹиторюлѹй нострѹ Іс Хс, кареле сав върсать пентрѹ вїаца лѹмїй. Дїаконѹль зиче: Аминь. Ши іаръ арътѫндь Дїаконѹль ѫмѫндоаѡ сфинтеле дарѹри, зиче. Блгвѣще стъпѫне ѫмѫндоаѡ сфинтеле. Іаръ Преѡтѹль благословиндь ѫмѫндоаѡ сфинтеле дарѹри зиче.

Префъкѫндѹле пре дѫнселе кѹ Дхѹл тъѹ чел сфинт. Дїаконѹль зиче, Аминь, Аминь, Аминь.

Апои вине ла локѹль ѹнде ера стѫндь маинаинте, ши лѹѹндь Рипида іаръ апъръ сфинтеле тайни ка ши

май

май найнте. Ꙗ҆ръ Преѡтꙋл съ рѡа́гъ а҆ша а҆та́йнъ.

Іа ръ пре ной пре тоц ка́рїй не кꙋменекъмь динтрꙋ ѡпъжи́не ши динтрꙋ оунь пъха́рь, съне оуне́щи оунꙋл кꙋ а҆лтꙋль, спре а҆преꙋна́ре оунꙋа сфнтꙋлꙋй Дхъ: ши съну не фа́чи пре ничи оунꙋль динь ной а҆трꙋ жꙋдека́тъ саꙋ а҆трꙋ ѡсъ́ндъ а҆некꙋменека кꙋ сфнтꙋл трꙋпь ши съ́нцеле Хртосꙋлꙋй тъꙋ: чи съ а҆фла́мь ми́лъ ши да́рь кꙋ тоц сфнцїй, ка́рїй динь вѣкь цѣꙋ плъкꙋ́ть цїе, кꙋ стрьмо́шїй, кꙋ Пъри́нцїй, Патрїа́ршїй, Прр҃чїй, А҆птл҃їй, Пропоедꙋито́рїй, Еѵ҃листїй, Мꙋченичїй, Мъртꙋрисито́рїй, Дъска́лїй, ши динь преꙋнъ кꙋ тот сꙋфлетꙋль дире́пт, че саꙋ съвъ́ршить а҆трꙋ кредиинцъ.

Ꙗ҆ръ Преѡтꙋль лꙋ́ндь Каде́лница къдѣще сфнтꙋл Престо́ль, ши зи́че кꙋ Гла́ ма́ре.

Май а҆ле́сь, кꙋ пре сфнта, кꙋра́та, пре блгосло-ви́та, слъви́та, стъпъ́на ноастръ де Дмнезеꙋ Нъскъто́аре, ши пꙋрꙋре Фечо́ара Мари́а.

Дꙋпъ а҆ча́ста Дїа́конꙋль къдѣще Престо́лꙋль а҆пре-жꙋ́рь, Ꙗ҆ръ Страна къ́нтъ:

Де ти́не съ бꙋкꙋ́ръ тоа́тъ фъптꙋра, чѣа че е҆щи пли́нъ де да́рь: събо́рꙋль а҆ӡере́скь ши нѣмꙋл ѡмене́скь чѣа че е҆щи Бесе́рекъ сфнци́тъ, ши Ра́ю кꙋвъ́нтъто́рю, ла́ꙋда Фечо́рїей, динь ка́ре Дмнезеꙋ саꙋ а҆трꙋпа́ть, ши прꙋнкь саꙋ фъкꙋ́ть, чѣла че е҆сте май найнте де вѣчи Дмнезе́ꙋль ноастрꙋ. къ зга́ꙋль тъꙋ

тъꙋ ска́ꙋнь лаꙋ фъкꙋть, ши пъ́нтечеле тъꙋ май десфъта́тъ де къ́ть Че́рюриле лаꙋ лꙋкра́ть. Де ти́не съ бꙋкꙋ́ръ тоа́тъ фъптꙋра, чѣа че е҆щи пли́нъ де да́рь: мъри́ре цїе.

Ꙗ҆ръ Преѡтꙋль плекъ́ндꙋсе съ рѡа́гъ а҆ша.

Кꙋ сфнтꙋль Іѡа́ннь Прркꙋль, а҆на́йнте мергъто́рюл ши Ботезъто́рюл: кꙋ сфнцїй слъви́цїй ши пре лъꙋда́цїй А҆по́столи, кꙋ сфнтꙋл (Кꙋтареле) а҆къ́рꙋа помени́ре съвъ́ршимь: ши кꙋ тоци сфнцїй тъй, кꙋ а҆ле къ́рора рꙋгъчю́ни черчетѣзъне пре ной Дмнезе́ꙋле. ши поменѣще пре тоци чей май де найнте а҆дормиц а҆трꙋ нъдѣждѣ а҆вїе́рїй вїе́цїй де вѣчи.

А҆ичѣ поменѣще Преѡтꙋль пре вїй ши пре морци, пре чи́не ва врѣ е҆ль: пентрꙋ чей вїй зи́че а҆ша.

Пентрꙋ мъ́нтꙋи́ре, черчета́ре, е҆рта́ре пъка́телѡр ро́бꙋлꙋй лꙋй Дмнезеꙋ (Кꙋтърꙋа)

Ꙗ҆ръ пентрꙋ чей морци зи́че а҆ша.

Пентрꙋ ѡди́хна ши е҆рта́ре сꙋфлетꙋлꙋй ро́бꙋлꙋй тъꙋ, (Кꙋтареле †) а҆ло́кь лꙋмина́ть, де оунде аꙋ фꙋджи́ть а҆трнста́ре ши сꙋспина́ре, ѡдихнѣщель пре дъ́нсꙋль Дмнезе́ꙋль ноастрꙋ.

Ши Рꙋгъчю́нѣ а҆ша а҆та́йнъ.

Шїй ѡдихнѣще пре дꙋ́шїй Дмнезе́ꙋль ноастрꙋ, оунде стрълꙋчѣще лꙋми́на фѣцїй та́ле. А҆къ не рꙋгъ́мь цїе, поменѣще Дмне сфнта та съборничаскъ ши А҆птолѣскъ Бесе́рекъ, чѣ де ла марџиниле пъ́нъ ла марџи-

тома марїе їере їѡнь кеюь

ма́рцинниле лꙋ́мїй, шѝ ѿ ꙟпа́кꙫ пре дж҃нса, пре ка́рїѣ
ѿай кꙫшнга́ть кꙋ скꙋ́мпь сꙫ́нцеле Хр҃то́сꙋлꙋй тꙫ́ꙋ:
шѝ сфн҃тꙫ ка́са а҆ча́ста ѿ ꙟтꙫрѣ́ще пꙫнꙫ ла сфꙫр-
ши́тꙋль вѣ́кꙋлꙋй. Поменѣ́ще Дмне пре че́й че цѣ́ꙋ
а҆дꙋ́сь цїе а҆чѣ́сте да́рꙋри, шѝ дела ка́рїй, шѝ принь
ка́рїй, шѝ пентрꙋ ка́рїй аꙋ а҆дꙋ́с а҆чѣ́стѣ. Поменѣ́ще
Дмне пре че́а че а҆дꙋ́кь ро́дꙋри, шѝ фа́кь бине ꙟтрꙋ
сфн҃теле та́ле Бесѣ́речи, шѝш а҆дꙋ́кь а҆ми́нте де че́й
сꙫра́чи: рꙫсплꙫтѣ́щеле лѡ́рь кꙋ бога́теле та́ле шѝ
чере́щиле да́рꙋри. Дꙫрꙋ́ѧщеле лѡ́рь чѣ́ле чере́щи ꙟло́-
кꙋль че́лѡрь пꙫмꙫнте́щи, ꙟло́кꙋль че́лѡрь трекꙫ-
то́аре чѣ́ле вѣ́чниче, ꙟло́кꙋль че́лѡрь стрикꙫчо́асе,
чѣ́ле не стрикꙫчо́асе. А҆дꙋ́ць а҆ми́нте Дмне де че́й дин
Пꙋсті́й, шѝ динь Мꙋ́нци, шѝ динь Пе́щери, шѝ
динь крꙫпꙫтꙋ́риле Пꙫмꙫ́нтꙋлꙋй. А҆дꙋ́ць а҆ми́нте
Дмне де че́а че ꙟтрꙋ фечорі́е, шѝ ꙟтрꙋ бꙋ́нꙫ кꙋчѣр-
ничі́е, шѝ ꙟтрꙋ пꙋсничі́е, шѝ ꙟтрꙋ чинстйтꙫ вїа́цꙫ
петрѣ́кь. Поменѣ́ще Дмне пре бꙋнїй крединчо́ши
шѝ ю҆битѡ́рїй де Хр҃то́сь ꙟпꙫра́цїй, шѝ Дмнїй но-
щри, пре ка́рей ай ꙟдирепта́ть сꙫ стꙫпꙫнѣ́скꙫ пре
пꙫмꙫ́нть: кꙋ а҆рма а҆девꙫрꙋлꙋй, кꙋ а҆рма бꙋнєй
воинце ꙟкꙋнꙋнѣ́зꙫй пре дж҃ншїй, оу҆мбрѣ́ще дѣсꙋ-
пра ка́пꙋлꙋй лѡ ꙟзи́ша де рꙫзбо́ю: ꙟтꙫрѣ́ще бра́цꙋ
лѡ́рь, ꙟна́лць дирѣ́пта лѡ́рь, ꙟтꙫрѣ́щеле стꙫпꙫ-
ні́а лѡ́рь, сꙋпꙋ́неле лѡ́рь тоа́те нѣ́мꙋриле пꙫгꙫ́не,
ка́ре воескь рꙫзбо́ае: дꙫрꙋ́ѧщеле лѡ́рь а҆дꙫ́нкꙫ шѝ
стꙫ-

стꙫтꙫто́аре па́че, грꙫ́ѧще ꙟ и҆нима лѡ чѣ́ле бꙋ́не пен-
трꙋ Бесѣ́река та̀, шѝ пентрꙋ то́ть норо́дꙋль тꙫ́ꙋ,
ка ꙟтрꙋ линищѣ лѡ́рь, лин шѝ фꙫрꙫ де гꙫлча́вꙫ
вїа́цꙫ сꙫ петрѣ́чемь, ꙟтрꙋ тоа́тꙫ крещинꙫта́тѣ
шѝ кꙋрꙫці́а. А҆дꙋ́ць а҆ми́нте Дмне де тоа́тꙫ Дом-
ні́а, шѝ стꙫпꙫні́а, шѝ де че́й динь пола́тꙫ фра́-
ці́й но́щри, шѝ де тоа́тꙫ ѡ҆астѣ. Пре че́й бꙋ́ни,
ꙟтрꙋ бꙋнꙫта́тѣ та̀ ꙟй пꙫзѣ́ще, пре че́й рꙫ́й, бꙋ́ни
ꙟй фꙫ кꙋ бꙋнꙫта́тѣ та̀. Поменѣ́ще Дмне пре норо́-
дꙋл че стꙫ ꙟна́инте, шѝ пре че́а че пентрꙋ кꙋвїѡ́асе
причи́ни нꙋ́сꙋ ꙟтꙫмпла́ть а҆́ичѣ, шѝй милꙋ́ѧще пре
дж҃ншїй шѝ пре но́й, дꙋпꙫ мꙋлцимѣ милей та́ле:
кꙫмꙫ́рꙫжле лѡ́рь ле оу҆мпле де то́ть бинеле: кꙫсꙫ-
торі́йле лѡ́рь ꙟпа́че шѝ ꙟтрꙋ оу҆ни́ре лепꙫзѣ́ще: пре
коко́ни ꙟй крѣ́ще: тинерѧ́целе ле ꙟдирептѣ́зꙫ,
бꙫтрꙫнѧ́целе ле ꙟтꙫрѣ́ще: пре че́й сла́би де и҆нимꙫ
ꙟй мꙫнгꙫ́е: пре че́й рꙫсипи́ци ꙟй а҆дꙋ́нꙫ: пре че́й
рꙫтꙫчи́ци ꙟй ꙟтоа́рче, шѝй ꙟпреꙋ́нꙫ кꙋ сфн҃та та̀
Сꙫборничѣ́скꙫ шѝ А҆постолѣ́скꙫ Бесѣ́рекꙫ: пре че́й
бꙫнтꙋ́ици де дꙋ́хꙋри некꙋ́рате ꙟй слобозѣ́ще: кꙋ
че́й че оу҆мблꙫ пре а҆пе оу҆блꙫ ꙟпреꙋ́нꙫ, кꙋ че́й че кꙫлꙫ-
торе́скꙋ, ꙟпреꙋ́нꙫ кꙫлꙫторѣ́ще: вꙫдꙋвелѡ́р ле ꙟжꙋ́тꙫ:
пре сꙫра́чи ꙟй а҆пꙫрꙫ, пре че́й роби́ци ꙟй и҆збꙫвѣ́ще,
пре че́й бо́лнави тꙫмꙫдꙋ́ѧще: де че́й че сꙫ́нть ꙟжꙋ-
декꙫ́ци, шѝ ꙟтрꙋ и҆згонйри, шѝ ꙟтоа́тꙫ скꙫ́рба,
шѝ нево́ѧ, шѝ ꙟбꙋлзѣ́ла, а҆дꙋци а҆ми́нте Дмнезѣ́ꙋ-
ле.

ле. Шй де тоци чей чесъ роагъ марїй милостивїрїй тале, шй де чей чене юбескъ пре нои, шй де чей чене оурѫскъ, шй де чей че нѣѹ порѹнчит ноаѡ не врѣдничилѡрь сънерѹгъмь пентрѹ дѫншїй: шй де тоть Породѹль тъѹ, ѧдѹци аминте Дмне Дмнезеѹль ностръ, Шй преасте тоци варсъ мила та чѣ богатъ, дѫндь тѹтѹрѡрь черериле чѣле кътръ мѫнтѹире. Шй пре чей че нѹамь поменит нои пентрѹ нещїинца, саѹ оуйтаре, саѹ пентрѹ мѹлцимѣ нѹмелѡрь, ѧсѹци ѧй поменѣще Дмнезеѹле, чела че цїй вѫрста фїеще кърѹѧ шй нѹмирѣ, чела цїй пре фїеще кареле динь пѫнтечеле Маичїи лѹй: къ тѹ ещи Дмне ажѹторюль чѣлѡрь фъръ де ажѹторю, нъдежде чѣлѡрь деснъдъждѹйци, чѣлѡрь ѧвифораци мѫнтѹиторю, чѣлѡрь че оумбль пре апе ѧдъпостире, чѣлѡр болнави доф̃торь: ѧсѹци тѹтѹрѡрь тоате ле фїи, чела че цїй пре фїеще кареле, шй черерѣ лѹй, каса, шй требѹинца лѹй. Избъвеще Дмне ѡрашѹл ачеста, шй тоате четъциле, шй ѡрашѣле, де фоамете, де чюмъ, де кѹтремѹрь, де потопь, де фокь, де сабїе, де венирѣ асѹпра а алторь семинцїй, шй де ръзбоюл челъ динтресине.

Дѣчїа Преѡтѹль зиче, Възглашенїа.

Ѧтъй поменѣще Дмне, пре Архїепископѹль нострѹ (Кѹтареле) Пре кареле ѧль дърѹѧще сфинтелѡрь тале Бесеречи, ѧпаче, ѧтрегь, чинстит, сънътосъ, ѧтрѹ

ѧтрѹ зиле ѧдълѹнгате, дирепть ѧдиреп̃тѫндь кѹвѫнтѹль ѧдевърѹлѹй тъѹ.

Иаръ Дїаконѹль ѧторкѫндѹсе кътръ оуша сфинтѹлѹй Олтарю, цїиндь Орарюль кѹ дѣџетеле де латѹр зиче: Шй пентрѹ тоци шй пентрѹ тоате, Шй зиче ѡ страна, Шй пентрѹ тоци шй пентрѹ тоате. Дѹпъ ачаста Дїаконѹль поменѣще поменикѹл вїилѡр ѧтаинъ, Шй Преѡтѹль сърогъ аша ѧтаинъ.

Поменѣще Дмне тоатъ Епископїа православничилѡрь, ачелѡрь че дрепть ѧвацъ кѹвѫнтѹль ѧдевърѹлѹй тъѹ.

Поменѣще Дмне дѹпъ мѹлцимѣ ѧдѹръриилѡрь тале, шй не вредничїа мѣ, ѧртъ мїе тоатъ грешала чѣ де вое шй фъръ де вое, шй сънѹ ѡпрещи пентрѹ пъкателе мѣле дарѹль сфинтѹлѹй тъѹ Дхъ де спре дарѹриле че сѫнть пѹсе ѧнаинте.

Поменѣще Дмне Прещїа, чѣ ѧтрѹ Хс Дїаконїе, шй пре тоть чинѹль Прещескь. шй сънѹне рѹшинези пре ничи оунѹль динь нои карїй амь ѧкѹнжѹрать сфинтѹл тъѹ Олтарю, черчетѣзъне пре нои ѧтрѹ бѹнътатѣ та Дмне: аратъте ноаѡ кѹ богателе тале ѧдѹръри: въздѹхѹри бине токмите шй де фолосъ не дърѹѧще ноаѡ: плоиь пъмѫнтѹлѹй спре ѧдѹчерѣ де роадъ ѧй дърѹѧще: блгвѣще кѹнѹна ѧнѹлѹй бѹнътъцїй тале: ѧчетѣзъ деспреѹнъриле Бесеречилѡрь: стинџе ѧтърътъриле пъгѫнилѡрь:

вкѹлъ-

скꙋлърѣле ереслꙋрилѡрь де грабь ле стрикъ, кꙋ пꙋтѣрѣ сфнтꙋлꙋй тъꙋ Дхъ, пре нои пре тоци не прїимеще ꙟтрꙋ ꙟпъръцїа та, фїй лꙋминей, ши фїй зилей аръта̂ндꙋне: паче та, ши драгостѣ та дърꙋеще нoаѡ Дмне Дмнезеꙋль нострꙋ, къ тоате не-ай дать нoаѡ. Възглашенїе.

Ши не дъ нoаѡ кꙋ ѡгꙋръ ши кꙋ ѡ инимъ, амъри ши акꙟнта пречинститꙋ ши де маре кꙋвїинцъ нꙋмеле тъꙋ, аль Татълꙋй, ши аль Фїюлꙋй, ши аль сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїй вѣчилѡрь, Страна Аминь.

Дꙋпъ ачаста Преѡтꙋль съ ꙟтоарче спре Двѣръ, ши блгвиндь пре ѡамени зиче, Възглашенїа.

Ши съ фїе мила марелꙋй Дмнезеꙋ, ши мꙟтꙋиторюлꙋй нострꙋ Іс Хс, кꙋ вой кꙋ тоцї. Страна зиче:

Ши кꙋ Дхꙋль тъꙋ. Ши зиче Дїаконꙋл афаръ ектенїиле, іаръ деꙋ іасте Дїакон, ле зиче Преѡтꙋль.

Пре тоци сфнцїи поменинꙗꙋй, іаръ ши іаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ чинстителе дарꙋри че сꙋ адꙋсь ши сꙋ сфнцить Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Ка юбиторюль де ѡамени Дмнезеꙋль нострꙋ, прїиминдꙋле пре дꙟнселе ꙟ сфнтꙋль чель май пресꙋсь де черюри ши ꙟцелегъторюль сеꙋ Жъртвеникь, ꙟтрꙋ миросъ Кꙋ бꙋнъ мирѣзмъ Дхѡвничѣскъ, съне тримицъ нoаѡ Дмнезъꙗска милъ, ши дарꙋль сфнтꙋлꙋй

лꙋй Дхъ, сънерꙋгъмь.

Пентрꙋ касъне изъвимь нoй де тоте некаꙁꙋль мꙟнїа, ши невоа, Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь.

Іаръ Преѡтꙋль съ роагъ аша ꙟтаинъ.

Дмнезеꙋл нострꙋ, Дмнезеꙋ кареле мꙟнтꙋещи, тꙋ не ꙟвацъ пре нoй ацї мꙋлцъми цїе кꙋ вреднічїе пентрꙋ фачериле де бине але тале, каре ай фъкꙋт ши фачи кꙋ нoй. Тꙋ Дмнезеꙋль нострꙋ, кареле ай прїимить дарꙋриле ачѣстѣ, кꙋръцѣщене пре нoй де тоатъ спꙋркъчюнѣ трꙋпꙋлꙋй ши а сꙋфлетꙋлꙋй, ши не ꙟвацъ съ плинимь сфнценїе ꙟтрꙋ фрика та: ка ꙟтрꙋ кꙋратъ мъртꙋрисирѣ кꙋноѡинцей ноастре прїиминд партѣ сфнценїилѡрь тале, съне ꙟпреꙋнъмь кꙋ сфнтꙋль трꙋпь ши сꙟнџеле Хртосꙋлꙋй тъꙋ: ши прїиминдꙋле ачѣстѣ кꙋ вредничїе, съ авемь пре Хс вїецꙋиндь ꙟ инимиле ноастре, ши съ фимь касъ сфнтꙋлꙋй тъꙋ Дхъ. Аша Дмнезеꙋль нострꙋ, ши пре нименѣ динь нoй съ нꙋль фачи виновать ꙟфрикошателѡрь тале ши черещилѡр таинилѡр ачестора, ничи съ фїе непꙋтинчоꙋ кꙋ сꙋфлетꙋл ши кꙋ трꙋпꙋл, къчи съ кꙋминекъ ꙟтрꙋ невредничїе кꙋ ачѣстѣ: чи не дъ нoаѡ пꙟнъ ла сꙋфларѣ чѣ май де преꙋрмъ аностръ, кꙋ вредничїе а прїими партѣ сфнценїилѡрь тале, спре мериндѣ вїецїй де вѣчи, спре ръспꙋнсь бине прїимить ла ꙟфрикошатъ жꙋдеката Хртосꙋлꙋй тъꙋ, ка ши нoй ꙟпреꙋнъ кꙋ тоци сфнцїи,

ка́рїй дина́ вѣ́къ вине а́ꙋ плъкꙋ́тъ цїе, съне фа́чемь пъртꙋ́аши вѣ́чничилѡрь та́ле бꙋнъ́тъци, ка́ре а́й гъ-ти́тъ чѣ́лѡрь чере юбе́скь пре ти́не Дмне. **Дїа́конꙋл:**

А пъръ, мжнтꙋа́ще, милꙋа́ще, ши не пъзѣ́ще пре но́й Дмнезе́ꙋле кꙋ да́рꙋль тъ́ꙋ.

З їѡа тоа́тъ де съвжрши́тъ, сфи́нтъ, кꙋ па́че ши фъ́ръ де пъка́те, ла Дмнꙋль съчѣ́ремь.

Ꙟџерь депа́че, крединчо́сь ꙟдирептъто́рю ши пъзито́рю сꙋ́флетелѡрь ши трꙋ́пꙋрилѡрь но́астре, ла Дмнꙋль съчѣ́ремъ.

М и́лъ, ши є́ртаре де пъка́те, ши де грешале́ле но́астре, ла Дмнꙋль съ чѣ́ремь.

Ч ѣ́ле бꙋ́не ши де фоло́сь сꙋ́флетелѡрь но́астре, ши де ꙟпъка́ре лꙋ́мїй, ла Дмнꙋль съ чѣ́ремь.

Ч ѣала́лтъ врѣ́ме а́вїецїй но́астре ꙟпа́че ши ꙟтрꙋ покъ́инцъ а́ѡ съвжрши, ла Дмнꙋль съ чѣ́ремь.

С фжрши́тъ крещинѣ́скь вїе́цїй но́астре, фъ́ръ де па́тимъ не рꙋшина́ть, кꙋ па́че, ши ръспꙋ́нсь бꙋнь ла ꙟфрикоша́тꙋл жꙋде́ц а́л лꙋ́й Хс, ла Дмнꙋл съ чѣ́ре.

О ꙟни́рѣ крединцей ши ꙟпреꙋна́рѣ сфи́нтꙋлꙋй Дхъ черши́ндь, пре но́й ꙟшине, ши оу́нꙋль пре а́лтꙋль, ши то́атъ вїа́ца но́астръ лꙋ́й Хс Дмнезе́ꙋ съ ѡ дъ.

Страна Ц ѥ Дмне.

А́ѡй Пре́отꙋль зи́че Възглашенїа.

Ш и не ꙟвредничѣ́ще пре но́й стъпжне, кꙋ ꙟдръзни́ре фъ́ръ ѡ́сжндъ, а́кꙋтеза ши а́те кїема̀ пре ти́не

А ї Б.

Дмне-

Дмнезе́ꙋл чѣ́л чере́скь Та́тъл, ши а́зиче: **Норо́дꙋл.**

Т а́тъль но́стрꙋ, Ка́реле є́щи ꙟ Че́рюри:

Ка́ꙋтъль ꙟнапо́й Ли: ра. **Възглашенїе.**

К ъ а́та є́сте ꙟпъръцїа, ши пꙋте́рѣ, ши мъри́рѣ, а Та́тълꙋй, ши а Фїюлꙋй, ши а Сфи́нтꙋлꙋй Дхъ, а́кꙋмь, ши пꙋ́рꙋрѣ, ши ꙟвѣ́чїй вѣ́чилѡрь,

Страна А ми́нь. **Пре́отꙋль зи́че:** **П** а́че тꙋтꙋрѡр.

Страна Ш и Дхꙋлꙋй тъꙋ. **Дїа́конꙋль:**

К а́петеле во́астре Дмнꙋлꙋй съле плека́ци.

Страна Ц ѥ Дмне.

Ѧ́ръ Пре́отꙋль ꙟта́инъ рꙋгжндꙋсе зи́че.

С тъпжне Дмне, Пъри́нтеле ꙟдꙋръ́рилѡрь, ши Дмнезе́ꙋл а́тоа́тъ мжнгжа́рѣ, пре чѣ́а че шаꙋ плека́ть цїе ка́петеле са́ле блгословѣ́щей, сфинцѣ́щей, пъзѣ́щей, ꙟтърѣ́щей, ꙟбърбътѣ́зъй, депъртѣ́зъй дела то́ть лꙋ́крꙋль ръ́ꙋ, ши спре то́ть лꙋ́крꙋль бꙋ́н ꙟй а́дꙋнъ: шїй ꙟвредничѣ́ще фъ́ръ де ѡ́сжндъ а́съ фа́че пъта́ши прѣ кꙋра́телѡрь та́ле ши де вїа́цъ фъкъто́арелѡрь та́инилѡр а́често́ра, спре є́рта́рѣ пъка́телѡрь, спре ꙟпреꙋна́рѣ кꙋ Дхꙋль сфи́нть.

Възглашенїе.

К ꙋ да́рꙋль ши кꙋ ꙟдꙋръ́риле, ши кꙋ юби́рѣ де ѡ́а-мени, а оу́нꙋа нъскꙋ́тъ Фїюлꙋй тъ́ꙋ, кꙋ ка́реле ꙟпреꙋ́нъ бине є́щи кꙋвжнта́ть кꙋ прѣ сфи́нтꙋль, ши бꙋ́нꙋль, ши де вїа́цъ фъкъто́рюль Дхъль тъ́ꙋ, а́кꙋм, ши прѣ, ши ꙟвѣ́чїй вѣ́чилѡр, **Страна** А ми́н.

Ѧ́ръ

Ѿрѣ Прѣѡтѹль сѣ роагѣ аша ѫтаинѣ.

Дамінте Дмне Іс҃е Хс҃е Дмнеꙁеѹль ностру, динь сфн҃ть лъкашѹль тѣу, ши динь скаѹнѹль мърирей ѫпърцієй тале, ши віно ка сѫне сфн҃цєщи пре ной, чела че сѹсь шѣꙁи ѫпреѹнѣ кѹ Татъль, ши аичи ѫпреѹнѣ кѹ ной не вѣꙁѹть єщи: ши не ѫвредничєще, прінь мѫна та чѣ пѹтєрникѣ, сѫне дай ноѡа прѣкѹрать трѹпѹль тѣу, ши чинститѹль сѫнџе. ши прин ной тѡ҃ норѡдѹлѹй. Ѿрѣ кѫндь чітєще Прєѡтѹль рѹгъчюнѣ ачаста: Дїаконѹль стѫндь ѫнаинтѣ Двєрїй, сѣ ѫчинџе кѹ Орарюл крѹчиш: апой сѣ ѫкинѣ Прєѡтѹль, ашіждирѣ ши Дїаконѹль сѣ ѫкинѣ ѫлокѹль ѹнде стѣ, ꙁикѫндь ѫтаинѣ.

Дмнеꙁєѹле кѹрѫцєщемѣ пре мине пъкътосѹль.

Ѿрѣ кѫндь вѣде Дїаконѹль пре Прєѡть тинꙁѫндь мѫініле, ши атинџѫндѹсѣ де сфн҃тѹль Агнєць, кась факѣ сфн҃ти ѫнълцаре, ꙁичє кѹ гласъ:

Сѣ лѹѡмь амінте.

Ѿрѣ Прєѡтѹль ѫнълцѫндь сфн҃тѹль Агнєць ꙁиче,

С фн҃теле сфн҃цилѡрь. Норѡдѹль ꙁиче.

О ѹнѹль сфн҃ть, Оунѹль Дмнѹль, Іс҃ Хс҃, ѫтрѹ слава лѹй Дмнеꙁєѹ Татъль, Амінь.

Ши кѫнтѣ Кѫнтърецїи Причастна ꙁилїй, сау а сфн҃тѹлѹй: Ѿрѣ Дїаконѹль ѫтрѣ ѫ сфн҃тѹль Олтарю, ши стѫндь де дирєпта Прєѡтѹлѹй кареле цине сфн҃тѹль Агнєць ꙁиче.

С фѫрѫмѫ стъпѫне сфн҃та пѫине.

Ѿрѣ Прєѡтѹль сфѫрѫмѫндь сфн҃тѹль Агнєць ѫ патрѹ пърци, кѹ кѹчєріє ши кѹ смерєніє ꙁиче.

С фѫрѫмѫсѣ, ши сѣ ѫпарте міелѹль лѹй Дмнеꙁєѹ, чель чєсѣ сфѫрѫмѣ, ши нѹсѣ деспарте, чель чєсѣ мѫнѫнкѣ пѹрѹрѣ, ши ниче ѡдатѣ нѹсѣ сфѫршаще. Дѣчїѧ каѹтѣ тоатѣ рѫндѹѧла причещанїєй де ѡфѣ преѕ кѹ сау арътата ла Лїтѹргїѧ лѹй Златоѹст, Лн҃ ри.

Апой дѹпъ четевєй причещѹй ши тѹ, ши Дїаконѹл, вино Ѿрѣ аич, де исправеще кѹ арата май жо. Апъ ачаста Дїаконѹль лѹѫндь Дискосѹль ѫль рѫдикѣ десѹпра сфн҃тѹлѹй Потирю, ши щергѫндѹль кѹ сфн҃тѹль Бѹрєте фоарте кѹ бѹнѣ сокотинцѣ, ши кѹ кѹчєріє, акопере сфн҃тѹль Потирю кѹ Покровєцѹль, ашіждерѣ ши десѹпра сфн҃тѹлѹй Дискось пѹне Ѕвѣꙁда ши Покровєцѹль: дѹпъ ачѣѧ четєще Прєѡтѹль рѹгъчюнѣ ачаста ѫтаинѣ.

Мѹлцъмимь цїє Дмне Дмнеꙁєѹль ностру, пентрѹ кѹминекътѹра сфн҃телѡрь прѣ чинститєлѡрь, немѹритоарелѡрь ши черєщилѡрь тале таини, каре нєй дать ноаѡ спре фачєрѣ де бине, ши сфн҃цирѣ, ши тъмъдѹирѣ сѹфлетелѡр ши трѹпѹрилѡрь ноастре. Тѹсуци стъпѫне атоате, дъ сѣ фїе ноаѡ ѫпреѹнарѣ сфн҃тѹлѹй трѹпь ши а сѫнџелѹй Хртосѹлѹй тѣу, спре кредінцъ не рѹшинатѣ, спре драгосте не фъцарникѣ, спре плинирѣ

ѫцелепчю́нїй, спре тъмъдꙋи́рѣ сꙋфлетꙋлꙋй шѝ ѫ трꙋпꙋлꙋй, спре гони́рѣ ѫтоа́тъ ѫпротиви́рѣ, спре па́ꙁа порꙋнчилѡрь та́ле, спре ръспꙋнсь вине прїими́тъ ла ѫфрикоша́тъ жꙋдека́та Хртоса́лꙋй тъꙋ.

Де́чи дꙋпъ рꙋгъчю́нѣ ѫча́ста дешки́ндь Оу́ша сфн҃тꙋлꙋй Олта́рю, шѝ ѫкинѫ́ндꙋсе Дїа́конꙋль де ѡ҆да́тъ, ѫ Поти́рюль кꙋ смере́нїе шѝ кꙋ гри́жъ, шѝ вине ла оу́шъ: шѝ ѫнълцѫ́ндь сфн҃тꙋль Поти́рю, ѫль ара́тъ Норо́дꙋлꙋй ꙁикѫ́ндь.

Кꙋ фри́ка лꙋй Дмнеꙁе́ꙋ, кꙋ креди́нцъ, шѝ кꙋ дра́госте съвъ ѫпропїѧ́ци. Норо́дꙋль ꙁи́че.

Блгвитъ е҆ че́ла че вине ѫнꙋмеле Дмнꙋлꙋй, Дмнеꙁе́ꙋ Дмнꙋль, шѝ саꙋ аръта́ть но́аѡ.

Ѧ҆ръ Пре́ѡтꙋль благвѣще Норо́дꙋль, ꙁикѫ́ндь кꙋ гла́съ:

Мѫнтꙋѧ́ще Дмне Норо́дꙋль тъꙋ шѝ блгвѣще моще́ни́рѣ та̀. Норо́дꙋль ꙁи́че.

Ѫтрꙋ мꙋлц ꙗ҆ни стъпѫ́не. Шѝ съ ѫтоа́рче Пре́ѡтꙋ шѝ Дїа́конꙋль спре сфн҃тꙋль Пртоль. Ѧ҆ръ Пре́ѡтꙋль кꙋдѣще Пртоа́лꙋль де г҃ ѡ҆ри, ꙁикѫ́ндь ѫта́йнъ.

Ѫна́лцъте ѫчерюри Дмнеꙁе́ꙋле, шѝ престе тоа́тъ пъмѫ́нтꙋль мъри́рѣ та̀: Шѝ Стра́на кѫ́нтъ.

Въꙁꙋтамь лꙋми́на чѣ ѫдевъра́тъ, шѝ ꙗ҆мь лꙋа́ть Дхꙋль чере́скь, ѫфла́тамь креди́нца чѣ ѫдевъра́тъ, шѝ сфн҃тей Трце че́й не деспърци́те не ѫкинъ́мь: къ ачѣꙗ нѣꙋ мѫнтꙋи́ть пре но́й.

Дꙋпъ ѫча́ста лꙋѫ́ндь сфн҃тꙋль Днскось, ѫль пꙋне пре ка́пꙋль

Ѧ ї д.

ка́пꙋль Дїа́конꙋлꙋй, Ѧ҆ръ Дїа́конꙋль лꙋѫндꙋль кꙋ бꙋнъ кꙋчерїе къꙋтѫ́ндь ѫфа́ръ кътръ Оу́ши, шѝ никими́ка гръи́ндь, съ дꙋче ла Проскомидїе, шѝль пꙋне ѫколо: Ѧ҆ръ пре́ѡтꙋль, ѫкинѫ́ндꙋсъ, шѝ лꙋѫ́ндь сфн҃тꙋль Поти́рю, съ ѫтоа́рче къꙋтѫ́ндь кътръ Норѡ, шѝ ꙁи́че, ѫта́йнъ: Блгвнъ е҆ Дмнеꙁе́ꙋ нострꙋ.

шѝ кꙋ гла́сь, Тоть дѣꙋна ѫкꙋмь, шѝ пꙋрꙋрѣ, шѝ ѫвѣчїй вѣчилѡрь, Стра́на Ѧми́нь. Шѝ

Съ съ оу́мпле гꙋриле но́астре де ла́ꙋда та̀ Дмне,

Ка́ꙋтъль ѫнапо́й ли: рг҃ї.

Ѧ҆ръ Дїа́конꙋль ꙗ҆се пре Оу́ша деспре мїа́ꙁъ но́апте, шѝ стѫндь ла ло́кꙋль че ꙗ҆сте ѡ҆бичнꙋи́ть, ꙁи́че:

Дре́пци прїими́ндь Дмнеꙁеешиле, сфн҃теле, прѣкꙋра́теле, чѣле фъръ де мо́арте, Чере́шиле, шѝ де вїѧ́цъ фъкътоа́ре, ѫфрикоша́теле ѫле лꙋй Хртось та́йни, кꙋ вредничїе съ мꙋлцъми́мь Дмнꙋлꙋй.

Стра́на, Дмне милꙋѧ́щене.

Ѧпъръ, мѫнтꙋѧ́ще, милꙋѧ́ще, шѝ не пъꙁѣще пре но́й Дмнеꙁе́ꙋле кꙋ да́рꙋль тъꙋ.

Ꙁїѡа тоа́тъ де съвѫрши́ть, сфн҃тъ, кꙋ па́че шѝ фъръ де пъка́те, чершиндь, пре но́й ѫшине шѝ оу́нꙋ пре ѫлтꙋль, шѝ тоа́тъ вїѧ́ца но́астръ лꙋй Хс Дꙋмнеꙁе́ꙋ съ ѡ҆дъ́мь. Стра́на, Ці е҆ Дмне.

Ѧ҆ръ Пре́ѡтꙋль стрѫнгѫ́ндь Антими́сꙋль, фа́че кꙋ Еѵлїѧ престе дѫнсꙋль Крꙋче, шѝ ꙁи́че Въꙁглашенїѧ.

Къ тꙋ е҆щи сфнци́рѣ но́астръ, шѝ цїе мъри́ре ѫнъ́лцъмь,

цѣм, Татѣлꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋре, ши ԁвѣчїй вѣчилωрь.
Страна Аминь. Прѣωтꙋль, К ꙋпаче съ ешимь.
Страна Ԁтрꙋ нꙋмеле Дмнꙋлꙋй. Дїаконꙋль:
Дмнꙋлꙋй сънерꙋгъмь. Iаръ Прѣωтꙋль iасе афаръ ши зиче Рꙋгъчюне дела Амвωнь.

Ѥль че блгвещи пре чеѧ че вине те кꙋвинтезъ Дмне, ши сфнцещи пре чеѧ че нъдъждꙋескь ԁтрꙋ тине: Мѫнтꙋѧще Нородꙋль тъꙋ, ши блгвѣще мощенирѣ та. Плинирѣ Беселечїй тале пъзѣщеω, сфнцѣще пре чеѧ че юбеск подоаба Касей тале: Тꙋ пре ачеѧ ԁй прославѣще кꙋ Дмнезъѧскъ пꙋтерѣ та, ши нꙋне лъса пре ной чей че нъдъждꙋимь ԁтрꙋ тине. Паче лꙋмїй тале дърꙋѧще, Беселичилωрь тале, Прѣωцилωрь, ши бине крединчоꙋлꙋй Дмнꙋлꙋй ностръ (Кꙋтареле) Ѡстаωилωр лꙋй, ши тоть Нородꙋлꙋй тъꙋ. Къ тоатъ дарѣ чѣ бꙋнъ, ши тоть дарꙋль десъвършить де сꙋс iасте, погорѫндь дела тине Пърнтеле Лꙋминилωр. Ши цїе мърире, ши мꙋлцъмить, ши ԁкинъчюне ԁнълцъмь, Татълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋре, ши ԁвѣчїй вѣчилωрь.
Страна Аминь. Дꙋпъ ачаста iаръши зиче страна: Фїе нꙋмеле Дмнꙋлꙋй блгвн де акꙋ ши пѫнъ ԁвѣкъ. Г.
Iаръ пѫнъ ачести Прѣωтꙋл Рꙋгъчюнѣ че е май сꙋс зисъ, Дїаконꙋль стъ ԁ страна дин дирѣпта ԁнаинтѣ

тѣ Иконей лꙋй Хс цїиндь Орарюл ԁмѫнѧ ши капꙋль плекать, пѫнъ ла сфършитꙋль Рꙋгъчюнїй, ши Прѣωтꙋль ԁтрѫндь пре сфнтеле Двери, ши мергѫндь спре проскомидїе зиче ачастъ Рꙋгъчюне динь жось. Рꙋгъчюнѣ каре съ зиче ла потребирѣ сфнтелωр тайн.

Плинитꙋсаꙋ, ши саꙋ съвършить кѫть iасте ԁтрꙋ пꙋтинца ноастръ Хртоасе Дмнезеꙋль ностръ тайна рѫндꙋалїй тале. Къ авемь поменирѣ морцїй тале, вѫзꙋтамь кипꙋль ԁвїерїй тале: сътꙋратꙋнемь де ата не сфършитъ вїѧца, ԁдꙋлчитꙋнемь кꙋ храна та чѣ не ԁпꙋцинатъ, кърїѧ ши ԁвѣкꙋль чела съфїе пре ной пре тоци ане ԁвредничи бине вою ще. Кꙋ дарꙋль челꙋй фъръ де ԁчепꙋть аль тъꙋ Пърните, ши аль сфнтꙋлꙋй, ши бꙋнꙋлꙋй, ши де вїѧцъ фъкъторюлꙋй тъꙋ Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ԁвѣчїй вѣчилωрь, Аминь.
Iаръ Дїаконꙋль ԁтрѫндь ши ель пре Двѣра дестре амїазъ ноапте. Потребѣще сфнтеле тайни кꙋ фрикъ, ши кꙋ тоатъ грижа, атѫта кѫть съ нꙋ кꙋмва каꙁъ чева жось аꙋ съ рѫмѫе вреω фърѫмитꙋръ, шиωь спалъ мѫниле ла локꙋль чель обичнꙋить. читиндь ши ель Тропареле. Iаръ Прѣωтꙋль ешиндь афаръ ԁпарте Анафора: Ши Страна читѣще Ѱаламꙋль, лг.

Бине вою кꙋвѫнта пре Дмнꙋл, ԁтоатъ времѣ. Го:
Iаръ дꙋпъ сфършитꙋль Ѱалмꙋлꙋй, ши ԁпърцирѣ Ана-

Анафорій, зиче Преѡтул:

Благвенїѧ Дмнулуй прсте вой, ку дарул ши ку юбирѣ луй де ѡмени. тоть деуна, акум, ши пурурѣ, ши ѫвѣчїй вѣчилѡрь. Страна Аминь. Ши Слава: Ии҃е: Дмне милуѫщене. Г҃: Благвѣще. Преѡтул зиче дебафи Думинекъ: Чела че ай ѫвиѧть динь морци: Пръ де ну Хртось адеврѫтул Дмнезеул ностру, пентру ругъчюниле прѣкуратей Маичїй сале ши ачелуй динтру сфнци Пърнтелуй ностру Архїепископул Кесарїей чей динь Кападокїѧ Василїе чель маре, ши але тутурѡрь сфнцилѡ, сѫне милуѫскъ, ши сѫне мѫнтуѫскъ пре ной ка оунь бунь ши юбиторю де ѡмени. Пръ Страна кѫнтъ Многа лѣта: Пентру Дмн, ши пентру Архїереул, ши ѫтрѫндъ ѫ сфнтул Олтарю, Преѡтул съ дезбракъ де сфнтеле Одѫждїй, зикѫнд: Ии҃е ѡпущаеши: Трсе: Ши дупъ Тѧтъль ностру, Зиче Тропарюль, ши Кондакул зилїй. Ачїѧ Тропарюль сфнтулуй Василїе.

Ѫ тоть пъмѫнтул аꙋ єшить вѣстѣ та, кареле аꙋ прїимить кувѫнтул тъу, принь кареле кукувїинцъ Дмнезеѧскъ ай ѫвъцать, фирѣ челѡрь че сѫнт ай арътать, ѡбичаюриле ѡменешти ай ѫфрумсецать. Прещїѧ че ѫпърътѣскъ, Пърннте прѣкувїѡасе Василїе, роагъ пре Хс Дмнезеу съ мѫнтуѫскъ суфлетеле ноастре. Кондакул.

Ѫ ръ-

Ѫ рътатутей темеліе не мишкать Бесѣречїй, ѫпърциндъ тутурѡрь пъмѫнтѣнилѡрь стъпѫнїѧ че не стрикъчоасъ, печетлуиндуѡ ку ѫвъцътуриле тале, чела че ай арътать челе Черещи Василїе прѣкувїѡасе. Апой Г҃ ди помилуй: вї. Слава: Ии҃е: Чїи ѫнѣщую Херувимь: Ши фаче ѡпуеть. ши ѫкинѫндусъ ши мулцъминдъ луй Дмнезеу пентру тоате, есъ афаръ.

Сфѫршитул Дмнезеещїи Лїтургїй, ачелуй динтру сфнци Пърнтелуй ностру алуй Василїе чель маре.

Ѫвъцътуръ пентру Дмнезеѧска Лїтургїе а Преждесщеннїй.

Ѫ сфнтул ши мареле Пость, кѫнд васъ факъ Преѡтул Преждесщеннаѧ, Думинекъ ла Проскомидїе, фаче дупъ обичаю. Пръ дупъ че таепѫинѣ че динь тѫю, ши ѡѫунге, ши ѡ ѫпунце, тае ши алте долѡ Агнеце пуиндуле тоть де рѫндъ лѫнгъ ачель динь тѫю, ши зикѫнд ла фиеще каре динь тѫнееле, ка ши ла чел динь тѫю. Ѫтру поменирѣ Дмнулуй: Каш ѡае ла жунгѣре:

гѣре: Ши Жꙋнгеск: Ши Оуну дин ѡѣташі:
Апой тоарнъ ѫ сфнтꙋль Пъхарь вінь ши апъ зи-
кѫндь чѣле че сѫнть дꙋпъ ѡбичаю, ши ле акопере
кꙋ Покровѣцеле, ши кѫдѣще, зикѫнде Рꙋгъчюнѣ
Предложенїей.

Ши аша ѫчѣпе Дꙋмнезѣѣска Лѵтꙋргїе, ши ѡ съвър-
шаще дꙋпъ ѡбичаю: іаръ кѫндь ва съ Бл҃гословѣскъ
пѫйниле, съ зикъ.

Ф ъ адекъ пѫйнѣ ѫчаста: (кꙋ нꙋмъръ де оунꙋль,
къче оунꙋль ѥсте Хс҃) Іаръ нꙋ съ зикъ Пѫйниле
ачѣсте: дꙋпъ кꙋмь зик оуній невѣдни: А шидереь
ши кѫндь ва връ съле ѫналце ла Стѣа Стѣимъ,
ле ѫналцъ іаръші тоате. Дꙋпъ ачѣѧ сфъръмъ оунь
Агнець динтрѫнселе, ши оумпле Потирюл кꙋ ѡпъ-
тишоаръ, ши тоарнъ ши апъ калдъ дꙋпъ ѡбичаю.
Апой лꙋѫндь лингꙋра кꙋ мѫна дирѣптъ, ѡ адапъ
ѫ сфнтꙋль Сѫнце, іаръ кꙋ мѫна стѫнгъ ѫ фіеще
кареле Агнець, шиль оудъ кꙋ Лингꙋра динь сфнтꙋль
Сѫнце пре партѣ динь кътрꙋ сав жꙋнгїать, пре
міезъ: шиль пꙋне ѫ Кꙋтїе, фоарте кꙋ бꙋнъ соко-
тинцъ, кꙋмь съ нꙋсъ атингъ де оудътꙋра лꙋй Кꙋ-
тїа, саꙋ алть чева, ши аша фаче ла фіеще каре Аг-
нець, ши ле пꙋне тоате ѫ Кꙋтїе пре кꙋмь саꙋ зись
май съсъ. Дꙋпъ ачѣѧ Прѣѡтꙋль съ роагъ дꙋпъ ѡ-
бичаю, ши съ Кꙋминекъ дꙋпъ ѡбичаю, ши испръвѣ-
ще Дꙋмнезѣѣска Лѵтꙋргїе дꙋпъ токмѣла ѥй.

Іаръ

Іаръ кѫндь ва съ слꙋжаскъ Преждесщ҃енаѧ, ѫ-
тржндь ѫ Олтарю, съ ѫбракъ ѫ Одъждїи, нꙋмай
блгвиндꙋле ши сърꙋтѫндꙋле не зикѫндь нимика
кѫндь съ ѫбракъ, фъръ нꙋмай, Гдꙋ помолимсѧ,
ла фіеще каре вешмѫнть.

А пой Дїаконꙋль ѫ време, ши іасе:

Іаръ Прѣѡтꙋль зиче кꙋ Гласъ,

Бл҃гвитъ ѥ ѫпъръцїѧ, Татълꙋй, ши а Фіюлꙋй,
ши а Сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫ
вѣчїи вѣчилѡрь. Афаръ зикь, Прїйдѣте по-
клонимсѧ, Ши Ѱалмꙋл, Блгви дꙋше моѧ Гда:

Іаръ Прѣѡтꙋл чітѣще Млтвеле вечернїей: іаръ дꙋпъ
съвършитꙋл Ѱалмꙋлꙋй, зиче Дїаконꙋль ѥктенїиле.
Ши дꙋпъ Възглашенїе, читескь афаръ Кадисма,
Ко Гдꙋ вонегда скорѣбѣхъ, ши съ ѫкинъ ѡаменїй
ла Аллилꙋїа: Ши дꙋпъ фіеще каре славъ, зиче Дїа-
конꙋль, Іаръ ши іаръ, кꙋ пач Дмнꙋлꙋй съ нерꙋгъ.
А пъръ, мѫнтꙋаще: Пре прѣ сфнта кꙋрата.
Прѣѡтꙋль зиче Възглашенїѧ. Ши ѫчепѫндꙋсе
Кадисма, Прѣѡтꙋль съ дꙋче ла Проскомидїе, ши
лꙋѫндь Сфнтꙋль Агнець динь Кꙋтїе ѫль пꙋне кꙋ
маре сокотинцъ ѫ Дискось: ши пꙋне ѫ Потирю вінь
ши апъ дꙋпъ ѡбичаю, ши нꙋ зиче нимика чи тач:
дечи лꙋѫндь Каделница тъмжазъ Звѣзда ши По-
кровѣцеле, ши акопере Дискосꙋ ши Потирю нимика
зикѫндь ничи Млтва Предложенїей, мъкарь десъ
ши

шй афлъ ѫтрꙋ оу́неле Литꙋргі́й, че нꙋмай съ зи́къ.
П ентрꙋ рꙋгъчю́ниле сфн҃цилѡрь Пърінцилѡрь нѡ́шр҃ѡ, Дмне Іс҃е Хр҃тоасе Дмнезе́ꙋль нѡ́стрꙋ, милꙋ́ѧщене пре но́й. К ъчи ѩсте сфн҃ци́тъ май наинте, шй ѩспръви́тъ ѧ҆че́стъ жъ́ртвъ.

И ръ дꙋ́пъ Кади́емъ, Г҃ди возвах: шй ѧ҆ла́лте пре рѫ́ндь къ́нтъ ѧ҆фа́ръ, ѩ́ръ ла Сла́ва Нн҃е, фа́кь вь-хо́дъ фъ́ръ де Еѵ҃лі́е, ѩ́ръ ѧ҆́съ де съва зи́че Еѵ҃лі́е, кꙋ́мь ѩсте ла ѧ҆фла́ре чи҃стиі́тꙋлꙋй ка́пь а҆ль лꙋй Предите́чи, саꙋ ла патрꙋзе́чи де Мꙋ́ничи, саꙋ ла Благо-ве́щені́й, ѧ҆тꙋ́нчѣ фа́к вьхо́дъ кꙋ Еѵ҃лі́а. Дїа́конꙋ:
П ремꙋ́дрость Про́сти: Четецꙋл, С вѣте ти́хїй: Дїа́конꙋль, С ъ лꙋ́ѡмь ѧ҆ми́нте: Преѡтꙋл,
П а́че тꙋтꙋрѡ́рь: Дїа́конꙋль Л целепчю́не, Чете́цꙋл, П рокі́менꙋл, шй Парімі́а, шй ѧ҆л до́и-лѣ Прокі́мень. Дꙋ́пъ ѧ҆че́ста стрігъ Дїа́конꙋль:
П овели́те: И ръ Пре́ѡтꙋль лꙋ́ѫндь кꙋ ѧ҆мъ́н-до́аѡ мъ́ниле свѣщникꙋль кꙋ Каде́лница, стъ ѫна́интѣ сфн҃тꙋлꙋй Престо́ль къꙋтъ́ндь кътръ Ръсъри́ть, шй фъкъ́ндь кꙋ дѫнсꙋль Крꙋ́че зи́че:
П ремꙋ́дрость про́сти: Апо́й ѫторкъ́ндꙋсъ спре ѧ҆пꙋ́съ кътръ норо́дь, зи́че: Л ꙋми́на лꙋй Хрто́съ лꙋмине́зъ тꙋтꙋрѡ́рь. Ши и҆ чѣлѣ ла́лте пре рѫ́ндь, дꙋ́пъ кꙋ́мь съва ѧ҆ръ́та ѫна́инте де оу́нде ѩсте се́м-нꙋль ѧ҆че́ста.

К аде-

К аде́цнеъ съ щі́й шй ѧ҆ча́ста, къ денꙋ ва фи Тріѡдꙋ къ́ндь вей връ съ слꙋже́щи ѧ҆ча́стъ сфн҃тъ Литꙋргіе, де небо́е съ зи́чи ѧ҆тѣсте сті́хири че ѧ҆мь пꙋ́сь ѧ҆ичи, читі́ндь шй чтені́ле.

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

Ла Г҃ди возвах: фа́чемь сті́хꙋри ї. шй къ́нтъмꙋ самогла́сника зилі́й де доаѡ ѡ́ри, шй мꙋчені́чна. шй г҃. подо́бниче ѧ҆ле Тріѡ́дꙋлꙋй, шй дела Міне́ю г҃.
Пофторі́ндь чѣ дин тъ́й, сті́хира самогла́сникъ: Гла҃, а҃.

Л ꙋ́ндь фрацилѡ́рь по́ртꙋль чель дꙋховни́ческь, кꙋ ѧ҆мба съ нꙋ грънци чѣле ѫшълто́аре, ничи съпꙋ-неци потикні́ре фра́телꙋй ѫтрꙋ змінтѣ́лъ: чи прін покъи́нцъ лꙋмінъ́ндꙋне фъкліа сꙋфлетꙋлꙋй, кꙋлакръмі съ стрігъмь лꙋй Хс҃, ѩ́ртъне но́аѡ пъ-къ́теле но́астре, ка́ꙋнй ѩсто́ри де ѡ́амени. Де в҃ ѡ́р:
Прѣ лꙋда́цилѡрь мꙋчені́чи, пре ко́й нꙋ пъмъ́нтꙋл ваꙋ ѧ҆скꙋ́нсь: чи Че́рюль ваꙋ пріи́мить, дешкі́сꙋсаꙋ во́аѡ оу́шиле Ра́юлꙋй, шй фіі́ндь ѫлъꙋнтрꙋ, дінь по́мꙋль віе́цій вь ѫдꙋлчі́цй, рꙋга́циоъ лꙋй Хс҃, съ дървѧ́скъ сꙋфлете́лѡр но́астре, паче шй ма́ре ми́лъ.
Алте сті́хири ѧ҆ле Тріѡ́дꙋлꙋй Гла́сꙋль ѧ҆че́лаш,
По҃: Пре хва́лніи мꙋченици:
П о́стꙋль съ юбі́мь сꙋфлете, ка́реле вещежа́ще па́ти-миле чѣле кꙋмпли́те, кꙋлꙋкра́рѣ дꙋхꙋлꙋй, шй фап-

те

рог,
те Дмнезеещи алъкра ѫтърѣще, ши минтѣ ла
Черю ѡрждикъ, ши ертарѣ солѣще, пентрꙋ чѣле
че амь грешить, карѣ съ дърꙋаще дела Дмнезеꙋ
чель ѫдꙋрать.

Тоатъ віаца мѣ ѫтрꙋ спꙋркъчꙋне ѡам кіелтꙋит
Дмне, кꙋ кꙋрвеле еꙋ тикълоꙋль: ка кꙋрварюль
стригь кꙋ оумилинцъ, Пърінте череск грешитам,
кꙋрѫцѣщемъ ши мъ мжнтꙋаще, ши нꙋмъ лепъда
пре мине, кареле де бое мамь делꙋнгать дела тине,
ши де фаптеле чѣле Дмнезеещи акꙋма мам липсит.

Ѫлте стіхире Гла, д По: Д алъ еси знаменіе.

Дꙋмь міе оумилинцъ, ши мжнтꙋире де ръꙋтъци,
ши ѫдиректаре віецїи, чела чесжнть афꙋндать
акꙋма ѫпатима че трꙋпѣскъ, ши делꙋнгать дела
тине Дмнезеꙋле ѫпърате атоате, ши дела нимень
нꙋ а нъдежде: ши мъ мжнтꙋаще пре мине кꙋрва-
рюль пентрꙋ мꙋлта бꙋнътатѣ та, Ісе ѫтрꙋ тоть
пꙋтѣрниче, мжнтꙋиторюль сꙋфлетелорь ноастре.

Мꙋ ѡꙋсн чель минꙋнать, принь поста кꙋрѫцинд-вꙋсе,
аꙋ въꙁꙋть пре чель дорить. Дечи ачестꙋꙗ оурмжнд
смерите сꙋфлете але міеꙋ, невоꙗщете ѫзилеле по-
стꙋлꙋй, а те кꙋръци де ръꙋтъци, ка пре Дмнꙋл чела
чеци дъціе ертаре, ши кꙋръценіе, ши мжнтꙋире,
съль веꙁи акꙋма, пре чел бꙋн ши юбиторю де ѡамени.

Слава: Нинѣ: Бгородичень: Ѫсемене.

Пре тине прѣкꙋратъ Полата ѫпъратꙋлꙋй чѣ
Ві. мꙋлт

рог. ⁂ Ѫвъцътꙋра Лꙋтꙋргіеи. ⁂

мꙋлть кжнтать те рогь, кꙋръцѣщем минтѣ чѣ
спꙋркать кꙋ тоть фѣлюль де пъкате, ши ѡ фъ
лъкашь ѫфрꙋмсецать Трецей чей Дмнезеещи, каси
мърескь пꙋтѣрѣ та, ши мила чѣ не мъсꙋрать,
фіинд мжнтꙋить еꙋ нетрѣбникꙋль робꙋль тъꙋ.

Въходь. Прокимень Ѱаломь, на. Гла, д.

Ѫдъждꙋитамь спре мила лꙋй Дмнезеꙋ ѫвѣкь ши
ѫвѣкꙋль вѣкꙋлꙋй. Сті: Чете лаꙋзи ѫтрꙋ ръꙋта-
те пꙋтѣрниче;

Дела Бытіе чтеніе.

Ѫшѣ ера де шасе сꙋте де ани, ши потопь де апъ
саꙋ фъкꙋть пре пъмжнть, ши аꙋ ѫтрать
Нѡе, ши фечорїй лꙋй, ши мꙋѧрѣ лꙋй, ши
мꙋериле фечорилорь лꙋй кꙋ джнсꙋль ѫкорабіе, пен-
трꙋ апа потопꙋлꙋй. ши динь пасъриле чѣле кꙋрате,
ши динь пасъриле чѣле некꙋрате, ши динь добитоа-
челе чѣле кꙋрате, ши динь добитоачеле чѣле некꙋра-
те, ши динь фіери, ши динь тоате чѣле че съ тж-
ръскь пре пъмжнть, кжте доао аꙋ ѫтрать ла Нѡе
ѫ Корабіе, парте бърбътѣскъ, ши фъмеꙗскъ, пре
кꙋмь ѫй порꙋнчисе лꙋй Дмнꙋль Дмнезеꙋ.

Прокимень Ѱалмь нв. Гла, ѕ.

Кжндь ва ѫтоарче Дмнꙋль робіа норѡдꙋлꙋй, бꙋкꙋ-
расѣва Іакѡвь, ши съ ва весели Ісраиль. Сті:
Зисаꙋ чель небꙋнь ѫтрꙋ инима са нꙋ ѩсте Дмнезеꙋ.

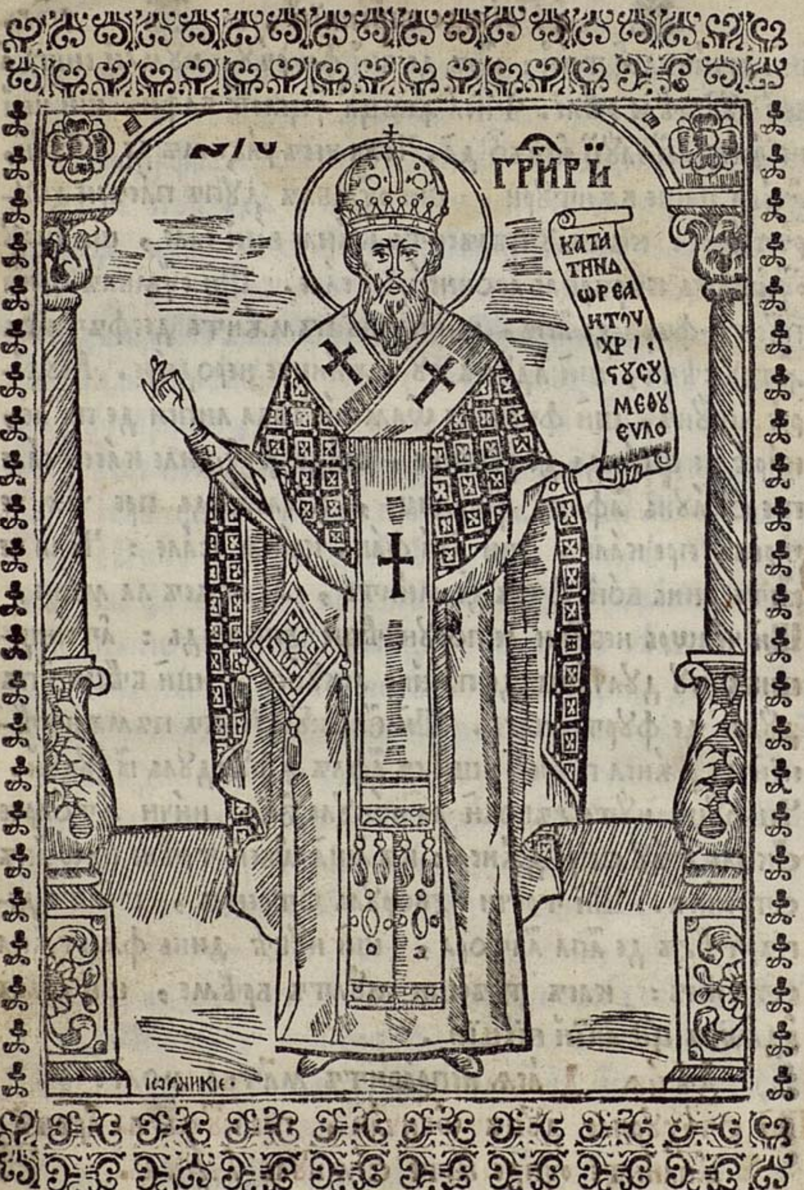
Дела Пилде чтеніе.

Фіюле де вей фи ѫцелепть, ціе вей фи ѫцелепт,
ши

ши вечиниилѡ тѣи: иаръ де веи фи ръу, нумаи сингуръ веи луа чѣле рѣле. Фіюл ѫвъцат ѫцелепт вафи, ши чеи не ѫвъцаці слуџі йсъвѡ да. Чела чесъ разимъ де минчунь, ачела паще вѫнтури, ши умблъ дупъ пасъри збурътоаре: къ шау пърѫсит кѫиле віеи сале, ши шау уитат кърърнле агониснрій сале. Ши умблъ прин пустіе фъръ де апъ, ши прин пъмѫнть десфътать ѫтру сѣте, ши адунъ ку мѫинле неродире. Мулă рѣ небунъ, ши фъръ де ѡаменіе съба липси де пѫне, кърѣ не щіиндь де рушине, шаде ѫ ушиле касеи сале пре скаунь афаръ ѫ улице, кіемѫндь пре чеа че трекь пре кале, ши ѫш факь кѫиле сале: Чела че иасте динь вои фъръ де минте, абатъсъ ла мине. Ши челѡрь небуни ле порунчѣще зикѫндь: атинцециеъ ку дулчаць де пѫине аскунсъ, ши бѣци апъ дулче де фуртишагь. Ши ель нуціє къ пъмѫнтѣнії ла джнса піерь, ши съ афлъ ѫфундуль иадului. Чи фуџи нуте зъбови ла локуль ей: ничи ѫтоарче окюль тъу спре джнса: къ аша ѡвеи тръче кaw апъ стреинъ. Ши тречи изворуль стреинь, ши те депъртѣзъ де апа алтора, ши нубѣ динь фѫнтѫна стреинъ: касъ тръещи мултъ врѣме, ши съсъ адаѡгъ ціе аніи віецій.

Дѣчіа Д аса исправитъ млтва моа:

Ши стіхурнле дупъ ѡбичаю, пре кумь ва аръта ѫнаинте унде иасте семнуль ачеста. Є

Дмнезеѧска Лѵтургіе

А̂преждесщенніи.

Діаконꙋл зиче кꙋ Гла: Блгвеще стъпъне.

Прѣѡтꙋл зиче.

Блгвитъ ӗ а̂пърѫціѧ Татълꙋй, шй а̂ Фіюлꙋй, шй а̂ сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋм, шй пꙋрꙋрѣ, шй а̂вѣчїй вѣчилѡр, Страна Амин.

Прїидѣте поклонимсѧ: Г: шй Ѱалмꙋл.

Блгви дꙋше моѧ Гда:

Апой дꙋпъ Ѱалм, зиче Діаконꙋл.

Кꙋ пачѣ Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъм.

Пентрꙋ пачѣ десꙋс шй пентрꙋ мжнтꙋирѣ:

Пентрꙋ пачѣ а̂тоатъ лꙋмѣ, шй пентрꙋ бꙋнъ:

Пентрꙋ сфнта Бесѣрека а̂часта, шй пентрꙋ чѣѧ:

Пентрꙋ Архїепкопꙋл ностꙋ (Кꙋтаре)

Пентрꙋ крединчосꙋл, шй юбиторюл де Хс:

Пентрꙋ ка съй а̂жꙋте шй съй сꙋпꙋе сꙋпт:

Пентрꙋ сфнтꙋл лъкашꙋл а̂честа, шй пентрꙋ:

Пентрꙋ бꙋнъ лїниште въздꙋхꙋрилѡр, шй пентрꙋ:

Пентрꙋ чѣѧ че оумблъ пре апе, шй кълъторѣскъ:

Пентрꙋ ка съне изъбвим ной де тоатъ скърба:

Апъръ, мжнтꙋѧще, милꙋѧще, шй не пъзѣще:

Пре прѣ сфнта кꙋрата, прѣ блгвита. Възглашеніе

Къ цїе съ каде тоатъ мърирѣ, чинстѣ, шй а̂кинъчюнѣ, Татълꙋй, шй Фіюлꙋй, шй сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋм, шй пꙋрꙋрѣ, шй а̂вѣчїй вѣчилѡр,

Страна Амин.

Рꙋгъчюнѣ Антїфонꙋлꙋй динъ тжй.

Дмне а̂дꙋрате шй милостиве, а̂делꙋнг ръбдъторюле шй мꙋлт милостиве, аскꙋлтъ рꙋгъчюнѣ ноастръ, шй а̂ аминте гласꙋл чѣререй ноастре: фъ кꙋ ной семн а̂трꙋ бине: а̂дирептѣзъне пре ной ла калѣ та, касъ оумблъм а̂трꙋ адевърꙋл тъꙋ. Веселѣще инимиле ноастре, ка съне тѣмем де нꙋмеле тъꙋ чел сфнт. Пентрꙋ къ маре ещи тꙋ, шй фачй лꙋкрꙋри минꙋнате: Тꙋ ещи Дмнезеꙋ оунꙋл, шй нꙋ ѣсте асѣменѣ цїе а̂трꙋ Дмнезей Дмне, Пꙋтерник а̂трꙋ милъ, шй бꙋн а̂трꙋ търіе, а̂ а̂жꙋта шй а̂ мжнгжѧ, шй а̂ мжнтꙋй пре тоцй чѣѧ че съ нъдъждꙋеск а̂трꙋ сфнт нꙋмеле тъꙋ. Діаконꙋл.

Ѣръ шй ѣръ кꙋ пачѣ Дмнꙋлꙋй съне рꙋгъм.

Апъръ, мжнтꙋѧще, милꙋѧще:

Пре прѣ сфнта кꙋрата: Възглашеніе.

Къ а́та ꙗ́сте стъпѫни́рѣ, ши̑ а́та ꙗ́сте ѫпъръціꙗ,
ши̑ пꙋтѣрѣ, ши̑ мъри́рѣ, а Та́тълꙋй, ши̑ а Фїю-
лꙋй, ши̑ а сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, а́кꙋмь, ши̑ пꙋрꙋрѣ, ши̑
ѫвѣчїй вѣчилѡрь, Стра́на А ми́нь.

Рꙋгъчю́нѣ Антїфѡнꙋлꙋй а́ль дои́лѣ.

Дмне нꙋ́не мꙋстра̀ пре но́й кꙋ ꙗ́цимѣ та̀, ничи
кꙋ мѫнїꙗ та̀ нечерта̀ пре но́й: чи̑ фъ кꙋ но́й
дꙋпъ ми́ла та̀, виндекъто́рюле ши̑ тъмъ-
дꙋито́рюле а́ль сꙋфлетелѡрь но́астре: ѫдирептѣзъне
пре но́й ла лимáнꙋль вої́й та́ле: лꙋминѣзъ ѻ҆́кїй и҆-
нимилѡрь но́астре спре кꙋноще́нца а̂девърꙋлꙋй тъꙋ:
ши̑ не дърꙋѫ́ще но́аѡ чѣлалáтъ врѣ́ме а̂зи́лїй де а̂-
кꙋмь кꙋ па́че ши̑ фъръ де пъкáть, тоáтъ врѣ́мѣ
вїѣ́цїй но́астре. Пентрꙋ рꙋгъчю́ниле Прѣ сфн҃тей
Нъскъто́арей де Дмнеꙁѣꙋ, ши̑ а́ле тꙋтꙋрѡрь сфн҃-
цилѡрь тъ́й. Дїа́конꙋль,

Пръ ши̑ ꙗ́ръ кꙋ па́че Дмнꙋлꙋй съ нерꙋгъмь.
Апъръ, мѫнтꙋѫще, милꙋѫще:
Пре прѣ сфн҃та кꙋрáта: Възглашéнїе.
Къ бꙋ́нь ши̑ ю҆битóрю де ѡ҆мени Дмнеꙁѣꙋ е҆́щи, ши̑
ці́е мъри́ре ѫнълцъ́мь, Тáтълꙋй, ши̑ Фїю́лꙋй, ши̑
сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, а́кꙋмь, ши̑ пꙋрꙋрѣ, ши̑ ѫвѣчїй
вѣчилѡрь, Стра́на А ми́нь.

Рꙋгъчю́нѣ Антї́фѡнꙋлꙋй а́ль трѣ́илѣ.

Дмне Дмнеꙁѣꙋль но́стрꙋ, а̂дꙋци а̂ми́нте де но́й
пъкъто́шїй ши̑ нетрѣбничїй ро́бїй тъ́й, кѫ́нд

 кїе-

кїемъ́мь Нꙋмеле тъꙋ чѣль сфн҃ть ши̑ ѫкинáть: ши̑
съ нꙋ́не ѫфрꙋнтѣ́ꙁи пре но́й де къ́тръ а̂штептáрѣ милей
та́ле: чи не дърꙋѫ́ще но́аѡ Дмне тоáте чѣрериле спре
мѫнтꙋи́ре: ши̑ не ѫврѣдничѣще съ те ю҆бимь ши̑ съ не
тѣмемь де ти́не дин тоáтъ и҆нима но́астръ, ши̑
съ фа́чемь ѫтрꙋ тоáте вó ѧ та̀. Дїа́конꙋль.

Пръ ши̑ ꙗ́ръ кꙋ па́че Дмнꙋлꙋй съ нерꙋгъмь.
Апъръ, мѫнтꙋѫще, милꙋѫще:
Пре прѣ сфн҃та кꙋрáта: Възглашéнїе.
Къ тꙋ е҆́щи Дмнеꙁѣꙋль но́стрꙋ, Дмнеꙁѣꙋ кáре ми-
лꙋѣ́щи, ши̑ мѫнтꙋѣщи, ши̑ ці́е мъри́ре ѫнълцъ́мь,
Та́тълꙋй, ши̑ Фїю́лꙋй, ши̑ сфн҃тꙋлꙋй Дх҃ъ, а́кꙋмь,
ши̑ пꙋрꙋрѣ, ши̑ ѫвѣчїй вѣчилѡрь, Стра́на Ами́нь.

Дѣчїа кѫ́нтъ, Гд҃и воꙁвáхъ ктебѣ:
Ши̑ стїхириле ла рѫндь: Їа́ръ Дїа́конꙋль кѫ́дѣще
дꙋпъ ѡ҆бичáю, ши̑ фáче вхо́д кꙋ Кадéлница.

Рꙋгъчю́нѣ Вхо́дꙋлꙋй:

Сѣра, ши̑ диминѣ́ца ши̑ ѫтрꙋ а̂мїа́ꙁъ ꙁи
лꙋдъмь, бине кꙋвѫнтъ́мь, мꙋлцъмимь,
ши̑ нерꙋгъ́мь ціе стъпѫне а́ль тꙋтꙋро́ра ю҆-
бито́рюле де ѡ҆мени Дмне, ѫдирептѣзъ рꙋгъчю́нѣ
но́астръ, ка тъмѫ́ѧ ѫнаи́нтѣ та̀. нꙋ плекà и҆ни-
миле но́астре спре кꙋвинте виклѣне, чи не и҆ꙁбъвѣще
пре но́й де то́ци чѣ́ѧ че вѫнѣзъ сꙋфлетеле но́астре.
Къ спре ти́не сѫ́нть Дмне, Дмне ѻ҆́кїй но́штри, ши̑
ѫтрꙋ ти́не а̂мь нъдъждꙋи́ть, съ нꙋ́не рꙋшинѣ́ꙁи пре
но́й

нои Дмнезеул ностру. Възглашеніе.

Къ ціе съкувине тоатъ мърире чинетѣ, ши ӑкинъчюнѣ, Татълуи, ши Фіюлуи, ши сфнтулуи Дхъ, акум, ши пуруре, ши ӑвѣчіи вѣчилwр.

Йаръ дупу сфжршитул Славей ши а Нинѣй, зиче Дïаконул, сау Преwтул денува фи Дïакон ку Глас,

Премудрость прости: Чтецул, Свѣте тихіи:

Ши ӑдатъ зиче Прокименул ржндулуи, ïаръ Преwту

Премудрость: ши Четецул титулушул чтеніей,

ши ïаръ Преwтул Вонмѣм. ши дупъ чтеніа Бытіей ӑдатъ ал доилѣ Прокимен, ши зиче. Повелите.

Йаръ Преwтул авжнд гътит сфѣшникул чел мик ку лумжнаре апринсъ, ши ку Каделница, ӑдвера чѣ маре, ӑл ӑ ӑпреунъ ку Каделница, ку амжндоаw мжиниле, ши кътжнд спре ръсърит зиче ку Глас, Премудрост прости.

Апои ӑторкжндусъ спре апус кътръ Народ зиче.

Лумина луи Хс луминѣзъ тутурwр.

Йаръ Четецул четѣще Паримиа, ши дупъ сфжршит ӑчѣпе Преwтул ӑ Олтарю де кжнтъ.

Съсъ ӑдиректѣзъ ругъчюнѣ мѣ, ка тъмжа ӑнаинтѣ та: рждикарѣ мжинилwр мѣле жѣтва де сѣра.

Ши ïаръ зиче ӑсуш Преwтул Стіх:

Дмне стригатам кътръ тине аузим: ӑ аминте гласул ругъчюніи мѣле, кжнд стриг кътръ тине.

Ши страна чѣ дин тжи, кжнтъ ïаръ Съсъ ӑдирептѣзе

рпд. Дмнезеѧска Літургіе.

тѣзе ругъчюнѣ мѣ: Дѣчіа ïаръ Преwтул ӑ Олтарю Стіх: Пуне Дмне пазъ гурïи мѣле, ши ушъ де ӑгръдире ӑпрежурул бузелwр мѣле.

Ши Страна адоаw кжнтъ ïаръ Съсъ ӑдирептѣзе ругъчюнѣ мѣ: Апои ïаръ Преwтул, Стіх:

Съ ну абаци инима мѣ спре кувинте де виклешуг, касъ търгъдуеск ръспунсуриле чѣле де пъкате:

Ши ïаръ Страна чѣ дин тжи: Съсъ ӑдирептѣзе ругчюнѣ мѣ: Дѣчіа ïаръши зиче Преwтул ӑтаинъ

Слава: И нинѣ: ши кжнтъ ïаръ, Съсъ ӑдирептѣзе ругъчюнѣ мѣ, ка тъмжа ӑнаинтѣ та:

Йаръ Страна афаръ неприъвѣще кжнтарѣ, зикжнд:

Рждикарѣ мжинилwр мѣле Жжртва де сѣра.

Ши дева фи Еуліе касъсъ читѣскъ ӑдатъ зиче Преwтул Премудрость прости: Ши четѣще Еуліа.

Апои ӑдатъ зиче аша.

Съ зичем тоци дин тот суфлетул, ши дин тот куџетул ностру, съ зичем.

Страна Дмне милуѧщене.

Дмне атотъ стъпжниторюле, Дмнезеул пъринцилwр ноштри, ругъмуне ціе аузине ши не милуѧще.

Милуѧщене пре нои Дмнезеуле дупъ маре мила та, ругъмуне ціе, аузине ши не милуѧще.

Млтва Ругъчюніи дин тжи ӑтаинъ.

Дмне Дмнезеул ностру, пріимѣще ачастъ ругъчюне ку wсжрдіе дела робіи тъи, ши не

милуѧще

милꙋѫще пре ной дꙋпъ мꙋлцимѣ милей тале : шй ѫдꙋрърле тале тримителе престе ной шй престе то̃ народꙋ тъꙋ, кареле аштѣптъ дела тине мꙋтъ милъ.

Ѫкъ нерꙋгъ пе̃трꙋ Архїепкопꙋл нострꙋ(Кꙋтареле) шй пентрꙋ тоци фрацїй ноштри чей ѫтрꙋ Хс.

Ѫкъ нерꙋгъмь пентрꙋ бꙋнь крединчоскꙋль шй юбиторюль де Хс Дмнꙋль нострꙋ (Кꙋтареле) пентрꙋ стъпжнирѣ, бирꙋинца, петрѣчерѣ, пачѣ, сънътатѣ, шй мжнтꙋирѣ, шй ертарѣ пъкателѡр лꙋй: шй пентрꙋ ка Дмнꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ май алесь съй дѣ спорю, шй съй ажꙋте лꙋй ѫтрꙋ тот, шй съ сꙋпꙋе сꙋпть пичоареле лꙋй пре тоть вражмашꙋль шй пизмашꙋль.

Ѫ къ нерꙋгъмь пентрꙋ фрацїй ноштри, Прецїй, Іеромонашїй, Іеродїаконїй, шй Монашїй, шй пентрꙋ тоци чей ѫ Хс фрацїй ноштри.

Ѫ къ нерꙋгъмь пентрꙋ мила, вїаца, пачѣ, сънътатѣ, мжнтꙋирѣ, черчетарѣ, лъсарѣ шй ертарѣ пъкателѡр, робилѡр лꙋй Дмнезеꙋ фрацилѡрь сфнтꙋлꙋй лъкашꙋлꙋй ачестꙋѧ.

Ѫ къ нерꙋгъмь пентрꙋ феричицїй, шй пꙋрꙋрѣ поменицїй Ктиторїй ай сфнтꙋлꙋй лъкашꙋлꙋй ачестꙋѧ, шй пентрꙋ тоци чей май де наинте адормици пъринцїй шй фрацїй ноштри, карїй закь аичѣ шй претꙋтиндинѣ Православничїй.

Ѫ къ нерꙋгъмь пентрꙋ чѣ че адꙋкь дарꙋри, шй фак

бине

бине ѫ сфнта, шй ѫтрꙋ тоть чинстита Бесѣрека ачаста, шй пентрꙋ чѣ чесъ ѿстенескь, шй кжнтъ, шй пентрꙋ народꙋл честъ ѫнаинте, шй аштѣптъ дела тине маре шй мꙋлтъ милъ. Възглашенїе.

Къ милостивь шй юбиторю де ѡамени Дмнезеꙋ ещи, шй цїе мърире ѫнълцъ, Тaтълꙋй, шй Фїюлꙋй, шй сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилѡрь. Страна А мин. Дїаконꙋл съ зикъ.

Рꙋгацивъ чей кїемаци Дмнꙋлꙋй.

Чей крединчоши пентрꙋ чей кїемаци сънерꙋгъмь,

Ка Дмнꙋль съй милꙋѫскъ пре джншїй.

Съй кїѧме пре джншїй кꙋ кꙋвжнтꙋль адевърꙋлꙋй.

Съле дескопере лѡрь Еѵлїѧ дирептъцїй.

Съй ѫпреꙋне пре джншїй кꙋ сфнта са съборничѣскъ шй Апостолѣскъ Бесѣрекъ.

Мжнтꙋѫще, милꙋѫще, апъръ, шй ѫй пъзѣще пре джншїй Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ.

Чей кїемаци капетеле воастре Дмнꙋлꙋй съле плекаци.

Рꙋгъчюнѣ пентрꙋ оглашенничи, май наинте де сфнта ѫнълцаре.

Дмнезеꙋле Дмнезеꙋль нострꙋ, зидиторюле шй фъкъторюле атоате, чела че воещи тоци съсъ мжнтꙋѫскъ шй съ вїе ѫтрꙋ кꙋноштинца адевърꙋлꙋй : каꙋтъ спре робїй тъй чей кїемаци, шїй избъвѣще пре джншїй де ѫшълъчюнѣ чѣ вѣке, шй де виклешꙋгꙋль ѫпротивникꙋлꙋй, шїй кїамъ пре

джншїй

дѫншїй да вїѣ́ца де вѣчи, лȣминѫ́нд сȣфлетеле шй трȣпȣриле лѡ́рь, шй ѫпреȣнѫ нȣмърѫ́й пре дѫншїй кȣ тȣ́рма та̀ чѣ кȣвѫнтътоаре: ѫтрȣ карѣ сѫнȣмѣще нȣмеле тъȣ чѣль сфн҃ть. **Възглашенїе.**

Ка шй ачѣщѣ динпреȣнѫ кȣ ной съ мърѣскъ прѣчинстит҃ь шй де маре кȣвїинцъ нȣмеле тъȣ, аль Тата́лȣй, шй аль Фїюлȣй, шй аль сфн҃тȣлȣй Дх҃ъ, акȣмь, шй пȣрȣрѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилѡрь.

Страна Аминь. Дїаконȣль зиче:

Кѫции сѫнтеци кїема́ци ѥши́ци, чей кїема́ци ѥши́ци, кѫции сѫнтеци кїема́ци ѥши́ци: ка нименѣ динь чей кїема́ци. кѫции сѫнтеци крединчо́ши, іаръ шй іаръ кȣ паче Дмн҃ȣлȣй сѫнерȣгъ́мь.

Нȣмай ачѣстѣ съ зикъ аша пѫнъ ла Мїеркȣрѣ дин мижлокȣл постȣлȣй, іаръ дин Мїеркȣрѣ ачѣѧ дȣпъ чѣ зиче Прѣѡтȣл: Ка шй ачѣѧ динпреȣнъ кȣ ной:

съ зикъ ачѣсте Дїаконстѣ.

Кѫции сѫнтеци кїема́ци ѥши́ци, чей кїема́ци ѥши́ци, кѫц сѫнтец кътръ лȣминаре ѥшиц, рȣга́цвъ чей кътръ лȣминаре.

Крединчо́шилѡрь пентрȣ фрацїй карїй кътръ сфн҃та лȣминаре вине съ гътѣскь, шй пентрȣ мѫнтȣирѣ лѡрь, Дмн҃ȣлȣй сѫнерȣгъ́мь.

Ка Дмн҃ȣль Дмнезеȣль ностръ съй ѫтърѣскъ пре дѫншїй, шй съле дѣ пȣтѣре.

Съй лȣминѣзе пре дѫншїй кȣ лȣмина кȣноштинцей шй

шй авȣней крединце. **Страна Дмне милȣѫщене.**

Съй ѫвредничѣскъ пре дѫншїй ѫврѣме кȣвїѡасъ Бъїй нашерїй чей де адоаѡ, шй ѥртърїй пъка́телѡр, шй вешмѫнтȣлȣй не стрикъчюнїй.

Съй наскъ пре дѫншїй принь апъ шй принь Дх҃ъ.

Съле дърȣѧскъ лѡрь плинирѣ кредин́цїй.

Съй ѫпреȣнѣзе пре дѫншїй сфн҃тей сале шй алѣсей тȣрме.

Мѫнтȣѫще, милȣѫще, апъръ, шїй пъзѣще пре дѫншїй Дмнезеȣле кȣ дарȣль тъȣ.

Чей кътръ лȣминаре капетеле воастре Дмн҃ȣлȣй съле плека́ци. **Страна, Цїе Дмне.**

Рȣгъчюнѣ пентрȣ чеѧ че съ гътѣскь кътръ сфн҃та лȣминаре.

Дра́тъ стъпѫне фаца та̀ престе чеѧ че вине съ гътѣскь кътръ сфн҃та лȣминаре: шй потѣсѣ съсъ скȣтȣре динь тинъчюнѣ пъка́тȣлȣй: лȣминѣзъ гѫндȣль лѡрь, адеверѣзъй ѫтрȣ кредин́цъ, ѫтърѣщей ѫтрȣ нъдѣжде, фъй де съвѫршитъ ѫтрȣ драгосте, арата́ъй мъдȣлѧри чинстите Хр҃тосȣлȣй тъȣ, кареле сау дать пре сине изъвъвире пентрȣ сȣфлетеле ноастре. **Възглашенїе. К**ъ тȣ ѥши лȣминарѣ ноастръ, шй цїе мърире ѫнълцъ́мь, Татълȣй, шй Фїюлȣй, шй сфн҃тȣлȣй Дх҃ъ, акȣмь, шй пȣрȣрѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилѡрь.

Страна, Аминь. Дїаконȣль:

Кѫци

Кѫць сѫнтець кътрѣ луминаре, є҆шици: чєй кътрѣ луминаре, є҆ши: кѫць сѫнтеци кемаци є҆шиць, каси нꙋ фїє чинева дин чєй кїємаци. Кѫци сѫнтє крединчоши, їарѣ ши їарѣ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.

Пѫнъ а҆ічѣ сѫнтъ а҆чѣлѣ чєєь ѫ҆чєпъ дина Мїеркꙋрѣ чѣ дела мїжлокꙋль постꙋлꙋй.

Рꙋгъчюнѣ крединчошилѡрь чѣ дина тѫи.

Дмнезеꙋль чель маре ши лъꙋдать, кареле принь моартѣ чѣ фъкътоаре де вїацъ а҆ Хрстосꙋлꙋй тъꙋ, дин стрикъчюне ѫтрꙋ не стрикъчюне нєй мꙋтать: тꙋ тоате симцириле ноастре ле слобозѣще де ѡ҆морѫрѣ патимїй, пꙋйндꙋле лѡрь повъцꙋиторю бꙋнь гѫндꙋль чель динлъꙋнтрꙋ: ши ѡ҆кюль а҆декъ съ фїє де пъртать де тоатъ ведѣрѣ виклѣнъ, ши а҆ꙋзꙋль не оумблать де кꙋвинте дешарте: ши лимба съсъ кꙋръцѣскъ де ворбе не кꙋвїѡасе. Кꙋръцѣще бꙋзеле ноастре кареле лаꙋдъ пре тине Дмне: мѫйниле ноастре ле фъ съсъ ферѣскъ де фапте рѣле, ши съ лꙋкрѣзе нꙋмай чѣле бине плъкꙋте цїє: тоате мъдꙋлъриле ши гѫндꙋриле ноастре ѫтърїндꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ. Дїаконꙋль.

А҆ пъръ, мѫнтꙋаще, милꙋаще, ши не пъзѣще.

А҆ целепчюне. Їаръ Прѣѡтꙋль възглашенїа.

Къ цїє съ кꙋвине тоатъ мъририѣ, чинстѣ, ши ѫкинъчюнѣ, Татълꙋй, ши Фїюлꙋй, ши Сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчїй вѣчилѡрь.

Страна

Страна А҆минь. Дїаконꙋль:

Їаръ ши їаръ кꙋ паче Дмнꙋлꙋй сѫнерꙋгѫмь.

Ши рꙋгъчюнѣ крединчошилѡрь а҆доѡа ѫтаинъ:

Стъпѫне сфнте прѣ бꙋнꙋле, рꙋгѫмꙋте пре тине чель богать ѫтрꙋ мила, мл҃тивь фїй ноаѡ пъкътошилѡрь. Ши не фъ пре ной врѣдничи рѫдикърїй оунꙋа Нъскꙋть Фїюлꙋй тъꙋ ши Дмнезеꙋлꙋй ностръ ѫпъратꙋлꙋй мърирей. Къ їатъ прѣ кꙋратꙋль лꙋй трꙋпь, ши де вїацъ фъкъторюль сѫнџе ѫтрꙋ ачѣсть часъ мергѫндь, ва съсепꙋ ѫнаинте пре ачастъ масъ де таинъ, де мꙋлцимѣ ѡ҆щилѡрь черещи невъзꙋть фїиндь ѫкꙋнжꙋрать: а҆къръра ѫпреꙋнаре фъръ де ѡ҆сѫндъ не дъꙋаще ноаѡ: ка принтръжнєєле лꙋминѫндꙋнисъ ѡ҆кюль гѫндꙋлꙋй, фїй лꙋминей ши зилей съне фачемь. Дїаконꙋль,

А҆ пъръ, мѫнтꙋаще, милꙋаще, ши не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ. А҆ целепчюне:

Прѣѡтꙋль възглашенїа:

Дꙋпъ дарꙋль Хрстосꙋлꙋй тъꙋ, кꙋ кареле ѫпреꙋнъ бине є҆щи кꙋвѫнтать, кꙋ прѣ сфнтꙋль, ши бꙋнꙋль, ши де вїацъ фъкъторюль Дхъль тъꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ѫвѣчїй вѣчилѡ. Ши Страна кѫнтъ:

А҆кꙋма пꙋтѣриле черещи динпреꙋнъ кꙋ ной невъзꙋть слꙋжѣскъ: къ їатъ ѫтръ ѫпъратꙋль мърирїй: їатъ жѣртва чѣ де таинъ съвѫршитъ съ ѫкꙋнжꙋръ. Кꙋ крединцъ ши кꙋ драгосте съне апропїємь, ка пърташи

таши

тѧши бїецїи де вечи сѫне фачемь. Аллилȣїа, г҃

Ꙗръ Дїаконȣл ꙟтръ ꙟ Олтарю, ши кѫдеще Пртолȣль, проскомидїѧ, пре Преωть, ши зикь ши ѥи амѫндои, Ѧ кȣмь пȣтереле череще, Ши ꙟкинѫндȣсѫ де трей ωри: мергь де факь вѫходь кȣ сфнтеле дарȣри дȣпъ ωбичаю, ши нȣ зикь нимикь ла вѫходь, ши ле пȣне Преωтȣль пре Пртоль дȣпъ ωбичаю, ши ле ꙟкопере кȣ вѫздȣхȣль нимика зикѫндь, нȣмаи ле кѫдеще. Дȣпъ ачеѧ Дїаконȣль ѥсе афаръ ши зиче.

Сѫ плиним рȣгъчюниле ноастре челе де сѣра Дмнȣлȣи.

Пентрȣ чинстителе ши маи наинте сфнцителе дарȣри че сѫнть пȣсе ꙟнаинте, Дмнȣлȣи сѫнерȣгѫмь.

Ка юбиторюль де ωамени Дмнезеȣль ностръ, сѫле прїимѣскъ пре дѫнселе ꙟ сфнтȣль, чель маи пре сȣсь де черюри, ши ꙟцелегѫторюль сѫȣ Жѫртѣвникь, ꙟтрȣ мирось кȣ бȣнъ мирѣзмѫ Дхѡвничаскъ, сѫне тримицъ ноао Дмнезеѧска милъ, ши дарȣль сфнтȣлȣи Дхъ, сѫнерȣгѫмь.

Пентрȣ касѫне избѫвимь нои де тоть некazȣль, мѫнїѧ, ши невоѧ, Дмнȣлȣи сѫнерȣгѫмь.

Ꙗръ Преωтȣль сѫрогъ ꙟща.

Дмнезеȣль тайнелωрь челωрь негрѫите ши невѫзȣте, ла кареле сѫнть ꙟскȣнсе вистїерїиле ꙟцелепчюнїи, ши але кȣноцинцеи: кареле неи дескоперить ноаω слȣжире слȣжбеи ачещїѧ, ши неи пȣсь пре нои пъкѫтошїи пентрȣ мȣлтъ ю-

Гї. бире

рчв. ✤ Дмнезеѧска Лїтȣргїе. ✤

бире тѧ де ωамени, ка сѫци адȣчемь цїе дарȣри ши Жѫртве пентрȣ пѫкателе ноастре, ши пентрȣ нещїинцеле нородȣлȣи. Ꙟсȣци невѫзȣтȣле ꙟпѫрате, чела че фачи лȣкрȣри мари ши не ȣрмате, слѫвите ши минȣнате, кѫрора нȣ ѥсте нȣмѫрь каȣтъ спре нои невреднічїи робїи тъи, карїи стѫмь ꙟнаинте сфнтȣлȣи тѫȣ Жѫртѣвникь, ка ꙟнаинте скаȣнȣлȣи тѫȣ челȣи де Херȣвими, пре кареле ȣнȣль нѫскȣть Фїюль тѫȣ ши Дмнезеȣль ностръ, принь ачесте ꙟнаинте пȣсе ꙟфрикошате тайни сѫ ωдихнеще: ши пре нои, ши пре крединчосȣль тѫȣ народь слобозиндȣне динь тоатъ некȣрѫцїѧ, сфнцеще сȣфлетеле ши трȣпȣриле ноастре але тȣтȣрωрь, кȣ сфнцире не мȣтатъ. ка ꙟтрȣ кȣноцинцъ кȣратъ, кȣ фацъ не рȣшинатъ, кȣ инимъ лȣминатъ Кȣминекѫндȣне кȣ ачесте Дмнезееци сфнцѥнїи, ши де дѫнселе фїиндъ ꙟвїѧци, сѫне ȣнимь кȣ ꙟсȣши Хс адевѫратȣль Дмнезеȣль ностръ, кареле аȣ зись: чель че мѫнѫнкъ трȣпȣль мїеȣ, ши бѣ сѫнцеле мїеȣ, ꙟтрȣ мине петрѣче, ши ѥȣ ꙟтрѫнсȣль: ка сѫлѫшлȣиндȣсе ꙟтрȣ нои, ши ȣмблѫндь кȣвѫнтȣль тѫȣ Дмне сѫне фачемь Бесѣрикъ сфнтȣлȣи ши ꙟкинатȣлȣи тѫȣ Дхъ, избѫвиндȣне де тоть виклешȣгȣль дїеволескь, кареле сѫлȣкрѣзъ кȣ фапта, саȣ кȣ кȣвѫнтȣл, саȣ кȣ гѫндȣль. ши сѫ добѫндимь бȣнѫтѫциле челе фѫгѫдȣите ноаω, дипреȣнъ кȣ тоцї сфнцїи тъи,

карїи

карїй дин вѣкь вине цѣꙋ плъкꙋт цїе. Дїаконꙋл,

Ꙟ пъръ, мжнтꙋꙟще, милꙋꙟще, шѝ не пъзѣще пре ной Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋль тъꙋ.

С ѣра тоатъ де съвжршит, сфнтъ, кꙋ паче шѝ фъръ де пъкате, ла Дмнꙋль съчѣремь.

Ꙟ церь де паче, крединчось ꙟдирептъторю шѝ пъзиторю сꙋфлетелѡрь шѝ трꙋпꙋрилѡрь ноастре, ла Дмнꙋль съчѣремь.

М илъ, шѝ ертаре де пъкате, шѝ де грешалеле ноастре, ла Дмнꙋль съчѣремь.

Ч ѣле бꙋне шѝ де фолось сꙋфлетелѡрь ноастре, шѝ де ꙟпъкаре лꙋмїй, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

Ч еалалтъ време а вїецїй ноастре ꙟпаче шѝ ꙟтрꙋ покъинцъ а ѡ съвжрши, ла Дмнꙋль съ чѣремь.

С фжршить крещинескь вїецїй ноастре, фъръ де пътимъ нерꙋшинат, кꙋ паче, шѝ ръспꙋнсь бꙋн ла ꙟфрикошатꙋль жꙋдець аль лꙋй Хс, ла Дмнꙋл съ чѣрем.

О ꙋнире крединцей, шѝ ꙟпреꙋнаре сфнтꙋлꙋй Дхъ, черщинд пре ной ꙟшине шѝ оунꙋль пре алтꙋль, шѝ тоатъ вїаца ноастръ лꙋй Хс Дмнезеꙋ съ ѡ дъмь.

Страна Ц їе Дмне.

Ꙟпой Преѡтꙋль зиче возглашенїа.

Ш й не ꙟвреднчѣще пре ной стъпжне, кꙋ ꙟдръзнире фъръ де ѡсжндъ, а кꙋтеза шѝ а те кїема пре тине Дмнезеꙋл чѣ череск Татъ, шѝ а зиче. Народꙋл.

Т атъль ностръ: Дн: ра. Возглашенїе.

Гї в. К ъ

рчд. Дмнезеяска Лїтургїе.

К ъ а та а ѕсте ꙟпъръцїа, шѝ пꙋтѣре, шѝ мъриреѣ, а Татълꙋй, шѝ а Фїюлꙋй, шѝ а сфнтꙋлꙋй Дхъ, акꙋмь, шѝ пꙋрꙋре, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡрь,

Страна Ꙟ минь.

Преѡтꙋль зиче: П аче тꙋтꙋрѡр.

Страна Ш и Дхꙋлꙋй тъꙋ. Дїаконꙋль:

К апетеле воастре Дмнꙋлꙋй съле плекаци.

Преѡтꙋль ꙟтаинъ рꙋгжндꙋсе зиче.

Д мнезеꙋле чель сингꙋрь бꙋнь, шѝ ꙟдꙋрать, кареле ꙟтрꙋ чѣле дин нъл цїме лъкꙋещи, шѝ спре чей смерици привещи, каꙋтъ кꙋ окюль тъꙋ чель ꙟдꙋрать спре тоть Народꙋль тъꙋ, шѝль пъзѣще пре ѥль. Шѝ не ꙟвреднчѣще пре ной пре тоци фъръ де ѡсжндъ а прїими фъкътоареле де вїацъ але тале тайни: къ цїе амь плекать капетиле ноастре, ꙟщептжнд дела тине мила чѣ богатъ. Возглашенїе.

К ꙋ дарꙋль шѝ кꙋ ꙟдꙋрърилѐ, шѝ кꙋ юбире де ѡаменѝ а оунꙋа нъскꙋть Фїюлꙋй тъꙋ, кꙋ кареле динь преꙋнъ вине ѥщи кꙋвжнтать кꙋ прѣ сфнтꙋль, шѝ бꙋнꙋль, шѝ де вїацъ фъкъторюл тъꙋ Дхъ, акꙋм, шѝ пꙋрꙋре, шѝ ꙟвѣчїй вѣчилѡ, Страна Ꙟ минь.

Ꙟръ Преѡтꙋль съ роагъ аша ꙟтаинъ:

Ꙟ аминте Дмне Ісе Хсе Дмнезеꙋль ностръ, динь сфнть лъкашꙋль тъꙋ, шѝ динь скаꙋнꙋль мърирей ꙟпъръцїей тале, шѝ вино ка съне сфнцещи пре ной, чѣла че сѣꙁь шѣзи ꙟпреꙋнъ кꙋ Татъль, шѝ аичи дин-

дин преꙋнъ кꙋ нои невъзꙋт есꙋ: ши не ꙟвредничеще
принь мѫна та чѣ пꙋтѣрникъ съне даи ноаѡ прѣкꙋ-
рать трꙋпꙋль тъꙋ, ши чинститꙋль сѫнџе, ши
принь нои тоть нородꙋлꙋи. Дꙋпъ Рꙋгъчюне
Прѣѡтꙋл ши Дїаконꙋл съ ꙟкинъ де г҃. ѡри зикѫнд:
Дмнезеꙋле кꙋръцѣщемъ пре мине пъкътосꙋ, ши мъ
милꙋѫще. Ꙗръ Прѣѡтꙋл дꙋпъ кꙋм сѫнт дарꙋ-
риле акоперите кꙋ Въздꙋхꙋль, вѫръ мѫна пре сꙋпт
Въздꙋхъ, ши съ атинџе де сфн҃тꙋль Агнец кꙋ маре
кꙋчеріе ши кꙋ фрикъ мꙋлтъ, ши зиче Дїаконꙋль.
Съ лꙋѡм аминте: Ꙗръ Прѣѡтꙋл зиче кꙋ Гла҃:
Челе маинаинте сфн҃ците сфн҃теле, сфн҃цилѡрь:
Страна Оунꙋль сфн҃ть, оунꙋль Дмнꙋль, Іс Хс:
Дꙋпъ ачаста Прѣѡтꙋл ꙟ Въздꙋхꙋл ши съ кꙋминекъ
дꙋпъ ѡбичаю, ꙗръ Страна кѫнтъ Причастна.
Гꙋстаци ши ведеци къ бꙋнь є Дмнꙋль аллилꙋїа.
Ꙗръ дꙋпъ чеѣ кꙋминекъ Прѣѡтꙋль зиче Рꙋгъчюнѣ
ачаста ꙟтаинъ.

Нꙋлцъмимь ціе мѫнтꙋиторюлꙋи Дмнезеꙋлꙋи
тꙋтꙋрѡрь, пентрꙋ тоате бꙋнътъциле каре
нєи дать ноаѡ, ши пентрꙋ кꙋминекътꙋра
сфн҃тꙋлꙋи трꙋпь, ши сѫнџелꙋи Хрстосꙋлꙋи
тъꙋ: ши нерꙋгъмь ціе стъпѫне юбиторюле де ѡа-
мени, пъзѣщене пре нои сꙋпть акоперемѫнтꙋль а-
рипилѡрь тале. Ши не дъ ноаѡ пѫнъ ла сꙋфларѣ
ноастръ чѣ маи депре оурмъ, кꙋвредничіе съне ꙟпър-
Гї г҃. тъшимь

тъшимь сфн҃цениилѡрь тале, спре лꙋминарѣ сꙋ-
флетꙋлꙋи ши трꙋпꙋлꙋи, спре мощенирѣ ꙟпъръціеи
Чєрюрилѡрь. Ꙗръ Дїаконꙋл, стрѫнгѫнд сфн҃теле
дꙋпъ ѡбичѣю, ши лꙋѫнд сфн҃тꙋль Потирю зиче:
Кꙋ фрика лꙋи Дмнезеꙋ, кꙋ крединцъ, ши кꙋ драго-
сте съвъ апропіѫци. Прѣѡтꙋл зиче:
Мѫнтꙋѫще Дмнезеꙋле нородꙋль тъꙋ, ши Благо-
словѣще мощенирѣ та. Ꙗръ Страна:
Біне вою кꙋвѫнта пре Дмнꙋль ꙟтоатъ врѣмѣ, пꙋ-
рꙋрѣ лаꙋда лꙋи ꙟгꙋра мѣ, Пѫинѣ чѣ черѣскъ, ши
Пъхарꙋль віецїи, гꙋстаци ши ведеци къ бꙋнь є
Дмнꙋль, Аллилꙋїа, аллилꙋїа, аллилꙋїа.
Ши къдинд сфн҃теле дъ Каделница, ши лꙋѫнд
Дискосꙋль ꙟль пꙋне пре капꙋль Дїаконꙋлꙋи, ши съ
дꙋче Дїаконꙋль ла Проскомидіе тъкѫнд, ашиderѣ
ши Прѣѡтꙋль ꙟ Потирюль, ши зиче ꙟтаинъ.
Блгвить є Дмнезеꙋль ностръ. Ши кꙋ Гла҃,
Тоть деꙋна, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи
вѣчилѡрь, Ши аша пꙋне сфн҃теле ла Проскоми-
діе, ꙗръ Нородꙋль зиче, Аминь. Ши
Съсъ оумпле гꙋриле ноастре де лаꙋда та Дмне,
ка съ кѫнтъмь мърирѣ та, къ нєи ꙟвредничит
пре нои, а не ꙟпреꙋна сфн҃телѡрь челѡрь фъръ де
моарте, прѣчинститтелѡрь ши де віацъ фъкътоа-
релѡрь тале таини. Ꙟтърѣщене пре нои ꙟтрꙋ сфн҃-
ценіѧ та, тоатъ зіѡа съне ꙟвъцъмь дирептатѣ
та:

та: Аллилꙋїа. Аллилꙋїа, аллилꙋїа.

Ꙟрѣ Дїаконꙋл ꙗсе пре ѹша деспре мїазъ ноапте, ши стѫнд ла локꙋл че ꙗсте обичнꙋит, зиче:

Дрепци прїимѫнд Дмнезеещиле, сфинтеле, прѣкꙋрателе, чѣле фъръ де моарте, черещиле, ши де вїацъ фъкътоареле, ꙟфрикошателе але лꙋи Хс таини, кꙋ вредничїе съ мꙋлцъмим Дмнꙋлꙋи.

Апъръ, мѫнтꙋѫще, милꙋѫще, ши не пъзѣще пре нои Дмнезеꙋле кꙋ дарꙋл тъꙋ:

Сѣра тоатъ де съвѫршит сфинтъ, кꙋ паче ши фъръ де пъкате, черщинд, пре нои ꙟшине ши ѹнꙋл пре алтꙋл ши тоатъ вїаца ноастръ лꙋи Хс Дмнезеꙋ съ ѡдѫ. Страна Цїе Дмне. Възглашенїе.

Къ тꙋ єщи сфинцирѣ ноастръ, ши цїе мърире ꙟнълцъм, Татълꙋи, ши Фїюлꙋи, ши сфинтꙋлꙋи Дхꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡр.

Преѡтꙋл, Кꙋ паче съ єшим. Страна, Ꙟтрꙋ нꙋмеле Дмнꙋлꙋи: Дїаконꙋл, Дмнꙋлꙋи сънерꙋгъм: Страна Дмне милꙋѫщене.

Рꙋгъчюнѣ каре съ зиче ла Амвѡн.

Стъпѫне атоатъ цїиторюле, чела че аи зидит тоатъ фъптꙋра кꙋ ꙟцелепчюнѣ, кареле пѣтрꙋ неспꙋса пꙋртарѣ де грижъ, ши мꙋлтъ бꙋнътатѣ та неи адꙋсь пре нои ꙟтрꙋ прѣкꙋрателе зилеле ачѣстѣ, спре кꙋръцирѣ сꙋфлетелѡр ши атрꙋпꙋрилѡр, спре ꙟфрѫнарѣ пофтелѡр, спре нъдеждѣ

Гї д. ꙟвїерии

ꙟвїерии. Кареле принь патрꙋзечи де зиле, аи дат ꙟмѫнъ пъкꙋтꙋлꙋи тъꙋ лꙋи Мѡѵсїи пре лъспези словеле чѣле ꙟсемнате де Дмнезеꙋ: Дъне ши ноаѡ бꙋнꙋле кꙋ невоинцъ бꙋнъ съне невоим, кꙋрцерѣ Постꙋлꙋи а ѡплинни, крединца не деспърцитъ а ѡпъзи, капетеле невъзꙋцилѡр бълаꙋри але сфързма, ши бирꙋиторїи пъкатꙋлꙋи ане аръта, ши фъръ де ѡсѫндъ а ажꙋнџе съне ꙟкинъм ши сфинтеи ꙟвїери. Къ сау благословит, ши сау Прослъвит Прѣчинстꙋт, ши де маре кꙋвїинцъ Нꙋмеле тъꙋ, аль Татълꙋи, ши аль Фїюлꙋи, ши аль сфинтꙋлꙋи Дхꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡ, Страна Амин. Ши фїе нꙋмеле Дмнꙋлꙋи блгвн де акꙋ ши пънъ ꙟвѣк. Г: Слава: Нинѣ: Бине вою кꙋвѫнта пре Дмнꙋл: Тоꙋ.

Рꙋгъчюнѣ каре съ зиче дꙋпъ потрибирѣ сфинтелѡр.

Дмне Дмнезеꙋл ностръ, кареле неи адꙋсь пре нои ꙟтрꙋ прѣчинстителе зилеле ачѣстѣ, ши неи фъкꙋть пре нои пърташи ꙟфрикошателѡр тале таини, ꙟпреꙋнѣ съне пре нои кꙋ тꙋрма та чѣ кꙋвѫнтътоаре, ши не аратъ пре нои моще ни ꙟпърцїеи тале, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡр.

Преѡтꙋл ꙗсе афаръ ши стѫнд ла локꙋл че ꙗсте обичнꙋит, ꙟпарте Анафора, ши дꙋпъ ачаста фаче ѿпꙋстꙋл ачѣста.

Хс

Хрⷭ҇тосъ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле прѣкꙋратеи мѫинчиилѡ сале, ши ачелꙋи дин трꙋ сфн҃ци пъринтелꙋи нострꙋ Григорїе Двоесловъ, ши але тꙋтꙋрѡрь сфн҃цилѡрь, съне милꙋѧскъ, ши съне мѫнтꙋѧскъ пре нои ка оунь бꙋнь ши юбиторю де ѿамени.

Сфѫршитꙋль Дмнезеещїи Лꙋтꙋргїи,
а Прѣждесщ҃енныи.

Ѿпꙋстꙋриле праздничилѡрь

Чѣлѡрь Домнешти,
Чеⷭ҇ зикъ ла Вечернїе, ла Оутрене, ши ла Лꙋтꙋргїе
дꙋпъ рѫндꙋѧлъ.

ла Нашерѣ Дмнꙋлꙋи Хрⷭ҇.

Чела че ѫ пещеръ саꙋ нъскꙋть, ши ѫ ꙗсле саꙋ кꙋлкат, пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ: Пентрꙋ рꙋгъчюниле прѣкꙋратеи мѫинчеи сале, ши алетꙋтꙋрѡрь сфн҃цилѡрь, съне милꙋѧскъ, ши съне мѫнтꙋѧскъ пре нои, ка оунь бꙋнь ши юбиторю де ѿамени.

ла Тъѧрѣ ѫпрежꙋрь.

Чела че ѫ ѿпта зи ла трꙋпь аꙋ воить асъ тъѧ ѫпрежꙋрь, пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмне-

Дмнезеꙋль нострꙋ: Ши че лѣлалте ка ши дин сꙋсъ.

ла Бгоꙗвленїе.

Чела че ѫ Їордань аꙋ воить асъ ботеза дела Їѡанн, пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ла Стретенїе.

Чела че ѫ брацеле дирептꙋлꙋи Сѷмеѡнь аꙋ воить асъ пꙋрта, пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ла Преображенїе.

Чела че ѫ мꙋнтеле Ѳаворꙋлꙋи саꙋ скимбать ѫтрꙋ мърире, ѫнаинтѣ сфн҃цилѡрь сеи Оученичи ши Апостоли: Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ла Дꙋминека Флорилѡрь.

Чела че пре мѫнзꙋль асиньи аꙋ воить ашедѣ, пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ѫ Дꙋминека Флорилѡрь сѣра спре Лꙋни.

Чела че аꙋ венить спре патима чѣ де воє, пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастръ, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ѫ Жоа чѣ маре.

Чела че пентрꙋ мꙋлта бꙋнътате, калѣ чѣ маи бꙋнъ асмеренїеи неꙋ аратать, кѫндь аꙋ спълать Пичоареле Оученичилѡ, ши пѫнъ ши ла Крꙋче ши ла ѫ гропаре саꙋ смерить пентрꙋ нои, Хрⷭ҇ адевъратꙋль Дꙋмнезеꙋль нострꙋ:

ла Страстїи.

Чела че скꙋипитꙋри, ши бътъи, ши ловитꙋри, ши Крꙋче, ши моарте аꙋ ръбдать: пентрꙋ мѫнтꙋирѣ лꙋмїи

лꙋмїй, Хс ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ꙟ Винерѣ чѣ маре.

Ч ела че пентрꙋ ной ѡаменїй, шй пентрꙋ мѫнтꙋирѣ ноастрѫ, пѫтимй ꙟфрикошате, шй Крꙋчѣ чѣ фѫкѫтоаре де вїацѫ, шй ꙟгропарѣ чѣ де вое кꙋ трꙋпꙋл аꙋ лꙋат, Хс ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ꙟ сфнта шй марѣ Дꙋминекѫ ꙟ Пащилѡр, шй ꙟтоатѫ Дꙋминечиле анꙋлꙋй.

Ч ела че аꙋ ꙟвиꙗт дин морцй, Хс ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ: пентрꙋ рꙋгѫчюниле прѣ кꙋратей маичїй сале, Шй челѣ лалте каре оурмѣзѫ.

ла Вѫзнесенїе.

Чела че ꙟтрꙋ мѫрїре саꙋ ꙟнѫлцат дела ной ла Черюрй, шй аꙋ шѫзꙋт дедирѣпта лꙋй Дмнезеꙋ шй Татѫль: Хртос ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ла Дꙋминека погорѫрей Дхꙋлꙋй сфнтъ.

Ч еле че ꙟкипꙋл лимбилѡ де фок дин Черю аꙋ тримис пре Дхꙋль сфнт, престе сфнцїй сѫй Оученичи шй Апостоли: Хс ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ:

ꙟтрꙋ ачѣяшй Дꙋминекѫ ла Вечернїе.

Чела че дин сѫнꙋль челꙋ Пѫринтеск шй Дмнезееск саꙋ дешѫртат пре сине, шй дин Черю пре пѫмѫнт саꙋ погорѫт, шй аꙋ лꙋат тоатѫ фирѣ ноастрѫ, шй ѡаꙋ ꙟ Дмнезеит: шй дꙋпѫ ачѣа ꙟрѫшй саꙋ сꙋит ла Черюрй, шй аꙋ шѫзꙋт дедирѣпта лꙋй Дмнезеꙋ шй Татѫл, шй пре Дмнезееск, шй

кꙋл сфнтꙋль, шй чел де ѡфїинцѫ, шй ꙟтокма пꙋтерник, шй ꙟтокма мѫрит, шй ꙟпреꙋнѫ дѣпꙋрꙋрѣ фїиторюль Дх, лаꙋ тримис престе сфнцїй сѫй Оученичи, шй Апостоли, шй принтрѫнсꙋль лаꙋ лꙋминат пре дѫншїй, шй принтрѫншїй тоатѫ лꙋмѣ: Хс ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгѫчюниле прѣ кꙋратей, шй кꙋ тотꙋл фѫрѫ прихана сфнтей маичей сале, але сфнцилѡр слѫвицй шй ꙟтрꙋ тоть лꙋдацилѡр де Дмнезеꙋ проповедꙋитор, шй пꙋртѫторилѡр де Дх Апостоли, шй але тꙋтꙋрѡ сфнцилѡр, сѫне милꙋѧскѫ, шй сѫне мѫнтꙋѧскѫ пре ной ка оун бꙋн Дмнезеꙋ, шй юбиторю де ѡамени.

Ѿпꙋстꙋриле песте сѫптѫмѫнѫ

Чеѕ зике ла Вечернїе, ла Оутрне, шй ла Лїтꙋргїе.

Дꙋминекѫ сѣра:

Хс ꙟдевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгѫчюниле прѣ кꙋратей маичей сале, кꙋ фолосириле чинстителѡ фѫрѫ де трꙋпꙋри пꙋтери, шй але сфнтꙋлꙋ (Кꙋтѫрꙋ каре ва фи Храмꙋл, саꙋ де ва фи врѣꙋ сфнт маре сѫ сѫ прѫзнꙋѧскѫ, адаѡще шй нꙋмеле ачелꙋа) але сфнцилѡр, шй дирепцилѡр Дмнезееценилѡ пѫринцй Їѡаким шй Анна, шй але тꙋтꙋрѡр сфнцилѡр, сѫне милꙋѧскѫ пре ной, ка оун бꙋн шй юбиторю де ѡамени.

Лꙋни сѣра.

Хс

Хс҃ адевъратꙋль Дмнезеꙋл нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле пречꙋратей майчей сале, але чинститꙋлꙋй шй славитꙋлꙋй пррк҃, шй ѫнаинте мергъторюлꙋй ши ботезъторюлꙋй Іѡаннъ. Шй челелалте каши дин сѫс:

Марци сѣра, шй Жой сѣра,

Хс҃ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле пречꙋратей майчей сале, кꙋ пꙋтѣрѣ чинститей ши де віацъ фъкътоарей Крꙋчи.

Міеркꙋри сѣра.

Хс҃ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле пречꙋратей майчей сале, шй але сфнцилѡрь славици шй ѫтрꙋтоть лъꙋдацилѡрь Аптоли.

Винери сѣра.

Хс҃ адевъратꙋль Дмнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле пречꙋратей майчей сале, але сфнцилѡр славици шй ѫтрꙋ тот лъꙋдацилѡрь Аптоли, але сфнцилѡрь шй бꙋнилѡрь бирꙋитори Мꙋничи, але пре кꙋвїѡшилѡрь шй де Дмнезеꙋ пꙋртъторилѡрь Пъринцилѡрь ноѡри, шй але сфнцилѡрь дирепци ай лꙋй Дмнезеꙋ пъринци, Іѡакимь шй Анна, шй але тꙋтꙋрѡрь сфнцилѡрь, съне милꙋаскъ, шй съ не мѫтꙋаскъ пре ной ка оу бꙋн шй юбиторю де ѡамени.

Възглашеніиле дзісѡа сфнтелѡрь

Пацій ла Канѡнь дꙋпъ фіеще каре Пѣснъ:

дꙋпъ Пѣсна, а҃.

К ъ

Къ а та ѥсте стъпѫнирѣ, шй а та ѥсте ѫпъръціа, шй пꙋтѣрѣ, шй мърирѣ, а Татълꙋй, шй а Фіюлꙋй, шй а Сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилѡрь, дꙋпъ г҃. Пѣснъ.

Къ тꙋ єщи Дмнезеꙋль нострꙋ, шйціе мърире ѫнълцъмь, Татълꙋй, шй Фіюлꙋй, шй Сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, дꙋпъ д҃. Пѣснъ.

Къ бꙋнь шй юбиторю де ѡамени Дмнезеꙋ єщи, шй ціе мърире ѫнълцъмь, Татълꙋй, шй Фіюлꙋй, шй сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, дꙋпъ є҃. Пѣснъ.

Къ сау сфнціть шй сау прослъвит пречинститꙋль шй де маре кꙋвїинцъ нꙋмеле тъꙋ, аль Татълꙋй, шй аль Фіюлꙋй, шй аль сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋм, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилѡрь, дꙋпъ ѕ҃. Пѣснъ.

Къ тꙋ єщи ѫпъратꙋль пъчїй шй мѫнтꙋиторюль сꙋфлетелѡрь ноастре, шй ціе мърире ѫнълцъм, Татълꙋй, шй Фіюлꙋй, шй сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, шй пꙋрꙋрѣ, шй ѫвѣчїй вѣчилѡрь, дꙋпъ з҃. Пѣснъ.

Фіе стъпѫнирѣ ѫпъръціей тале, бине кꙋвѫнтатъ, шй препрослъвитъ, а Татълꙋй, шй а Фіюлꙋй, шй а сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, акꙋмь, дꙋпъ и҃. Пѣснъ.

Къ сау блгвн, шй сау прослъвит пречинститꙋл шй де маре кꙋвїинцъ нꙋмеле тъꙋ, аль Татълꙋй, шй аль Фіюлꙋй шй ал сфнтꙋлꙋй Дх҃ъ, дꙋпъ ѳ҃. Пѣснъ.

Къ пре тине те лаꙋдъ тоате пꙋтериле черещи, шй ціе мърире ѫнълцъм, Татълꙋй: Ипро:

Рꙋгъ

РУГЪЧЮНѢ ЛА БЛАГОСЛОВЕ́НІѦ Коли́вей,

Дꙋмне чѣла че ай плини́ть тоате кꙋ кꙋвжн-
тꙋл тъꙋ, ши ай порꙋнчи́ть пъмжнтꙋ-
лꙋй съ скоацъ мꙋлте фелюри де ро́дꙋри,
спре ꙟдꙋлчи́рѣ ши храна ноастръ: Ка-
реле пре чей трей Коко́ни, ши пре Данїи́л,
ка́рїй ера ꙟ Вавꙋло́нь (фїи́нд хръни́ци) кꙋ семи́нце,
ꙟй аръта́ть май фрꙋмо́ши де кжть пре чей че ера
хръни́ци кꙋ мꙋлте десфътъри: ꙟсꙋци ꙟтрꙋ тоть
бꙋнꙋле ꙟпърате, ши ачесте Семи́нце кꙋ мꙋлте фе-
люри де ро́дꙋри ле благослове́ще: ши сфи́нцеще пре чѣ
чевор гꙋста динь тржнселе. Къчи ачестѣ спре слава
та, ши ꙟтрꙋ чинстѣ сфинтꙋлꙋй, (Кꙋтареле)
лѣꙋ пꙋсь ꙟнаинтѣ та Робїй тъй: ши ꙟтрꙋ поме-
ни́рѣ ачелѡра чесаꙋ сфжрши́ть ꙟтрꙋ бꙋна креди́нцъ.
Ши дъръѧще бꙋнꙋле челора че аꙋ ꙟфрꙋмꙋсецать аче-
стѣ, ши съвжрше́ск поменирѣ, тоате черериле челе
че сжнть кътръ Мжнтꙋи́ре, ши десфътарѣ бꙋнъ-
тъцилѡрь тале челѡрь вечниче пентрꙋ рꙋгъчюниле
Прѣ кꙋра́тей стъпжней ноастре Нъскътоарей де
Дꙋмнезеꙋ, ши пꙋрꙋрѣ фечоаре Марїей, ши але сфи-
нтꙋлꙋй, (Кꙋтареле) Акърꙋѧ поменире съвжршим,
ши але тꙋтꙋрѡрь сфинцилѡрь тъй: Къ тꙋ ещи чѣ
че

че благослове́щи ши сфи́нцещи тоате Хрїсто́асе Дꙋмнезеꙋл
нострꙋ, ши цїе мъри́ре ꙟнълцъмь, ꙟпреꙋнъ кꙋ пъ-
ри́нтеле тъꙋ чель фъръ ꙟчепꙋть, ши кꙋ пресфинтꙋль
ши бꙋнꙋль ши де вїацъ фъкъто́рюль Дꙋхꙋль тъꙋ,
акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвечїи вечилѡрь,
Стра́на Ѧ Ами́нь.

РУГЪЧЮНѢ ЛА БЛАГОСЛОВЕНІѦ СЪЛЧИЇЙ

ꙟ Дꙋми́нека Флорилѡрь. Дꙋмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмь.

Дꙋмне Дꙋмнезеꙋл нострꙋ, чѣла че шези пре Хе-
рꙋвими, кареле ай рꙋдика́ть пꙋтерѣ та,
ши ай тримисъ пре Унꙋль нъскꙋть Фїюл тъꙋ
Дꙋмнꙋль нострꙋ Ӏс Хс, касъ мжнтꙋяскъ
лꙋмѣ прин Крꙋче, прин ꙟгропаре ши прин ꙟвїѧрѣ
са: кареле вени́нд ꙟ Ӏерли́мь спре патима чѣ де
бꙋнъ вое, норо́дꙋль чела че шедѣ ꙟтрꙋ ꙟтꙋнерекь
ши ꙟ оумбра мо́рцїй, лꙋꙋнд семнеле бирꙋи́нцей,
рамꙋри де копачи, ши стжлпъри де финичи май
наинте аꙋ ꙟсемна́ть ꙟвїѧрѣ. ꙟсꙋци стъпжне ши
пре ной, карїй дꙋпъ оурмарѣ ачелѡра, ꙟтрꙋ ачастъ
зи май наинте де праздник, цинемь ꙟмжини стж-
лпъри ши рамꙋри де копачи, непъзѣще: ши пре кꙋм
ачѣле нороаде ши Прꙋнчїй ѡсанна цїе аꙋ стригать,
пъзѣщене ши пре ной, ка кꙋ лаꙋде ши кꙋ кжнтъри
Дꙋхо́вничещи съне ꙟвредничим фъкътоарей де вїацъ
ꙟвїерїй чей де атрѣѧ зи. ꙟ Хс Ӏс Дꙋмнꙋль нострꙋ,
кꙋ

кꙋ карелє ꙟпреꙋнъ бинє єщи кꙋвѫнтатъ, кꙋ пре сфнтꙋл ши бꙋнꙋл, ши де вїацъ фъкъторюл Дх̃ꙋл тъꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡр, Аминь.

Рꙋгъчюнє ла блг҃венїа кърнꙋрилѡр

ꙟ сфнта ши марѣ Дꙋминекъ а Пацилѡр.

Фаче Преѡтꙋл блгвенъ бгъ нашъ. Апой кѫнтъ, Хс̃ воскресе, г҃. Апой Дмнꙋлꙋй съ не рꙋгъмъ.

Каꙋтъ Дмне Іс̃е Хртоасе престе мѫнкъриле кърнꙋрилѡр, ши ле сфнцѣще пре ѥле, пре кꙋм ай сфнцит Міелꙋл, карелє цеꙋ адꙋс ціе Кредничосꙋл Авраам, ши Бербечеле карелє цеꙋ адꙋсь ціе Авел спре Жѫртвъ: ашиждерѣ ши вицелꙋл чел грась, карелє ай порꙋнчит де лаꙋ жꙋнгїат Фіюлꙋй тъꙋ челꙋй рътъчит, ши іаръшь саꙋ ꙟторсь ла тине: ка пре кꙋм ачела саꙋ ꙟвредничит ась ꙟдꙋлчи кꙋ дарꙋл тъꙋ, аша ши челе сфнците дела тине ши блгословите, съле лꙋѡм спре храна ноастръ а тꙋтꙋрѡр. Къ тꙋ єщи храна чѣ адевъратъ, ши дътъторюл бꙋнътъцилѡр, ши ціе мърире ꙟнълцъм, ꙟпреꙋнъ кꙋ пъринтеле тъꙋ чел фъръ де ꙟчепꙋт, ши кꙋ пре сфнтꙋл дх̃ъ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡр, аминь.

Ꙟатъ Рꙋгъчюне ла блгвенїа Брѫнзїи, ши а Ѡꙋълор.

Д ї. С тъ-

Стъпѫне Дмне Дмнезеꙋл ностру, зидиторюле ши фъкъторюле атоате, блгвѣще брѫнза ачаста, ши ꙟпреꙋнъ кꙋ дѫнса ши ѡꙋъле, ши пре ной не пъзѣще ꙟтру бꙋнътатѣ та: ка чей че ворь гꙋста динь трѫнселе съсе оумпле де дарꙋриле тале челе дате де присосить, ши де бꙋнътатѣ та чѣ негрꙋитъ. Къ а та іаcте стъпѫнирѣ, ши а та є ꙟпъръціа, ши пꙋтѣрѣ, ши мърирѣ, а Татълꙋй, ши а фіюлꙋй, ши а сфнтꙋлꙋй Дх̃ъ, акꙋмь, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Рꙋгъчюнє ла гꙋстарѣ стрꙋгꙋрилѡрь.

ꙟ е҃. зиле алꙋй Авгꙋсть.

Благословѣще Дмне ачастъ роадъ ноаѡ авицей, карѣ принь бꙋнъ токмирѣ въздꙋхꙋлꙋй, ши принь пикътꙋри де плоае, ши принь линищѣ врѣмилѡрь ла ачѣсть часъ аль коачерїй а аѫꙋнце бине ай воить: Ка съне фіе ши ноаѡ челѡра че вом гꙋста динтрꙋ ачастъ роадъ авицїй, спре веселіе: ши съци адꙋчемь ціе дарь спре кꙋръцирѣ пъкателѡрь, принь сфнцитꙋль ши сфнтꙋль трꙋпь аль Хртосꙋлꙋй тъꙋ: кꙋ карелє ꙟпреꙋнъ бине єщи кꙋвѫнтать, кꙋ прѣ сфнтꙋль ши бꙋнꙋль, ши де вїацъ фъкъторюль Дх̃ꙋль тъꙋ, акꙋм, ши пꙋрꙋрѣ, ши ꙟвѣчїи вѣчилѡрь, Аминь.

Ѥк-

Єктеніиле чеѡ̑ зікъ ла Морци.

М илꙋѧщене пре нои̑ Д҃мнезеꙋле дꙋпъ маре мила та, рꙋгъмꙋне ціе аꙋзинне ши̑ не милꙋѧще.

Ꙟ къ нерꙋгъмь пентрꙋ ѡ҆ди́на сꙋфлетꙋлꙋи̑ ръпосатꙋлꙋ робꙋлꙋи̑ лꙋи̑ Д҃мнезеꙋ (Кꙋт а́реле) ши̑ пентрꙋ каєъсе ꙗ҆ртє лꙋи̑ тоатъ грешала чє де вое ши̑ фъръ де вое.

К а Д҃мнꙋль Д҃мнезеꙋ съ ашазе сꙋфлетꙋль лꙋи̑, оу҆нде дирепції съ ѡ҆дихнєскь.

М ила лꙋи̑ Д҃мнезеꙋ, ши̑ ꙟпъръціѧ Черюрилѡр, ши̑ єртаре пъкателѡрь лꙋи̑, ла Х҃с ꙟпъратꙋль чель фъръ де моарте ши̑ Д҃мнезеꙋль нострꙋ съи̑ чєремь:

Д ом҃нꙋлꙋи̑ сънерꙋгъмь. Дєчіѧ Рꙋгъчюнє ачаста.

Д мнезеꙋль Дꙋхꙋрилѡрь ши̑ атоть трꙋпꙋль, кареле ай къ лкать моартє, ши̑ пре Діаволꙋ ай сꙋрпать, ши̑ ай дърꙋить віѧцъ лꙋмій тале: ꙟсꙋци Д҃мне ѡ҆дихнєще сꙋфлетꙋль ръпосатꙋлꙋи̑ робꙋлꙋи̑ тъꙋ (Кꙋт а́реле) ꙟлокь лꙋминать, ꙟлокь кꙋ вердєць ꙟлокь де ѡ҆дихнъ: де оу҆нде аꙋ фꙋцить дꙋрере, ꙟтристаре, ши̑ сꙋспинаре: ши̑ тоатъ грешала че аꙋ грешить єль, аꙋ кꙋ кꙋвъ́нтꙋль, аꙋ кꙋ лꙋкрꙋл, аꙋ кꙋ гъ́ндꙋль, ка оу҆нь бꙋнь ши̑ юбиторю де ѡ҆амени Д҃мнезеꙋ ꙗ҆ртъи̑: къ нꙋ ꙗ҆сте ѡ҆мь, кареле съ фіе віꙋ ши̑ съ нꙋ грешаскъ: кънꙋмаи̑ тꙋ ꙟсꙋци є҆ши̑ фъръ де пъкать. Дирептатє та є҆ дирептате ꙟвѣкь, ши̑ кꙋвъ́нтꙋль тъꙋ адевърꙋль. Възглашеніє.

Къ

сі.

К ъ тꙋ є҆ши̑ нвіере, віѧца, ши̑ ѡ҆дихна ръпосатꙋлꙋи̑ робꙋлꙋи̑ тъꙋ (Кꙋт а́реле) Х҃се Д҃мнезеꙋл нострꙋ, ши̑ ціе мърире ꙟнълцъмь, кꙋ чель фъръ де ꙟчепꙋть аль тъꙋ Пъринте, ши̑ кꙋ пресфнтꙋл ши̑ бꙋнꙋль ши̑ де віѧцъ фъкъторюль Дꙋхꙋль тъꙋ, акꙋмь, ши̑ пꙋрꙋрє, ши̑ ꙟвєчіи̑ вєчилѡрь, Аминь.

Слава: И҆нн҃е: Д҃мне милꙋѧщене. Г҃: Б лгвѣще:

Преѡ҆тꙋль фаче ѡ҆пꙋстꙋль аша.

Ч ела че аꙋ ꙟвіать динь морци, Х҃с адевъратꙋль Д҃мнезеꙋль нострꙋ, пентрꙋ рꙋгъчюниле прекꙋратєи Маичеи̑ сале, але сфнцилѡрь ши̑ ꙟтрꙋ тоть лъꙋдацилѡрь А҆пѡли, але прекꙋвіѡшилѡр ши̑ де Д҃мнезеꙋ пꙋртъторилѡрь Пъринцилѡрь ноѡ҆три, ши̑ але тꙋтꙋрѡрь сфнцилѡрь, сꙋфлетꙋль ачестꙋи̑ мꙋтать дела нои̑ робꙋлꙋи̑ съꙋ ꙟ кортꙋриле дирептъцилѡрь съ ашазе, ꙟ сънꙋриле лꙋи̑ Авраамь съль ѡ҆дихнєскъ, ши̑ кꙋ дирепції съль нꙋмере, ши̑ пре нои̑ съне милꙋѧскъ ка оу҆нь бꙋнь ши̑ юбиторю де ѡ҆амени.

Сфършитꙋль Д҃мнезеещіи Лꙋтꙋргіи.

Дмнезеещиле шисфинтеле

Лꙋтꙋргіи.

А челѡр динтрꙋ сфинцы Пъринцилѡр ноѡри алꙋй Іѡань Златоꙋсть, алꙋй Василїе чель Маре, ши а Прѣждеѡщеніи, акꙋм ꙟтжи тꙋпърите.

Ꙟтрꙋ аль кє. де ан, а ꙟнълцатеи Домніи апрѣ лꙋминатꙋлꙋи ѡбладꙋитторю атоатъ Цара Рꙋмжнѣскъ,

Іѡанн Кѡстандін Б: Басарабь Воєвод,

Кꙋ тоатъ кїелтꙋѫла прѣ сфинцитꙋлꙋи Митрополить аль оугровлахїеи,

Кѵр Анѳїмь Ївирѣнꙋль.

Ꙟ сфнта Митрополіе а Тжрговищїи.

Ла анꙋль дела Хс, ,аѱгі.

(Де Геѡргїе Радович)